

ЕЗИКЪТЪ НА ЛЮБОВТА

БЕСЕДИ ОТЪ УЧИТЕЛЯ

ДЪРЖАНИ ПРИ СЕДЕМТЪ РИЛОКИ ЕЗЕРА
ПРЕЗЪ ЛЪТОТО НА 1939 г.

СОФИЯ
1939

Езикътъ на любовта

„Ако говоря съ чловѣчески и ангелски езици“ . . . *)

„Ако говоря“. Външната страна на човѣка представя човѣшкия говоръ. Външната страна на ангелитѣ представя ангелския говоръ. Ако човѣкъ говори безъ да влага смисълъ въ думитѣ си, това е равносилно да има стомахъ и дробове, а да е лишенъ отъ глава. Да нѣма човѣкъ глава, това значи, да нѣма посока въ живота си.

„Ако говоря съ чловѣчески и ангелски езици, а любовъ нѣмамъ, ще съмъ медъ, що звънти, или кимвалъ, що дрънка“. Дрънкането подразбира отсѣтствие на разумность. Който върши неразумни нѣща, той всѣкога дрънка. Обикновено празнитѣ нѣща дрънкатъ, а пълнитѣ сж тихи и спокойни, никакъвъ шумъ не дигатъ. Всѣко нѣщо, лишено отъ смисълъ, дига шумъ. Следователно, който дрънка, той говори на чловѣчески и ангелски езици, но любовъ нѣма.

„И ако имамъ пророчество, и зная всичкитѣ тайни и всѣко знание, и ако имамъ

*) 1. Послание къмъ Коринтянитѣ 13: 1.

всичката вѣра, щото и гори да премѣствамъ, нищо не съмъ“. (— 2 ст.). Вѣрата е за хората, а знанието—за ангелитѣ. Значи, ако притежавате вѣрата на човѣцитѣ и знанието на ангелитѣ, а любовъ нѣмате, нищо не сте. Човѣкъ може да бжде голѣмъ и силенъ като предпотопния мамонтъ, или като нѣкой съвремененъ параходъ, който цепи водитѣ, плаши рибитѣ, но ако нѣма любовъ, нищо не представя. Колкото голѣмъ да е параходътъ, щомъ влѣзе въ пристанището, той нищо не е. Не се ли използва, той ще стои известно време въ пристанището, докато единъ день го бракуватъ. И човѣкъ е подобенъ на параходъ. Докато има голѣми идеи, той цепи водитѣ, плаши малкитѣ същества, но спре ли на едно мѣсто, всичко се свършва съ него — бракуватъ го.

„И ако раздамъ всичкия си имотъ за прехрана на сиромаситѣ, и ако предамъ тѣлото си на изгаряне, а любовъ нѣмамъ, нищо не се ползувамъ. (— 3 ст.). Какво се ползува човѣкъ, ако раздаде всичкото си богатство, или всичкото си знание на хората безъ любовъ? Нито той печели, нито ония, на които е далъ нѣщо. Какво се ползува сиромасътъ, който е получилъ старата дреха на богатия? Дали ще получи стара, или нова дреха отъ богатия, въ края на краищата той ще умре. Докато умира, т. е. докато не е влѣзълъ въ областта на безсмъртието, човѣкъ всѣкога дрънка, всѣкога живѣе въ преходнитѣ нѣща. Ако единъ день е щастливъ, на другия

денъ ще бжде нещастенъ; ако единъ денъ е здравъ, на другия денъ ще бжде боленъ; ако единъ денъ е ученъ, на другия денъ ще бжде невежа; ако единъ денъ се чувствува младъ, на другия денъ ще бжде старъ. Страшно е положението на стария човѣкъ, или на онзи, който преждевременно е остарѣлъ. Като остарѣе, човѣкъ не вижда и не чува добре и се занимава съ минали работи. Той разправя за своето детинство, за своитѣ родители и роднини, за своитѣ другари. За него нѣма нищо ново. При това положение той очаква да се подмлади по нѣкакъвъ начинъ. Човѣкъ не може да се подмлади, ако любовта не го посети. Любовта подмладява човѣка. Тя го прави безсмъртенъ. Тя внася въ него всички възможности за постижения. Нѣма ли любовъ въ себе си, човѣкъ нищо не може да направи. Безъ любовъ той само премѣства нѣщата. Ако е художникъ, той цапа върху платното, но не рисува. Истински художникъ е този, който има любовъ въ себе си. Истински скулпторъ е този, който има любовъ въ себе си. Нѣма ли любовъ, той само мачка калъта, безъ да я вае.

Като не разбиратъ закона на любовта, хората се разочароватъ едни отъ други, казватъ, че свѣтътъ е лошъ, че хората сж лоши. Лошавината на хората е външната имъ страна. Лошавината е калъта на живота, но тя още не представя истинския животъ. И водата, колкото да е ценна, каля улицитѣ, кжщитѣ, хората, но това не е единственото ѝ свой-

ство. Безъ да искатъ, хората се калятъ едни други, но това не е единственото имъ качество. Има думи, които калятъ, но има думи, които чистятъ. Ако човѣкъ говори съ любовъ, думитѣ му всѣкога чистятъ.

„Любовъта дълготърпи“. (—4 ст.).—Търпението е основа на живота. Нѣма ли търпение, човѣкъ не може да свърши никаква работа. Да бжде човѣкъ търпеливъ, това значи, да понася всичко спокойно. Дъждъ ли вали, вѣтъръ ли вѣе, прахъ ли се дига, той гледа на всичко тихо и спокойно. Засѣга ли се отъ външнитѣ условия на живота и на природата, той е вътре въ тѣхъ. Засѣга ли се отъ страданията, отъ смъртъта, човѣкъ е вътре въ тѣхъ. За да не го засѣгатъ, той трѣбва да излѣзе вънъ отъ тѣхъ. Богъ е поставилъ човѣка въ живота, а не въ смъртъта. Той е поставилъ човѣка въ радоститѣ, а не въ страданията. Смъртъта е външно нѣщо, а не вътрешно. Който не може да търпи, той е въ нетърпението. За да търпи, той трѣбва да излѣзе отъ нетърпението и да влѣзе въ търпението — едно отъ великитѣ качества на Бога.

„Любовъта е благосклонна“. (—4ст.).—За да бжде благосклоненъ, човѣкъ не трѣбва да прави разлика между богатъ и сиромасъ, между ученъ и невежа. И богатиятъ, и сиромасътъ сж излѣзли отъ Бога. И учениятъ, и невежиятъ сж излѣзли отъ Бога. Разликата между тия хора се заключава въ това, че богатиятъ и учениятъ сж влѣзли въ търпението, а сиромасътъ

и невежиятъ — въ нетърпението. Ако влѣзатъ въ търпението, и невежиятъ, и сиромаштъ ще придобиятъ качества на първитѣ двама. И тѣ ще станатъ благосклонни. За да бжде благосклоненъ, човѣкъ не трѣбва да се поставя при условия, които да го лишаватъ отъ съществениятъ му нужди. Трѣбва ли той самъ да се лиши отъ въздухъ, отъ вода, отъ свѣтлина и отъ храна? Като не лишава себе си той не трѣбва да лишава и ближнитѣ си. Щомъ задоволи себе си, щомъ задоволи ближнитѣ си, той непременно ще бжде благосклоненъ.

„Любовта не завижда“. (— 4 ст.).— Само онзи човѣкъ завижда, който е лишенъ отъ музикално чувство. Той може да влѣзе между двама души, които се обичатъ, и да развали отношенията имъ. Да завижда човѣкъ, това значи, да живѣе въ сиромашия. Само сиромаштъ завижда. За да не завижда, човѣкъ трѣбва да работи върху себе си, да забогатѣе, да облагороди сърдцето си. Трѣбва ли майката, на която децата не сж богато облѣчени, да завижда на богатитѣ деца, които сж облѣчени въ скъпи дрехи? Коя е причината, че децата на сиромаситѣ сж облѣчени бедно, а тия на богатитѣ хора сж облѣчени въ скъпи, въ разкошни дрехи? Коя е причината, че едни дървета се развиватъ буйно, всѣкога сж зелени, а други не вирѣятъ добре? Дървета, които сж изложени на слънце, на добри условия, всѣкога сж зелени и се развиватъ добре. Тия, кои-

то не сж изложени на слънце, всѣкога сж осждени на смъртъ. Тѣ едва крѣятъ. Следователно, всѣки човѣкъ, който не е добре облѣченъ, той не е изложенъ на лжчитѣ на Божественото слънце. Между Бога и неговата душа е застаналъ нѣкой, който го засѣнчва. Азъ взимамъ думата „обличане“ въ широкъ смисълъ, физически и духовно облѣченъ.

И тъй, когато мжнотиитѣ и страданията идатъ въ живота ви, това показва, че между васъ и Бога е влѣзълъ другъ човѣкъ. Щомъ този човѣкъ ви засѣнчва, т. е. щомъ препятствува на Божественитѣ лжчи да ви огрѣватъ, качете се веднага на едно стѣпало по-горе. Опитали се и тукъ да ви препятствува, качете се на още по-горно стѣпало. Който ви обича, той никога нѣма да ви препятствува да се грѣте на лжчитѣ на Божественото слънце. Той ще застане настрана, а не точно на пътя на тия лжчи. Като се страхуватъ отъ лошитѣ хора, да не имъ отниматъ лжчитѣ на Божественото слънце, мнозина, особено религиознитѣ, се стремятъ да работятъ, съ цель да заематъ мѣсто отдѣсно или отлѣво на Бога. Тѣ не знаятъ, че тия мѣста сж точно опредѣлени. Хората могатъ да седятъ само отъ лѣвата страна на Господа. Дѣсната страна е опредѣлена за ангелитѣ. Да седи човѣкъ отъ лѣвата страна на Господа, това значи, да бжде поставенъ на изпитания и страдания. Тѣй щото, бори ли се за лѣвата страна на Господа, човѣкъ трѣбва да е готовъ за страдания и изпитания.

Като не може да понася страданията, човѣкъ иска да замине за другия свѣтъ. Другиятъ свѣтъ е свѣтъ на страдания. Като страда, човѣкъ не подозира, че е влѣзълъ вече въ другия свѣтъ. Ето защо, като страда, човѣкъ не трѣбва да желае да замине за другия свѣтъ, но да желае да влѣзе въ свѣта на радоститѣ, дето ангелитѣ живѣятъ. Скърбитѣ и страданията сж човѣшкиятъ свѣтъ, а радоститѣ — ангелскиятъ. Когато страда, човѣкъ е въ ада, въ човѣшкия свѣтъ. Когато се радва, той е въ рая, между ангелитѣ. Небето е мѣсто, дето ангелитѣ живѣятъ; адътъ е мѣсто, дето хората живѣятъ. Какво представя адътъ за човѣка? Лошитѣ и престѣпни работи, които човѣкъ върши и на които иска да предаде красивъ изгледъ, не сж нищо друго, освенъ състояния на ада. Често срѣщате млади моми, добре облѣчени, но достатъчно е да се приближите къмъ тѣхъ, да опитате лошия имъ характеръ. Отвѣнъ тѣ сж приятни, красиви, но вътре сж грозни. Нѣма нищо скрито - покрито въ живота. Вътрешното лесно излиза навънъ. Достатъчно е човѣкъ да проговори, да даде изразъ на своитѣ мисли и чувства, за да видите, какво представя той.

„Знание ли е, ще изчезне“.—Значи, всѣко знание, придобито и приложено безъ любовь, ще изчезне, не може да устои. Такова знание е временно, а всичко временно, преходно е осждено на смъртъ. Истинското знание, обаче,

ще отиде заедно съ човѣка. То е безсмъртно, както е безсмъртна човѣшката душа.

„Откакъ станахъ мжжъ, напуснахъ, което е младенческо.“ — Съ други думи казано: откакъ започнахъ да мисля, напуснахъ временното. „Когато бѣхъ младенецъ, като младенецъ говорѣхъ, като младенецъ мждрувахъ, като младенецъ размишлявахъ“. (— 11 ст.) Това не значи, че детинското, или младенческото състояние е лошо нѣщо. Младенчество и възмжалостъ сж възрасти, презъ които човѣкъ неизбѣжно трѣбва да мине. Лошото е пълнежъ, отъ който човѣкъ трѣбва да се освободи. Не прави ли усилия да се освободи отъ злото въ себе си, той ще се задуши. Злото е отрова, която човѣкъ самъ ще опита. Отровата, която е налѣлъ въ чашата си, той прѣвъ ще я изпие. Колкото повече се занимавате съ злото въ себе си, или въ ближнитѣ си, толкова повече го привличате и му давате първо мѣсто. Минавайте и заминавайте край злото, безъ да го виждате, безъ да се разправяте съ него. Спирайте вниманието си върху доброто въ човѣка. Въ всѣки човѣкъ живѣятъ едновременно две сжщества: едното е добро, другото е лошо. Каквото да правите, никога нѣма да се освободите отъ лошото. Тази е причината, поради която човѣкъ понѣкога е недоволенъ отъ живота, отъ условията, въ които се намира. Лошото сжщество въ човѣка го прави недоволенъ. Доброто сжщество го прави доволенъ и щастливъ. Обаче, колкото доволството

е притежание на човѣка, толкова и недоволството; колкото радостта е негова собственост, толкова и скръбта. Човѣкъ стои вънъ отъ доволството и недоволството, вънъ отъ радостта и скръбта. Той само наблюдава, опитва нѣщата и се учи отъ тѣхъ. Предназначението на човѣка е да работи, да учи, да приготвя мѣсто въ себе си за любовта. Всичко друго, презъ което минава — знание и невежество, скръбъ и радостъ, доволство и недоволство сж стадии, презъ които той трѣбва да мине, да се приготви за великия моментъ въ живота си — придобиване на любовта.

Казано е, че любовта не завижда, не ревнува. Ако ревнува, човѣкъ не е далъ мѣсто на любовта въ себе си. Ревността пречатства на човѣка да върви напредъ, да се развива правилно. Каквото добро и красиво да види, ревнивиятъ го пожелава за себе си. Ако срещне нѣкой силенъ, здравъ конь, той пожелава да има сжщитѣ качества. Той не знае, че ако бжде здравъ, силенъ като конь, ще го товарятъ много. Какво ще придобие отъ голѣмия товаръ, който му даватъ да носи? Какъ се отнася господарьтъ съ своя конь? Като натовари добре коня си, господарьтъ го шибва съ камшика си и му казва: Хайде, върви напредъ, безъ да се обръщашъ. Защо си останалъ толкова назадъ въ развитието си? За да излѣзешъ отъ сегашното си положение, ти трѣбва да носишъ голѣмъ товаръ, да служишъ на по-голѣмитѣ си братя. Който

не разбира този езикъ, той казва: Горкиятъ конь, господарьтъ му го преби. Какво ще кажете тогава за скулптора, който удря камънитъ съ своя чукъ? На мѣсто ли сж тѣзи удари? Той избира единъ камъкъ и започва да го удря, да кърти отъ него ония парчета, които не сж нужни. Той има предъ видъ да извае отъ него нѣщо, да му даде красива форма. Каквото представятъ ударитъ на скулптора върху камъка, такова нѣщо сж страданията за човѣка. Когато човѣкъ страда, Провидението удря съ чука си върху него, да се откъртятъ всички непотрѣбни нѣща. При всѣко страдание човѣкъ се освобождава отъ нѣщо, което го мжчи. Кога се мжчи човѣкъ? Когато се раздвои въ себе си. Ако братътъ и сестрата въ единъ домъ не се разбиратъ, тѣ се мжчатъ. При неразбирането си тѣ търсятъ участието на баща си и на майка си, да имъ помогнатъ. Какво ще придобиятъ, ако бащата, запримѣръ, отиде на страната на сина, а майката — на страната на дъщерята? Може да стане и обратното: бащата да отиде на страната на дъщерята, а майката — на страната на сина. И при това положение тѣ нѣма да придобиятъ нѣщо особено. Защо? Защото причината за неразбирането на брата и сестрата е въ самитъ тѣхъ. Тѣ сж раздвоени въ себе си. Казано е въ Писанието: „Всѣки домъ, раздѣленъ противъ себе си, не може да устои“. Като знаете това, пазете се да не се раздвоите. Натъкнете ли се на нѣкаква погрѣшка,

не се раздвоявайте, не мислете, защо сте сгрѣшили, но изправете погрѣшката си. Има погрѣшки, които трѣбва да се изправятъ още въ момента. Изправянето на тия погрѣшки не търпи никакво отлагане.

„Но най-голѣма отъ тѣхъ е любовта“. (—13 ст.).—Който има любовъ, той е въ сила да премахне всички мжнотии и страдания. Ако и вие имайте любовъ въ себе си, лесно щѣхте да се справите съ дъжда, съ гърмотевицитѣ. Не можете ли да се справите, нѣмате любовъ въ сърдцето си. Любовта подразбира свѣтли мисли и благородни чувства. Ако имате такива мисли и чувства въ себе си, вие ще бъдете доволни отъ всичко, което ви се дава. Ядете ли, ще бъдете доволни отъ яденето. Спите ли, ще бъдете доволни отъ съня си. Правите ли добро, пакъ ще бъдете доволни. Съ други думи казано: когато човѣкъ мисли, чувствува или предприема нѣщо добро, слънцето на неговата душа трѣбва да грѣе така топло и свѣтло, както грѣе физическото слънце презъ ясенъ майски день. Въ това слънце човѣкъ трѣбва да вижда Божествената свѣтлина, която носи условия за растене и развиване на човѣшката душа. Свѣтлитѣ мисли сж лжчи отъ свѣтлината на Божественото слънце, а добритѣ чувства — лжчи отъ топлината на Божественото слънце. Безъ лжчитѣ на това слънце човѣкъ не може нито да мисли, нито да чувствува, нито да действа.

Като наблюдавате небето. вие виждате малки облачета по него. Тѣ показватъ, че има нѣщо въ човѣка, което трѣбва да се изчисти. Кой ще му помогне? Вѣтърътъ. Тои духа днесъ задъ гърба ви, съ което ви подканва да вървите напредъ, безъ да мислите за земята. Изобщо, небето е чисто, съ приятенъ синъ цвѣтъ. Погледнете ли къмъ него, вие изпитвате радостъ. Такова трѣбва да бжде небето на вашата душа. То трѣбва да бжде огрѣно отъ любовта. За да постигнете това, стремете се да обичате хората, безъ да очаквате да ви обичатъ. Търсите ли човѣкъ да ви обича, въ края на краищата ще се разочаровате и ще видите, че този, който ви е обичалъ, не е онзи, когото душата ви е очаквала. Той може да е предъ васъ, но не е сжщиятъ, когото сте очаквали.

Въ миналото единъ отъ рускитѣ императори далъ на единъ отъ министритѣ си следната задача: Искамъ да ми отговоришъ върху три въпроса, които ме интересуватъ. Отъ известно време мисля върху три нѣща. Искамъ да отговоришъ на моитѣ мисли. Министрътъ се видѣлъ въ чудо, не знаеялъ, какво да отговори на царя. Той срещналъ единъ калугеръ, който се наелъ да реши задачата на министъра. За тази цель калугерътъ се облѣкълъ въ дрехитѣ на министъра, и въ този видъ се явилъ предъ царя. На първитѣ две мисли на царя той могълъ да отговори, но като дошълъ до третата мисль, съвсемъ се объркалъ.

Наи-после той отговорилъ и на третата му мисль: Ти мислишь сега, че предъ тебе седи твоятъ министъръ, но се лъжешъ. Предъ тебе седи единъ калугеръ, а не твоятъ министъръ. Следователно, за всѣки даденъ случай човѣкъ грѣбва да знае, кой седи предъ него: министърътъ на неговата държава, или нѣкой калугеръ. Тогава човѣкъ ще знае опредѣлено, че ако единъ отъ министритѣ на дадена държава не може да разреши единъ отъ тритѣ царски въпроси, толкова по-малко калугерътъ ще го разреши.

„Любовъта не дири своето си, не се раздражава, не мисли зло“. (— 5 ст.). Любовъта разрешава всички мжнотии и противоречия. Любовъта осмисля знанието. Любовъта дава цена на всичко. Казано е въ Писанието: „Богъ е Любовь“. Дето Той присѣтствува, всичко се осмисля, всичко се обича. Влѣзе ли въ областъта на любовъта, човѣкъ влиза въ Божествения свѣтъ. Влѣзе ли въ областъта на знанието, той е между ангелитѣ. Влѣзе ли въ областъта на вѣрата, той е между хората.

Като се говори за любовъта, мнозина се страхуватъ отъ нея. Защо? Защото тѣ познаватъ онази любовъ, която умъртвява човѣка. Тѣ не знаятъ, че съществува любовъ, която оживява хората. Тази любовъ изключва всички противоречия и съмнения. Истинската любовъ подразбира ядене. Да обичашъ човѣка, значи, да го изядешъ. Не можешъ ли да го изядешъ, ти не го обичашъ. Яденето е вътрешенъ про-

цесъ. Следователно, да обичашъ нѣкого, това значи, да го приемешъ въ себе си такъвъ, какъвто е. Като влѣзе въ тебе, ти ще му дадешъ специално мѣсто и ще започнешъ да го изучавашъ. Сжщевременно ти ще се молишъ. Ядене безъ молитва не е на мѣсто. Когато яде, човѣкъ трѣбва да се моли. Тури ли круша въ устата си, той трѣбва да се моли. Като се моли, яденето ще укаже своето благотворно действие върху организъма на човѣка.

Въ прочетената глава отъ Посланието къмъ Коринтянитѣ се говори за качества на любовта. Като четете тази глава, вие трѣбва да мислите само за любовта. По този начинъ вие ще дойдете до положение да не се смущавате отъ нищо. Кой какво прави, кой какво преживява, не се смущавайте: болниятъ ще носи болестта си, сиромахътъ — сиромашията, страдащиятъ — страданията и т. н. Каквото става въ вашия животъ, или въ живота на ближнитѣ ви, всичко е за добро. Знайте, че Богъ присѣтствува навсѣкжде и въ всичко: и въ страданията, и въ радоститѣ. Нѣма страдание, въ което Богъ да не присѣтствува. Нѣма радостъ, въ която Богъ да не присѣтствува. За да види Бога и да Го познае, човѣкъ трѣбва да бже довосенъ отъ всички условия въ живота си, да не роптае. Недоволенъ ли е, той нѣма да се ползува отъ различнитѣ условия, въ които се намира, и ще търси само радости. Обаче, радоститѣ сж едната страна на живота,

въ която човѣкъ расте и се развива едностранно. За да се развива правилно, човѣкъ трѣбва да се движи между полюситѣ на живота: радости и скърби, свѣтлина и тъмнина. добро и зло.

Съвременнитѣ хора говорятъ за любовта живѣятъ въ нея, безъ да я разбиратъ. За да я разбератъ, тѣ трѣбва да проникнатъ въ любовта на човѣшкия, на ангелския и на Божествения свѣтъ. Като влѣзатъ въ тритѣ свѣта на любовта, тѣ ще познаятъ всички ония, които ги обичатъ. Засега хората познаватъ само тия, които тѣ обичатъ, но не и онѣзи, които ги обичатъ. За да разбератъ любовта, тѣ трѣбва да познаятъ и еднитѣ, и другитѣ и да мислятъ за тѣхъ. Запримѣръ, човѣкъ познава майка си. баща си, братята и сестритѣ си, приятелитѣ си, но не познава ангелитѣ, които го обичатъ. и не мисли за тѣхъ. Той не подозира, че всѣка негова радостъ се дължи на присѣтствието на нѣкой ангелъ въ самия него. Замине ли ангелътъ, съ него заедно и радостта си отива. Изгуби ли радостта си, човѣкъ започва да тжжи. И като скърби, и като се радва, Богъ е въ човѣка: въ скръбта Той е скритъ дълбоко въ душата му; въ радостта пѣкъ Той се изявява навънъ. Значи, като любовъ, Богъ се проявява навсѣкжде, но никога не гонори за себе си. Това показва, че за Божията Любовъ не може да се говори. Тя трѣбва само да се проявява. Да проявишъ любовта си.

това значи, да отправишъ своитѣ мисли и чувства къмъ великия Божественъ свѣтъ.

И тъй, стреми ли се къмъ новъ животъ, човѣкъ трѣбва да мисли, да чувствува и да диша правилно. Като се моли, човѣкъ диша. Дишането пѣкъ подразбира прави мисли и прави чувства. Когато диша и издиша, човѣкъ трѣбва да поема и изпуска по малко въздухъ, но дълбоко. А като се моли, човѣкъ трѣбва да застане предъ Бога съ радостъ и доволство за всичко, което му се дава. Той трѣбва да благодари за свѣтлитѣ и чисти мисли, за красивитѣ и възвишени чувства, които му се изпращатъ. Той трѣбва да благодари, че е дошълъ на земята, обиколенъ съ добри родители и приятели; за слънцето, което грѣе; за водата и въздуха, които го обливатъ; за вѣтъра, дъжда и облацитѣ, които го заобикалятъ. Облацитѣ, които и васъ обикалятъ, не сж нищо друго, освенъ филтри, които пречистватъ човѣшкитѣ мисли и чувства. Като пречиствате мислитѣ и чувствата си, вие ще се научите да живѣте правилно. Като живѣте правилно, вие нѣма да смущавате Божественото въ себе си, т. е. Божия Духъ, за Когото е казано въ Писанието: „Не огорчавайте Духа въ себе си!“ Дойде ли нѣкаква лоша мисълъ въ главата ви, помолете я да си отиде, докато свършите работата си. Щомъ свършите работата си, нека пакъ дойде. Презъ това време вие ще се справите съ всичкитѣ си задължения и ще бъдете свободни да се разговаряте съ нея. Постж-

пите ли по този начинъ, тя ще ви освободи. Ако ви нападатъ лоши мисли, това показва, че тѣ се страхуватъ да не ги разлюбите. Тѣ сж ваши приятели отъ миналото, които иматъ да взиматъ нѣщо отъ васъ. Дайте имъ дължимото и ги отпратете да си отидатъ. Тѣ живѣятъ отъ вашата любовъ. Не ги ли обичате, тѣ не биха могли да сжществуватъ. Докато се справите съ тѣхъ, вие трѣбва да имъ давате по нѣщо, безъ да се свързвате взаимно.

Следователно, за да се освободи отъ противоречията въ живота, човѣкъ трѣбва да внесе любовта въ главата си, вѣрата въ сърдцето си, а надеждата въ своето тѣло. При това положение човѣкъ може да се домогне до новата наука, която обяснява вътрешния смисълъ на явленията. Запримѣръ, споредъ новата наука кислородътъ и водородътъ се съединяватъ и образуватъ вода, която считатъ тѣхно дете. Кислородътъ има свойството да дава, а водородътъ — да взима. Като пиятъ вода, хората се домогватъ до познаване свойствата на кислорода, който дава, и на водорода, който взима. Когато нѣкой казва, че иска да бже жена, това подразбира готовностъ за взимане, за събиране на нѣщата. Кажe ли нѣкой, че иска да бже мжжъ, това подразбира готовностъ за даване. Мжжкиятъ принципъ, т. е. умътъ въ човѣка дава, а женскиятъ принципъ, т. е. сърдцето събира. Отъ двата процеса — даване и събиране се е създадо човѣшкото тѣло. Човѣшкиятъ умъ пкъ се е създалъ отъ

работата на човѣшкия духъ и на човѣшката душа.

Казано е въ Писанието: „Давайте, за да ви се даде“. Онзи, на когото се дава, всѣкога събира. Обаче, той събира, за да дава. Ето защо, всички хора трѣбва да станатъ проводници на Божественото, да даватъ отъ това, което сж получили. Даването е творческо начало. Човѣкъ проявява любовта чрезъ даване. Чрезъ любовта човѣкъ познава Бога и природата. Щомъ познае природата и се свърже съ нея, за него всичко оживява: и камънитѣ, и водитѣ, и вѣтроветѣ. Тогава човѣкъ разбира, че Богъ присѣтствува навсѣкжде: Богъ присѣтствува въ добритѣ мисли, чувства и постѣпки на хората. Следователно, дойде ли въ ума ви нѣкаква лоша мисль, веднага я замѣстете съ добра. Така ще отворите пѣтя на Божественото въ себе си.

Искате ли Богъ да присѣтствува въ васъ, мислете, чувствувайте и постѣпвайте добре. Щомъ Богъ присѣтствува въ човѣка, всичко е възможно за него. Казано е въ Писанието: „Потърсете ме въ день скърбенъ, и азъ ще ви се изиявя“. Това значи: когато дойде скръбъта, потърсете радостта; когато дойде болестъта, потърсете здравето; когато дойде безсилието, потърсете силата; когато дойде невежество, потърсете знанието. При каквито условия да се намирате, всѣкога търсете положителното, защото въ него Богъ присѣтствува. Дето е Богъ, тамъ цари пѣленъ редъ и порядъкъ.

Лето е Духътъ, тамъ е новото творчество. Лето любовта присъствува, тамъ всички нѣща се осмислятъ и човѣкъ става силенъ, приобива истинско знание, истинска свѣтлина.

Като ученици, съветвамъ ви да започнете съ надеждата; отъ надеждата да минете къмъ нѣрата и да свършите съ любовта. Дойдете ли до любовта, направете връзка съ нея и вървете напредъ. Първата стѣпка трѣбва да бѣде любовъ къмъ Бога, втората стѣпка — любовъ къмъ ближния, а третата — любовъ къмъ себе си.

Сега, желая на всички да придобиете веселието на любовта. Желая ви да придобиете свѣтлитѣ мисли, чувства и постѣпки на любовта.

*

12 юлий, 5 ч с.

Отличителни качества на мисълта

Съвременнитѣ хора се стремятъ къмъ щастие, къмъ придобиване на знание и сила. Тѣ не знаятъ, че всичко това се придобива чрезъ правата мисълъ. Коя мисълъ е права? Права мисълъ е онази, която може да предаде на човѣка всичко онова, което е взела отъ Бога. Не може ли да предаде това, тя не е права мисълъ. Коя мисълъ е добра? Добра мисълъ е онази, която приема само доброто. Дето срещне доброто, тя го събира, нищо не остава да падне на земята. Тя приема доброто, обработва го въ себе си и го изпраща навънъ. И правата, и добрата мисълъ даватъ нѣщо на човѣка, но ако той работи. Ако не работи, а иска само да придобива, човѣкъ мяза на аристократъ, който очаква на слугитѣ си. Слугитѣ му работятъ за него, а той казва, че всичкото богатство е негово. Това богатство представя фиктивенъ капиталъ. Ако имате два ученика, отъ които единиятъ учи, а другиятъ очаква наготово да му разправятъ уроцитѣ, единиятъ отъ тѣхъ ще спечели повече. Който учи, той ще придобие повече отъ онзи, който не учи.

Като ученици на окултна школа, вие трѣбва да изучавате нѣщата въ тѣхния дълбокъ смисълъ, да прониквате въ сжщината имъ. Запримѣръ. съвременнитѣ химици казватъ, че водата се състои отъ два елемента, водородъ и кислородъ. Тѣ не знаятъ, че водата съдържа още единъ елементъ. Досега ученитѣ не сж могли да откриятъ третия елементъ на водата, защото е отъ материя, която не се подава на материално изследване. Колкото да е необходима за човѣка, водата причинява голѣми пакости. Тя може да удави човѣка, и въ този случай разумниятъ свѣтъ държи отговорни водорода и кислорода. Отъ материална гледна точка кислородътъ и водородътъ сж несъзнателни, неразумни сжщества, но задъ тѣхъ стоятъ разумни сжщества, които ги управляватъ. Тия разумни сжщества, именно, сж отговорни за всички пакости, които водата причинява на човѣка. Както художникътъ, разумното сжщество, си служи съ четка и бои, като пособия, съ които изразява своитѣ идеи, така и кислородътъ и водородътъ, въ рждетъ на разумнитѣ сжщества, сж пособия, съ които тѣ изразяватъ великитѣ идеи на Битието. Водата е проводникъ на великото Божествено начало. Чрезъ кислорода и водорода човѣкъ изучава характера на ония разумни сжщества, които ги направяватъ. Кислородътъ прави водата динамична, а водородътъ — мека. Оттукъ казваме: Всѣка вода, която не предава на човѣка ди-

намичностъ и мекота, не е чиста. Щомъ не е чиста, тя не е здравословна.

Съвременнитѣ хора се интересуватъ за добротѣ качества на водата дотолкова, доколкото се интересуватъ и за постѣпкитѣ си. Коя постѣпка е добра? Представете си, че нѣкой вашъ приятелъ ви носи кошница, пълна съ грозде, ябълки или круши. Какво трѣбва да направите съ тия плодове? Можете ли да ги изядете изведнѣжъ? Не можете. Щомъ не можете да ги изядете изведнѣжъ, трѣбва ли да ги хвърлите? Ако ги хвърлите, вие не сте ги оценили, а това ще огорчи приятеля ви. Вие трѣбва всѣки день да ядете по единъ два-плода, докато се свършатъ. Като ядете, трѣбва да събирате семкитѣ и да ги посадите. Това е добра постѣпка. Защо? Защото и външнитѣ, и вътрешнитѣ линии на поведение си отговарятъ. Добри обуца сж ония, външнитѣ линии на които отговарятъ на линиитѣ на крака. Значи, всѣка мисль, на която линиитѣ се съвпадатъ съ линиитѣ на човѣшкия умъ, на човѣшкото сърдце, на човѣшката воля, на човѣшката душа и на човѣшкия духъ, има красива форма. Приемете ли такава мисль, задрѣжете я въ себе си, обработете я добре и отплатете ѝ се, както трѣбва. Всѣка мисль, линиитѣ на която не отговарятъ на линиитѣ на човѣка, предизвиква стѣгане, както стѣгатъ тѣснитѣ, несполучливо направени обуца. Мисли, които правятъ човѣка инвалидъ, не сж прави. И въ религиозно отношение има мисли, чиито линии не се съвпадатъ съ

линиитѣ на ума, на сърдцето, на волята, на душата и на духа въ човѣка. Човѣкъ не може да се ползува отъ тѣзи мисли. Тѣ могатъ да го направятъ инвалидъ. За да не стане инвалидъ, той трѣбва да ги избѣгва.

Често на съвременнитѣ хора се казва, че при всѣко ядене трѣбва да благодарятъ. Това не значи, че тѣ никога не сж благодарили, но трѣбва да бждатъ будни, да съзнаватъ, че животътъ имъ се подържа изключително отъ благата, които Богъ имъ дава. Въ съзнанието имъ всѣки моментъ трѣбва да се влага нѣщо ново, за да има растене. Къмъ понятията имъ за Бога всѣки день трѣбва да се прибавя нѣщо ново, за да могатъ да се разширяватъ. Ако гѣзи процеси не ставатъ въ съзнанието, човѣкъ е осжденъ на застой. Застой сжествува само въ механическия животъ, а човѣкъ е поставенъ въ органическия животъ, дето нѣщата растатъ, цвѣтятъ, вързватъ плодъ и зрѣятъ. Какво ще кажете на приятеля си, ако ви донесе една красива круша, направена отъ глина, или нарисувана на хартия? Вие ще благодарите на приятеля си, ще се радвате на крушата, но не можете да я опитате. Тази круша може да се запази за дълго време. Вие можете да я дадете въ нѣкой музей като моделъ, който ще характеризира изкуството презъ дадена епоха, но въ нея нѣма растене. Тази круша никога нѣма да изгние, защото не е истинска — въ нея нѣма животъ. Истинска круша е онази, която, като стои на дър-

вото, расте и се развива. всѣки день придобива нѣщо ново. А това, че изгнива, тя не се лишава отъ бждещъ животъ. Тя носи въ себе си семка, начало на новъ животъ. При това, всѣки плодъ трѣбва да има нѣкакънъ ароматъ, да отдѣля отъ себе си нѣкакво ухание. Докато зрѣе, крушата не позволява да я буташъ. Приблѣжишъ ли се при нея, тя казва: Не ме бутай! Щомъ узрѣе, тя сама се предлага и казва: Сега можешъ да ме ядешъ. Ако въ първия случай не я буташъ, ти вършишъ волята Божия. Ако въ втория случай, когато крушата казва да я изядешъ, изпълнишъ желанието ѝ, ти пакъ вършишъ волята Божия. Следователно, докато плодътъ зрѣе, не го пипай. Узрѣе ли, можешъ да го откъснешъ и изядешъ.

Мнозина искатъ да обичатъ и да бждатъ обичани. Какво означава обичътъ? Да обичашъ нѣкого, това значи, да го изядешъ. Този човѣкъ е дошълъ при тебе, ти го приемашъ като царъ: сваляшъ горната му дреха и го въвеждашъ въ гостната си стая, дето го чакатъ голѣми почести и уважения. Ако гостътъ ви е близъкъ, вие ще го цѣлунете и следъ това ще пристѣпите къмъ опитването, ще видите, сладъкъ ли е, или не. Въ обикновения животъ този процесъ наричаме ядене, но за високо издигнатитѣ хора той се нарича още обичъ. Кажете ли това на обикновения човѣкъ, вие ще го смутите. Той не разбира дълбокия смисълъ на обичътъ. Колкото да му говорите

за обичьта, той не може да я разбере. Ако му кажете, че човѣкъ не може да обича всички хора, той мисли, че това е ограничение. Питамъ: какъ ще обичате пчелата? Да я обичате, трѣбва да я поканите въ дома си на гости. Да я поканите, това значи, да ѝ дадете медъ да си хапне. Само при това положение тя може да ви посети. Щомъ се свърши меда, тя веднага ще ви напусне. Вие, обаче, не можете да я изадете, т. е. не можете да ѝ дадете съответно мѣсто въ сърдцето си.

Като е дошълъ на земята, човѣкъ се нуждае отъ общение съ хората. Обаче, за да влиза въ общение съ хората, да се свързва съ тѣхъ, човѣкъ трѣбва да спазва две условия: да цени човѣка и да го обича. Такива сж отношенията между душитѣ въ невидимия свѣтъ. Ето защо, ако нѣкой отъ васъ влѣзе въ общество на разумни същества отъ невидимия свѣтъ, той ще се върне съ голѣми подаръци. Отъ тия подаръци той може да се ползува цѣлъ животъ. Това показва, че тѣ сж го оценили и обикнали, и той ги е оценилъ и обикналъ. Ако слѣзе на земята безъ подаръци, както е отишълъ, това показва, че нито тѣ сж го оценили, нито той ги е оценилъ, вследствие на което помежду имъ не се е създала никаква връзка. Следователно, когато човѣкъ се оплаква отъ сиромашията си, това показва, че той не е обикналъ и оценилъ Бога, както трѣбва. Ако обичате Бога, невъзможно е Той да се откаже отъ васъ, да ви остави въ

лишения. Невъзможно е да обичате нѣкого, и той да не ви отговори, да не е готовъ да ви направи нѣкакво добро. Щомъ не е готовъ да направи нѣщо за васъ, вашата любовъ къмъ него е била користна. Вие не сте направили за него никаква услуга, не сте се пожертвували. Когато обича нѣкого, и пчелата се жертвува. Тя дава живота си за него. Нѣкой човѣкъ страда отъ ревматизмъ въ краката, но не може да се излѣкува. Защо? Никой не го обича. Той търси помощта на лѣкаритѣ, но и тѣ не могатъ да му помогнатъ. Най-после на помощъ му иде пчелата. Като го ужили нѣколко пѣти по краката, ревматизмътъ му изчезва. Пчелата забива жилото си въ крака му, а заедно съ това жертвува и живота си. Като знаете свойствата на киселината, която пчелата отдѣля, вие можете съзнателно да се лѣкувате.

Съвременнитѣ учени изучаватъ водата, нейнитѣ свойства и я използватъ за лѣкуване, но не по единъ и същъ начинъ. Нѣкои препоръчватъ студени компреси, а други — топли. Когато на болното мѣсто поставятъ студени компреси, става свиване на капилярнитѣ съдове, вследствие на което се предизвикватъ особени реакции въ организма. Турятъ ли на болното мѣсто топли компреси, реакциитѣ сж благотворни. Топлата вода предизвиква разширяване на кръвоноснитѣ съдове, вследствие на което и кръвообръщението се подобрява. Като знае свойствата на топлата и на студе-

ната вода, човѣкъ може да се лѣкува и по духовенъ начинъ. Запримѣрь, вмѣсто съ топла вода, човѣкъ може да се лѣкува съ мисълта си, която внася сжщо такова разширяване на капилариитѣ сждове, каквото и топлата вода.

И тъй, както въ организъма на човѣка има две течения — артериално и венозно, така и въ мисълта му сжществуватъ тия две течения. Артериалното течение внася въ човѣка радостъ и веселие, прави го бодъръ и разположенъ; венозното течение го прави скърбенъ, песимистъ, неразположенъ. Чрезъ скръбта се пречиства кръвта на човѣка, но докато се пречисти, той е недоволенъ, гнѣвенъ, иска да се кара съ хората. Не е лошо понѣкога човѣкъ да се кара, но трѣбва да знае, какъ да се кара, какво да каже. Като срещне нѣкой лошъ човѣкъ, той трѣбва да му каже: Ти си много добъръ, повече отколкото трѣбва. На богатия трѣбва да каже: Ти си богатъ човѣкъ, но много си се натоварилъ, има опасностъ грѣбнакътъ ти да се счупи. Внимавай да не се намѣришъ подъ тежестта на богатството, което си спечелилъ. На силния да каже: Ти си много силенъ човѣкъ. Дето минешъ, каквото хванешъ, става на прахъ. Богатиятъ ще пита, какво да прави, за да излѣзе отъ тежкото положение. Той ще му каже, че трѣбва да стане щедъръ, да дава. На силния ще каже да работи, да помага на слабитѣ, за да изразходва излишната си енергия. На добрия ще каже да прояви добротата си, освенъ

къмъ себе си, още и къмъ своитѣ ближни.

Ще приведа единъ примѣръ за изяснение на идеята си. Нѣкога живѣлъ единъ голѣмъ скжперникъ, който мислилъ само за богатства. По това време се явилъ единъ младъ момъкъ, придруженъ отъ нѣколко слуги, които носѣли голѣмъ вагонъ, пълненъ съ различни сребърни и златни скжпоценности. Когато срѣщали на пътя си, тѣ раздавали отъ скжпоценноститѣ. Като се научили за това, хората започнали да се стичатъ къмъ младия момъкъ. Всѣки носѣлъ нѣкакъвъ сжлъ, голѣмъ или малъкъ, да му сипятъ нѣщо отъ тия блага. Скжперникътъ се научилъ за това и веднага тръгналъ къмъ мѣстото, дето се раздавали благата. Той видѣлъ, че хората носятъ малки и голѣми чинии, но му се видѣли недостатъчни, затова взелъ съ себе си единъ голѣмъ сандъкъ, съ който се явилъ предъ младия момъкъ. Като го видѣлъ, момъкътъ му казалъ: Легни на земята! Скжперникътъ легналъ на земята и чакалъ. Момъкътъ заповѣдалъ на слугитѣ си да турятъ сандъка върху гърдитѣ на скжперника и да сипватъ въ него една следъ друга лопати, пълни съ скжпоценности. Силно обремененъ отъ тежестта на сандъка, скжперникътъ започналъ да вика: Достатъчно е вече. Престанете да ме товарите, не мога да дишамъ вече, задушavamъ се! Момъкътъ погледналъ къмъ него и казалъ на слугитѣ си: Не сваляйте още сандъка отъ гърдитѣ му, нека си научи урока. По този начинъ ра-

зумниятъ свѣтъ искалъ да му даде добъръ урокъ, да разбере, че той е живѣлъ изключително за себе си и всѣкога е взималъ повече, отколкото трѣбва.

И тъй, страданията, които съвременнитѣ хора преживяватъ, не сж нищо друго, освенъ послѣдствия отъ тѣхната лакомия. Страданията показватъ, че всѣки човѣкъ е взелъ отъ богатата повече, отколкото трѣбва. Човѣкъ не трѣбва да се лакоми. Достатъчно е да му сипятъ отъ тия блага въ една малка чинийка. Колко струва днесъ единъ грамъ диамантъ? Ако единъ грамъ диамантъ струва много, колко повече ще струватъ богатата, които невидимиятъ свѣтъ е далъ на всѣки човѣкъ. Лакоми ли се да вземе повече отъ това, което му е дадено, човѣкъ ще се намѣри въ положението на рибата, т. е. въ живота на многото желанія и голѣми страдания. Водата не може да даде на рибитѣ това, което имъ е необходимо: храна, въздухъ, свѣтлина. Тя ги прави подвижни, но ги лишава отъ ония условия, които човѣкъ има. Тѣ нѣматъ говоръ, нѣматъ никаква култура. Тѣхниятъ животъ е животъ на самоизтребване. По тази причина нѣкои риби сж успѣли да излѣзатъ отъ условията на водата и сж се превърнали на птици. И като птици тѣ не сж доволни отъ живота си, вследствие на което се стремятъ да влѣзатъ въ по-висока областъ на животъ. Що се отнася до елементитѣ въглеродъ, водородъ, кислородъ и азотъ, трѣбва да се знае, че тѣ

не сж предали нѣкакви особени свойства на сжществата, които живѣятъ въ водата и въ въздуха, вследствие на което тѣ се стремятъ да излѣзатъ отъ тѣзи срѣди и да влѣзатъ въ областъта, дето човѣкъ живѣе. Голѣми аристократи сж елементитѣ, съ които съвременната химия си служи. Ако не знаете, какъ да постѣпвате съ тѣхъ, вие ще пострадате. Знаете ли, колко учени хора, колко химици сж пострадали отъ радия, докато научатъ свойствата му? Запримѣрь, хората често си играятъ съ динамичната любовъ, безъ да подозиратъ, каква вреда може да имъ причини тази любовъ. Динамичната любовъ може да пресуши сърдцето на човѣка, да го превърне въ пастърма. Съвременнитѣ хора, млади и стари, искатъ да обичатъ, безъ да подозиратъ, че обичьта е сложна наука, за изучаването на която сж нужни хиляди години. Да обичашъ човѣка, това значи, да го изучавашъ. Човѣкъ не може да обича себе си, но въпрѣки това не може да се освободи отъ егоистичната любовъ. Най-голѣмитѣ нещастия се дължатъ, именно, на тази любовъ. Тя предава на човѣшкото сърдце повече топлина, вследствие на което следъ известно време то се овжгляаа. Отъ тази любовъ умътъ пѣкъ почервява, и човѣкъ става неврастеникъ. Най-после и волята на човѣка става черна. Почернѣе ли волята му, той минава за лошъ човѣкъ. Това е фигуративно изобразяване на промѣнитѣ, които човѣкъ претърпява. За да се избави отъ изсушаване на сърдце-

то, отъ почервяване на ума и отъ почервяване на волята си, човѣкъ трѣбва да се стреми къмъ разумната любовъ. Той трѣбва да стане господарь на своя умъ, на своето сърдце и на своята воля.

Като ученици, вие трѣбва да се стремите къмъ превръщане на червения и черния цвѣтъ въ бѣлъ. Ако ученитѣ хора сж дошли до положението да превръщатъ варовититѣ камъни въ варъ, съ която да бѣлосватъ кжщитѣ си, не трѣбва ли сжщо така тѣ да придобиятъ изкуството да превръщатъ черния и червения цвѣтове въ бѣлъ? При това, тѣ трѣбва да получаватъ такъвъ бѣлъ цвѣтъ, който да не се измѣня никога. Получатъ ли веднѣжъ този цвѣтъ, той трѣбва да се запази за вѣчни времена.

И тъй, като стане отъ сънь, човѣкъ трѣбва да се спре върху нѣкоя сжществена мисль въ ума си, която да му покаже, какво да прави, какъ да дава отъ това, което е придобилъ. После той трѣбва да се спре върху едно сжществено чувство въ сърдцето си, което да му покаже, какъ да приема благата и какъ да ги обработва. Най-после той трѣбва да се спре върху една сжществена постжпка, която да послужи като моделъ за по-нататѣшнитѣ му действия. Човѣкъ трѣбва да знае, че всѣка негова постжпка, къмъ кого да е, е постжпка къмъ Бога. Човѣкъ трѣбва да бжде внимателенъ главно къмъ ония хора, които сж родени отъ Бога. Онзи човѣкъ е роденъ отъ

Бога, който има свѣтълъ умъ, благородно сърдце, силна воля, възвишена душа и крепкъ духъ. Всѣки човѣкъ, който не притежава тия качѣства, е роденъ отъ подобния си. Срещнете ли човѣкъ, роденъ отъ Бога, отправете всичката си любовъ къмъ него. Да срещнете такъвъ човѣкъ, това значи, да сте придобили нѣщо ценно въ живота си. Стремете се всѣки день да срѣщате по единъ такъвъ човѣкъ. Въ сегашния си животъ, обаче, човѣкъ едва ли има възможность да срещне поне единъ човѣкъ, роденъ отъ Бога. Всички хора, които днесъ срѣщате, това сж слуги на родения отъ Бога. Когато се казва, че човѣкъ трѣбва да има будно съзнание, това подразбира, да пази момента, когато трѣбва да срещне истински родения човѣкъ. Не спазва ли този моментъ, гой изгубва добритѣ условия на своя животъ. Да се влюби човѣкъ, това не значи, да търси нѣкого, за когото да се жени, но да намѣри онзи, който истински е роденъ. Срещне ли такъвъ човѣкъ, той е приелъ великото благословение на живота. Не го ли срещне никога, гой е изложенъ на голѣми страдания. Всѣки търси този човѣкъ, но той не се намира лесно. Кога можете да видите слънцето? Когато изгрѣе. Никой не може да види слънцето преди да е изгрѣло и следъ като е залѣзло.

Следователно, искате ли да видите най-отдалеченитѣ звезди на небето, вие трѣбва да си послужите съ телескопъ, който силно увеличава и приближава предметитѣ до човѣш-

кото око. Каквото представя телескопът за физическото зрение на човѣка, такова нѣщо е умътъ за духовното му зрение. Ако умътъ на човѣка не е буденъ, той не би могълъ да увеличи всички форми, които Богъ е създалъ, и не би могълъ да ги изѹчи. Нѣмате ли свѣтълъ и буденъ умъ, вие ще минавате край тия форми, безъ да ги познавате. Вие ще минете и край родения отъ Бога, безъ да го познаете. Имате ли свѣтълъ умъ, имате вече една възможностъ да срещнете този човѣкъ. Ако имате и добро сърдце, възможноститѣ ви се увеличаватъ — два пѣти ще го срещнете. Ако имате възвишена душа, три пѣти ще го срещнете. Ако духътъ ви е крепкъ, четири пѣти ще го срещнете. И най-после, ако обичате Бога, всѣки день ще го срѣщате. Това е една отъ великитѣ истини на живота. Не мислете, че е лесно да срещнете човѣкъ, роденъ отъ Бога. Това е Божествено благо, а Божественитѣ блага се даватъ само на онзи, който може да ги оцени. Отъ момента, въ който срещнете този човѣкъ, положението ви се измѣня коренно — съ васъ става цѣлъ превратъ. И Адамъ, преди да влѣзе въ райската градина, бѣше едно обикновено животно, но Богъ го срещна, извади го отъ лошитѣ условия, постави го въ рая да управлява животнитѣ, да имъ бжде господарь. Едно се искаше отъ Адама — послушание и разумностъ. За да запази новитѣ условия, Адамъ трѣбваше да изпълни това, което се искаше отъ него. Всѣки

човѣкъ, който иска да се върне въ рая, трѣбва да изпълни условието, което се искаше и отъ Адама: да не яде отъ плодовѣтъ на дървото за познаване на доброто и злото. Не издържа ли на това условие, не само че нѣма да се върне въ рая, но той ще изгуби и сегашнитѣ условия, ще се намѣри въ положението на животно, което маха опашката си и се състезава съ другитѣ животни.

И тъй, дръжте въ ума си прави и добри мисли, за да придобиете онова, къмъ което душата ви се стреми. Нашата целъ е да дойдете въ съгласие съ великия Божественъ законъ, който работи въ свѣта. Предавайте мислитѣ си добре, безъ да се ограничавате. Стремете се къмъ всичко онова, което Богъ е създалъ. Не можете ли да постигнете желанията си, не се обезсърдчавайте, нито се сърдете. Не е лошо човѣкъ да се сърди и гнѣви, но трѣбва да е готовъ за това. Гнѣвътъ е енергия, която се стреми да излѣзе навънъ. За да излѣзе тази енергия навънъ, човѣкъ трѣбва да е готовъ, да знае, какъ и накъде да я отправя. Не е ли готовъ, той трѣбва да отложи войната, докато се въоръжи добре. Има смисълъ човѣкъ да воюва, но когато е готовъ, когато е сигуренъ, че ще победи. Докато се приготви, той трѣбва да се учи. Какво печели човѣкъ, ако каже на нѣкого, че е лошъ и невъзпитанъ?

Сега, като сте дошли на земята, вие трѣбва да учите. Презъ много училища и учители

ще минете, докато свършите наукитѣ си. Като ученици въ отдѣленията, ще минете презъ едни учители; като ученици въ прогимназията, ще минете презъ други учители; въ гимназията — презъ трети; въ университета — презъ четвърти. Най-после ще влѣзете въ училището на невидимия свѣтъ, дето трѣбва да имате отлични бележки. По всички предмети трѣбва да имате 12 — най-високата бележка. Първо ще ви запитатъ, обичате ли майка си и баща си. Кажешъ ли, че ги обичашъ, веднага ще ти дадатъ една свѣщъ и ще те накаратъ да я запалишъ. Тази свѣщъ може да се запали само при мисълта за майка ти и баща ти. Ако свѣщъта не се запали, ти не обичашъ майка си и баща си. Тогава пакъ ще се върнешъ на земята, да работишъ отново. Следъ време пакъ ще те поставятъ на сжщия изпитъ. Докато свѣщъта ти не се запали, при мисълта за майка ти и баща ти, ти не можешъ да бждешъ ученикъ въ училището на невидимия свѣтъ.

Мнозина казватъ, че човѣкъ може да живѣе и безъ запалена свѣщъ. Тѣ се заблуждаватъ. Човѣкъ не може да живѣе безъ запалена свѣщъ. Запалената свѣщъ представя човѣшкия умъ, който свѣти въ тъмнината и води човѣка въ правия пжтъ. Ако дадатъ на човѣка една задача, той ще я разреши, само ако мисли. Ако не мисли, той не може да реши задачата си. Човѣкъ трѣбва да мисли непрестанно. Ако нѣкой се разгнѣви, накарайте

го да донесе две-три кофи вода, да измие дъскитѣ. Като започне да работи, той ще изразходва събралата се въ него енергия, и гнѣвътъ му ще изчезне. Гнѣвътъ не е нищо друго, освенъ разтърсване на плоднитѣ дървета въ човѣка, да падне отъ тѣхъ онова, което е непотрѣбно.

Основната мисль, която трѣбва да носите въ ума си, е, че Богъ се изявява на човѣка чрезъ всички правилни прояви. Като яде човѣкъ съ благодарностъ, като диша правилно, Богъ му се изявява. Въ всѣка права мисль, въ всѣко благородно чувство и въ всѣка добра постѣпка Богъ пакъ се изявява на човѣка. Натѣкнете ли се на нѣкакво благородно чувство, радвайте се, защото Богъ се изявява чрезъ него. Вие можете да не виждате това, но нѣкога ще Го видите и разберете. Вие не знаете, какво е приготвилъ Богъ за васъ. Вие бързате, искате да постигнете всичко изведнѣжъ. Това е невъзможно. Колкото да се мѣчи детето, което е влѣзло въ първо отдѣление, по никой начинъ не може да следва науката на университета. За университета се изисква повече наука и знания, но това не трѣбва да обезсърдчава детето. Като учи редовно и съ любовъ, детето ще дойде до положение да се изявява като любовъ. Значи, младиятъ трѣбва да изучава любовта, възрастниятъ — мъдростта, а стариятъ — истината, т. е. приложение на нѣщата. Любовта, мъдростта и истината, това сж три хапки

въ Божествения свѣтъ. Всѣки човѣкъ трѣбва да опита тѣзи три хапки, да задоволи своя духовенъ гладъ. Като младъ, човѣкъ трѣбва да изучава живота; като възрастень, човѣкъ трѣбва да изучава знанието и свѣтлината, а като старъ, той трѣбва да изучава методитѣ за прилагане на нѣщата въ живота.

Сега ви пожелавамъ да приемете любовта, мъдростта и истината въ себе си като насъщенъ хлѣбъ, който ще ви даде сила да нареждате работитѣ си добре.

*

12 юли, 2 ч. сл. об.

Реалността на живота

Размишление.

„Богъ е Духъ, и които Му се кланятъ, съ духъ и истина трѣбва да се кланятъ“.*)

„Богъ е духъ.“ Думата „Богъ“ на всички езици е неразбрана. Тя не е просто понятие. Човѣкъ трѣбва много време да я изучава, докато я разбере. Като неразбрана дума, тя не допринася никаква полза. Само разбранитѣ нѣща могатъ да принесатъ полза на човѣка. Богъ е Духъ, или Духътъ е Богъ, това е едно и сѣщо. Не е важно, какъ ще го изговори човѣкъ; важно е да го разбере. Думитѣ „Богъ е Духъ“ съдържатъ реалността на живота. Дали човѣкъ отрича или признава тази реалностъ, не е важно. Колкото да я отрича, колкото да се съмнява въ нея, колкото да философствува върху съществуването ѝ, въ края на краищата човѣкъ усѣща, че нѣщо го ограничава и не може безъ нея. Безъ нея той не може да живѣе. Както човѣкъ не може да живѣе безъ въздухъ, така не може да живѣе и безъ тази реалностъ. Колкото да

*) Иоана 4:24.

отрича човѣкъ въздуха, колкото да казва, че може да живѣе безъ него, достатъчно е нѣколко минути само да престане да го възприема, за да разбере, че не може да живѣе безъ въздухъ. Физическиятъ животъ на човѣка се обуславя отъ дишането. Престане ли да диша, животътъ му се прекратява. На сжщото основание казвамъ: Престане ли да мисли за Бога, човѣкъ умира. Понѣкога животътъ на човѣка се обезсмисля, понеже той търси реалността въ сѣнкитѣ. Той мисли, че това, което го обикаля, е реално. Това, което обикаля човѣка, е относителна реалностъ, т. е. сѣнки на реалността. Докато вѣрва въ сѣнкитѣ на реалността, човѣкъ става суевѣренъ, постоянно губи нѣщо отъ себе си. Вѣрва ли въ абсолютната реалностъ, той расте и се увеличава, придобива знание, сила и богатства. Който живѣе въ сѣнкитѣ на реалността, той гладува, изпада въ сиромашия. Влѣзе ли въ истинската реалностъ, той започва да се храни добре, влиза въ изобилието на живота.

„Богъ е Духъ“. За да разбере дълбокия смисълъ на тия думи, човѣкъ се нуждае отъ свѣтлина на ума. Той трѣбва да влѣзе въ свѣтлината на живота, която разкрива присъствието на Бога. Който е влѣзълъ въ тази свѣтлина, само той може да види широкия свѣтъ около себе си. Чрезъ тази свѣтлина човѣкъ вижда живота вътрешно. Безъ нея той вижда свѣта по отражение, а не направо. Обширенъ е реалниятъ свѣтъ, вследствие на

което човѣкъ не може да го схване. Запримѣрь, какво нѣщо е слънцето, човѣкъ го схваща по свѣтлината, която иде отъ него, но какво въ сжщностъ представя, той не знае. Ученитѣ казватъ, че слънцето е горящо тѣло, съ висока температура, която, споредъ различнитѣ учени, е различна: отъ 5000° — $45,000,000^{\circ}$. Обаче, никой ученъ не е ходилъ на слънцето, да има абсолютни знания за него.

Щомъ се говори за слънцето, това показва, че прости и учени знаятъ нѣщо положително за него. Всички знаятъ, че слънцето е носителъ на свѣтлина и на топлина. Споредъ това, какъ падатъ слънчевитѣ лъчи на земята, какъвъ е жгълтъ на падането имъ, топлината бива по-силна и по-слаба. Забелязано е, че различнитѣ температури действуватъ различно върху тѣлата. Запримѣрь, при слабата топлина тѣлата замръзватъ, при умѣрената — растатъ, а при силната се топятъ. Слабата топлина е за слабитѣ сжщества, умѣрената — за обикновенитѣ, а силната — за силнитѣ, разумни сжщества. Че наистина при умѣрената топлина живѣятъ обикновенитѣ сжщества и по-голѣма частъ отъ човѣчеството, виждаме по това, че температурата на човѣшкото тѣло е едва 37 градуса. Увеличи ли се съ три-четири градуса, човѣкъ заминава за другия свѣтъ. Обаче, има микроби, които живѣятъ и надъ 120 градуса, а нѣкои издържатъ и до 500 градуса.

Това сж научни твърдения, които се нуждаятъ отъ доказване. Споредъ сегашнитѣ учени слънцето е горящо тѣло, а земята е твърда, тъмна маса, която се освѣтява отъ слънцето. Вжтрешността на земята е огнена, разтопена маса, а повърхността ѝ е твърда, поради налѣгането, подъ което се намира. Значи, твърдостъта на нѣкои хора се дължи на сжщата причина. И тѣ, като земята, се намиратъ подъ голѣмо налѣгане. Често въ природата ставатъ голѣми депресии, голѣми налѣгания. Тогава хората се чувствуватъ крайно неразположени. Щомъ мине депресията, и неразположението имъ изчезва. Депресия сжествува и въ психичеекия животъ на човѣка. Запримѣръ, всѣко неразбрано чувство произвежда депресия въ сърдцето, а всѣка неразбрана мисль — депресия въ ума. Разбере ли ги, човѣкъ изпитва голѣма радостъ. Въ него наставя вжтрешенъ миръ и спокойствие. Въ Божествения свѣтъ разбранитѣ мисли и чувства представятъ плодове, съ които човѣшкиятъ духъ се храни. Не се ли храни съ такива мисли и чувства, духътъ постепенно отслабва и става немощенъ, както тѣлото на човѣкъ, който не се храни добре. Слабиятъ, мършавиятъ човѣкъ не може да бжде красивъ. Красотата не е само външно качество, но и вжтрешно. Искане ли да бжде красивъ, съ приятно лице, съ ясенъ погледъ, човѣкъ трѣбва да знае, каква храна да дава на духа си. Храни ли го съ съответна за него храна, човѣкъ придо-

бива духовна и физическа красота. Не е ли едновременно и духовно, и физически красивъ, той не може да се нарече красивъ човѣкъ.

Христосъ казва: „Азъ имамъ ястие да ямъ, което вие не знаете“. (— 32 ст.). Какво е това ястие? Христосъ отговаря: „Моето ястие е да струвамъ волята на Оногова, Който ме е пратилъ да извърша Неговата работа“. (— 34 ст.). Христосъ дойде на земята да извърши волята Божия, да предаде на хората разбрани мисли, които да имъ покажатъ правия пѣтъ и да ги обърнатъ къмъ Бога. Които не сж приели Христовитѣ мисли, тѣ живѣятъ вѣнъ отъ Бога, вследствие на което умиратъ. Иска ли да стане безсмъртенъ, човѣкъ трѣбва да познае Бога. Безсмъртието седи въ познаването на Бога. Затова е казано: „Това е животъ вѣченъ, да позная Тебе Единнаго Истиннаго Бога“. Защо трѣбва да вѣрва човѣкъ? За да живѣе. Ако не вѣрва, ще умре. Следователно, ако искашъ да умрешъ, не вѣрвай; ако искашъ да живѣешъ, вѣрвай. Ако искашъ да страдашъ, не вѣрвай; ако искашъ да не страдашъ, вѣрвай. Страданията сж резултатъ на неразбрани мисли, чувства и постѣпки. Каквато е разликата между изкуствения плодъ, направенъ отъ човѣка, и естествения, създаденъ отъ природата, такава е разликата между разбранитѣ и неразбрани мисли. Щомъ има разлика между разбранитѣ и неразбрани мисли, и резултатитѣ, които тѣ произвеждатъ, ще бждатъ различни.

Неразбранитѣ мисли, чувства и постѣпки въ човѣшкия животъ произвеждатъ скръбъ, мъчнотии и най-после смъртъ; разбранитѣ пъкъ произвеждатъ радостъ, веселие и животъ.

Като говоримъ за разбрани мисли, ние имаме предъ видъ тия мисли, които сѣ произлѣзли отъ Божествената свѣтлина. Духътъ се храни само съ Божествени мисли. Казано е сѣщевременно, че Богъ е Любовь. Значи, като се храни съ Божествени мисли, Духътъ ражда любовта. Плодътъ на Духа е любовта. Любовта пъкъ ражда живота. Ето защо, за да влѣзе въ реалността на Духа, човѣкъ трѣбва да мине презъ любовта. За да разбере любовта, той трѣбва да мине презъ живота.

„Богъ е Духъ.“ Вѣрващитѣ четатъ този стихъ, но въпрѣки това търсятъ начинъ, какъ да повѣрватъ въ Бога, въ Неговия Духъ. Питамъ: може ли човѣкъ да повѣрва въ слънцето, докато слънчевата свѣтлина не го озари? Може ли да повѣрва въ огъня, докато не възприеме неговата топлина? Може ли да повѣрва въ хлѣба, докато не опита живота, който се съдържа въ него? Може ли да повѣрва въ словото на кого да е, докато не го опита? Много отъ това, което говоря, може да ви се вижда неразбрано, или можете да мислите, че го знаете. Както да мислите, вие трѣбва да изпитвате нѣщата. Понеже хората не изпитватъ нѣщата, и много отъ тѣхъ приематъ наготово, може да се каже, че тѣ знаятъ малко нѣща. Тѣ иматъ много синтетиче-

ски и аналитически знания, но нѣматъ психически знания. Малко отъ знанията имъ сѣ станали тѣхна плътъ и кръвъ. Когато анализира веществото на тѣлото, химикътъ го разлага на съставнитѣ му части. Като синтезира веществата, химикътъ образува все по-сложни съединения. Като разлага сложнитѣ тѣла и синтезира отдѣлнитѣ елементи въ сложни съединения, химикътъ извършва редъ процеси, които заслужватъ изучаване. Ако при съединяване на два елемента получите нѣкакъв газъ, той може да се запали и да свѣти, но може и да избухне. При разумното използване на газа, вие можете да получите свѣтлина, а при неразумното му използване, смѣсенъ съ въздуха или кислорода, той може да се запали и да избухне. Много химици сѣ пострадали при такива експлозии.

Единъ виденъ американски професоръ получавалъ предъ студентитѣ си едно взривно вещество, чиято експлозивна сила била десетъ пѣти по-голѣма отъ тази на динамита. За тази целъ той взелъ една малка частъ отъ него и я запалилъ. Като знаелъ експлозивната сила на това вещество, щомъ го запалилъ, професорътъ казалъ на студентитѣ си: Бѣгайте вънъ! Моментално аудиторията се изпразнила — професорътъ съ студентитѣ се намѣрили вънъ. Опасно нѣщо сѣ взривнитѣ вещества. И най-малката частица отъ тия вещества съдържа толкова експлозивна сила, че може да произведе голѣми нещастия. Като

работи съ такива вещества, човѣкъ трѣбва да знае, какъ да ги употрѣбява.

Има думи въ човѣшката речъ, които съдържатъ голѣма експлозивна сила въ себе си, вследствие на което произвеждатъ взривъ въ човѣка. Достатъчно е възлюбениятъ на момата да ѝ каже, че не я обича, за да се върне тя дома си смазана и убита: погледътъ ѝ става мжтенъ, лицето ѝ почернява. Животътъ изгубва смисълъ за нея, не ѝ се живѣе. Защо? Възлюбениятъ ѝ казалъ, че не я обича. Той произнесълъ една дума, съ която раздвижилъ малко въздуха, и тя не иска вече да живѣе. Какво трѣбва да направи момата? Тя трѣбва да научи закона за превръщане на нѣщата. Вмѣсто да повтаря думитѣ „не ме обича“, тя трѣбва да ги превърне, да каже „мене обича“. Или, каже ли ѝ възлюбениятъ, че не я обича, следъ отрицателната частица „не“, тя трѣбва да постави запетая. Тогава смисълътъ на думитѣ ще стане положителенъ: Не, мене обича. Следователно, за да не страда излишно, човѣкъ трѣбва да се научи да поставя запетая следъ всички отрицателни мисли. Каже ли нѣкой, че Богъ не го обича, следъ частицата „не“ веднага трѣбва да тури запетая: Не, Богъ ме обича. Единствениятъ, който обича, това е Богъ. Ако нѣкой мисли, че Богъ не го обича, причината за това е той самъ. Като не разбира законитѣ, той отпраща лоши мисли къмъ Бога. Тия мисли, като негово дѣло, се връщатъ обратно при своя създател. И човѣкъ, като не знае, че лошитѣ

мисли, които идатъ къмъ него, сж собствено негово произведение, счита, че тѣ идатъ отъ Бога. Не, Богъ не се занимава съ отрицателни мисли.

Сега, като знаете този законъ, никога не казвайте, че този, или онзи не обичате. Кажете ли, че не обичате нѣкого, вие вършите престѣпление по отношение на Бога. Въ всѣки човѣкъ е вложено нѣщо красиво и велико, заради което трѣбва да го обичате. Казано е въ Писанието: „Възлюбилъ е истината въ човѣка“. Значи, въ всѣки човѣкъ е вложена частица отъ Бога. Всѣки човѣкъ се нуждае отъ любовъ, затова трѣбва да се обичате. Да обичашъ нѣкого, това значи, да го хранишъ. Да те обичатъ, това значи, да те хранятъ. Човѣшкиятъ духъ се храни съ разбрани мисли. Изпратете на човѣка една свѣтла, разбрана мисль и го оставете свободенъ. Той ще приеме мисльта ви, ще я обработи, т. е. ще се нахрани съ нея, и следъ време ще ви изпрати друга нѣкаква мисль, отъ която вие ще се нахраните. Едва се домогнатъ до любовта, хората започватъ да я губятъ. Тѣ искатъ да я задържатъ само за себе си. Забелязано е, че когато двама души се обичатъ, тѣ затварятъ всички кранове въ себе си, да не излѣзе любовта навънъ. Тѣ искатъ сами да я използватъ. Не, щомъ се нахрани, човѣкъ трѣбва да даде останалото ядене на други хора, и тѣ да се ползватъ отъ любовта.

Два вида любовъ има въ свѣта: любовъ на сѣнкитѣ и любовъ на реалността. Любовта на сѣнкитѣ е любовъ на ограничения и стра-

дания. Ние не говоримъ за тази любовъ. Ние говоримъ за реалната любовъ, която нито ограничава, нито се ограничава. Любовта, която се описва въ романитѣ, е любовъ на сѣнкитѣ. Тази любовъ бива три вида: драматична, комична и трагична. Въ драматичната любовъ и героята, и героинята страдатъ. Тѣ страдатъ единъ за другъ, припадатъ, докато се оженятъ. Щомъ се оженятъ, никой вече не припада. Въ трагичната любовъ героитѣ умиратъ. Въ комичната любовъ героитѣ оставатъ живи и всичко превръщатъ на смѣхъ. Тѣ не гледатъ сериозно на живота. Трагедията има отношение къмъ ума, а драмата — къмъ сърдцето. Въ реалната любовъ нѣма страдания, нѣма смъртъ. Тамъ връзката между душитѣ се усилюва и никога не се кжса. Въ реалната любовъ има растежъ и постижение.

И тъй, знайте, че човѣшката любовъ е любовъ на сѣнки. Тя представя външна, красива дреха, съ която сърдцето се облича. Щомъ се облѣче въ тази дреха, вмѣсто да се радва, сърдцето започва да страда. Защо? Дрехата не му е удобна. Тази любовъ постоянно взима. Тя нищо не дава на човѣка, вследствие на което той се намира въ голѣмо противоречие. Какво виждаме въ живота? Двама души се обикватъ, но по неразбиране на законитѣ и двамата се натъкватъ на любовта на сѣнкитѣ, която само взима. Единиятъ иска да вземе, и другиятъ иска да вземе, докато единъ денъ се намразятъ. За да запазятъ любовта

си, тѣ трѣбва да минатъ въ реалната любовъ, която се отличава съ даване. Ако не дава и ве взима, човѣкъ не може да бѣде обичанъ. Човѣкъ трѣбва да знае, кога да приеме Божията Любовъ и кога да я даде. Въ любовта нѣщата трѣбва да ставатъ на точно опредѣлено време.

Като говоримъ за любовта на сѣнкитѣ, човѣкъ не трѣбва да се самоосжда: той не трѣбва нито да се подценява, нито да се надценява. Човѣкъ трѣбва да има правилна мѣрка, съ която да мѣри нѣщата, да знае, че има две ценни нѣща въ себе си: духъ и душа. Като знае това, той не трѣбва нито да подценява духа и душата си, нито да ги надценява. Духътъ и душата представятъ майката и бащата въ човѣка. Следователно, обичайте баща си — своя духъ, и майка си — своята душа. Работете въ единство и съгласие съ тѣхъ, за да развивате ума и сърдцето си, които ви сж дадени като пособия за физическия свѣтъ.

„Богъ е Духъ.“ Кжде се проявява Богъ? Богъ се проявява въ ума чрезъ свѣтлината, въ сърдцето — чрезъ топлината, въ волята — чрезъ силата. Богъ се проявява още въ душата и въ духа на човѣка. Ако въ тия петъ мѣста не можемъ да намѣримъ Бога, никжде нѣма да Го намѣримъ. Въ душата на човѣка зрѣятъ всички благородни и възвишени чувства. Тѣ зрѣятъ, благодарение на Божествената топлина и свѣтлина. Не само душата на човѣка трѣбва да ражда, но умътъ и сърдцето сжщо трѣбва

да раждатъ. Какъвъ умъ е този, който не ражда мисли? Какво сърдце е това, което не ражда чувства? Каква воля е тази, която не ражда сила? Следователно, умътъ трѣбва да ражда свѣтли мисли и да ги отхранва. Сърдцето трѣбва да ражда топли чувства и да ги отхранва. Волята трѣбва да ражда сила, която постоянно да се увеличава. Ако не може да отхранва своитѣ мисли, чувства и постѣпки, човѣкъ ще ги осакати, а същевременно ще осакати и себе си. Мислитѣ, чувствата и постѣпкитѣ на човѣка трѣбва да бждатъ здрави, разбрани, защото влизатъ въ строежа на неговото тѣло. Същевременно тѣ влизатъ и въ строежа на бждещия свѣтъ.

Сега се твори новъ свѣтъ. Този свѣтъ е проектиранъ въ пространството като върху платно. За да го разбере, човѣкъ трѣбва да се вгълби въ себе си. За тази целъ той трѣбва да започне да изучава малкитѣ величини. Всѣка мисль, всѣко чувство и всѣка постѣпка представятъ малки величини, които човѣкъ съзнагелно трѣбва да изучава. Дойде ли една свѣтла мисль въ ума ви, вижте, какъ се е родила, какъвъ е произходътъ ѝ и т. н. Дойде ли едно благородно чувство въ сърдцето ви, намѣрете неговия произходъ. Изучавайте произхода на своитѣ мисли, чувства и постѣпки като отбелязвате минутата, часа, деня и времето, когато тѣ сж се родили. Мисль, родена презъ пролѣтѣта, има едни свойства, презъ

лѣтото — други. презъ есенъта и зимата — различни свойства отъ тия на първитѣ два сезона.

Когато спрѣ при кладенеца да си почине, Христосъ се разговаряше съ самарянката. Той ѝ говорѣше за живата вода, а тя разбираше обикновената вода и се чудѣше, какъ може да ѝ даде вода, когато нѣма почерпало. Сега и вие мжно разбирате въпроса за мисълъта и, въ края на краищата, ще кажете като самарянката: Дай ни отъ тази вода да не ожадняваме. Най-после Христосъ каза на самарянката: „Иди и повикай мжжа си!“ — Нѣмамъ мжжъ. Мжжътъ представя човѣшкия умъ. Значи, самарянката нѣмаше умъ, т. е. въ нея не бѣше събуденъ висшиятъ умъ, който възприема правилно нѣщата. Като живѣе, човѣкъ трѣбва да работи върху себе си, да развива своя възвишенъ умъ. Да прояви човѣкъ своя възвишенъ умъ, това значи, да прояви мжжа въ себе си.

Днесъ всѣки човѣкъ иска да бжде мжжественъ, да прояви характеръ и сила. Човѣкъ не може да бжде мжжественъ, ако нѣма умъ. Човѣкъ не може да бжде устойчивъ, ако нѣма сърдце. Умътъ развива мжжественостъ, а сърдцето — устойчивостъ. Затова, именно, мжжътъ се отличава съ сила, а жената — съ устойчивостъ. Пуснете жената въ празна кжца и вижте, какво ще стане. Следъ нѣколко години кжщата ще бжде пълна. Това, което човѣкъ върши отвънъ, сжщевременно става и вътре въ него. Понеже едно отъ качества

на сърдцето е да събира, затова и жената събира, пълни кжщата. Човѣкъ не се нуждае отъ много нѣща. Малко нѣща сж нужни на човѣка, но сжществени.

Като ученици, вие трѣбва да се стремите къмъ придобиване на свѣтли мисли, които струватъ скжпо. Тия мисли идатъ отъ далечни пространства. Тѣ сж донесени на земята отъ разумни сжщества, които иматъ специална мисия. Тѣзи сжщества обичатъ хората, и затова специално слизатъ на земята да имъ донасятъ свѣтли Божествени мисли и възвишени Божествени чувства. Тѣзи мисли и чувства сж подаръци за хората. Приематъ ли ги на време, тѣ трѣбва да ги обработятъ въ себе си. Така обработени, тѣ произвеждатъ коренна промѣна въ живота имъ. Всѣка разбрана мисълъ, всѣко разбрано чувство и всѣка разбрана постжпка сж велико благословение за човѣка. Който ги оценява, той става великъ човѣкъ.

Христосъ казва: „Азъ имамъ ястие да ямъ, което вие не знаете“. Това значи: Азъ имамъ задача да изпълня волята на Отца си, а не моята воля. Всѣки човѣкъ е изпратенъ на земята да изпълни волята Божия. За тази целъ на всѣки човѣкъ е дадена специална мисия. Тази мисия се заключава въ възприемане и прилагане на свѣтли мисли и възвишени чувства. Изпълни ли мисията си, както трѣбва, човѣкъ е придобилъ нѣщо ценно, което може да занесе на другия свѣтъ съ себе си.

*

16 юлий, 5 ч. с.

Основни правила на хигиената

Ще прочета 5. глава отъ Посланието къмъ Галатянитѣ. Отъ тази глава се вижда, какви сж били идеитѣ и разбиранията на първитѣ Христови последователи. Обрѣзването, за което се говори въ тази глава, е старъ законъ. (1—3 ст.). Днесъ и лозата се обрѣзва, за да даде повече плодъ. Лозаритѣ сж правили редъ опити: едни прѣчки сж обрѣзвали, а други—не сж обрѣзвали. По този начинъ тѣ сж наблюдавали, кои прѣчки ще дадатъ повече плодъ, и сж дошли до заключение, че обрѣзанитѣ се развиватъ по-добре и даватъ повече плодъ.

„Вие, които се оправдавате чрезъ закона, отстранихте се отъ Христа. Защото ние чрезъ Духа очакваме надеждата на оправдание отъ вѣра“. (4—5 ст.). Въ тѣзи стихове се говори за оправдаване и освобождаване отъ наказание. Човѣкъ може да се освободи отъ известно наказание не чрезъ законъ, но чрезъ вѣра.

„А който ви смуцава, той ще попадне подъ наказание, кой билъ да билъ“. (—10 ст.). — Въ всѣко общество има хора, които и себе си смуцаватъ, и другитѣ смуцаватъ. Това сж ония, които се занимаватъ съ личния жи-

вотъ, т. е. съ себе си. Такива хора съществуватъ навсѣкжде: и въ свѣтския, и въ религиозния животъ. За да излѣзе отъ личния си животъ, човѣкъ трѣбва да съзнае, че е дошълъ на земята да служи на Бога, а не на себе си. Съзнае ли това, той трѣбва да даде пжтъ на Божественото въ себе си, то да оправя работитѣ му. Следователно, човѣкъ не трѣбва да се мѣси въ Божиитѣ работи.

„Само не употребявайте свободата за причина на плътта, но съ любовъ единъ другъ си слугувайте“. (— 13 ст.). — Служенето безъ любовъ нѣма никакъвъ смисълъ.

„И дѣлата на плътта сж явни: тѣ сж прелюбодеяние, блудъ, нечистота, похотливостъ“. (— 19 ст.). — Думата прелюбодеяние може да се вземе въ тѣсенъ и въ широкъ смисълъ. Въ широкъ смисълъ прелюбодеянието подразбира даване предимство на човѣшкото предъ Божественото, на плътта предъ духа. Ако обичашъ хората повече отъ Бога, ти прелюбодействуашъ. Ако обичашъ храната и облѣклото повече отъ Бога, ти прелюбодействуашъ.

„Идолослужение“. (— 20 ст.). — Идолослужението подразбира служене на това, което не е реално.

„А които сж Христови, распели сж плътта наедно съ страститѣ и похотитѣ ѝ. (— 24 ст.). — Едно време распѣваха плътта, а сега я възпитаватъ. Въ миналото учителитѣ възпитаваша ученицитѣ си чрезъ „фалага“. После ги

поставяха на колѣне. Следъ това ги биеха по лицето, удряха отъ едната и отъ другата имъ страна по една плесница. Днесъ ги възпитаватъ чрезъ забележки, мъмрене, намаляване на поведението и т. н.

„Ако духомъ живѣемъ, духомъ и да ходимъ“. (— 25 ст.). — За да живѣе по духъ, човѣкъ трѣбва да се освободи отъ личния елементъ въ себе си.

Какво представя личниятъ животъ на човѣка? Личниятъ животъ може да се уподоби на официалнитѣ дрехи на човѣка, съ които се облича въ специални случаи. Съ тия дрехи той не може да работи. Иска ли да свърши нѣкаква работа, да послужи на нѣкого, човѣкъ трѣбва да облѣче работнитѣ си дрехи. Може ли младата булка да отиде съ булската си рокля въ кухнята да готви? Добре е понякога да готви и съ булската си рокля, но тогава тя трѣбва да влѣзе въ кухнята на природата, и оттамъ да си вземе ядене. Тя ще вземе чиста чиния и ще я напълни съ зрѣли, сладки плодове отъ дърветата. Или ще вземе отъ хамбара прѣсно, току-що овършано жито, ще го свари и предложи на своя възлюбенъ. Иска ли да готви въ обикновената кухня, тя трѣбва да съблѣче булската си рокля и да облѣче всѣкидневната. Ако всѣки день облича булската си рокля, тя ще влѣзе въ стѣлковение съ всички хора. Ако съ бѣлата си рокля се яви между работни хора, тѣ ще започнатъ да я пипатъ, отъ всички страни да я

разглеждатъ, докато я оцапатъ. Следъ това тя ще се кара съ тѣхъ, защо сж изцапали роклята ѝ. Разумна ли е постѣпката на тази булка? Ако бѣше разумна, тя не трѣбваше да се явява съ бѣла рокля между работници. Другъ е въпросътъ, ако трѣбваше да се яви между булки, които сж облѣчени съ булскитѣ си рокли.

Оттукъ можемъ да извадимъ правилото: когато отивашъ между работници, облѣчи своята работна, нечиста дреха. Когато отивашъ между хора, които се разговарятъ само, и които сж облѣчени въ своитѣ чисти, нови дрехи, облѣчи и ти своята бѣла, чиста дреха. Така постѣпватъ всички работници и занаятчийци. Влѣзете ли между бояджии, ще видите, че тѣ сж облѣчени съ своитѣ бояджийски дрехи. Щомъ свършатъ работата си, тѣ обличатъ чиститѣ си дрехи.

Следователно, съ какви дрехи е облѣченъ човѣкъ, не е важно. Облѣклото има отношение къмъ външната обстановка на нѣщата. Важно е вътрешното облѣкло на човѣка. Това облѣкло опредѣля неговия характеръ, както и неговитѣ добродетели. Докато изработи своята вътрешна дреха, човѣкъ прави много погрѣшки. Докато се научи да пише правилно и красиво, детето сжщо прави много погрѣшки. Колкото да го изправя учителътъ, то все ще прави погрѣшки. Обаче, колкото повече расте, детето започва да съзнава погрѣшките си и само ги изправя.

Съвременнитѣ хора се занимаватъ едни съ други, критикуватъ се, безъ да знаятъ, че погрѣшкитѣ, които даленъ човѣкъ прави, нѣматъ нищо общо съ неговата душа. Преди всичко тѣ нѣматъ ясна представа за човѣка. Тѣ не знаятъ, кой е добъръ и кой — лошъ човѣкъ. За мнозина силниятъ човѣкъ е лошъ, а мекиятъ — добъръ. Калъта е мека. Добра ли е калъта? Прахътъ добъръ ли е? По-неже калъта цапа дрехитѣ и обувката, вие я считате за лошо нѣщо. Прахътъ не цапа като калъта, но пакъ го считате лошъ. Лошъ човѣкъ е онзи, който не може да използва правилно Божията любовъ и свѣтлина. Добъръ човѣкъ е онзи, който прилага Божията любовъ и свѣтлина на мѣсто. Който не може да използва свѣтлината правилно, той започва да боледува и търси лѣкари да му помогнатъ. Като го видятъ, лѣкаритѣ ще му кажатъ, че е малокръвенъ. Споредъ съвременнитѣ учени малокръвието се дължи на намаляване на червенитѣ кръвни тѣлца въ кръвта. За да се справи съ малокръвието, човѣкъ трѣбва да употребява такива храни, които да увеличаватъ числото на червенитѣ кръвни тѣлца. Това е повърхностно обяснение. Здравето не зависи отъ броя на червенитѣ кръвни тѣлца. Другаде се крие причината за здравето.

Сега ние се намираме при една благоприятна обстановка, при чистъ въздухъ, на голѣма височина, отдето слизатъ идеи, които само тукъ можемъ да възприемемъ. Влѣзе ли уче-

никътъ въ класъ, тамъ ще възприеме нови мисли, чувства и постъпки. Извънъ класа, ученикътъ възприема особенъ родъ материя, различна отъ тази, която той възприема въ класъ. Защо? Защото материята има различни свойства, различни вибрации — по-груби и по-фини. Колкото по-високо е издигнатъ човѣкъ, толкова по-фина материя може да възприема. Отъ материята, която човѣкъ възприема, зависи неговото състояние и разположение. Ако това може да се каже за физическата материя, колко повече може да се каже за духовната. Запримѣръ, когато се облѣче съ дреха отъ фина материя, човѣкъ е добре разположенъ. Облѣче ли се съ дреха отъ груба материя, състоянието му се понижава. Нѣкои светии сж се обличали съ дрехи отъ груба материя, да бодятъ кожата имъ. По този начинъ съзнанието имъ било всѣкога будно, а мисълта — отпавена къмъ Бога.

Често слушате хората да казватъ, че трѣбва да се обичатъ, че трѣбва да възлюбятъ Бога. Това сж въпроси, върху които не трѣбва да се говори. Да се повтарятъ тия думи, това е все едно светията да носи дрехи отъ груба материя, да го бодятъ, и по този начинъ да му напомнятъ, че трѣбва да мисли за Бога. Ако влѣзете въ единъ домъ, дето нѣма печка, не говорете, че е студено, но носете своята електрическа печка съ себе си и, както говорите, внесете отъ своята топлина въ къщата. Нека домакинитѣ сами забележатъ, че вие

носител нѣщо особено въ себе си. Нека тѣ сами забележатъ разликата въ температурата на стаята преди вашето дохождане и следъ дохождането ви. Който наблюдава и разбира нѣщата, той може да вади заключения за разумнитѣ същества въ свѣта, за Бога. Който не разбира нѣщата, той ще търси Бога външно, ще пита, къде е Богъ, какво представя Той и т. н. Богъ е слѣзълъ въ ума на човѣка като свѣтлина, въ сърдцето като топлина, въ волята му като сила, да може да мисли, да чувствува и да постѣпва. Следъ всичко това той търси Бога тамъ, дето не съществува. Най-красивото, най-великото, най-разумното същество въ свѣта е Богъ. Красотата е свързана съ истината. И човѣкъ може да бѣде красивъ, но ако обича любовта, мъдростта и истината. Да види човѣкъ любовта въ нѣкакъвъ красивъ и достѣпенъ образъ, това значи, да осмисли живота си. Любовта представя идеалъ, целъ въ живота на човѣка. Всичко, каквото хората вършатъ, все е за любовта. Безъ любовъ тѣ не могатъ да постигнатъ нито мъдростта, нито истината. Придобиятъ ли тѣзи три добродетели, тия велики сили, тѣ ставатъ мощни и красиви.

Като говоримъ за красотата, ние имаме предъ видъ главно вътрешната красота—красота на душата. Който е вътрешно красивъ, той е и външно красивъ. Красивиятъ човѣкъ се радва на всички и на всички изпраща своята свѣтлина. Не прави ли това и слънцето?

Красиво е слънцето. За да го виждаме, то изпраща свѣтлината си. Красотата на любовта седи въ топлината. Наистина, ако човѣкъ не крие въ себе си частъ отъ топлината на живота, той не може да бѣде красивъ. Топлината дава добро разположение на човѣшкия духъ. Топлината отваря пѣтя на човѣка. Безъ топлина, т. е. безъ добри чувства пѣтьтъ на човѣка е затворенъ. Човѣкъ може да бѣде обичанъ, само когато носи Божественитѣ блага въ себе си и щедро ги раздава. Не е ли готовъ да дава отъ Божественитѣ блага, той не се ползува нито отъ любовта на хората, нито отъ любовта на възвишенитѣ същества. Който не раздава Божиитѣ блага на ближнитѣ си, той се е отклонилъ отъ правия пѣтъ. Същото се отнася и до ангелитѣ. Свѣтълъ ангелъ е този, който раздава отъ Божиитѣ блага на всички нуждаещи. Падналъ ангелъ е този, който задържа всичко за себе си.

Мнозина се страхуватъ да даватъ, да не осиромашеятъ. Който раздава Божиитѣ блага съ любовъ, той никога не осиромашава. Може ли да осиромашее чешмата, която изобилно дава? Ако е свързана съ голѣмъ, неизчерпаемъ изворъ, тя никога нѣма да осиромашее. Ако не дава, тя има възможность да осиромашее. Всички хора ще я изоставятъ. Тѣ ще потърсятъ друга чешма, която е готова да дава безъ страхъ. Следователно, който дава, и на него се дава. Който спира Божиитѣ блага, и на него не се дава. Забележи ли това, човѣкъ изпада

въ противоречие. Щомъ иска да се освободи отъ това противоречие, той трѣбва да дава. Не спирайте Божиитѣ блага! Нарушите ли това правило, ще ви държатъ отговорни. Ще кажете, че нѣкога сте били скжперници, а сега сте готови да давате. Каквито сте били въ миналото, такива сте и сега. Отъ миналото носите много възгледи за живота, отъ които и досега не можете да се освободите. Вие сте били въ положението на господари, на слуги, на майки, на бащи, на братя и на сестри, но не сте изпълнявали предназначението си, както трѣбва, вследствие на което и до днесъ носите последствията на неизпълнени задължения.

Каква е службата на бащата? — Бащата дава. А на майката? — Майката обработва. Майката приема нѣщата отъ бащата и ги обработва. Децата получаватъ отъ майката и бащата обработени материали и ги прилагатъ въ живота си. Причината за противоречията, на които хората днесъ се натъкватъ, е тази, че като бащи не сж давали свободно, като майки не сж обработвали свободно и като деца не сж приемали и прилагали свободно. Ето защо, когато Богъ даде едно благо на човѣка, той трѣбва да го приеме, обработи и приложи свободно. Вие искате Богъ да ви обича, безъ да учите. Това е невъзможно. Когато учителътъ обича ученика си, последниятъ трѣбва да учи, да бжде единъ отъ първитѣ ученици. Нѣкои искатъ учителътъ имъ да ги обича, да бждатъ първи ученици безъ да учатъ. Това е невъз-

можно. За ученика е важно да учи. Той може да бжде много добъръ по сърдце, но мързеливъ. Въ случая доброто сърдце не може да го спаси. Като влѣзе въ училището, ученикътъ трѣбва да учи. Какво се ползува ученикътъ, ако поведението му е отлично, съ никого не се е каралъ, лоша дума на никого не е казалъ, а успѣхътъ му отгоре-додолу е слабъ? Той не е казалъ на никого лоша дума, но съ слабия си успѣхъ е станалъ причина учителътъ му да говори лоши думи и да се сърди. Ученикъ, който предизвиква учителя си да се сърди, не е добъръ ученикъ. Мислите ли, че този учителъ е лошъ? Той се сърди, защото желае доброто на своя ученикъ. Лошъ ли е лѣкарътъ, когато забранява на болния да яде? Здравиятъ трѣбва да яде, но да не преяжда; болниятъ малко ще яде, а понѣкога ще гладува — това изисква болестта му. На болния се препоръчва да диша много въздухъ, а да яде малко. Искане ли да се развива правилно, човѣкъ първо ще приема свѣтлина, после — топлина, следъ това — въздухъ и най-после твърда храна за тѣлото.

И тъй, като живѣе на земята, човѣкъ се нуждае отъ въздухъ, като храна за своя етеренъ двойникъ, за астралното си тѣло. Да се храни човѣкъ съ свѣтлина, това значи, да възприема свѣтли мисли за ума си. Да се храни съ топлина, това значи, да възприема добри, възвишени чувства за сърдцето си. Когато човѣкъ възприема правилно свѣтлината

като храна, умътъ му е свѣтълъ; когато възприема правилно топлината, сърдцето му е добро и благородно; когато възприема правилно въздуха, силата му е голѣма; когато възприема правилно твърдата храна и добре я асимилира, тѣлото му е здраво. Ако тѣлото на човѣка е здраво, и всѣки день се подобрява, той се храни физически добре; ако силата му се увеличава, той се храни правилно съ въздухъ. Въздухътъ съдържа особена енергия, наречена отъ индуситѣ „прана“. Други учени я наричатъ животворно електричество, или животворенъ магнетизъмъ. Вие сте дошли на планината не само за чистъ въздухъ, както мнозина мислятъ, но сте дошли още и за прана, т. е. за животворнитѣ сили на електричеството и на магнетизъма. Вие излизате рано сутринъ, за да възприемете особенитѣ свѣтлинни лъчи на слънцето за храна на ума и топлинитѣ му лъчи за храна на сърдцето. Дробоветѣ приематъ праната отъ въздуха най-добре сутринъ. Когато умътъ, сърдцето и дробоветѣ приематъ своята храна, и тѣлото става по-възприемчиво да приема съответната за него храна. Тогава казваме, че човѣкъ се е нахранилъ правилно. Безъ да знае, той е изпълнилъ всички правила на хигиената за добро хранене.

Основнитѣ правила на хигиената за добро хранене сж следнитѣ: правилно възприемане на свѣтлината, на топлината, на въздуха и на твърдата храна. Изпълни ли човѣкъ тия правила, следъ тѣхъ ще дойдатъ други правила

— за отношенията на хората къмъ Бога, къмъ ближния си и къмъ себе си. — Какъ трѣбва да се обичае? — Това е единъ отъ труднитѣ въпроси. Да обичате единъ човѣкъ, това значи, да му помогнете. Вие можете да му помогнете по следния начинъ: да му дадете възможность правилно да възприема свѣтлината, топлината, въздуха и твърдата храна. Ако той има нужда отъ умствена помощъ, ще му покажете, какъ да възприема свѣтлината; ако има нужда отъ сърдечна помощъ, ще му покажете, какъ да възприема топлината; ако има нужда отъ правилно дишане, ще му покажете, какъ да диша правилно; ако има нужда отъ здраве, ще му кажете, какъ да се храни. Нѣкои хора сж нервни, сприхави. Защо? Не дишатъ правилно. Има случаи, когато човѣкъ се дразни отъ присѣтствието на нѣкого и е готовъ да се сърди, да се кара съ окръжаващитѣ. Въ присѣтствието на други нѣкои той се успокоява. Коя е причината, че единъ човѣкъ ви дразни, а другъ — успокоява?

Единъ виденъ лѣкаръ забелязалъ, че клиентитѣ му обичали да седатъ дълго време при него на разговоръ. Той билъ добъръ, внимателенъ човѣкъ и не искалъ да имъ казва, че е време да си отиватъ, да го оставятъ свободенъ, да работи, затова измислилъ особено сръдство, съ което ги заставлялъ да напушатъ кабинета му. На столоветѣ, на които клиентитѣ му седѣли, той поставялъ по едно шило, свързано съ конецъ. Когато клиентътъ оставялъ на

разговоръ повече, отколкото трѣбвало, лѣкарътъ дръпвалъ конеца. Шилото бодвало клиента, и той веднага ставалъ отъ стола.

Тѣй щото, скарването между двама души не е нищо друго, освенъ бодване съ шило. Всички хора иматъ такива шила въ себе си, съ които едни други се бодятъ. — Силно ме бодна този човѣкъ. — Седѣлъ си при него много време. Колко време трѣбва да седите при човѣкъ, когото обичате? Опредѣлено е, колко време трѣбва да седите при човѣкъ, когото обичате. Който много обича, той трѣбва да седи една минута; който по-малко обича — две минути; който малко обича — три минути. Който седи повече отъ три минути, той ще опита шилото. Приложете това правило и по отношение на своитѣ мисли и чувства. Дойде ли въ ума ви една лоша мисль, или въ сърдцето ви едно лошо чувство, не ги дръжте повече отъ една минута. Стремете се бързо да се освобождавате отъ лошитѣ мисли и чувства, за да не ставате тягостни нито на себе си, нито на своитѣ близки.

Днесъ всички хора говорятъ за любовта, но всѣки я разбира различно. Нѣкои мислятъ, че колкото сж по-близо единъ до другъ, толкова повече се обичатъ. Обаче, като се оженятъ, тѣ виждатъ, че не излиза така. Това е неразбиране на любовта. Да се ожени човѣкъ, това още не значи, че любовта го е посетила. Любовта е свойство на душата. Душата люби. Въ този смѣсль никой не е жененъ. Душата

не се жени, не се свързва. Личниятъ човѣкъ се свързва, съ цель да извърши нѣкаква работа. И духътъ сѣщо не се жени. Затова Христосъ казва: „Които се сподобятъ съ този вѣкъ, нито се женятъ, нито за мжжъ отиватъ.“ Това, което хората наричатъ женитба, е актъ само за земята. Каква любовъ е тази, която се мѣни? Докато не се е оженилъ, момъкътъ казва на момата: Умирамъ за тебе. Като се ожени за нея, той ѝ казва: Умирамъ отъ тебе. Коя любовъ е по-силна: да умирашъ за човѣка, или да умирашъ отъ него? Едно трѣбва да знаете: не вѣрвайте въ любовъ, която се мѣни

Истинската любовъ е вѣчна. Истинската мѣдрость и истина сѣщо сѣ вѣчни. Въ тѣхъ човѣкъ трѣбва да вѣрва. Ако вашата вѣра се потиква отъ любовта, мѣдростта и истината, вие сте на правъ пѣтъ. Човѣкъ познава силата на своята вѣра по това, че обикновено не боледува. Заболѣе ли, той лесно се справя съ болестта си. Болестта е благо за него. Той я отстранява отъ себе си толкова лесно, колкото голѣмиятъ юнакъ — своя противникъ. Чрезъ болеститѣ се изпитва силата на човѣка. Ако е силенъ, той ще събори болестта. Ако е слабъ, болестта ще го събори. И вие ще знаете, че болеститѣ не сѣ нищо друго, освенъ голѣми юнаци, пехливани, които ви нападатъ, за да изпитатъ, колко сте силни. Вие ще се борите съ тѣхъ, ще се огъвате, ще превивате ржцетѣ и краката си,

докато единъ отъ двамата победи: или вие, или болестъта. Има хора, които действуватъ върху човѣка не само физически, но и умствено. Съ мисълта си тѣ могатъ да ви подействуватъ така, че да изкривятъ нѣкоя частъ на тѣлото ви: лицето, ржката, крака и т. н. Обаче, има хора, които, съ своята свѣтла и добра мисълъ, помагатъ на човѣка, освобождаватъ го отъ всички мжчнотии и болезнени състояния. Съ своята мисълъ тѣ сж по-голѣми борци отъ най-голѣмитѣ пехливани.

И тѣй, когато говоримъ за злото, ние си го представяме като пехливанинъ, който вързва ржцетѣ и краката на човѣка, съ цель да го ограничи. Колкото да е силно злото, два пжти по-силно е доброто. То иде въ помощъ на човѣка, развързва ржцетѣ и краката му и го освобождава. Човѣкъ е дошълъ на земята не да се бори съ злото, но да развива самообладание и търпение, да работи съ положителнитѣ сили на природата. Защо трѣбва да бжде човѣкъ търпеливъ? За да не се подава на отрицателнитѣ сили. Търпението е броня, която предпазва човѣка отъ злото. Вѣрата, надеждата, любовта, истината, знанието сжщо така сж броня. Ако не се бронира съ тѣхъ, човѣкъ се подава на силнитѣ сжщества, на пехливанитѣ и става играчка въ ржцетѣ имъ. За да не бжде играчка въ ржцетѣ на тия сжщества, човѣкъ трѣбва да има вѣра, надежда, любовъ. За да не бжде играчка въ ржцетѣ

имъ, той трѣбва да има знание, свѣтлина, свобода.

Съвременнитѣ хора живѣятъ въ свѣтъ на ограничения. Отъ една страна ги ограничаватъ, а отъ друга ги освобождаватъ. Причината за това се крие въ сжществата, които живѣятъ въ вселената. Едни сжщества изпълняватъ волята Божия, а други—своята воля. Последнитѣ сжщества иматъ желание да спѣватъ хората, да имъ препятствуватъ. Тѣ влизатъ въ тѣхъ, изучаватъ слабоститѣ имъ и започватъ да имъ внушаватъ различни мисли, съ цель да ги спънатъ. Ако влѣзатъ въ нѣкоя мома, тѣ започватъ да ѝ внушаватъ мисълта, да се влюби въ нѣкой момъкъ. Ако влѣзатъ въ момъка, тѣ насочватъ вниманието му къмъ момата. Не се минава много време, момъкътъ и момата се срѣщатъ, влюбватъ се единъ въ другъ. Ако не могатъ да се оженятъ, тѣ започватъ да се измжчватъ. Ако се оженятъ, въ скоро време любовта имъ изчезва, и тѣ се чувствуватъ чужди помежду си, искатъ да се раздѣлятъ. Тази любовъ е създадена изкуствено, и затова изчезва. Тази любовъ е толкова трайна, колкото любовта между свинята и нейния господаръ. Господарътъ обича свинята си, храни я, грижи се за нея, за да затлъстѣе. Щомъ види, че е достатъчно угоена, той я изважда отъ кочината и я изпраща на онзи свѣтъ. Любовта на господаря къмъ свинята продължава най-много до Коледа. Приближи ли Коледа, чува се квичене, викъ, плачъ. Господарътъ ту-

ря ножа на врата ѝ и говори: Не се страхувай, законътъ е такъвъ. За да промѣнишъ условията на живота си, за да напуснешъ кочината и влѣзешъ въ рая, азъ трѣбва да те пробода съ ножъ въ сърдцето, или да отрѣжа главата ти. Това е фигуративенъ изразъ, но така, именно, лошитѣ сжщества увличатъ и хората. Като иска да се осигури по нѣкакъвъ начинъ, човѣкъ е готовъ да вѣрва на всѣки, който му обещава щастие. Срещнете ли човѣкъ, който обещава много, знайте, че той не говори истината.

Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да знае, че единствениятъ, който може да го осигури, да го отхрани и отгледа, това е Богъ. Всички хора, които му услужватъ, сж слуги Божии. Щомъ знае службата си на земята, човѣкъ трѣбва да дава свободно, щедро и да благодари свободно за всичко, което получава. Давайте свободно и взимайте свободно. Съ други думи казано: давайте съ любовъ и взимайте съ любовъ.

Като проповѣдвамъ учението на любовта, на мадростѣта и на истината, мнозина искатъ да знаятъ, вѣрно ли е това, което проповѣдвамъ. Тѣ искатъ доказателства. Истината не се доказва, но се провѣрява. Като я приложатъ и опитатъ, тѣ ще разбератъ истинни ли сж думитѣ ми, или не. Когато много бърза, човѣкъ не говори истината. Истината не бърза, тя чака времето си. Какъ можете да докажете, че въздухътъ е чистъ? Доста-

тъчно е да го поемете въ дробоветѣ си, за да кажете, чистъ ли е, или не. За истината човѣкъ самъ е авторитетъ. Щомъ поеме въ дробоветѣ си планинския въздухъ, той самъ ще се произнесе за неговата чистота. Щомъ запали свѣщъта си, човѣкъ самъ ще се произнесе за силата на нейната свѣтлина. Богъ е вложилъ въ човѣка мѣрки, съ които самъ да опредѣля силата на свѣтлината и на топлината, чистотата на въздуха и на водата и т. н. Какъ се изразява силата на музиканта? Силата на музиканта се изразява въ това, че той предава частъ отъ своята музикална енергия на слушателитѣ си и помага за развиване на тѣхния музикаленъ центъръ. Ако не може да направи това, или той не е голѣмъ музикантъ, или слушателитѣ му не сж музикални. Слънчевата свѣтлина и топлина сж силни, понеже помагатъ за растенето на всичко живо — растения, животни и хора, а същевременно помагатъ за развиване на човѣшкитѣ дарби. Искате ли да направите нѣкого добъръ, отъ васъ трѣбва да изтича енергия на доброто, която дадениятъ човѣкъ да възприеме. Не стане ли тази обмѣна на енергия, вие не можете да го направите добъръ. Искате ли да направите човѣка вѣрващъ, частъ отъ енергията на вѣрата трѣбва да излѣзе отъ васъ и да влѣзе въ неговия съответенъ центъръ. Всички хора не сж еднакво развити: въ нѣкои хора центърътъ на вѣрата е силно развитъ, въ други — музикалниятъ центъръ въ трети — философ-

скиятъ центъръ, въ четвърти — центърътъ на наблюдателността и т. н. Всѣки човѣкъ трѣбва да работи усилено, за да развие онѣзи центрове въ себе си, които сж слабо проявени.

Като ученици на окултна школа, всѣки трѣбва да се познава, да знае, кои центрове въ него сж слабо развити и кои сж добре развити. Хора, които сж голѣми индивидуалисти, иматъ легнало назадъ чело. Горната частъ на челото имъ е легнала, а долната е силно развита. Тѣ сж много наблюдателни. Хора, на които челото е право, горната частъ силно развита, а долната — слабо, сж добри философи. Тѣ обичатъ да философствуватъ върху отвлѣчени въпроси. Ще ги чуете да разсждаватъ върху въпроситѣ: Защо Богъ е създалъ свѣта, какъ го е създалъ? Кой човѣкъ може да отговори на въпроса, защо Богъ е създалъ свѣта? Когато свѣтътъ се е създавалъ, хората не сж сжществували. Значи, свѣтътъ не е създаденъ за хората. За кого е създалъ Богъ свѣта? За себе си. Какво означаватъ думитѣ „за себе си“? За себе си подразбира за всички. Значи, Богъ създаде свѣта за себе си, за ангелитѣ, за възвишенитѣ и разумни сжщества, за хората, за растенията, за животнитѣ. Съ една дума, Богъ създаде свѣта за всички сжщества надъ човѣка и подъ човѣка. Понеже включва въ себе си всички сжщества, Богъ създаде свѣта за себе си, а Той мисли, че е създалъ свѣта за насъ. Понеже се проявява чрезъ всички живи сжщества, Богъ се радва, когато живѣемъ до-

бре помежду си. Той се радва, че разбираме и прилагаме Неговитѣ закони.

Като не спазватъ Божиитѣ закони, хората се критикуватъ, вследствие на което едни други се спъватъ. Какво означава думата „критика“? Критиката подразбира естествена, Божествена мѣрка, съ която се мѣрятъ нѣщата. Ако прилагате тази мѣрка правилно, критиката е на мѣсто. Не я ли прилагате правилно, критиката не е на мѣсто. Казвате, че нѣкой човѣкъ не е добъръ. Какъ опредѣлихте, че този човѣкъ не е добъръ? Каква мѣрка приложихте по отношение на него? Когато музикантътъ се произнася за даденъ човѣкъ, че не е музикаленъ, той го е подложилъ на провѣрка. Той си е послужилъ съ камертона — мѣрка за опредѣляне основния тонъ въ музиката. Той казва на дадения човѣкъ: Изпѣй тона „la“. Той взима тона „la“, но музикантътъ го провѣрява съ камертона и вижда, че не е правиленъ. Изпѣй сега тона „do“. Изпѣй тона „fa“. Като провѣрява съ камертона, вижда, че всички тонове не сж правилни. Следъ всичко това, музикантътъ се произнася, че този човѣкъ не е музикаленъ. Неговата критика е на мѣсто, защото той е приложилъ онази мѣрка, съ която се опредѣля музикалността на човѣка. Каква мѣрка ще приложите за добрия човѣкъ? Добъръ човѣкъ е онзи, който никога не се каля и размѣтва. Добъръ човѣкъ е онзи, който никога не губи своята чистота. Можете ли да размѣтите водата на нѣкое дълбоко пла-

нинско езеро? Добъръ човѣкъ е онзи, който никога не се обижда. Той има температура десетъ хиляди градуса. Какво представя обидата? Обидата не е нищо друго, освенъ една желѣзна топка. Какво ще стане съ тази топка, ако я хвърлите срещу човѣкъ, който има десетъ хиляди градуса топлина? Преди да стигне до него, желѣзната топка ще се стопи. Значи, никаква обида не може да стигне до добрия човѣкъ. Обижда ли се, той не е добъръ. Днесъ почти всички хора се обиждатъ, понеже топлината имъ е малка.

Съвременнитѣ хора се стремятъ къмъ новъ редъ и порядъкъ, какъвто сѣществувалъ въ невидимия и разуменъ свѣтъ. Съзнателно, или несъзнателно тѣ се стремятъ къмъ този свѣтъ, но трѣбва да знаятъ, че разумниятъ свѣтъ не обича болни хора, нито хора съ слабости. Попадне ли такъвъ човѣкъ между тѣхъ, тѣ веднага го изпращатъ на земята. Въ това отношение тѣ мязатъ на пчелитѣ. Когато въ нѣкой кошеръ попадне болна, нечиста пчела, тѣ веднага я изхвърлятъ навънъ. Така постѣпватъ и разумнитѣ сѣщества. Тѣ не търпятъ нечисто сѣщество помежду си. Човѣкъ е дошълъ на земята, именно, за това, да се научи да живѣе чистъ и светъ животъ, да се приготви за разумния свѣтъ. Съ невежеството си човѣкъ може да повреди своитѣ органи и по този начинъ да не може да изпълни това, за което е дошълъ на земята. Ето защо, той се нуждае отъ истинско знание. Когато влѣзе въ

нѣкое религиозно общество, човѣкъ трѣбва да бѣде разуменъ, да има знания, за да не пакости нито на себе си, нито на своитѣ близки. Религиозниятъ животъ подразбира връзка между души. Въ тази връзка хората се поставятъ близо едни до други и, ако не сж достатъчно разумни, тѣ могатъ да си причинятъ редъ пакости и нещастия. Когато се качватъ на Алпитѣ, за да минатъ лесно опаснитѣ мѣста, туриститѣ се свързватъ съ въже, да могатъ да си помагатъ. При това положение тѣ трѣбва да бждатъ внимателни, защото, ако единъ отъ тѣхъ падне въ пропастьта, може да завлѣче всички. Но сжщевременно, всички заедно могатъ да спасятъ единия, който се е подхлъзналъ и падналъ въ пропастьта. Такава верига отъ хора представя духовниятъ животъ на обществата. Тамъ всички хора сж свързани помежду си, като скачени сждове: Пострада ли единъ, всички могатъ да пострадатъ. Спаси ли се единъ, всички могатъ да се спасятъ.

Следователно, всички духовни хора трѣбва да се пазятъ едни други. Не мислете, че теренътъ, върху който стоите, е равенъ. По него има високи върхове, голѣми скали, дълбоки пропасти, дето всѣки може да плати съ живота си. Човѣкъ срѣща на пътя си голѣми съблазни и изкушения, които всѣки моментъ могатъ да го спѣнатъ. Представете си, че срѣщате младъ момѣкъ, който носи на рѣще млада, красива мома. Какво ще кажете

за този момъкъ? Ще кажете, че е лошъ, нечистъ човѣкъ. Какво ще кажете за него, като разберете, че кракътъ на младата мома е счупенъ? Тя не може да ходи съ счупенъ кракъ. Момъкътъ видѣлъ, че момата счупила крака си и ѝ се притекълъ на помощъ. Лошъ ли е този момъкъ? Когато се произнася за нѣщо, човѣкъ трѣбва да знае условията, при които нѣщата ставатъ. Когато хората се сближаватъ, вие не знаете, каква целъ се крие въ тѣхното сближение. Вие не знаете, каква е целта на Бога, за да сближава добри и лоши хора. Какво цели човѣкъ, когато поставя леда на огъня? Той иска да го стопи, да го превърне на вода. Ледътъ не е полезенъ за човѣка. Обаче, когато го превърне на вода, той го използва разумно.

Казано е въ Писанието: „Не огорчавайте Духа, Който ви води въ Божия пѣтъ“. За да не огорчавате Духа, научете се да разсждавате дълбоко. Не разглеждайте нѣщата едностранично. Докато не знаете дълбокия смисълъ на нѣщата, не се произнасяйте върху тѣхъ и не питайте, защо Богъ е допусналъ това или онова. Колкото и каквито изпитания да имате, не правете прибързани и неправилни заключения. Какво трѣбва да мисли ралото за себе си? Трѣбва ли да мисли, че сждбата е несправедлива къмъ него? Ралото е направено, за да свърши известна работа. И човѣкъ е изпратенъ на земята да върши волята Божия — нищо повече. Занимава ли се

съ други въпроси, вънъ отъ изпълнение на волята Божия, той ще остане на почивка, както ралото, което е свършило работата си. И ако още продължава да философствува, Богъ ще го остави за повече време въ почвата. Почива ли повече отколкото трѣбва, той ще рѣждяса. Рало, което не работи, рѣждяса. Рало, което работи, излѣсква се. Недоволството е рѣжда. Доволниятъ и работливъ човѣкъ самъ по себе си се излѣсква и започва да свѣти.

Следователно, дръжете въ ума си мисълта: каквото се случавя въ живота ви, всичко е за добро. Ако човѣкъ не разбира, защо ставатъ нѣщата, това е другъ въпросъ. Важно е, че всичко, каквото става въ свѣта, е все за добро. Който изпълнява Божия законъ, той ще получи Неговото благословение. Който не го изпълнява, той ще бжде изложенъ на голѣми страдания. Законъ е това. Ако пъкъ се занимавате съ погрѣшките на хората, вие ще понесете частъ отъ тѣхъ. Като знаете това, не се занимавайте съ лошите хора. Не мислете, че можете да ги изправите. Лошиятъ човѣкъ е развалена машина, която само майсторъ може да изправи. Защо мислите, че нѣкой човѣкъ е лошъ? Защото не ви далъ пари на заемъ? Добре е направилъ, че не ви е далъ пари. Ако бѣше ви услужилъ, вие щѣхте да ги използвате за непотрѣбни работи. Нѣкой взима пари на заемъ, да се жени. Каква женитба е тази? Той свършилъ само първоначално училище и

мисли да се жени. Споредъ Божественото учение, човѣкъ може да се жени, следъ като свърши отдѣления, прогимназия, гимназия, университетъ, а следъ това и специализация. А тъй, съ нѣколко отдѣления, или съ нѣколко класа само, това не е човѣкъ за женене, за създаване на поколѣние. Женитбата е само за високонапреднали хора, умствено и духовно.

Какво разбираме подъ „женитба“? Въ широкъ смисълъ на думата, женитбата подразбира свързване на човѣка съ нѣщо. Да станешъ министъръ на една държава, това подразбира, че ти си се оженилъ за тази държава. Да станешъ царъ, това пакъ подразбира женитба. Какво ще създадешъ като министъръ, или като царъ? Ако искашъ да станешъ баща, или майка, това сж пакъ високи служби. Не е достатъчно само да станешъ баща, или майка, но трѣбва да създадешъ нѣщо. Ако искашъ да станешъ учителъ, ти пакъ се женишъ. Какво ще създадешъ като учителъ? И слуга да станешъ, пакъ трѣбва да създадешъ нѣщо. За да станешъ слуга, въ невидимия свѣтъ изискватъ непременно висше образование и десетгодишна специализация. Ангелътъ е слуга на небето, но той има много знания и опитности. Ангелътъ има повече знания и опитности, отколкото тия на цѣлото човѣчество.

Като слушате това, вие не трѣбва да се обезсърдчавате, но знайте, че сте обиколени отъ сжщества, които ви желаятъ доброто. За да постигнете това, което желаете, вие трѣбва

да ги слушате. Неуспѣхитѣ ви често се дължатъ на непослушание. Отъ непослушанието се ражда недоволството. Щомъ е недоволенъ, човѣкъ започва да търси причината за неуспѣхитѣ си въ окръжаващитѣ и казва, че хората сж лоши, че свѣтътъ не е добре създаденъ и т. н. Той мисли, че е единствениятъ добъръ човѣкъ. И пророкъ Илия мислѣше, че злото трѣбва да се унищожи, заради което изби 400 лъжливи пророци. Следъ това се уплаши и избѣга въ пустинята. Той каза: „Самъ останахъ, и моятъ животъ искатъ да взематъ.“ Богъ му отговори: „Не си самъ. Въ Израилъ има още седемъ хиляди пророци като тебе.“ Следъ избиването на пророцитѣ, пророкъ Илия изгуби силата си. Той трѣбваше да дойде отново на земята, да изправи погрѣшката си. Той съзна, че свѣтътъ не може да се изправи съ насилие, но съ любовъ, съ истина и съ свѣтлина.

Сега и на васъ, като на ученици, казвамъ: Приложете любовта, мъдростта и истината като основа на своя животъ и оттамъ започнете да градите.

„Плодетѣ на Духа сж: любовъ, радостъ, миръ, дълготърпение, кротостъ, въздържание.“

Животъ пѣленъ съ свѣтлина, животъ пѣленъ съ топлина, животъ пѣленъ съ чистъ въздухъ и храна е истинскиятъ животъ.

*

19 юлий, 5 ч. с.

И въ мене

„Да се не смушава сърдцето ви: вѣрвайте въ Бога, и въ мене вѣрвайте.“ *)

Единственото нѣщо, съ което всички хора сж запознати, това е смущението. Всички познаватъ смущението, но малцина знаятъ неговия произходъ. Гладниятъ се смушава за хлѣба, жадниятъ — за водата, майката — за здравето на детето си, приятелътъ — за състоянието на своя приятел, учениятъ — за своитѣ научни трудове, влюбениятъ — за любовта си. Който има очи, той се смушава да не изгуби зрението си; който има уши — за слуха си; който има езикъ — за говора си; който има крака — за краката си. На мѣсто ли сж всички тия смущения? Ако не сж на мѣсто, трѣбва ли да ги подържате? Съзнателно никой човѣкъ не поддържа смущението въ себе си, но въпрѣки това то сжществува. Причината за това е слабата вѣра и невежество на човѣка. Който се смушава, той трѣбва да усилва вѣрата си. Който се смушава, той трѣбва да учи, да придобива знания.

*) Иоана 14:1.

Днесъ всички хора говорятъ за любовъ, за знание, за приятелство, но като придобиятъ тия нѣща, започватъ да съжбяляватъ. Защо съжбяляватъ? Защото не сж знаели, отде да започнатъ. Коя е първата стѣпка, съ която човѣкъ трѣбва да започне да работи, безъ да съжбялява? Майката ражда, а после съжбялява, че е родила. Ученикътъ придобива знания, а после съжбялява, че ги е придобилъ. Нѣкой човѣкъ свързва приятелство съ нѣкого, а после съжбялява за това приятелство. Коя е причината, задето човѣкъ съжбялява за постигнатото си желание? Причината за недоволството му седи въ това, че не може да знае всичко. Като знае всичко, той ще разбере, че онзи, когото обича, е обикналъ другъ нѣкой повече отъ него и ще започне да се безпокои. Като знае всичко, ще разбере, че другъ нѣкой е по-силенъ, по-богатъ, по-ученъ отъ него и ще започне да се безпокои. За да не се безпокои, човѣкъ трѣбва да види, какво правятъ децата отъ първо отдѣление. Децата започватъ отъ една буква и продължаватъ по-нататкъ да учатъ.

Коя е първата буква, съ която човѣкъ трѣбва да започне? Нѣкои ще кажатъ, че човѣкъ трѣбва да започне съ буквата „а“, като начало на всички азбуки. Зависи, какво начало ще се туря. Споредъ единъ еврейски митъ, когато създавалъ свѣта, Богъ извикалъ всички букви, да види, съ коя да започне. Първа се явила буква „алефъ“, но Богъ ѝ казалъ, че не

може да започне съ нея, защото тя е начало на една лоша дума. Следъ буквата „а“ се изредили всички останали, но и тѣ не били приети отъ Господа по сжщата причина. Най-после се явила буква „б“. Понеже въ еврейски езикъ тази буква не била начало на лоша дума, Богъ започналъ съ нея създаването на свѣта. Въ български езикъ, обаче, думата „бой“ започва съ буква „б“, което показва, че създаването на свѣта не е станало мирно. Голѣмъ бой е станалъ при създаването на свѣта. Какво означава думата „бой“? Кога и какъ се биятъ хората. Братски ли се биятъ, или като неприятели? Боятъ се прилага навсѣкжде: между братя и сестри, между приятели, между родители и деца, между мъже и жени, между два народа. Коя е причината за боя между хората? Защо майката бие детето? Задавала ли си е въпросъ, защо бие детето си?

Единъ познатъ наблюдавалъ, какъ една мечка се разправяла съ своитѣ петъ мечета. Това се случило въ едно село край Черно море. Мечката отивала съ мечетата около рѣката да имъ търси храна. Отъ време на време тя дигала по единъ камъкъ, хвърляла го въ рѣката и удраля съ него. Щомъ хвърляла камъка, тя веднага пѣхала лапата си въ водата и изваждала по единъ ракъ. Едно отъ мечетата се хвърляло върху рака и го изяждало. Мечката вадила единъ следъ другъ рацитѣ, но все сжщото мече ги изяждало. Другитѣ мечета не могли да хапнатъ нищо. Мечката из-

лѣзла отъ търпение и ударила лакомото мече съ лапата си. То се търколило на земята и повече не станало. Като видѣла това, мечката се приближила къмъ него, започнала да го бута, да го мирише, но то не мръднало. Щомъ разбрала, какво направила, мечката започнала силно да реве и продължила пѣтя си съ останалитѣ мечета. Защо ревала мечката? Защото не знайяла, какъ да бие.

И съвременнитѣ хора често плачатъ. Защо? Защото не знаятъ, какъ да постѣпватъ. Всѣки човѣкъ, който не знае, какъ да постѣпва, осакатява нѣщо въ себе си и въ ближнитѣ си, а следъ това плаче и реве като мечката, която е умъртвила своето мече. Мечката можа да удари мечето си така, че да не го умъртви. Като изгубила търпението си, тя го ударила жестоко, съ което искала да му даде урокъ, да не бжде користолюбиво и лакомо. Тя искала да го научи да постѣпва правилно: като вземе едно раче, да се отстрани, докато останалитѣ мечета се изредятъ.

Днесъ всички хора се стремятъ къмъ придобиване на много знания. Защо имъ сж много знания и наука? Защо имъ е много ядене? Колко хапки сж нужни на човѣка? Вие, минавате за учени, а не знаете, колко хапки ви сж нужни, за да се наядете, безъ да преяждате, и следъ това да имате естествено разположение да ядете отново. Здравето на човѣка се обуславя отъ броя на хапкитѣ. Ако изяде 20 хапки, човѣкъ изпитва желание да

се кара съ хората. Ако изяде 13 хапки, той става подозрителенъ, на никого не вѣрва. Ако изяде 14 хапки, каквато работа предприеме, ще се развали. Ако изяде 15 хапки, той лесно *измѣня убежденията си*. Ако изяде 16 хапки, ще влѣзе въ съдружие съ дявола. Да се сдружи човѣкъ съ дявола, това значи, да прилага неговитѣ методи.

Единъ студенъ зименъ день единъ господинъ отишълъ на гости у едни свои познати. Като влѣзълъ вътре, тѣ го запитали, какъ е, не му ли е студено. — Не ми е студено — отговорилъ той. Тѣ го поканили да седне далечъ отъ огъня. Той седналъ на мѣстото, което му посочили, но скоро следъ това започналъ да трепери отъ студъ и помолилъ да му разрешатъ да седне близо до огъня. Въ първо време той искалъ да прикрие истината, да се покаже силенъ, но като не могълъ да издържи, принудилъ се да изнесе истинското си положение. Може ли ~~да~~ се нарече истинодлюбивъ човѣкъ този, който, когато е зле, казва, че е добре; и когато е добре, казва, че е зле. Този начинъ на постъпване не е правиленъ.

Какво значи, да говори човѣкъ истината? Да говоришъ истината, това значи, да градишъ нѣщо въ себе си. Да говоришъ истината, това значи, да давашъ на нѣщата такова съдържание и смисълъ, какъвто първоначално е вложенъ въ тѣхъ. Запримѣръ, какво съдържание и какъвъ смисълъ можете да дадете на буквата „а“? Да употребите буква-

та „а“ въ нейното динамично състояние, това значи, да натоварите единъ свой познатъ съ нѣщо. Ако той е вашъ приятелъ и го обичате, ще го натоварите съ любовъ; ако не е вашъ приятелъ, ще го натоварите съ умраза. Въ първия случай товарътъ има съдържание. Приятелътъ ви е натоваренъ съ злато. Въ втория случай товарътъ нѣма съдържание. Вие сте натоварили своя познатъ съ пѣсѣкъ. Кажете ли, че не обичате нѣкого, вие трѣбва да очаквате и васъ да не обичатъ. Въпрѣки това, вие искате всички хора да ви обичатъ. Докато не се научишъ да обичашъ, и тебе нѣма да обичатъ. Обичатъ ли те хората, и ти ще ги обичашъ. Следователно, докато не обичашъ, и другитѣ нѣма да се научатъ да обичатъ. И докато хората не те обичатъ, и ти нѣма да се научишъ да обичашъ. Хората се учатъ да обичатъ въ взаимната любовъ едни къмъ други. Първо Богъ ни обича, за да ни научи, какъ да обичаме. Едновременно съ това и ние трѣбва да обичаме Бога, за да се научимъ, какъ да обичаме. Следователно, да обича човѣкъ нѣкого, това значи, да обича себе си. Може ли човѣкъ да не обича себе си? Понѣкога човѣкъ дохожда до положение да не се обича, но тогава той свършва съ самоубийство. Всички самоубийства се дължатъ на факта, че човѣкъ е престаналъ да обича себе си.

Сега се явява въпросътъ: предѣлна ли е любовта, или непредѣлна, т. е. гранична ли е,

или неограничена? Въ всички свои прояви любовта е гранична. Колко вода можете да налѣте въ шише съ вмѣстимостъ петъ литри,? Най-много петъ литри. Напълни ли се шишето, колкото вода да сипвате, тя ще се излива навънъ. Следователно, ако обичате единъ човѣкъ повече, отколкото той може да приеме една частъ отъ любовта ви ще бѣде излишна, тя ще се излива навънъ, и около васъ ще се образува калъ. Тази калъ се прѣска наоколо, вследствие на което се създаватъ неприятности между васъ. Коя е причината да обичате единъ човѣкъ повече отколкото трѣбва? Користолюбието. Коя е причината, че обичате банкера повече отъ онзи, който нѣма пари? Вие обичате банкера и го хвалите, защото искате да отворите сърдцето му, да ви даде повече пари. И каменарѣтъ хвали камънитѣ, когато иска да отчупи отъ тѣхъ нѣколко парчета. Той не ги хвали съ езика си, но съ своя чукъ: оттукъ чукне, оттамъ чукне, докато откърти нѣщо. Щомъ го заболи ржката, каменарѣтъ прибира начупенитѣ парчета и се връща у дома си. Той е доволенъ, че за обичѣта си къмъ камъка е получилъ нѣщо ценно. Като се каратъ, хората изразяватъ своята обичъ по отрицателенъ пжтъ. Тѣ си говорятъ лоши думи, които, превърнати по нѣкакъвъ начинъ, добиватъ положителенъ смисълъ. Запримѣръ, казватъ на нѣкого, че е неразуменъ, нечистъ човѣкъ. Какво трѣбва да направи този човѣкъ? Следъ частицата „не“ да тури запетая. Тогава ще стане: не, разу-

менъ човѣкъ си; не, чистъ човѣкъ си. Думитѣ „неразуменъ, нечистъ, невежа“ сж относителни понятия. Това, което за българина е нечисто, за швейцареца е чисто. Има особенъ видъ кашкавалъ, който швейцарцитѣ ядатъ, само следъ като се развиятъ въ него червеи. Българинътъ счита този кашкавалъ за разваленъ и не го яде.

Какво представя червеятъ? Споредъ българина червеятъ символизира погрѣшка. Като види, че нѣкой е сгрѣшилъ, той казва: Лошъ човѣкъ е този. Българинътъ изхвърля червея навънъ, а швейцарецътъ го приема въ стомаха си. Къде трѣбва да държите хората: вънъ отъ себе си, или вътре въ себе си? Вие сами ще разрешите този въпросъ. Ако нѣкой е сиромашъ, вие го оставяте вънъ отъ себе си; ако е богатъ, приемате го вътре. Вие обичате нѣкого, защото е ученъ, богатъ, силенъ. Каква трѣбва да бѣде мѣрката на любовта?

Представете си, че червеятъ се превърне на житно зърно. Какво отношение ще имате къмъ него? Ще оставите ли житното зърно въ хамбара, или ще го посѣете на нивата? Българинътъ обича да сѣе. Като види жито въ хамбара си, той го изважда оттамъ и го хвърля на нивата. Швейцарецътъ обича да събира. Българинътъ разчита на онова, което е хвърлилъ на нивата. Следъ нѣколко месеца той отива да види, какво е станало съ хвърленото жито и намира стъркове съ 60—70 житни зрънца. Швейцарецътъ мисли, че отъ

хвърленото нищо не остава. Понѣкога хората иматъ неправилни отношения къмъ ближнитѣ си. Като видятъ нѣкой бедень, изоставень човѣкъ, тѣ го отхвърлятъ отъ себе си, като нѣщо, отъ което не очакватъ добро, и го забравятъ. Не се минава много време, отъ този човѣкъ излиза нѣщо добро. Той започва да се проявява въ известна областъ на науката, или на изкуството. Тѣ не сж подозирали, че този човѣкъ, отъ когото нищо не очаквали, криелъ въ себе си голѣмо съдържание.

Съвременнитѣ хора не разбиратъ законитѣ на живота, вследствие на което нѣматъ правилни отношения помежду си. Тѣ нѣматъ правилни отношения и къмъ себе си, къмъ своитѣ състояния. Запримѣрь, дойде ли имъ нѣкаква скръбъ, тѣ искатъ да я отхвърлятъ отъ себе си, както отхвърлятъ бедния човѣкъ. Дойде ли имъ нѣкаква радостъ, тѣ широко я приематъ. Когато човѣкъ е недоволенъ отъ скръбта, а доволенъ отъ радостта, това показва, че въ него има нѣщо неуравновесено. Когато ученикътъ получи по нѣкой предметъ шесторка, той се радва. Защо се радва? Защото семето е хвърлено вече въ земята и въ скоро време ще израсте, ще цъвне, ще върже и плодъ ще даде. Ако учителътъ му тури двойка, или единица, той страда и плаче. Двойката показва, че ще го впрегнатъ като волъ да оре. Цѣлъ день ще оре на нивата и, въ края на краищата, нѣма да получи нѣщо особено. Господарътъ му ще прибере житото въ хамбара, а той ще яде су-

хото сено, или ще отиде въ гората да пасе. Като живѣе на земята, човѣкъ минава презъ различни положения, отъ които се учи. Ако е войникъ, той цѣль день ще дига и слага пушката и ще каже, че нищо не е научилъ отъ нея. Пушката представя единицата. Ако войникътъ е философъ, обича да разсждава, отъ тази единица той ще изкара нѣщо хубаво.

Следователно, на обикновения човѣкъ турете шесторка, да има, какво да сѣе на нивата. На философа, или на мждреца турете единица. Въ ржката на мждреца единицата ще се превърне на перо, отъ което ще излѣзе нѣщо хубаво. Сегашнитѣ хора се натъкватъ на голѣми противоречия, понеже сж объркали нѣщата. Тѣ сж турили единицата въ ржката на обикновения човѣкъ, а шесторката — въ ржката на мждреца. Обикновениятъ човѣкъ, земедѣлецътъ цѣль день дига и слага единицата и най-после казва: Нищо не излѣзе отъ моята работа. Дайте шесторката, т. е. нивата, въ ржката на земедѣльца и го оставете да оре и сѣе, а златното перо — въ ржката на мждреца. Отъ нивата на земедѣльца ще излѣзе храна за цѣлия свѣтъ, а отъ перото на мждреца — велики слова за цѣлото човѣчество. Всѣки човѣкъ има по една единица въ устата си — неговиятъ езикъ. Съ тази единица той може да обиколи свѣта и да го просвѣти.

Всички хора искатъ да бждатъ щастливи. Тѣ не знаятъ, че щастieto имъ седи въ умѣнието да управляватъ единицата въ устата си.

Нѣкои хора минаватъ за търпеливи. Тѣ седатъ и мълчатъ. Устата имъ е затворена, но езикътъ вѣтре мърда. Изкуство е да знае човѣкъ, кога и какъ да мърда езика си. Отъ неразумното мърдане на езика човѣкъ може да си създаде най-голъмото нещастие. Дали устата на човѣка е отворена, или затворена, не е важно. Важно е, дали езикътъ се мърда. Нѣкой седи съ затворена уста, никакъвъ гласъ не се чува, но езикътъ вѣтре мърда. Това е равносилно на говорене. Другъ пѣкъ отваря устата си, говори, а езикътъ се движи напредъ и назадъ. Важно е, какво пише перото — езикътъ на човѣка. Ако пише думитѣ „любовъ, миръ и радостъ“, резултатътъ е единъ; ако пише думитѣ „умраза, завистъ, отмъщение“, резултатътъ е другъ.

Когато се говори за сѣдба на свѣта, това подразбира прегледъ на книгата, която човѣкъ е написалъ. Когато човѣкъ замине за другия свѣтъ, Господъ нѣма да го сѣди, но ще заповѣда на нѣкой ангелъ да отвори книгата на неговия животъ и да започне предъ него да чете всичко, което е писалъ съ езика си. Ангелътъ ще чете книгата на вашия животъ, а вие ще се измѣчвате отъ това, което слушате. Като чувствителни хора, вие не можете да издържите този изпитъ: ще пожелаете по-скоро да слѣзете на земята, да изправите погрѣшкитѣ си. Само така ще разберете, че такова съчинение не може да се пише. Не се влиза лесно въ невидимия

свѣтъ. Като гостъ, за три деня, всѣки може да отиде, но на четвъртия день той самъ ще пожелае да слѣзе на земята, да изправи погрѣшкитѣ си, да напише ново съчинение, съ нова тема.

Мнозина искатъ да отидатъ на онзи свѣтъ, да видятъ Христа и пакъ да се върнатъ на земята. Тѣ не знаятъ, че много пѣти сж срѣщали Христа на земята и сж се отнасяли съ Него зле. Какво ще бжде положението имъ, когато срещнатъ Христа, и Той имъ покаже всичко онова, добро и лошо, което тѣ сж писали за Него? Колко пѣти сте се съмнявали въ Бога и Христа! Колко пѣти сте говорили лошо за тѣхъ! Колко пѣти сте ги обвинявали въ несправедливостъ! Нѣкой се оплаква, че откакъ започналъ да чете Библията и Евангелието, работитѣ му не отивали добре. Защо не му провървѣло? Защото не разбира любовта. Казано е въ Писанието: „Любовта не се обижда.“ Като го обиждатъ, той не слуша думитѣ на Христа, но започва да се сърди, иска обяснение, недоволенъ е отъ хората. За да се справи съ обиднитѣ думи, нека си представи, че този, който го обижда, говори на чуждъ, непознатъ за него езикъ. Ако нѣкой ви говори обидни думи на английски, или на френски езикъ, отъ които нищо не разбирате, ще се обидите ли? Вие ще слушате съ разположение и ще казвате: Колко хубаво говори този човѣкъ! Следователно, прилагайте следното правило въ живота си: никога не допу-

щайте въ ума, въ сърдцето, въ душата и въ духа си нищо отрицателно. Кажете си: Заради Бога не допускамъ нищо отрицателно въ себе си. Каквото отрицателно да чуете, да видите или да ви се случи, кажете си: Не разбирамъ това нѣщо. За предпочитане е човѣкъ да бжде невежа за лошитѣ работи, а ученъ за добритѣ, отколкото ученъ за лошитѣ работи, а невежа — за добритѣ.

Христосъ казва: „Да се не смуцава сърдцето ви: вѣрвайте въ Бога, и въ мене вѣрвайте“. Вѣрвайте, че всичко, което Богъ е създалъ, е за ваше добро. Вѣрвайте въ мене, че азъ съмъ дошълъ да ви покажа истинския пѣтъ, който води къмъ вѣчния животъ. Истинска вѣра е онази, която издържа на всички мѣнотии. Не издържа ли на всички мѣнотии, тя е слаба вѣра. Здравъ човѣкъ е онзи, който издържа на голѣми тежести. Вѣрващиятъ трѣбва да даде примѣръ на всички същества, които живѣятъ въ него. Милиарди същества живѣятъ въ човѣка и на него очакватъ. Тѣ искатъ да видятъ добъръ примѣръ отъ своя господарь. Ако не знае, какъ да яде, господарьтъ имъ създава мѣнотии на стомаха; ако не знае, какъ да диша, той създава болезнени състояния на дробовѣтъ; ако не знае, какъ да мисли, той създава разстройство на мозъка.

Значи, здравословното състояние на човѣка се опредѣля отъ правилното хранене, дишане и мислене. Като яде, човѣкъ трѣбва

да изпитва приятностъ. Той трѣбва да знае, колко хапки да изяде. Децата трѣбва да изяждатъ по 21 хапки на едно ядене, а възрастнитѣ — по 12 хапки. Да се храни човѣкъ правилно, това значи, да възприема жизнената енергия отъ храната. Не спазва ли този процесъ, човѣкъ е изложенъ на много неестествени състояния, които причиняватъ болести. Нѣкои питатъ, колко трѣбва да яде човѣкъ. Ако яде малко и не мисли, човѣкъ не се ползува отъ яденето; ако яде много и не мисли, той пакъ не се ползува. Изобщо, ядене безъ мисль не допринася никаква полза. За да яде правилно, човѣкъ трѣбва да бжде разуменъ. Щомъ е разуменъ, като се храни, той възприема правилно благата, които му се даватъ; и после, той трѣбва да изпраща частъ отъ излишното благо навънъ. Той преработва това благо като мисль, която изпраща навънъ, въ пространството. Ако близо до него има същества, той направо ще имъ дава отъ благата, които е получилъ. Ако е далече, той ще изпраща тия блага въ видъ на мисль. На съвременния свѣтъ постоянно трѣбва да се дава. Хората се страхуватъ да даватъ, да не останатъ въ лишения. Като раздадатъ всичко, каквото иматъ, тѣ ще останатъ съ своя собственъ животъ и ще създадатъ правилна връзка съ Бога. Който не дава, той прекъсва връзката между Бога и своята душа.

„Да се не смуцава сърдцето ви: върнайте въ Бога, и въ мене вървайте“. Като

цѣръ противъ смущението Христосъ препоръчва вѣрата, и затова казва: „Вѣрвайте въ Бога, и въ мене вѣрвайте“. Съ други думи казано: Вѣрвайте, че Богъ е създалъ всичко за ваше добро. Вѣрвайте и въ мене, че азъ ви показвамъ истинския пѣтъ, който води къмъ Този, Когото търсите. Христосъ казва: „Никой не може да дойде при мене, ако Отецъ ми не го е привлѣкълъ. И никой не може да отиде при Отца, ако азъ не му покажа пѣтя“.

„Да се не смушава сърдцето ви“. Защо се смушава човѣкъ? Човѣкъ се смушава, защото вѣрата му въ Бога и въ Христа е слаба. Щомъ вѣрата му се усили, и смущението ще се махне. Смущението не е нищо друго, освенъ облаци, които препятствуватъ на човѣка да вижда слънцето. Днесъ небето е чисто, нѣма облаци. Следователно, днесъ нищо не ви препятствува да виждате слънцето, нищо не ви прѣчи да вѣрвате. — Утре какво ще бжде? — Утрешниятъ день не трѣбва да ви занимава. Той не влиза въ програмата на днешния день. Целъта на живота ви е днешниятъ день. Ако се явятъ облаци надъ васъ, това показва, че сте слѣзли надолу. Имате ли вѣра, вие ще се качите надъ облацитѣ, дето слънцето грѣе ясно. Мжнотиитѣ, на които се натѣквате, това сж облацитѣ въ вашия животъ. Приложете вѣрата си, за да се издигнете надъ облацитѣ. Както съвременнитѣ авиатори се издигатъ съ аероплани на нѣколко

километра надъ облацитѣ, дето слънцето грѣе, гака и вие можете съ вѣрата си да се изкачите надъ мжчнотиитѣ въ живота си.

Желая ви съ вашия умъ и съ вашето сърдце да се качите надъ облацитѣ, които ви препятствуватъ да виждате слънцето, и да възприемете свѣтлитѣ мисли и благородни чувства.

— Вѣра въ живота, вѣра въ свѣтлината, вѣра въ свободата.

*

21 юлий, 5 ч. с.

Вратата на любовта

Размишление.

Животът на съвременнитъ хора се намира въ застой. Въ това отношение той мяза на човѣкъ, който е дошълъ до едно статическо състояние: дето ходи, каквото прави, все за миналото мисли, за своитъ младини. Той повтаря едно и сѣщо нѣщо, но ново не придобива. Казватъ, че повторението е майка на знанието. Стариятъ човѣкъ казва, че се утешава, като повтаря. Нѣкои вѣрващи сѣщо говорятъ за своето минало, какъ сж били въодушевявани, какви идеали сж ги вълнували, какъ сж се обичали помежду си и т. н. Да повтаряшъ нѣщата, това значи, да декламирашъ, безъ да влагашъ нѣщо ново отъ себе си. Това, обаче, представя застой въ живота.

Христосъ казва: „Ако се не роди нѣкой изново, не може да види Царството Божие.“ (— 2 ст.). — Царството Божие е свѣтъ, къмъ който душитъ се стремятъ. Значи, родениятъ минава въ друго състояние. Той не се намира въ застой, въ статическо състояние, както стариятъ, но влиза въ нова област, дето нѣ-

щата се подмладяватъ. Смисълътъ на живота седи въ вѣчната младостъ на душата.

Мнозина се оплакватъ, че не успѣватъ въ живота си. Причината за неуспѣха имъ се крие въ ония нѣща, които отвличатъ тѣхното внимание. Запримѣръ, яденето отвлича вниманието на човѣка. Човѣкъ, който мисли само за ядене, казва, че животъ безъ ядене не съществува. Правъ е той, човѣкъ трѣбва да яде, но да мисли изключително за ядене, това не е въ реда на Божествения животъ. Яденето е условие, срѣдство, но не е целъ. Рибата мисли, че ако не гълта по-малките риби, не може да живѣе. Тя проповѣдва учението, че ако не живѣе въ водата, съ нея всичко е свършено. Защо? Защото всѣка риба, която се е опитала да излѣзе отъ водата, е умирала. Въ заключение рибата казва: Извънъ водата никакъвъ животъ не съществува.

Какво казва човѣкъ по този въпросъ? Като изучава развитието на живота, човѣкъ казва: Благодарение на голѣмитѣ страдания, рибите започнаха да правятъ опити да излѣзатъ отъ водата. Хиляди години наредъ тѣ правѣха усилия да излѣзатъ отъ водата, да се приспособятъ на условията на въздуха, докато се превърнаха въ птици. Въ водата рибите нѣматъ условия за развитие, понеже едни други се ядатъ. Мислите ли, че и хората, които ядатъ месо, иматъ условия за развитие? Какво може да предаде свинското месо на човѣка? Като яде свинско месо, човѣкъ при-

добива нѣкои отъ качества на свинята. Като яде кокоше месо, сѣщо така той приема нѣкои качества на кокошката. Следователно, каквато храна да употребява, човѣкъ приема нейнитѣ качества.

И тъй, иска ли да се запази отъ лошитѣ качества на храната, която употребява, преди всичко човѣкъ трѣбва да я пречисти. За тази цель трѣбва да се изучаватъ законитѣ за пречистването. Вегетарианцитѣ казватъ, че тѣхната храна е по-чиста отъ тази на месоядцитѣ. Тѣ сѣ вегетарианци, но ядатъ кравешко и овче масло, пиятъ млѣко, ядатъ яйца, а обичатъ и риба. За свое оправдание тѣ казватъ, че и Христосъ ялъ риба съ ученицитѣ си. Ученицитѣ на Христа сами ловѣха риба, а Христосъ я печеше на своя огнь. Всѣки би желалъ да яде отъ рибата, която Христосъ печеше на своя огнь. Огньтъ, на който Христосъ е пекълъ риба, има вѣтрешенъ смисълъ. Човѣкъ трѣбва да разбере този смисълъ и тогава да говори. Ние разглеждаме яденето като вѣтрешенъ, а не като вѣншенъ процесъ. Вѣтрешната страна на яденето представя методъ за познаване на великия животъ. Затова Христосъ казва: „Ако ядете плътта ми и пиете кръвта ми, имате животъ въ себе си.“ Значи, ако ядете плътта Христова и пиете кръвта Му, имате животъ въ себе си. Ако ядете плътта на животнитѣ, или на хората и пиете кръвта имъ, нѣмате животъ. Не е безразлично, чия плътъ ядете и чия кръвъ пиете. Сѣщо

така отъ значение е и начинътъ, по който ядете плътта и пиете кръвта. Ако отидете между канибалитѣ, които ядатъ човѣшко месо, ще се натъкнете на страшни картини. Канибалътъ е по-страшенъ отъ звѣръ. Той е по-страшенъ и отъ дявола. Какво може да се придобие отъ човѣшкото месо?

Днесъ и свѣтскитѣ, и религиознитѣ хора се стремятъ къмъ бързо придобиване на знания, на богатства, на сила. Въ това отношение тѣ сж нетърпеливи, искатъ да знаятъ всичко. Тѣ приличатъ на деца, които, като знаятъ, че имъ шиятъ нови дрехи, постоянно питатъ майка си, кога ще бждатъ готови новитѣ дрехи. Тѣ искатъ за предстоящия празникъ да се облѣкатъ съ новитѣ си дрехи, да се покажатъ предъ другарчетата, че сж добре облѣчени. Тѣ не знаятъ, че и съ новитѣ, и съ старитѣ дрехи да сж, пакъ сж сжщитѣ. Дрехата не измѣня характера на човѣка.

Тѣй щото, при сегашнитѣ условия невъзможно е човѣкъ да знае всичко. Ако знае всичко, той щѣше да бжде много нещастенъ. Многого знания нѣма да му предадатъ нѣщо особено. Колкото ученъ да е, човѣкъ не измѣня характера си. Когато станатъ много учени, хората започватъ да се дѣлятъ на групи, не могатъ да се разбиратъ. Това виждаме и въ християнството. Когато се увеличи броя на християнитѣ, когато се явиха коментарии и тълкувания върху известни религиозни въ-

проси, християнитѣ се раздѣлиха на източни и западни християни и на реформатори-евангелисти. Източнитѣ и западнитѣ християни обърнаха внимание повече на външната страна на християнството: на външнитѣ обреди, на дрехитѣ на свещеника. Споредъ тълкуванията имъ, че свещеникътъ е замѣстникъ на Бога, тѣ казватъ, че той трѣбва да бѣде облѣченъ съ скъпи дрехи, съ царска мантия, съ корона на глава, съ скиптъръ въ рѣка. Съ това тѣ искатъ да подчертаятъ светостъта на Божия служител. Това сж човѣшки наредби. Тѣ не сж дадени отъ Бога. Когато Мойсей изведе евреитѣ отъ Египетъ, имаше ли корона на главата си и скиптъръ въ рѣката си? Той носѣше въ рѣката си проста овчарска тояга, съ която правѣше голѣми чудеса. Достатъчно бѣше да удари веднѣжъ съ тази тояга, за да получи това, което желаше. Какъвъ смисълъ има да държи човѣкъ въ рѣката си нѣкакъвъ златенъ жезълъ, или скиптъръ и да удря съ него, безъ да стане това, което иска? Жезълътъ представя знанието. Какъвъ смисълъ има това знание, съ което нищо не можешъ да постигнешъ? Колкото да удришъ съ това знание, нищо не става. Знанието има смисълъ само тогава, когато, следъ като ударишъ съ него, можешъ да направишъ това, което желашъ.

Жезълътъ, който носи знанието, трѣбва да се използва. Той може да се използва, само ако се пречупи. Ако прекарате електрически токъ презъ единъ кръгъ, токъ ще има-

те, но не и свѣтлина. За да получите свѣтлина, кржгътъ трѣбва да се пречупи нѣкжде, да се образуватъ два полюса, по които да текатъ две течения.

Едно младо момче получило наследство отъ дѣдо си една тояга. Дѣдото му казалъ: Тази тояга е останала отъ прадѣдо ти още. Голѣма сила се крие въ нея. Момчето разбрало думитѣ на дѣдо си въ букваленъ смисълъ. Дето отивало, все тоягата носѣло съ себе си. Така се минали десетина години. То пораснало, станалъ голѣмъ момъкъ, но, вмѣсто да му донесе щастие, тоягата го направила нещастенъ. Каквато работа започвалъ, все не успѣвалъ. Като гледалъ тоягата въ ржката си, идѣло му да я хвърли нѣкжде, да се освободи отъ нея, но нѣщо вътре въ него не му позволявало. Единъ день той отишълъ въ гората да сѣче дърва. Въ този моментъ срещу него се задалъ единъ бикъ, съ разперени рога, готовъ да го убоде. Момъкътъ дигналъ тоягата срещу бика и започналъ да удря по главата. Като го ударилъ нѣколко пѣти, бикътъ се отстранилъ, но и тоягата се счупила. Какво да види? Отъ вътрешната страна на тоягата се прѣснали нѣколко златни монети. Момъкътъ едва сега разбралъ, защо дѣдо му казалъ, че силата е въ тоягата. Той съжалявалъ, че по-рано не се явилъ бика, да счупи тоягата въ главата му.

Следователно, помогне ли се до нѣкакво знание, човѣкъ трѣбва да има усѣтъ, досѣща-

не, да знае, какъ да го приложи въ живота си. За да може разумно да прилага знанието си, човѣкъ трѣбва да има още и обхода. Да имашъ усѣтъ, това значи, да възприемашъ нѣщата вътрешно. Досѣщането подразбира изводъ възъ основа на това, което се възприема чрезъ вътрешенъ усѣтъ. Обхода пъкъ има само онзи, който може да приложи знанието си. Човѣкъ прилага обходата първо къмъ себе си: къмъ своето сърдце, къмъ своя умъ, къмъ своята душа и къмъ своя духъ.

Често хората говорятъ за сърдце, за умъ, за душа, за духъ, безъ да разбиратъ тѣхната сжщина. Тѣ говорятъ за душата и мислятъ, че тя е подчинена на тѣлото. Тѣ говорятъ за ума и мислятъ, че той е само едно срѣдство. Тѣ говорятъ за сърдцето и го разглеждатъ само като важенъ органъ при кръвообръщението. То разрешава економическия въпросъ на човѣшкия организъмъ. Тѣ казватъ, че сърдцето пулсира, т. е. бие 72 пжти въ минута. Всѣко биене на сърдцето е козмическо. Това показва, че сърдцето е свързано съ козмическа енергия. При всѣко биене на сърдцето иде нова енергия, вследствие на което цѣлиятъ организъмъ се обновява.

Числото 72 играе важна роля въ живота и въ природата. Запримѣръ, 72 души преведоха свещенитѣ книги. Седемтѣ е положително число, което означава творчески сили въ природата. Двойката е отрицателно чи-

сло, което нарежда нѣщата. Значи, седемтѣ е творческо число на ангелитѣ, а двойката — творческо число на Божествения свѣтъ. Дветѣ числа — положителното число на ангелитѣ и отрицателното число на Божествения свѣтъ се съединяватъ въ общото число 72. Когато човѣкъ живѣе нормално, споредъ закона на любовта, пулсътъ му е нормаленъ. Наруши ли този законъ, пулсътъ му се измѣня. Всички отрицателни състояния, презъ които човѣкъ минава — съмнение, подозрение, обезсърчение, обезвѣряване, безлюбие, се отразяватъ на пулса. Като не знае това, човѣкъ самъ си създава нещастия. Съ своитѣ отрицателни мисли и чувства, човѣкъ измѣня хода на козмическия пулсъ — носителъ на Божието благословение. Отъ човѣка зависи да се отворятъ или затворятъ пѣтищата за това благословение. Той самъ го запушва и отпушва. Въ това отношение човѣкъ прилича на онзи английски милионеръ, който влѣзълъ единъ день въ подземие то да брой златото си, и тамъ останалъ. Той забравилъ да вземе ключа съ себе си и, по невнимание, вратата се затворила следъ него. Ключътъ останалъ вънъ, а той намѣрилъ смъртта си предъ любимото си богатство. Преди смъртта си той написалъ следнитѣ думи: Ако нѣкой би ми донесълъ парченце хлѣбъ, щѣхъ да му дамъ половината отъ богатството си.

Въ заключение на това казвамъ: Никога не оставяйте ключа на вътрешното си богат-

ство отвънъ. Щомъ отключвате богатството си, носете ключа съ себе си. Човѣкъ има на разположение три ключа: ключъ на вѣрата, ключъ на надеждата и ключъ на любовта. Като се обнадежда, човѣкъ прилага първия ключъ. Като придобива вѣра, той прилага втория ключъ. Като придобива любовъ, той прилага третия ключъ. Вѣрата, надеждата и любовта представятъ три ключа за разкриване тайнитѣ на природата, за разкриване на Божественитѣ съкровища, опредѣлени отъ незапомнени времена за онѣзи души, които сж дошли и идатъ на земята да вършатъ волята Божия.

Желанието на всички ви трѣбва да се свежда къмъ това, да чувствувате, доколко изпълнявате волята Божия, споредъ законитѣ на надеждата, на вѣрата и на любовта. Ако изпълнявате волята Божия по закона на надеждата, вие трѣбва да бждете облѣчени съ Божествена дреха. Ако изпълнявате волята Божия по закона на вѣрата, отъ васъ трѣбва да извира Божествена вода. Ако изпълнявате волята Божия по закона на любовта, вие трѣбва да бждете озарени съ Божествена свѣтлина. Любовта освѣтява човѣка. Озари ли го, въ него се събуждатъ свѣтли мисли и възвишени чувства. Христосъ казва: „Ако се не родите изново отъ вода и Духъ, нѣма да влѣзете въ Царството Божие, т. е. нѣма да се родите отъ водата, която иде по закона на вѣрата, и отъ Духа, Който иде по закона на любовта. Лю-

бовъта е хлѣбътъ, който слиза отъ небето. Ако не се храни съ любовъта, човѣкъ не може да се новороди. Само родениятъ добива граждански права, съ които може да се ползува.

„Ако се не родите изново.“ Раждането, за което се говори въ стиха, не е еднократенъ процесъ. То не е статически, но динамически процесъ. Това раждане включва условията за растене. Наистина, като се роди, детето започва да расте физически, сърдечно и умствено. То трѣбва да расте непрекъснато въ придобиване на Божествено знание. Като израсте по съзнание, човѣкъ дохожда до новораждането отъ вода и Духъ, отдето започва съграждането на новия човѣкъ. И сега хората строятъ, но тѣ си служатъ съ органи, създадени отъ миналитѣ поколения, поради което носятъ сжщитѣ навици и слабости. Тѣ лесно се обнадежватъ и обезнадежватъ. Забелязано е, че когато нѣма пари, човѣкъ става неразположенъ, ходи съ увиснала глава, обезсърденъ. Получи ли отнѣкъде пари, духътъ му се подига, става доволенъ, насърдчава се и е готовъ за работа.

Сжщото се отнася и до духовното състояние на човѣка. Срещне ли нѣкой добъръ човѣкъ, той се насърдчава. Срещне ли лошъ човѣкъ, той се обезсърдчава и мисли, че всички хора сж лоши. Защо при срещата си съ добрия човѣкъ вие се насърдчавате? Добриятъ човѣкъ представя статуя, добре изработена

отъ нѣкой виденъ скулпторъ. Тази статуя може да се продаде и да осигури цѣлия ви животъ. Лошиятъ човѣкъ е простъ, грубъ камѣкъ, върху който не е работилъ още чукътъ на великия скулпторъ. Ще дойде день, когато този камѣкъ ще попадне въ рѣцетъ на скулптора, който ще извае отъ него отлична статуя. За онзи, който не разбира Божиитъ закони, този камѣкъ нищо не струва. Обаче, онзи, който разбира Божиитъ закони, той знае, че простиатъ, необработенъ камѣкъ е условие за скулптора да приложи знанието и изкуството си. Лошиятъ човѣкъ е почва, върху която можете да придобивате знания. Какво по-добро условие за работа отъ това, да обърнете лошия човѣкъ къмъ Бога?

Нѣкои религиозни искатъ да обръщатъ богати хора къмъ Бога, защото иматъ пари, могатъ да даватъ на бедни. Ако обърнатъ сиромаша къмъ Бога, не само че нищо не може да даде, но той ще почне да иска отъ другитъ. Това е криво разбиране. Не гледайте на човѣка като на беденъ, или богатъ външно, но като на душа, която носи своето богатство съ себе си. Често сиромашътъ е готовъ да дава повече, отколкото богатиятъ. Той е готовъ да работи за другитъ, да имъ помага. Има бедни хора, които, като се обърнатъ къмъ Бога, започватъ да работятъ за близкитъ си съ любовъ и самоотверженостъ.

Въ едно предание на миналото се разправя следния случай изъ живота на Буда.

Единъ день, като браминъ, Буда се молѣлъ на Бога. Молитвата му била много дълга, но понеже билъ изтощенъ, той не могълъ да я довърши. Въ това време единъ заякъ миналъ край него и се хвърлилъ въ огъня да се опече. Възползуванъ отъ жертвата му, Буда го извадилъ отъ огъня, отръзалъ частъ отъ него и задоволилъ глада си. Съ нови сили той завършилъ молитвата си и благодарилъ на Бога, че му изпратилъ заяка да се подкрепи. Въ последния си животъ, като Учителъ, Буда помагалъ на хората, давалъ имъ съвети, какъ да живѣятъ. Единъ день той решилъ да си почине. да се предаде на дълбоко размишление. Той казалъ на ученицитѣ си, че този день не приема гости. Каквито хора дохождали — брамини, високопоставени личности, той всички връщалъ. Въ това време дошълъ единъ беденъ, простъ човѣкъ. Отдалечъ още Буда станалъ на крака, приелъ го любезно и дълго време се разговарялъ съ него. Силно очудени, ученицитѣ му го запитали: Учителю, днесъ ти отказа да приемешъ толкова високопоставени хора, а къмъ този простъ и беденъ човѣкъ указа такова внимание. Коя е причината за това? Буда отговорилъ: Въ далечното минало този човѣкъ бѣше заякъ. Единъ день, когато се молѣхъ на Бога и бѣхъ много изтощенъ, той се пожертвува за мене, хвърли се въ огъня да се опече. Азъ ядохъ отъ него, подкрепихъ силитѣ си и можахъ да довърша молитвата си. Днесъ азъ

се отплащамъ за жертвата, която той направи за мене.

Съвременнитѣ хора искатъ отъ Бога или отъ нѣкой човѣкъ особено внимание. За да се ползватъ отъ особеното внимание на кого-да е, тѣ трѣбва да сж направили нѣкаква жертва за него. Направили ли сж такава жертва, каквато заякътъ е направилъ за Буда? Кой е далъ живота си въ жертва на Бога? И вие искате да ви обичатъ, безъ да сте дали нѣкаква жертва за хората. Какъ познавате, кой ви обича? Ако нѣкой ви говори сладки думи, това любовъ ли е? Сладкитѣ думи още не опредѣлятъ любовта. Тѣ могатъ само да насърдчатъ човѣка, да внесатъ нѣкакво опрѣсняване въ него, но това не е любовъ.

Какво нѣщо е любовта? Когато двама млади се влюбятъ единъ въ другъ, тѣ ослѣпаватъ, нищо не виждатъ предъ себе си. Тѣ забравятъ цѣлия свѣтъ: ядатъ ли, пиятъ ли, никой не сжществува за тѣхъ. Тѣ живѣятъ единъ за другъ, галятъ се, милватъ се и казватъ: Животътъ ни се осмисли вече. Това е криво разбиране на любовта. Тъкмо сега животътъ имъ се обезсмисля. Тѣхната любовъ е само опрѣсняване, но не е онази вѣчна, безгранична любовъ. Когато човѣкъ възприеме любовта, която излиза отъ свѣтлината на Бога, тогава всички хора му ставатъ обични. Той всички обича, на всички се радва, за всички е готовъ да се жертвува. Той не живѣе вече въ единичната, но въ общата любовъ. Та-

зи любовъ свързва човѣка съ душитѣ на хората. Той влиза въ връзка съ живия човѣкъ, съ неговата душа, а не съ неговата личностъ. Велико нѣщо е да обича човѣкъ! Само онзи може да изпита величието на любовта, който е свързанъ съ Бога — единствениятъ, Който отговаря на желанието на човѣка да бжде обичанъ. При всички случаи на живота, при всички страдания, Богъ му помага. При радоститѣ му, Той се радва заедно съ него. Не е било случай да се обърне човѣкъ къмъ Бога и да не е получилъ отговоръ на молитвата си. Богъ помага на човѣка чрезъ хората, чрезъ животнитѣ, чрезъ растенията — цѣлата природа е въ Негова услуга.

Натъкне ли се на нѣкое голѣмо страдание, човѣкъ се отчайва, изгубва смисъла на живота и започва да мисли, че е голѣмъ грѣшникъ, че всички сж го изоставили. Тѣкмо въ това време Богъ ще изпрати нѣкой човѣкъ при него, който ще му укаже голѣмо внимание и любовъ. Чрезъ този човѣкъ Богъ се проявява и помага. Ако разбере, че това е Божиятъ Промисълъ, той ще придобие нѣщо ценно. Не го ли разбере и прецени, той ще го изгуби и ще се натъкне на голѣми изпитания. За да може лесно да се справя съ мъжкоститѣ на своя животъ, човѣкъ трѣбва да бжде всѣкога младъ, да не се обезсърдчава. Съвременнитѣ хора остаряватъ преждевременно, защото мислятъ, че всичко знаятъ. Тѣ се намиратъ въ положението на жабата въ своя

жабунякъ. Презъ пролѣтѣта, докато е млада, жабата крѣка. Крѣкането ѝ се продължава три-четири месеца и следъ това престава. Презъ зимата и младитѣ, и старитѣ жаби млѣкватъ. Човѣкъ не трѣбва да бжде въ положението нито на младата, нито на старата жаба. Като младъ, той трѣбва да е готовъ да учи и да възприема. Като старъ, той трѣбва да съзнава, че има още много да учи. Колкото да е ученъ човѣкъ, все има нѣща, които не знае.

Единъ ученъ влѣзълъ въ лодката на единъ простъ морякъ да се разходи по морето. Той запиталъ моряка: Ти знаешъ ли нѣщо по математика? — Нищо не зная. — Много си изгубилъ. — Ами по астрономия знаешъ ли нѣщо? — Нищо не зная. — Много си изгубилъ. — Ами по естественитѣ науки? — Нищо не зная. — Много си изгубилъ. Въ това време се явила голѣма буря на морето. Тогава лодкарътъ се обърналъ къмъ учения съ думитѣ: Ти знаешъ ли да плавашъ? — Не зная. — Всичко си изгубилъ. Съ своето невежество азъ ще запазя живота си — най-ценното за човѣка, а ти, съ своето знание, всичко ще изгубишъ.

Много отъ сегашнитѣ хора знаятъ всичко, като този ученъ, но едно само не знаятъ — да плаватъ. Какво представя плаването въ живота? Плаването може да се уподоби на любовта. Който не познава любовта, той е изгубилъ всичко. Апостолъ Павелъ казва: „И ако имамъ пророчеството и зная всичкитѣ

тайни и всѣко знание, и ако имамъ всичката вѣра, щото и гори да премѣствамъ, а любовъ нѣмамъ, нищо не съмъ.“ За да влѣзе въ Царството Божие, да освободи душата си отъ всички мжнотии и страдания, човѣкъ трѣбва да придобие любовта. Само съ любовта човѣкъ може да се освободи отъ миналото, отъ настоящето и отъ бждещето. Той ще излѣзе отъ страданията — отъ живота на миналото, и нѣма да очаква щастieto си отъ настоящето и отъ бждещето.

Мнозина очакватъ на бждещето, да дойде Христосъ на земята, да ги спаси. Христосъ живѣе въ настоящето, въ онова, което е родено отъ любовта. Майката обича своето дете, защото го е родила. Къмъ другитѣ деца тя има особено отношение, защото не ги е родила. Значи, човѣкъ има любовъ само къмъ ония мисли и чувства, които е приелъ отъ любовта. Къмъ всички останали мисли и чувства той има друго отношение. Следователно, да познавашъ човѣка, това значи, да минешъ презъ неговата любовъ. За да те познава, и той трѣбва да мине презъ твоята любовъ. Съ други думи казано: за да познаешъ онзи, който те обича, ти трѣбва да минешъ презъ вратата на неговата любовъ. И той може да те познае, само ако мине презъ вратата на твоята любовъ. И Христосъ мина презъ вратата на човѣшката любовъ — презъ страданията. Отъ любовъ къмъ човѣчеството Той пожертвува всичко. Христосъ казва: „Азъ съмъ вратата. Който не мине презъ

мене, не може да влѣзе въ Царството Божие.“ Христосъ мина презъ вратата на човѣшката любовъ. Сега е тѣхенъ редъ да минатъ презъ вратата на Неговата любовъ. Който мине презъ тази врата, той ще бѣде спасенъ, ще влѣзе въ Царството Божие. Христосъ изразява тази мисль съ думитѣ: „Ако думитѣ ми пребждватъ въ васъ, и вие пребждвате въ мене, азъ и Отецъ ми ще дойдемъ и жилище ще направимъ въ васъ.“

И тѣй, всѣки човѣкъ трѣбва да мине презъ вратата на любовта. На едно мѣсто ли е тази врата? На много мѣста. Колко пѣти човѣкъ трѣбва да минава презъ вратата на любовта? Много пѣти трѣбва да минава. Представете си, че трѣбва да извървите единъ пѣтъ отъ нѣколко хиляди километра. За да извървите този пѣтъ, вие трѣбва да минете презъ много мѣста: презъ долини и полета, презъ планини и гори. Всѣко мѣсто има своя врата, презъ която трѣбва да минете. Ако за пѣтищата на земята трѣбва да минете презъ много врати, презъ много повече врати трѣбва да минете, за да влѣзете въ Царството Божие. На всѣка стѣпка ще минавате презъ сѣщества, които ще опитватъ любовта ви. Когато видятъ, че имате любовъ, съ която можете да влѣзете въ Царството Божие, тѣ ще ви пуснатъ, ще ви дадатъ свободенъ билетъ. Голѣмо е тържеството на човѣшката душа, когато отдалечъ само зърне Божието лице! Следъ възкресението Христосъ се яви на ученицитѣ си, но имъ каза:

„Не се докосвайте до мене, докле не съмъ възлѣзълъ при Отца си.“

Какво значи, да отиде човѣкъ при Бога? За да отиде при Бога, човѣкъ трѣбва да е миналъ презъ най-голѣмитѣ страдания, да е изпилъ горчивата чаша до дъно. Само този човѣкъ е готовъ да се яви предъ Божието лице. Нищо въ свѣта не е въ състояние да го върне отъ пътя му. Нищо не може да го съблазни. Защо Богъ дава на човѣка да пие горчива чаша, а не сладка? Ако му даде сладка чаша, всѣки ще му я изпие. Когото срещне на пътя, ще го спиратъ, ще пиятъ отъ чашата му и ще си заминатъ. Обаче, отъ горчивата чаша никой не иска да пие. Следователно, никой не може да отнеме на човѣка богатството, което е придобилъ чрезъ страдания. Който е миналъ презъ страданията, казва: Добре ми стана, че пострадахъ.

Защо идатъ страданията въ живота на хората? За да придобиятъ богатата, които Богъ имъ е опредѣлилъ. Тази мисль трѣбва да залегне дълбоко въ ума на човѣка, че като се намѣри предъ известно страдание, да не се оплаква, но да види, какво се крие въ него. Страданията сж параванъ, задъ който се крие нѣкакво благо.

Трима младежи се влюбили въ една красива и умна мома, и всѣки искалъ да се ожени за нея. За да провѣри любовта имъ, тя ги поставила на следния изпитъ: направила една преграда отъ картонъ, която изглеждала сто-

манена, и на нея забила три остри ножа. Кандидатътъ трѣбвало да дойде съ велосипедъ до стената и да я премине. Който отъ тѣхъ се реши да направи това, той ще притежава красивата мома. Първиятъ кандидатъ се засилилъ, но като дошълъ до стената и видѣлъ тритѣ остри ножа, веднага отстѣпилъ назадъ: Не искамъ да умра! Вториятъ кандидатъ се засилилъ, дошълъ до известно мѣсто и, като видѣлъ остритѣ ножове, помислилъ си: Какво ще получа отъ момата, ако направя тази жертва за нея? При тази мисль той се разколебалъ и се върналъ назадъ. Третиятъ кандидатъ се засилилъ, безъ да мисли за последствията. Той ималъ само едно желание — да се ожени за красивата мома. Какво се указало? Преградата и ножоветѣ били отъ картонъ. Той дошълъ до стената, пробилъ я и излѣзълъ на отвѣдната ѣ страна. Той спечелилъ любовта на красивата мома. Като видѣли това, двамата кандидати казали: И ние можахме да направимъ сѣщото.

Днесъ всички хора сѣ подложени на сѣщия изпитъ. Като дойдатъ до книжната стена, всички отстѣпватъ. Ще се намѣри нѣкой беденъ, простъ човѣкъ, който не мисли много за последствията, и ще мине преградата. Следъ това ще дойде вториятъ изпитъ — минаване презъ огънь. Преградата, презъ която трѣбва да мине човѣкъ, ще бѣде желѣзна. За да я пробие, човѣкъ трѣбва да има голѣма топлина, да я стопи. Не се ли реши да мине презъ нея, той

не може да издържи изпита си. Мжчнотиитѣ въ живота не сж нищо друго, освенъ желѣзна преграда. Тѣ могатъ да се стопятъ само чрезъ огънь. Мжчнотиитѣ се явяватъ като резултатъ на борбата между външния и вътрешния животъ въ човѣка. Който издържи тази борба, той ще бжде спасенъ. Спасениятъ ще живѣе въ Божествената свобода, въ служене на Бога. Казано е въ Писанието: „Само чистиѣ по сърдце ще видятъ Бога.“ Заслужава човѣкъ да мине презъ всички страдания, да пречисти сърдцето си, за да види лицето на Бога, да види лицето на Христа. Да види лицето на Бога, да познае любовта, това значи, да е постигналъ желанията на своята душа. Стремете се къмъ тази любовъ, която ще ви ладе полета на ангелитѣ, да пжтувате по цѣлата вселена, да я изучавате.

Желая ви да се храните съ любовта, за да се родите отъ вода и Духъ, да станете граждани на Царството Божие.

Христосъ казва: „Който ме люби, той възлюбенъ ще бжде.“

*

23 юлий, 5 ч. с.

Любовь и почитание

Следъ единъ добъръ обѣдъ, втори обѣдъ не се дава. Малка закуска може да се даде, но не и цѣлъ обѣдъ. Защо? Защото стомахътъ е пъленъ, не може повече да приема. Когато отива на нѣкой изворъ, човѣкъ трѣбва да носи здрава стомна. Пукната ли е стомната му, водата ще се излѣе навънъ. Понѣкога и човѣкъ може да бжде пукната стомна. Каквото сипете въ този човѣкъ, всичко изтича навънъ. Той не може да разсѣждава правилно, нищо не може да задържа въ себе си.

Като изучавате живота и проявитѣ на човѣка, виждате, че съществуватъ две възрасти, презъ които той минава: възраст на младитѣ и зелени, които сж въ зората на живота; възраст на старитѣ, които сж въ залѣза на своя животъ. Първитѣ се считатъ щастливи, а вторитѣ — нещастни. Това се дължи на неразбиране на живота. Защо? Защото слънцето нито изгрѣва, нито залѣзва. Това сж привидни състояния. Когато остарява, човѣкъ дава възможность на младия да се подмладява; когато се подмладява, човѣкъ дава възможность на стария да остарява и да поумнява. Обаче, като живѣе, човѣкъ трѣбва да се подмладява и

да остарява. Ако старият не се подмладява, и ако младият не остарява, тѣ никога не могат да се разбератъ. Днесъ подъ старъ човѣкъ разбиратъ онзи, който е живѣлъ повече съ отрицателни мисли и чувства, отколкото съ положителни. Отрицателнитѣ мисли и чувства следъ време изгарятъ, безъ да оставятъ нѣщо дълбоко въ човѣка. Тѣ сж динамични. Въ тѣхъ липсва онази потенциална енергия, която гради.

Хората се страхуватъ отъ болести, да не осгарѣятъ преждевременно. Тѣ мислятъ, че като отслабватъ и пожълтяватъ, ще остарѣятъ. Отслабването не е остаряване. Два - три месеца следъ боледуването си човѣкъ отново се поправя и подмладява. Силата на човѣка седи въ неговия умъ и въ неговото съзнание. Щомъ умътъ му е свѣтълъ, и съзнанието будно, той постоянно се подмладява. За да се подмладява, човѣкъ трѣбва да дружи съ млади хора. Две възрасти съществуватъ въ свѣта: вѣчна младостъ и вѣчна старостъ. Вѣчно младитѣ наричаме хора на любовта, а вѣчно старитѣ — хора на знанието, на мъдростта. Въ човѣшкия животъ тия възрасти постоянно се мѣнятъ. Човѣкъ се ражда като дете, расте, минава презъ юношество, младостъ, възмъжалостъ, докато най-после остарява. На каквато възраст да е, човѣкъ постоянно трѣбва да се подмладява. За да се подмлади, две нѣща се искатъ отъ него: ако е младъ, той трѣбва да почита стария; ако е старъ, той трѣбва да обича младия. Следователно, ако иска

да придобие знание, да поумнѣе, младиятъ трѣбва да почита стария. Ако иска да се подмлади, стариятъ трѣбва да обича младия. Животътъ дава потокъ на човѣка къмъ постижения, а знанието опредѣля възможноститѣ, чрезъ които желанията ставатъ постижими.

Съвременнитѣ хора иматъ възможности за голѣми постижения, но не успѣватъ, защото разбиранията имъ сж ограничени. Тѣ казватъ: Каквито усилия да правимъ, не можемъ да имаме голѣми постижения, защото съ смъртта всичко свършва, нѣма другъ животъ. Отде знаете, че другъ животъ не съществува? Залѣзването на слънцето показва ли, че то изчезва? Така може да се мисли само за единъ день, но на другия день човѣкъ разбира, че не е мислилъ право. Обърне ли се на изтокъ, той вижда, че слънцето отново изгрѣва. Следователно, когато кажете, че човѣкъ умира, това подразбира временно залѣзване на неговия земенъ животъ. Нѣма да се мине много време, ще видите, че сжщиятъ човѣкъ е изгрѣлъ нѣкъде на изтокъ. Като дойде отново на земята, човѣкъ мълчи, не казва името си, не иска да го познаятъ хората. Че е дохождалъ много пѣти, това виждаме отъ факта, че при всѣко ново слизание на земята, той иде съ нови знания и опитности, които е придобилъ въ миналия си животъ. Какъ и отде е могълъ човѣкъ да се научи да яде по човѣшки, ако никога не е дохождалъ на земята? Ако никога не е дохождалъ на земята, отде знае,

кое е добро и кое зло? Значи, човѣкъ е слизалъ много пѣти на земята. Още като дете, когато никой не го е училъ, той може да плаче и да се радва, което показва, че носи въ себе си разбирање за приятно и неприятно, за добро и за зло. Плачѣтъ на детето е протестъ, неудобраване на постѣпкитѣ на майката. Като го тури въ корито да го кѣле, детето изведнѣжъ заплаква. То си спомня времето, когато е било въ водата като риба, и не иска да се връща при сѣщитѣ условия. Дълго време трѣбва майка му да го увещава, докато разбере, че тази вода ще го освободи отъ мѣчнотиитѣ на живота. Тя не е водата въ рѣкитѣ и моретата, въ които нѣкога се е намирало. Много отъ страданията на хората се дължатъ на сѣщата причина. Като се намѣрятъ предъ известна опитностъ, която нѣкога сѣ минали, тѣ плачатъ, страдатъ, не искатъ да я минаватъ втори пѣтъ. Тѣ не знаятъ, че нѣщата въ природата не се повтарятъ. Тѣ мислятъ, че минаватъ презъ сѣщата опитностъ. Всѣко нѣщо, което човѣкъ преживява, носи нови знания, нови условия за него. Пѣтътъ, по който човѣкъ веднѣжъ е миналъ, втори пѣтъ не го минава.

И тѣй, искате ли да бѣдете вѣчно млади, дръжте въ ума си идеята за вѣчната младостъ. Ако не е младъ, човѣкъ никога не може да дружи съ млади; и ако не е старъ, той никога не може да дружи съ стари. Който иска да дружи съ младитѣ, той трѣбва да бѣде младъ; който иска да дружи съ старитѣ,

той трѣбва да бжде старъ. Вижте, какъ постѣпва малкото дете съ дѣдо си. Когато отива при дѣдо си, то взима сериозенъ видъ и му казва: Дѣдо, разкажи ми една приказка. Дѣдото започва да му разправя, и то слуша внимателно, като че всичко разбира. Дѣдото е доволенъ отъ внучето си и му казва: Синко, утре пакъ ела, ще ти разкажа още една приказка, по-хубава отъ днешната. Не е ли добре човѣкъ да има единъ дѣдо, който да му разказва приказки? Не е ли добре дѣдото да има внуче, на което да разказва приказки? Дѣдото е необходимо за детето, но и детето е необходимо за дѣдото. Знанието на дѣдото е необходимо за младитѣ. Ще каже нѣкой, че старитѣ сж отживѣли времето си, не сж нужни вече за новитѣ времена. Това е криво разбиране. Можете ли да кажете, че като остарѣе, слънцето не е нужно на земята? И слънцето остарява и се подмладява, но и като остарѣе, пакъ е нужно на земята. Кога остарява слънцето? Когато слиза къмъ земята. Колкото повече слиза къмъ земята, слънцето постепенно остарява. Дойде ли месецъ декемврий, то дохожда до най-голѣма старостъ: днитѣ ставатъ най-кжси, а нощитѣ — най-дълги. Отъ деня на най-голѣмата си старостъ слънцето започва отново да се подига, минава въ нова фаза — въ фазата на подмладяване: днитѣ постепенно се увеличаватъ, а нощитѣ — намаляватъ. Когато днитѣ станатъ най-голѣми, ние казваме, че

слънцето е стигнало най-високата точка на своето подмладяване.

Каквото става съ слънцето, същото става и съ човѣка: и той често измѣня орбитата на своя животъ. И той, като слънцето, измѣня своето направление, движи се ту въ една, ту въ друга посока, вследствие на което днитѣ на неговия животъ ту се увеличаватъ, ту се намаляватъ. Това ни най-малко не трѣбва да го плаши и безпокои. Срѣщате нѣкой сжботянинъ, който иска да ви убеди да вѣрвате въ сжботата, като день седми, въ който Богъ си починалъ. Какво ще каже този сжботянинъ, ако отиде на северния полюсъ, дето има само единъ день и една нощъ? Ако живѣе тамъ, въ кой день ще вѣрва? Тукъ имате 365 дня, отъ които 52 дня сж сжботи, а на северния полюсъ — само единъ день — само една сжбота. Тамъ всичко е покрито съ снѣгъ, нищо не се ражда. Какъ ще вѣрвате тогава въ единъ день, въ една сжбота, която нищо не ражда? Да се вѣрва въ сжботата, това е буквално разбиране на нѣщата. То е все едно да мисли човѣкъ, че е дошълъ на земята само да яде и да пие и да върши, каквото иска. Така мислятъ днесъ млади и стари. Тѣ не знаятъ своето предназначение. Младиятъ е изпратенъ на земята да придобива знания, да стане силенъ, да бжде полезенъ на човѣчеството. Стариятъ пъкъ трѣбва да остави богатството си въ наследство на младия. Докато е билъ младъ, той е събиралъ богатства, трупалъ ги е, като банкеръ, въ ка-

сата си, но като остарѣе, трѣбва да раздава. Като остарѣе, човѣкъ трѣбва да се учи на щедростъ и самоотричане. Той трѣбва да се отрече отъ богатството си, отъ своята младостъ, за да придобие истинското знание и мъдростъ. Велико нѣщо е самоотричането! Ако се отрече отъ виното, пияницата печели; ако се отрече отъ несправедливото си богатство, човѣкъ печели; ако се отрече отъ насилието, човѣкъ печели; ако се отрече отъ болеститѣ, човѣкъ печели; ако се отрече отъ безвѣрието, отъ съмнението, отъ подозрението, отъ всички отрицателни мисли и чувства, човѣкъ пакъ печели. Значи, има нѣща, отъ които човѣкъ непременно трѣбва да се отрече. За да се откаже отъ едно нѣщо, човѣкъ трѣбва да е намѣрилъ друго, съ което да запълни празнотата. Запримѣрь, заради любовта много момци сж готови да се откажатъ отъ пиянството, отъ пушене на тютюнъ и отъ много още слабости. Нѣкой момъкъ се влюбва въ една мома и, заради любовта си къмъ нея, той престава да пиянствува, да пуши. Той става работливъ, внимателенъ къмъ всички. Следователно, докато любовта занимава човѣшкитѣ умове и сърдца, хората могатъ да постигнатъ всичко, каквото желаятъ. Изгубятъ ли любовта си, животътъ имъ се обезсмисля.

Сега вие сте дошли на планината да научите нейната история. Всички планински върхове, всички скали сж свидетели на епохи, когато слънцето е изгрѣвало не само отъ изтокъ,

както днесъ, но и отъ западъ, и отъ северъ, и отъ югъ. Тѣ сж свидетели на епохи, когато осъта на земята е била перпендикулярна. Било е време, когато осъта на земята е била хоризонтална. Можете ли да си представите, какъвъ климатъ, каква флора и фауна е съществувала тогава? Това сж далечни геологически епохи, за които науката и историята днесъ мълчатъ. Било е време, когато и вие сте имали съвършено друга форма отъ сегашната. Каква е била тогавашната ви форма, вие мълчите. За миналото човѣкъ не трѣбва да говори.

Въ една отъ миналитѣ войни единъ барабанчикъ минавалъ презъ едно богато руско село. Той видѣлъ въ единъ дворъ много кокошки. Като ги гледалъ, пожелалъ да заколи нѣколко, да ги сготви. Той извадилъ ножа си, заклалъ две-три кокошки, изчистилъ ги, приготвилъ ги за готвене, но въ това време командирътъ му го извикалъ. Въ бързината си той турилъ изчистенитѣ кокошки въ барабана си и се явилъ предъ командира. Командирътъ му казалъ: Войникъ, бий барабана! — Не може, господинъ командиръ. — Защо? — Не бие, развалилъ се е нѣщо. Защо се развалилъ? Защото има кокошки вътре. Сега и на васъ казвамъ: Не туряйте кокошки въ барабана си, т. е. въ ума си. Туряте ли кокошки въ ума си, той не може вече да мисли. Кокошкитѣ, това сж празни мисли, които човѣкъ не трѣбва да туря въ ума си. Турите ли една празна мисълъ въ мозъка си, той млъква, т. е.

престава да мисли. Мозъкътъ е мѣсто, дето трѣбва да влизатъ само свѣтли и възвишени мисли.

Епохата, презъ която сегашнитѣ хора минаватъ, се отличава съ голѣми блага. Едно отъ тия блага е вѣрата на човѣка. Нѣкой казва, че вѣрва въ приятеля си. Защо вѣрва въ приятеля си? Защото му далъ хиляда лева. Това не е вѣра, това е знание. Защо не е вѣра? Защото вѣрва въ възможни работи. Ако приятелъ ти даде хиляда, две или три хиляди лева, това е възможно нѣщо. Щомъ е възможно, то е знание, а не вѣра. Истинската вѣра подразбира да вѣрвашъ въ нѣща, които днесъ сж невъзможни. Това, което днесъ е невъзможно да стане, въ бждеще ще стане. Тѣзи нѣща сж сто и едно на сто вѣрни. Запримѣръ, вѣрвашъ, че земята ще се видоизмѣни, ще се превърне на райска градина. Като дойдете пакъ на земята, ще видите, че думитѣ ми сж истинни. Тогава нѣма да има болни и страдащи; нѣма да има пожари, земетресения, наводнения, каквито днесъ ставатъ. Днесъ ставатъ голѣми катастрофи на земята. Тогава нѣма да ставатъ никакви катастрофи. Годишно днесъ умиратъ около 35 милиона хора, а се раждатъ около 40 милиона. Нѣкои държави искатъ населението имъ да се увеличи. Увеличаването на населението е естественъ процесъ, но трѣбва да става разумно. Ако не става разумно, страданията се увеличаватъ. Сжщото забелязваме и при увеличава-

не желанията на човѣка. Колкото повече се увеличаватъ желанията на човѣка, толкова повече се увеличаватъ и страданията му. Намаляватъ ли се желанията, и страданията се намаляватъ. Човѣкъ трѣбва да реализира въ годината поне едно желание, една мисълъ и едно действие. Значи, ако живѣе 50 години, гой трѣбва да реализира 50 мисли, 50 чувства и 50 постѣпки — всичко 150. Представете си, че всѣко едно отъ тия желания струва по десетъ милиона лева. Както виждате, голѣмо богатство ще има човѣкъ.

Днесъ всички хора искатъ да бждатъ богати, но богатството се обуславя на нѣщо. За да бжде човѣкъ богатъ съ ниви, съ кжщи, съ книги, съ пари, това се опредѣля отъ известни мозъчни центрове. Ако тия центрове сж добре развити, съответно на тѣхното развитие отговаря и благосъстоянието на човѣка. Не сж ли развити тия центрове, човѣкъ остава беденъ.

Обаче, всички мозъчни центрове не сж опредѣлени само за придобиване на богатства. Френолозитѣ сж забелязали, че хора, които обичатъ да философствуватъ, иматъ отпредъ на челото си два силно развити центъра. Тия, които не обичатъ да философствуватъ, не сж развили своитѣ философски центрове. Който обича да се облича добре, той е развилъ ония центрове, които се намиратъ на долната частъ на челото. Ако религиозното чувство въ човѣка е силно развито, горната частъ на главата му, темето, е високо издигната. Ако това

чувство не е развито, тази частъ на главата е ниска. Тамъ има празно мѣсто, като долина. Ония центрове, които сж силно развити, прашатъ частъ отъ енергията си къмъ тия, които сж слабо развити. Това става и въ природата. Енергията отъ планинскитѣ мѣста слиза въ долинитѣ, за да стане правилна обмѣна и уравновесяване на силитѣ ѝ. Бедниятъ човѣкъ е долина, въ която расте жито. Богатиятъ е високъ връхъ, отдето енергиитѣ се стичатъ къмъ долинитѣ. Следъ време долинитѣ ще се подигнатъ, ще станатъ планини, а планинитѣ ще се снишатъ, ще станатъ долини.

Миозина не разбираатъ Божиитѣ закони и казватъ, че даденъ човѣкъ е безвѣрникъ. Въ какво се заключава неговото безвѣрие? Той живѣе добре, съ никого не се кара, никого не обира. Другъ нѣкой минава за вѣрващъ, а не живѣе добре, обира хората, прави имъ пакости. Въ какво се заключава неговата вѣра? Вѣрата е нѣщо реално. Който има вѣра, не лъже, не краде, не обира никого. Реално е това, което човѣкъ въ даденъ моментъ може да направи. Сиромасхътъ обещава, че ще направи нѣщо, но не може да го направи. Защо сиромасхътъ не прави това, което обещава, а богатиятъ го прави? Богатиятъ има сила да го направи, а сиромасхътъ нѣма сила. Следователно, реално е това, което човѣкъ въ даденъ моментъ може да направи. Не може ли да го направи въ даденъ моментъ, то не е реално. Силенъ човѣкъ е онзи, който въ даденъ моментъ може да

реализира своитѣ мисли и чувства. За да бжде силенъ, човѣкъ никога не трѣбва да отлага момента за реализиране на своитѣ добри мисли и чувства. Всѣка добра мисълъ, която човѣкъ може да реализира на време, усилва неговия умъ. Всѣко добро чувство, реализирано на време, подобрява състоянието на човѣшкото сърдце. Значи, добритѣ мисли подържатъ здравословното състояние на мозъка, добритѣ чувства — правилното кръвообръщение и дишане, а добритѣ постѣпки — здравословното състояние на стомашната система, вследствие на което човѣкъ яде и спи добре. Мислете добре, за да бжде мозъкътъ ви въ нормално състояние. Дишайте дълбоко, за да бждатъ дробовѣтъ ви въ изправностъ. Постѣпвайте право, за да бжде стомахътъ ви редовенъ.

Двама милионери се разговарятъ помежду си. Единиятъ се оплаква, че не може да яде. — Яжъ, не бой се, имашъ срѣдства да удовлетворишъ всичкитѣ си желания. — Не мога, стомахътъ ми е разстроенъ. — Това е другъ въпросъ. Наистина, страшно нѣщо е разстройството на стомаха. Човѣкъ гледа, пожелава да си хапне това-онова, но каквото тури въ стомаха си, отново го връща назадъ. Тукъ стомахътъ се налага. Най-после човѣкъ се принуждава да употребява овесена чорбица, по нѣколко лъжици на день. На този човѣкъ азъ бихъ препоръчалъ следния режимъ: да държи въ ума си свѣтли мисли, въ сърдцето си — възвишени чувства и всѣкога да постѣпва право.

Прилага ли този режимъ редовно, стомахътъ му ще се поправи. Ако не може да яде, нека извика единъ беденъ човѣкъ въ дома си, да му сложи ядене и да каже въ себе си: Господи, помогни ми да се храня, като този човѣкъ. Благослови го, но благослови и мене. Ако направи така, поне десетъ деня наредъ, той ще усѣти подобрие на стомаха си.

Ние сме дошли на земята да вършимъ волята Божия, да живѣемъ добре. Това е общъ законъ за всички: за държавитѣ, за народитѣ, за общества, за семействата, за отдѣлнитѣ личности. Поради неразбиране и разногласие помежду си, хората не живѣятъ добре. Едни вѣрватъ въ единъ Богъ, други — въ другъ Богъ. Едни вѣрватъ въ една държава, други — въ друга нѣкоя. Единство нѣма между хората. Тѣ не знаятъ, че сж излѣзли отъ единъ Източникъ, отъ единъ Баща, отъ единъ Богъ, Който е създалъ цѣлата вселена. Подъ „вселена“ разбираме всички блага, които изтичатъ отъ Бога. Тия блага се разпредѣлятъ правилно, въ зависимостъ отъ разумни, велики закони. Подчинява ли се на тия закони, човѣкъ е радостенъ и щастливъ. Не се ли подчинява, той е изложенъ на болести, страдания и смъртъ. Като люби Бога, човѣкъ има всичко на разположение, всѣкога е здравъ и веселъ, готовъ за работа. Любовта къмъ Бога не подразбира човѣшкитѣ чувства, нито вѣрата, която човѣкъ изповѣдва. Само силниятъ може да люби Бога. Като Го люби, той всѣкога ще

остава назадъ, а слабитѣ ще пуца напредъ. Гой ще пази слабитѣ, ще имъ бжде задна стража. Богъ остава всѣкога назадъ, да пази слабитѣ и да имъ помага. Затова е казано въ Писанието: „Богъ ще ви бжде задна стража“. Съ своитѣ свѣтли мисли, чувства и постѣпки, Богъ помага на слабитѣ и страдащитѣ. Така трѣбва да постѣпва всѣки човѣкъ. Ако е силенъ, ще остане на тила да помага на слабитѣ. Ако е слабъ, ще излѣзе напредъ, други да му помагатъ.

Сегашнитѣ хора се страхуватъ отъ смъртта, затова се криятъ, оставатъ назадъ, въ тила. Какво страшно има въ смъртта? Да умре човѣкъ, това значи, да отиде въ свѣта: у-мира, т. е. човѣкъ отива въ другъ свѣтъ, по-красивъ отъ земния. Ако можете за малко време да влѣзете въ този свѣтъ, вие не бихте желали да се върнете. Този свѣтъ е скритъ съзнателно отъ погледа ви, за да останете още на земята, да се учите. Мжно се живѣе на земята, но сжщевременно земниятъ животъ дава голѣми опитности на човѣка. Земниятъ животъ крие въ себе си условия за голѣми придобивки. Земята дава на човѣка онази ровка материя, която той трѣбва да обработи. Така обработена, човѣкъ я занася въ другия свѣтъ, тамъ да работи съ нея. Тази материя не сжществува въ онзи свѣтъ. Като се върне отново на земята, човѣкъ продава обработената вече материя, за да купи друга, която пакъ да обработва. Ще кажете, че човѣкъ слиза на зе-

мята да върши търговия. Има ли нѣщо лошо въ търговията? Търговията е необходима като срѣдство за опознаване на хората. Тѣ се нуждаятъ отъ стоката на търговеца. Ако фурниджията не прави хлѣбъ, отде ще го доставите? Ако млѣкарътъ не продава млѣко, ако земеделецътъ не продава жито, ако градинарътъ не продава плодове, вие не можете да живѣте. Въ каквата форма да вземете търговията, съ пари или безъ пари, като обмѣна на продукти, тя е необходима.

Всички хора сж дошли на земята съ единствената целъ да се учатъ и да се опознаватъ. Ако учителятъ не учи ученицитѣ си, тѣ нѣма да го познаватъ, но и той нѣма да ги познава. И децата, като играятъ заедно, като учатъ въ едно и сжщо училище, и тѣ се запознаватъ. И вие сте се събрали тукъ да се опознаете. Мжно е хората да се познаватъ и да живѣятъ помежду си като братя. Всички говорятъ за братство, за сестринство, но паритѣ сж на първо мѣсто. Хлѣбъ ли купуватъ, сирене ли купуватъ, или друго нѣщо, навсѣкжде пари се размѣнятъ. Докато паритѣ играятъ важна роль въ отношенията на хората, никакво братство и сестринство не може да сжществува. Братството изключва всѣкаква продажба. При братството всички даватъ, безъ да очакватъ нѣщо. Който иска да осжществи братски отношения между близкитѣ си, той трѣбва да се откаже отъ продажбата. Казано е въ Писанието: „Давайте,

за да ви се даде.“ Братъ, който дава щедро на сестра си, никога не осиромашава. Тамъ, дето братя и сестри се обичатъ въ името на Божията Любовь, злото е изключено.

Новото учение иде въ свѣта, да внесе идеята за братство и сестринство между хората, да ги застави да работятъ единъ за другъ. Дето сжществува братство и сестринство, тамъ любовта царува. Ще дойде день, когато тази идея ще се реализира. Всички, които сте тукъ, както и ония, които сж пръснати по цѣлия свѣтъ, ще бждатъ свидетели на този день, както днесъ сте свидетели на изгрѣващото слънце. Ще дойде деньтъ на новата епоха — епохата на изгрѣващото слънце. Свѣтътъ е създаденъ за добритѣ хора, които сж дошли на земята да проявятъ любовта си къмъ Бога и да станатъ чада Божии.

*

23 юлий, 10 ч. пр. об.

ПЪТЪ КЪМЪ ЖИВОТА

„Пребждете въ мене, и азъ въ васъ“. *)

„Пребждете въ мене, и азъ въ васъ.“ Когато живѣе въ въздушно пространство, човѣкъ трѣбва да знае, какъ да се справя съ въздуха. За да се ползува отъ условията на въздуха, той трѣбва да има отношение къмъ него. Само при това положение човѣкъ може да приема отъ въздуха ония елементи, които сж необходими за неговия животъ. За да се ползува отъ уроцитѣ и лекциитѣ на своя учителъ, ученикътъ трѣбва да бжде съсрѣдоточенъ, да разбира, какво му се преподава. Отвлѣченъ ли е умътъ му, занимава ли се съ странични мисли, ученикътъ не може да се ползува отъ знанието, което му се предава. Той напразно посещава училището. Какво ще се ползува глухиятъ, ако е отишълъ да слуша нѣкоя пѣвица, или нѣкой музикантъ? Пѣвицата пѣе, музикантътъ свири, но до слуха му нищо не достига.

Сега и азъ говоря, но малцина слушатъ и възприематъ. Защо? Защото много отъ васъ сж заети съ различни въпроси: имате да из-

плащате апартаментъ, или нѣкаква полица, или не сте доволни отъ условията, при които се намирате тукъ. Щомъ мисълта на човѣка е отвлѣчена, нищо не може да стигне до неговия умъ. Той мисли за всичко, но не и за онова, което му се говори. Следователно, само онзи може да пребждва въ Христа, който е отворилъ ума и сърдцето си за Него. Затова Христосъ казва на ученицитѣ си: „Пребждете въ мене, за да пребжда и азъ въ васъ.“

„Пребждете въ мене, и азъ въ васъ.“ Да пребждва човѣкъ въ Бога, това е великото въ свѣта. Казано е въ Писанието: „Богъ е Духъ, и които Му се кланятъ, въ Духъ и Истина да Му се кланятъ.“ Да Му се кланятъ въ Духъ, това значи по любовъ. Въ Истина, това значи въ сила. Който не обича Истината, той не може да бжде силенъ. Който се кланя на Бога въ Духъ и Истина, той е силенъ. Любовта е плодъ на Духа, а силата — плодъ на истината.

Сега, като наблюдавате изгрѣва на слънцето, вие започвате да мислите за присъствието на Божията сила въ свѣта. Отдалечъ слънцето изглежда малко, но въ сжщностъ е много голѣмо. Пространството пѣкъ, въ което слънцето се движи, е толкова голѣмо, че въ него се вмѣстватъ милиони слънца и милиарди звезди като нашитѣ. При това, въ пространството има мѣсто още за много вселени, които въ бждеще ще се създадатъ. Процесътъ на създаването е безграниченъ — нѣма начало,

нѣма и край. Материята, отъ която се създаватъ слънца и планети, сжщо е безгранична. Мнозина искатъ да знаятъ, кжде е краятъ на свѣта. Краятъ и началото на нѣщата сж относителни понятия. Когато започне да мисли, човѣкъ е въ началото на нѣщата; престане ли да мисли, той е въ края. Докато обича Бога, докато Му служи, докато пребждва въ Него въ Духъ и Истина, човѣкъ е въ началото на нѣщата. Престане ли да Го обича и да Му служи, той е въ края на нѣщата, дето всичко изчезва.

Нѣкой иска да знае, какво представя свѣта, какъ е създаденъ и т. н. Това желание е преждевременно. Той не е готовъ още за него. Готовъ ли е ученикътъ да бжде като учителя си? Ако иска да бжде ученъ, като учителя си, и това може да постигне, но заедно съ добритѣ страни на учителя си, той ще възприеме и неговитѣ слабости. Готовъ ли е да се справя съ слабоститѣ, които е възприелъ отъ учителя си? Не е лесно да се справя човѣкъ съ чуждитѣ слабости и недостатъци.

Единъ благочестивъ, набоженъ човѣкъ решилъ да оправи свѣта съ кадене, както свещеницитѣ кадятъ тамянъ въ черковитѣ. Той намислилъ да вземе една кадилница и да тръгне съ нея отъ единия край на града до другия, да види, какво ще постигне. Посъветвахъ го да не прави този опитъ, защото, ако свѣтътъ може да се оправи съ кадене, досега щѣше

да бжде оправенъ. Милиони свещеници кадятъ днесъ, но свѣтътъ не се оправя. Има смисълъ да кади човѣкъ, но съ мисълта си. Неговата мисълъ трѣбва да благоухае, да прѣска свѣтлина. Ако човѣкъ съ такава мисълъ трѣгне отъ единъ градъ въ другъ, отъ едно село въ друго, въ скоро време той би могълъ да оправи свѣта. Ето, милиони години вече, какъ слънцето свѣти, кади, но свѣтътъ още не се е оправилъ. Милиони години вече, какъ вѣтрътъ вѣе, говори на хората, но и отъ неговитѣ думи свѣтътъ още не се е оправилъ.

Свѣтътъ е оправенъ, нѣма какво да се оправя, но човѣшкиятъ свѣтъ не е оправенъ. И той постепенно се оправя. Свѣтътъ, въ който живѣятъ напредналитѣ сѣщества, които сж завършили своята еволюция, които служатъ на Бога въ Духъ и Истина, е оправенъ. На тѣзи сѣщества е дадена задача да управляватъ физическия свѣтъ. Земята, на която хората живѣятъ, представя голѣмъ параходъ, съ който тѣ правятъ екскурзиитѣ си, безъ да знаятъ, кжде отиватъ. Кога сж се качили на този параходъ, не знаятъ. Кжде отиватъ, сжщо не знаятъ. Хората говорятъ за създаването на свѣта, за създаването на човѣка въ рая, но кжде бѣше това мѣсто, не знаятъ. Богъ създаде човѣка, но човѣкъ нищо не помни, защото съзнанието му не е било будно. Дълго време трѣбваше Богъ да събужда човѣка, докато го събуди. Щомъ се пробуди отъ дълбокия сънь, той заплака и поиска храна. И до днесъ още

човѣкъ продължава да плаче и да иска храна. И до днесъ още Богъ, като нѣжна майка, се грижи за него и му доставя необходимата храна. Нѣма нѣщо, което човѣкъ да е пожелалъ и да не го е получилъ. Всичко е дадено на човѣка, както родителитѣ даватъ на децата, докато сж въ училище. Щомъ свършатъ училището, тѣ се явяватъ като кандидати за учители, въ първоначални училища, или въ гимназии, споредъ образованието, което сж получили.

Сегашнитѣ хора мислятъ, че сж силни, учени, добри. За да разбератъ, какви сж, тѣ трѣбва да правятъ опити, да се познаятъ. Ако е въпросъ за сила, нека силниятъ по мисълъ се опита чрезъ мисълта си да спре духането на вѣтъра, или валенето на дъжда, да разпръсне облацитѣ. Че може да се говори на вѣтъра, ние имаме примѣръ за това. Когато бѣше съ ученицитѣ си въ ладията, Христосъ заспа, но въ това време буря се яви на морето. Ученицитѣ се уплашиха и събудиха Христа. — Не се плашете, каза Христосъ. Той съсредоточи мисълта си, и вѣтърътъ престана. Христосъ разбираше езика на вѣтъра и се разговаряше съ него. Вѣтърътъ слуша само онзи, който го обича, който служи на Бога въ Духъ и Истина, който е силенъ и любящъ. Когато човѣкъ говори на природата въ името на истината, тя го слуша. Казано е въ Писанието: „Възлюбилъ си истината въ човѣка“. Който живѣе въ истината, само той може да постиг-

не своитѣ желанія. Извѣнѣ истината нѣщата сж непостижими.

„Пребждете въ мене, и азъ въ васъ“. Велико и красиво е да пребжда човѣкъ въ Бога. Постигне ли това, той не се нуждае отъ похвалитѣ на хората. Какъвъ смисълъ иматъ похвалитѣ? Каквото мнение да имате за човѣка, дръжете го въ себе си, нѣма защо да го казвате. Дали добре постѣпва, или не, и за това не говорете. Той е още въ началото на доброто. Доброто въ него още не е завършено. Той е художникъ, който едва сега е започналъ да рисува. Той сега се учи да туря боитѣ, а вие го хвалите. Като го хвалите, намѣсто да му помогнете, вие отвлечате вниманието му отъ работата. Докато не завърши картината си, нищо не говорете. Когато картината оживѣе и проговори, вие можете да си кажете мнението.

Една отъ говорящитѣ картини е човѣкътъ. Всичко, което Богъ е направилъ, живѣе. Всичко, което е излѣзло отъ ржката на Бога, е безсмъртно. Всичко, което е излѣзло отъ човѣшка ржка, е смъртно. И когато казваме, че човѣкъ умира, ние разбираме, че въ него умира само онова, което не е Божествено. Когато умре нѣкой, хората казватъ, че съ него всичко е свършено. Защо? Защото не го виждатъ. Наистина, когато не вижда нѣщата, човѣкъ се спѣва. Щомъ ги вижда, той не се спѣва. Какво ще кажете тогава за обичьта? И обичьта е невидима, но казвате, че този или

онзи човѣкъ ви обича. Значи, по нѣкакъвъ начинъ вие познавате, че нѣкой ви обича. За да познаете, че нѣкой ви обича, първо трѣбва да видите неговата обичъ; после, трѣбва да чуете, че ви обича; най-после, трѣбва да възприемете благоуханието, което излиза отъ него. Виждането, чуването и възприемането сж вътрешни, а не външни процеси. Отъ онзи, който обича, излиза особено благоухание, каквото отъ ароматнитѣ цвѣтя и плодове. Следователно, следъ като помиришешъ плода, ти го вкусвашъ. Така постъпвате и съ онзи, когото обичате. Чрезъ сътивата си вие познавате неговитѣ качества.

На какво се дължи аромата на плодоветѣ? На красивитѣ мисли, които работятъ въ самитѣ плодове. Красивитѣ мисли пкъ сж резултатъ на разумни сжщества, които иматъ предъ видъ развитието на плодоветѣ. Като ядете плодове, разумнитѣ сжщества ви изучаватъ, доколко сте познали Божиитѣ пѣтища. Дали вѣрвате въ това, или не, то е другъ въпросъ. Безъ да вѣрвате, вие се ползвате отъ плодоветѣ като лѣчебни срѣдства. Запримѣрь, черешата, прасковата кривтъ въ себе си лѣчебни свойства. Черешата се препоръчва противъ малокръвие и неврастения. Пролѣтъ, когато има череша, можете да ядете, колкото искате, но съ любовъ. При това, черешитѣ трѣбва да бждатъ отъ дърво, садено и поливано съ любовъ. За да се ползвате отъ плодоветѣ на черешата, тя трѣбва да е отгледана

отъ добъръ човѣкъ. Ядете ли отъ плодетѣ на тази череша, положението на нервната ви система ще се подобри.

„Пребждете въ мене, и азъ въ васъ.“
Защо трѣбва човѣкъ да пребждва въ Бога? За да се изпълнятъ желанията му. Ако не пребждва въ Бога, желанията му не се изпълняватъ. Когато царѣтъ заповѣдва да се направи нѣкакво добро, заповѣдта му веднага се прилага. Ако бедниятъ човѣкъ издаде сжщата заповѣдъ, гласътъ му не се чува. Тѣй щото, искате ли да се чува и вашата дума, пребждвайте въ Господа. Не пребждвате ли, никога вашата дума нѣма да се приеме. Христосъ казва: „Ако пребждете въ мене, каквото попросите отъ Отца ми, ще ви бжде“.

Сега, азъ желая на всички, които стетукъ, да пребждете въ Бога. Пребждвате ли въ Бога, и на камънитѣ да кажете да тръгнатъ, ще ви послушатъ. Възможно ли е това? За Бога всичко е възможно. Вие сте готови да вѣрвате, но само следъ като видите, че нѣщо е станало. Докато не е станало, не вѣрвате. Когато параходътъ тръгне, вие вѣрвате вече. Обаче, тръгне ли веднѣжъ, и да вѣрвате, и да не вѣрвате, той върви по своя пѣтъ. Ще кажете, че камънитѣ на планината сж разхвърляни. Тази разхвърляность е привидна. Въ сжщность всички нѣща въ природата сж наредени по особени закони, които придаватъ външна красота. Малцина виждатъ и разбиратъ тази красота. Запримѣръ, казвате за нѣкой човѣкъ, че е

красивъ, добъръ, уменъ. Вие виждате това, но не виждате недостатъците му. Той е красивъ, но не е разуменъ, не е търпеливъ. Той е наблюдателенъ, добре облѣченъ, но не оценява дрехите си, не имъ се радва. Той се облича за хората, а не за себе си. Още по-добре е човѣкъ да се облича за Господа, всѣкога да е готовъ да се яви предъ лицето Му, да покаже сърдцето и ума си, да види, какъ е живѣлъ.

Каквито погрѣшки и слабости да види въ човѣка, Богъ мълчи, никого не сѣди. Богъ е дълготърпеливъ и благосклоненъ. И при това положение човѣкъ се осмѣлява да се оплаква отъ хората, че сѣ лоши, несправедливи. Като човѣкъ, не е ли и той сѣщиятъ? Лошъ е човѣкъ, но когато не пребжда въ Бога, когато не Му служи въ Духъ и Истина. Тогава той не използва Божиите блага разумно. Човѣкъ е лошъ още и затова, че не употребява ума, сърдцето, волята, душата и духа си, както трѣбва. Мислите ли, че при това положение може да стане всичко, каквото желаете? Лошавината, която имате, не е сегашна. Вие я носите отъ миналото си, когато сте имали много учители. Всичко, каквото сте минали, е написано на лицата ви. Достатъчно е да ви погледне нѣкой, за да разбере, че въ миналото сте били непослушни, вследствие на което и до днесъ носите белези на главата, на краката и на рѣцете си. Дойдете ли до настоящето, вие се отличавате съ будно съзнание и

казвате: Днесъ ще живѣемъ, както Богъ иска.

„Пребждете въ Бога, и азъ въ васъ.“
Защо трѣбва да пребждвате въ Бога? За да изправите миналото си. Решите ли да изправите миналото си, да живѣете добре, съ васъ ще се коопериратъ разумни същества и ще ви помагатъ. Яви ли се най-малкото колебание въ васъ, тѣ веднага се оттеглятъ настрана. Решите ли да живѣете добре, тѣ пакъ ви помагатъ. Като знаете това, не се колебайте въ доброто решение. Ще кажете, че не сте готови за чистъ и светъ животъ. За да се пригответе, вие трѣбва да работите. Малкото дете, което постъпва въ първо отдѣление, не може да бжде ученикъ въ гимназията. Това не значи, че не трѣбва да учи. Щомъ е влѣзло въ първо отдѣление и се учи добре, то ще порасне и следъ нѣколко години ще бжде ученикъ въ гимназията. Следъ седемгодишно учене въ първоначалното училище и въ прогимназията, то ще бжде готово за гимназията, дето се иска повече работа. Следъ това ще влѣзе въ университетъ. Като работи и учи прилежно, той ще бжде готовъ за по-високъ животъ, ще може да служи на Бога. Каквото положение да заемате, вие постоянно трѣбва да учите, да прилагате единъ, втори, трети методъ, докато дойдете до известно постижение.

„Пребждвайте въ Бога.“ Защо трѣбва да пребждвате въ Бога? За да имате ясна представа за Него. Той не живѣе въ противоре-

чията. Като не знаятъ това, щомъ се натъкнатъ на известно противоречие, което не могатъ да разрешатъ, хората се сърдятъ на Бога и казватъ: Нѣма да учимъ! Като се разсърди на учителя си, ученикътъ казва: Нѣма да уча! Като се разсърди на майка си, дъщерята казва: Нѣма да работя! Следъ единъ-два деня тя напуска дома на родителитѣ си, бѣга отъ майка си. Дето да отиде, все ще я каратъ да работи нѣщо.

Единъ день единъ биволъ решилъ да избѣга отъ господаря си и отишълъ въ една гора, да поживѣе по-свободно, независимо. Господарьтъ му не го търсилъ, оставилъ го да бжде свободенъ, както пожелалъ. Две години се минали, но биволътъ все не се връщалъ. Настъпила тежка, студена зима. Биволътъ още скиталъ изъ гората, но единъ день билъ нападнатъ отъ глутница вълци. Той се облегалъ съ гърба на едно дърво и отчаяно се бранилъ отъ вълцитѣ. По едно време той успѣлъ да се освободи отъ тѣхъ и ударилъ на бѣгъ, докато стигналъ къщата на господаря си и, незабелязано отъ него, се скрилъ въ дама. Едва на сутриньта господарьтъ му го видѣлъ. Биволътъ си мислилъ: При тебе е лошо, но вънъ е още по-лошо. Съ Бога е лошо, но безъ Бога — още по-лошо.

Нѣма по-велико нѣщо за човѣка отъ това, да служи на Бога! Причината за нашата вътрешна радостъ и веселие се дължи на това, че сме направили нѣщо, което Богъ иска отъ

насъ. Не изпълнимъ ли законитѣ Му, ние изпитваме скръбъ и страдание. Като ни види въ това състояние, Той казва: Не прави това. Пази се да не грѣшишъ, не е за твое добро. Какво прави учителятъ по рисуване съ ученицитѣ си? Като види, че картината на нѣкой ученикъ не е добра, той взима моливъ и я зачерква. Като мине втори пѣтъ край него и намѣри, че картината пакъ не е добре нарисувана, пакъ я зачерква. Съ зачеркването той обръща внимание на ученика, да изправи погрѣшкитѣ си. Не може ли самъ да ги изправи, учителятъ взима четката, боитѣ и показва на ученика, какъ трѣбва да рисува. Когато обръща внимание върху очитѣ на портрета, учителятъ иска да каже на ученика да обича истината. Когато обръща внимание върху ушитѣ на картината, той иска да му каже да обича и цени Словото. Обърне ли внимание на носа, това значи, да развива обонянието си, да възприема правилно миризмитѣ, за да познава хората. Обърне ли внимание на устата, това значи, да се научи правилно да се храни.

Пребждвайте въ Бога, за да се опознаете въ името на великата Любовь. Пребждвайте въ Бога, за да Му служите въ Духъ и Истина, да бждете смѣли и решителни, да бждете силни и любящи, да бждете готови на велики жертви.

И тъй, срещнете ли човѣкъ, който ви обича, кажете: Той е! Срещнете ли човѣкъ, готовъ на всички жертви за васъ, кажете: Той е!

Единъ религиозенъ човѣкъ изпадналъ въ голѣми противоречия и се обезвѣрилъ. Единъ день той излѣзълъ отъ дома си и тръгналъ край града да се разходи, да се предаде свободно на мисълта си. Унесенъ въ своитѣ мисли и въ скръбта си, той не забелязалъ, какъ се минали три-четири часа. По едно време усѣтилъ силенъ гладъ. На десетина метра отъ себе си видѣлъ една круша. Приближилъ се до крушата и започналъ да я оглежда отъ всички страни, но не видѣлъ нито единъ плодъ. — И тукъ неуспѣхъ! Никжде не ми върви — казалъ скръбно младиятъ човѣкъ. Едва направилъ две-три стѣпки, задухалъ малкъ вѣтрецъ. Вѣтрѣтъ разлюлялъ клонетѣ на крушата, и той чулъ, че на земята паднало нѣщо. Бързо се навелъ и видѣлъ, че отъ крушата паднали петъ хубави плода. Съ благодарностъ изялъ първата круша и си казалъ: Той е! Така изялъ петтѣ круши и следъ изяждането на всѣка круша, благодарилъ на Бога съ думитѣ: Той е! Следъ това той казва: Никога въ живота си не съмъ ялъ тъй сладко и съ благодарностъ, както днесъ.

Той е, Който кара хората да ни обичатъ.

Той е, Който кара вѣтрѣтъ да вѣе.

Той е, Който ни дава великитѣ блага въ живота.

Той е, Който внесе въ умоветѣ ни свѣтли мисли, въ сърдцата ни — благородни чувства и ни кара да постѣпваме смѣло и решително.

Той е, Който ни дава храна за подържане на нашия организъмъ.

„Пребждете въ Бога по Духъ и Истина!“

х

26 юлий, 5 ч. с.

Божествена свѣтлина

Размишление.

Сега ще говоря върху разумността, която хората разбиратъ отчасти. Въпрѣки това, тѣ си служатъ съ нея. Разумността е качество на Божествения свѣтъ. Подъ „разумность“ разбираме Божествената свѣтлина, която носи всички условия за подигане на човѣка. Колкото по-разуменъ е човѣкъ, т. е. колкото повече Божествена свѣтлина има, толкова по-високо е издигнатъ; колкото по-малко Божествена свѣтлина има, толкова е на по-ниска степенъ на развитие. За разумния човѣкъ противоречия не съществуватъ. Изобщо, противоречията се дължатъ на отсъствие на Божествена свѣтлина въ човѣка. Като нѣма свѣтлина, човѣкъ самъ си създава противоречия. Срѣщате една млада, красива мома, обичана отъ майка си и баща си. Тѣ се грижатъ за нея, радватъ ѝ се, но единъ день тя става недоволна отъ тѣхъ и започва отвѣнъ да търси човѣкъ, който да я направи щастлива. Това желание е неразумно.

Съвременнитѣ хора искатъ да бждатъ

щастливи. Това е невъзможно. На земята щастие не съществува. Да търси човѣкъ щастие на земята, това е все едно да седне на леда и да очаква отъ него храна. Ледътъ нищо не дава. На него нито се оре, нито сѣе. Ледътъ може да даде нѣщо, само когато мине презъ известенъ процесъ. Той символизира човѣшкия егоизъмъ. Разгледанъ отъ духовния свѣтъ, човѣшкиятъ егоизъмъ е подобенъ на северния полюсъ — навсѣкжде виждате само ледъ и снѣгъ. Главата и сърдцето на егоиста сж покрити съ снѣгъ и ледъ. Защо? Защото той живѣе повече на своя северенъ полюсъ. Тукъ таме на неговитѣ тропически мѣста ще видите нѣкаква растителностъ. Лоши сж условията на северния полюсъ. И до днесъ още хората носятъ последствията на ледената епоха, и въ материално, и въ морално отношение. Ледената епоха се създаде следъ излизането на Адама отъ рая. Тогава, именно, Каинъ уби Авела. Тогава се яви убийството въ свѣта.

Защо хората се убиватъ? За да взематъ нѣщо. Разбойникътъ убива нѣкого, за да вземе паритѣ му. Безъ да мисли много, разбойникътъ убива човѣкъ, за създаването на когото природата е работила хиляди и милиони години. За нѣколко хиляди лева убиватъ човѣка. Нѣкой дължи две-три хиляди лева на нѣкого, и той го убива. Защо? Не могълъ да върне паритѣ на време. Това е неразбиране на Божиитѣ закони. Когато изворътъ дава вода на хората, иска ли да я върнатъ назадъ? Когато

облацитѣ прашатъ дъждъ на земята, взиматъ ли водата си назадъ? Когато слънцето праша свѣтлина и топлина на земята и на всички живи същества, иска ли нѣкакво възмездие за това? Богъ е далъ разумъ на човѣка, да разбира и цени нѣщата, самъ да изказва благодарността си и всѣкому да отдава нужното. Когато животѣ същества приематъ водата на извора и на облацитѣ, топлината и свѣтлината на слънцето, тѣ ще благодарятъ и ще отдадатъ хвала на Онзи, Който имъ е далъ тия блага. Щомъ могатъ да благодарятъ на Бога, тѣ ще благодарятъ и на всѣки човѣкъ, който имъ е направилъ нѣкаква услуга. Не може ли човѣкъ да благодари на Бога, на никого не може да благодари. Богъ е далъ хиляди блага на човѣка, но отнематъ ли му едно малко благо, той е готовъ да се сърди, да развали всичко, което е съградилъ. Човѣкъ се познава при малкитѣ изпитания. Ако не може да понася малкитѣ изпитания, голѣмитѣ още по-мъчно ще понася.

Защо се сърди човѣкъ? Човѣкъ се сърди, че работитѣ му не сж наредени, както очаквалъ. Защо работитѣ му не сж наредени? Не е лошо да се сърди човѣкъ, но той трѣбва да знае, какъ да се справя съ срѣдната. Веднѣжъ го е посетила, той трѣбва да знае, какъ да я посрещне, какъ да я нагости и изпрати. Не знае ли, какъ да постѣпи съ нея, тя ще му причини голѣми пакости. Какво означава думата „срѣдня“? Срѣдина, срѣдъ день. Като

срѣдина, тя носи добри условия въ себе си, но само за онзи, който я разбира. Щомъ я разбира, той върви съ свѣтлина, посрѣдъ день, безъ да се спѣва. Който не я разбира, и посрѣдъ день се спѣва. Следъ това започва да се оправдава, че пжтътъ не билъ равенъ, че хората го направили лошъ и т. н. Не, вината е въ самия човѣкъ, че като го посетила срѣдната, той не ѝ указалъ нужното внимание, не се е заинтересувалъ да я познае и проучи.

Христосъ казва: „По това ще познаете, че сте мои ученици, ако имате любовъ помежду си.“ Ученикътъ трѣбва да приема всѣко нѣщо съ любовъ. Любовта трѣбва да бжде негова храна. Не се ли храни съ любовъ, той ще прави много погрѣшки. Любовта е най-здравословната храна за човѣка. Какво става съ ония, които не се хранятъ съ здрава храна? Тѣ отслабватъ и започватъ да боледуватъ. Какво трѣбва да прави човѣкъ, за да не боледува? Той трѣбва да се храни съ плодетѣ на Духа. Не се ли храни съ тия плодове, той се натѣква на отрицателнитѣ сили въ природата, вследствие на което преживява съмнение, подозрение, умраза, ревностъ.

Кога ревнува човѣкъ? Когато иска да задържи нѣщо за себе си. Момата ревнува нѣкой момѣкъ, защото се страхува да не го вземе друга мома. Какво представятъ момата и момѣкътъ? Момата представя сърдцето въ човѣка, а момѣкътъ — ума. Ако нѣколко моми обичатъ единъ момѣкъ, коя има най-голѣмо

право на него? Представете си, че десетъ души сж наредени на известно разстояние отъ едно плодно дърво. Кой отъ тѣхъ има право пръвъ да откъсне плодъ отъ дървото? Ако тѣзи хора сж на земята, тѣ ще се сбиятъ, кой отъ тѣхъ пръвъ да си откъсне единъ плодъ. Ако последниятъ е най-силенъ, той ще избута всички и ще заеме първо мѣсто. Въ Божествения свѣтъ, обаче, това не става. Тамъ всѣки стои на мѣстото си и нѣма право да направи крачка напредъ, или настрана. При това положение кой отъ десеттѣ има право да откъсне единъ плодъ отъ дървото? Въ Божествения свѣтъ никакво изпреварване и измѣстване не става, защото тамъ всички сж разумни и се обичатъ. Когато първиятъ, който стои до дървото, откъсне плода, той ще го предаде на останалитѣ деветъ. На физическия свѣтъ този редъ не се спазва, защото той още не е организиранъ. Ако турите десетъ пѣсъчни зрънца въ едно шише и го обърнете съ дъното нагоре, тѣ ще заематъ различни положения, ще смѣнятъ мѣстата си. Пѣсъчните зрънца не сж господари на положението. Ако въртите шишето на различни страни, зрънцата съвсемъ ще объркатъ мѣстата си и, въ края на краищата, казватъ: Свѣтътъ се е объркалъ, обърналъ се е съ главата надолу. Не е обърканъ свѣтътъ, но мисълта на хората е объркана. Следователно, когато престане да мисли, или когато криво мисли, човѣкъ е затворенъ въ шише, което е въ ржцетѣ на нѣкаква външна

сила, която го движи въ различни посоки. Както и наждаето се движи шишето, така се измѣня и мисълта на човѣка.

Днесъ слънцето свѣти, огрѣва нѣщата, затова и ние виждаме ясно. Ако слънцето престане да грѣе, ние изгубваме възможността да виждаме ясно. Обаче, ако човѣкъ самъ е слънце, ще се измѣни ли положението? Нѣма да се измѣни. Това показва, че причината да виждаме нѣщата ясно е вънъ отъ насъ. Следователно, докато причината на явленията е външна, човѣкъ живѣе на физическия свѣтъ. Щомъ причината на явленията е вътрешна, човѣкъ живѣе въ Божествения свѣтъ. Докато човѣкъ приема свѣтлината само отвънъ, има опасностъ да обърка мислитѣ си, да изопачи своитѣ разбирания. Приема ли свѣтлина едновременно отвънъ и отвътре, човѣкъ никога не може да се обърка: мисълта му всѣкога ще бѣде свѣтла, чиста, а разбиранията му — прави и положителни.

Въ пѣтя на изправяне на своята мисълъ, хората се натъкватъ на различни теории. За единъ и същъ въпросъ тѣ изнасятъ нѣколко теории. Запримѣръ, често се подига въпросътъ, защо Юда предаде Христа и трѣбваше ли да Го предаде. Нѣкои казватъ, че ако Юда не бѣше предалъ Христа, свѣтътъ нѣмаше да се спаси. Други поддържатъ обратното: ако Юда не бѣше предалъ Христа, свѣтътъ щѣше да бѣде спасенъ. Трѣбва ли да се вършатъ престѣпления, за да се спаси свѣтътъ?

Ако евреитѣ бѣха приели Христовото учение, тѣ щѣха да го разпространятъ по цѣлия свѣтъ, и свѣтътъ днесъ щѣше да бѣде оправенъ. Мнозина мислятъ, че като се учатъ, непременно трѣбва да грѣшатъ. За обикновения човѣкъ е така, но не и за мждреца. Мждрецътъ придобива знания и опитности, безъ да грѣши. Той се учи отъ чуждитѣ опитности. Трѣбва ли човѣкъ да изяде всичката горчива храна, за да разбере, че е горчива? Когато яденето е сладко, добре приготвено, човѣкъ яде много. Често за такъвъ човѣкъ казватъ, че е лакомъ. Значи, лакомията се дължи на хубавитѣ работи, а скжперничеството — на лошитѣ. Когато яденето е горчиво, лошо приготвено, човѣкъ се въздържа, не яде много. За този човѣкъ казватъ, че е затворенъ, че е скжперникъ. Който мисли и чувствува добре, той възприема добре. Възприемането е процесъ, подобенъ на яденето. Затова можемъ да кажемъ, че който мисли и чувствува добре, той яде добре. И обратно: който яде добре, той има права мисль, защото и постиженията му сж добри. Ако не мисли правилно, и ако не оценява нѣщата, които Богъ му е далъ, човѣкъ изгубва условия за добъръ животъ.

Кога можемъ да кажемъ, че човѣкъ мисли право? Човѣкъ мисли право само тогава, когато се вглежда въ вжтрешния смисль на нѣщата. Ако види на пжтя си червено, синьо, жълто, или какво да е друго цвѣте, той не казва, че това сж произволни нѣща, но ги раз-

глежда като особени явления, чрезъ които разумниятъ свѣтъ му говори. Краскитѣ на цвѣтата сж езикъ на разумнитѣ същества. Червената краска казва на човѣка: Азъ съмъ носителка на живота. Ако живѣешъ разумно и не грѣшишъ, ти ще запазишъ червения си цвѣтъ, ще запазишъ свободата си. Грѣшишъ ли, ти губишъ червения си цвѣтъ, губишъ свободата си и потъмнявашъ. Щомъ изгуби свободата си, човѣкъ се лишава отъ условия за работа. Той се усѣща затворенъ, ограниченъ, като въ черупка. Така затворенъ и ограниченъ, той е лишенъ отъ Божествената свѣтлина, отъ разумността. Всѣки цвѣтъ, като лжчъ на Божествената свѣтлина, носи животъ въ себе си. Всѣки цвѣтъ има активни и пасивни тонове. Попадне ли въ активнитѣ тонове на известенъ цвѣтъ, човѣкъ става активенъ, свободенъ и започва да работи, да говори, да пѣе и да свири. Всѣко действие започва съ специфиченъ основенъ тонъ.

Мнозина искатъ да знаятъ, кой е основниятъ тонъ на човѣшкия животъ. Основниятъ тонъ на човѣшкия животъ е тонътъ, съ който съзнанието се пробужда. Отъ този моментъ човѣкъ започва да мисли, да чувствава, да говори правилно. Често се говори за основна мисълъ на известна лекция, или сказка. Както има основна мисълъ, сжщо така има основно чувство или желание, основна постъпка, основно добро и т. н. Всѣко нѣщо се нуждае отъ основа, върху която да се гради. Основниятъ

тонъ на живота е любовта — плодъ на Духа. Когато любовта влѣзе въ човѣка, той започва да живѣе и се облича въ червена дреха—символъ на воюване. Да воюва човѣкъ, това значи, да търси истината, знанието, свѣтлината, свободата, които осмислятъ живота. Щомъ влѣзе въ живота, човѣкъ започва да учи. Нѣкои мислятъ, че като свършатъ гимназия и университетъ, придобиватъ голѣми знания и могатъ да учатъ хората. Какво представятъ 20-30 години учение въ сравнение съ великата наука, която предстои на човѣка? Ако човѣкъ иска да придобие обикновено знание, това е лесно постижимо. Обаче, ако иска висока наука, нужни сж хиляди години.

Единъ американски младежъ отишълъ въ Германия да следва философия. Той се срещналъ съ единъ знаменитъ професоръ по философия и го запиталъ: Господинъ професоре, имате ли нѣкакъвъ краткъ курсъ по философия? Азъ искамъ да свърша курса на философията за шесть месеца. Професорътъ се замислилъ и му отговорилъ: „Имаме краткъ курсъ по философия, но ще знаешъ, че когато Богъ иска да създаде тиква, употребява шесть месеца. Когато иска да създаде джбъ, Той употребява сто години.“ Човѣкъ посажда нѣколко динени семки и следъ нѣколко месеца отъ тѣхъ излизатъ дини. За колко време могатъ да се задържатъ динитѣ? Ако се запазятъ една година, следъ това ще видите, че тѣ сж извѣтряли, нищо не остава отъ съдържанието

имъ. Сжщото става и съ всички хора, които бързатъ, които искатъ въ малко време голѣми придобивки. Тѣ бързатъ да настигнатъ ония, които сж предъ тѣхъ, мислятъ, че сж изгубили нѣщо, че сж останали назадъ. Отъ много бързане тѣ се изхабяватъ. Дето да погледнете, повечето хора сж изхабени. Младата мома, младиятъ момъкъ, учениятъ сж изхабени. Че сж изхабени, познавате по отслабване на паметъта имъ, и по това, че не удобряватъ своя миналъ животъ. Като стане на 100-120 години, учениятъ казва: Какво придобихъ отъ моята наука? Старата баба казва: Какво научихъ като тичахъ подиръ момцитѣ? Всички хора съжаляватъ, че не сж използвали младинитѣ си, както трѣбва. Грѣшката на момата не седи въ това, че е тичала подиръ момцитѣ, но трѣбвало е да работи, да развие своя умъ. Тя мислила само за обличане, да се хареса на момцитѣ, но обличането не предава нищо на човѣка. Грѣшката на момъка не е въ това, че тичалъ подиръ момитѣ, но трѣбвало е да работи, да развие своето сърдце. Всички моми и момци, които сж тичали подиръ сѣнката на любовта, съжаляватъ, че напразно сж губили времето си. Ония пъкъ, които сж тичали подиръ любовта, като сжщина на живота, радватъ се, че сж придобили нѣщо, и умиратъ съ усмивка и благодарностъ, че сж познали любовта. Голѣма е разликата между сѣнката и реалността на нѣщата. Има смисълъ човѣкъ да започне отъ първоначалното училище и да дойде до уни-

верситета, но ако учителитѣ и професоритѣ му сж го учили на различни книги. Ако презъ 16-тѣ години на своето учение, ученикътъ е изучилъ поне 16 книги, той може да каже, че отчасти се е домогналъ до реалността на живота. Обаче, ако презъ тия 16 години той е изучавалъ единъ и сжщъ букварь, смѣло може да каже, че е тичалъ подиръ сѣнката на знанието и съжбяла за изгубеното време.

Букварьтъ, презъ който всѣки ученикъ минава, представя първата добродетель. Тя е свързана съ познаване на доброто и на злото. Първитѣ хора започнаха съ изучаването на тази добродетель. Понеже не послушаха Бога и ядоха отъ забранения плодъ, Богъ заповѣда да ги изпждятъ отъ рая, да не би да ядатъ отъ плода на дървото на живота и да станатъ безсмъртни. Тѣ не бѣха готови още за безсмъртието, затова трѣбваше да отидатъ въ свѣта, тамъ, въ контраститѣ на живота, да изучаватъ доброто и злото. И досега още хората на земята, чрезъ контраститѣ въ живота, изучаватъ закона за познаване на доброто и на злото.

Като минаватъ презъ контраститѣ, хората виждатъ, че следъ скръбъта иде радостъ, следъ злото иде добро, следъ неприятността — приятностъ и обратно. Запримѣрь, младъ, добре облѣченъ господинъ влиза въ единъ богатъ ресторантъ да се нахрани. Като видятъ, че е добре облѣченъ, келнеритѣ веднага му услужватъ: събличатъ палтото му, закачатъ го на

специално мѣсто. После закачатъ шапката и вежливо му се кланятъ. Следъ това го поканватъ да седне предъ нѣкоя маса и му услужватъ, донасятъ му, каквото пожелае. Щомъ се нахрани, веднага се изправятъ предъ него, чакатъ да плати. Не може ли да плати, тѣ го питатъ, защо е влѣзълъ въ тѣхната гостилница, като не е разполагалъ съ сръдства. Тогава тѣ учтиво му казватъ, че задържатъ горната му дреха, докато плати това, което е ялъ. Ако младиятъ човѣкъ си позволи по сжщия начинъ да отиде въ друга гостилница, тамъ ще му задържатъ долната дреха. И въ края на краищата, като види, че е останалъ и безъ долно палто, приятността му се обръща въ неприятностъ.

И тѣй, като живѣе, човѣкъ постоянно се натъква на състояния, подобни на тия, на които се натъкналъ младиятъ човѣкъ въ ресторанта. Какво ще кажете за удоволствията въ живота? Удоволствията не сж нищо друго, освенъ учреждения, въ които събличатъ човѣка. Влѣзе ли човѣкъ въ нѣкое учреждение на удоволствието съ горно палто, непременно ще излѣзе безъ него. Щомъ излѣзе навънъ, той веднага ще усѣти, че температурата се е понижила и ще каже, че дрехитѣ му сж тънки, не държатъ топло.

Това, което става съ човѣка отвънъ, сжщевременно става и вътре въ него. Щомъ оголѣе и осиромашее външно, човѣкъ оголява и осиромашава и вътрешно. Щомъ се намѣри

въ това положение, той е недоволенъ отъ себе си. Той вижда, че му липсва разумностъ, липсва му Божествена свѣтлина. Думата „разумностъ“ е съставена главно отъ сричките „ра“, която на египетски означава свѣтлина и „ом“ — Божествени качества. Значи, раз-ом означава свѣтлина, която съдържа Божествени качества въ себе си.

Съвременнитѣ християни четатъ Евангелието и се възмушаватъ отъ Юда, като предателъ на Христа. Тѣ се възмушаватъ отъ Юда, а вършатъ сжщото. По нѣколко пѣти на день човѣкъ предава Божественото въ себе си; по нѣколко пѣти на день той петни душата си; по нѣколко пѣти на день той върши престѣпления по отношение на своя умъ, на своето сърдце и на своята воля. Какво по-страшно предателство може да сѣществува отъ това? Ако младата мома напуска баща си и майка си за единъ момѣкъ, когото не познава, който следъ една година е готовъ да я напусне, не върши ли престѣпление? Ако ученикътъ напуска училището за едно малко удоволствие, не върши ли престѣпление? Ако религиозниятъ напуска убежденията си за нѣкаква завидна служба, не върши ли престѣпление? Животътъ се изявява отвѣтре навънъ, а не отвънъ навѣтре. Следователно, вътрешна чистота се иска отъ ученика, а не външна. Щомъ вътрешно е чистъ, той и външно ще бѣде чистъ. Когато слънцето свѣти вътре въ човѣка, и отвънъ ще свѣти. За насъ слънцето е предметно учение, изразъ

на колективната дейност на разумни същества. Като работятъ и мислятъ, тѣ произвеждатъ свѣтлина, която изпращатъ на цѣлия свѣтъ. Ние наричаме тази свѣтлина слънчева. Чрезъ червения цвѣтъ тѣ изпращатъ животъ на земята; чрезъ портокаления — внасятъ индивидуализъмъ въ съществата; чрезъ жълтия — пращатъ интелигентностъ; чрезъ зеления — потикъ за растене; чрезъ синия — вѣра и надежда; чрезъ виолетовия, тѣ внасятъ въ всички живи същества сила, да се борятъ съ мъжнотиитѣ и да ги преодоляватъ. Слънцето изпраща още много цвѣтове на земята, които не сж проучени добре. Благодарение на разумнитѣ същества, хората се ползуватъ отъ Божествената свѣтлина. Казвате: Наистина ли съществуватъ хора на слънцето? На този въпросъ може да се отговори толкова, колкото и на въпроса: каква ще бжде формата на човѣка, като напусне тѣлото си, и къде ще живѣе? Какво пространство ще заемате, като заминете за другия свѣтъ? Докато сте живѣли на земята, вие сте имали голѣмо богатство, но щомъ заминете за другия свѣтъ, никаква собственостъ нѣма да имате. Тамъ нѣма да заемате почти никакво пространство. За да се ползвате отъ условията на другия свѣтъ, вие трѣбва да се откажете отъ сегашнитѣ си възгледи. Не можете ли да се откажете отъ вашитѣ повърхностни разбирания, ще се намѣрите въ голѣма тъмнина и ще кажете, че животътъ нѣма смисълъ. Самъ по себе си живо-

тътъ не губи своя смисълъ, но разбиранията на хората сж въ състояние да го замъглятъ. Тѣ го обвиняватъ като въ мъгла, и човѣкъ се движи натукъ-натамъ, безъ да вижда нѣщата около себе си. Често мъгли и облаци закриватъ слънцето, но задъ тѣхъ то пакъ свѣти. Причината за мъглата на планината е срещата на две еднородни електричества. Когато електричеството въ пространството е положително и земното — сжщо положително, тѣ се взаимно отблъскватъ, вследствие на което мъглата остава на мѣстото си. Ако земното електричество стане отрицателно, тѣ се привличатъ. При това, горното електричество привлича мъглата къмъ себе си, и пространството се очиства.

И тъй, докато хората сж недоволни отъ свѣта, който Богъ е създалъ, и се стремятъ да създадатъ новъ свѣтъ, споредъ тѣхнитѣ разбирания, тѣ всѣкога ще образуватъ мъгла въ съзнанието си. Има ли мъгла въ съзнанието имъ, и пжтътъ, по който се движатъ, ще бжде каленъ. Знайте, че по-добъръ свѣтъ отъ този, който Богъ е създалъ, не може да съществува. Приемете го такъвъ, какъвто е създаденъ, и бждете доволни отъ него. Хората сж майстори на спорове, на скандали, на разрушения, но тѣ не могатъ да създадатъ нѣщо велико. Другъ е въпросътъ, когато Божественото въ тѣхъ вземе надмощие. Когато се проявява Божественото въ човѣка, той може да създаде нѣщо велико, може да реализира

желанията на своята душа. Въ душата се криятъ велики и благородни желания.

Какво означава думата „скандалъ“? Сричката „ска“ означава оскъдно; сричката „далъ“ — давамъ. Скандалъ се произвежда всѣкога, когато човѣкъ дава оскъдно. Изобщо, всѣка отрицателна проява създава скандалъ. Лесно се проявява отрицателното, но мъчно се изправятъ резултатитѣ му. Да счупишъ една стомна е лесно, да направишъ стомната е мъчно. Да развалишъ дреха е лесно, да направишъ дреха е мъчно. Да кажешъ лоша дума е лесно, да я изтриешъ е мъчно. Ще каже нѣкой, че можете да я зачеркнете. Зачеркването не е изправяне. Лесно е да кажете, че не сте добъръ човѣкъ, но какъ ще се изправите? Самъ по себе си човѣкъ е добъръ. Значи, добриятъ не може да стане лошъ, но може да се окаля. Като се окаля, той се затваря въ себе си и минава за лошъ, за студень човѣкъ. Като живѣе на земята, човѣкъ трѣбва да дава отъ добротата, отъ свѣтлината и отъ топлината си на своитѣ близни толкова, колкото задържа за себе си. Да обичашъ нѣкого, това значи, да му дадешъ по единъ лжчъ отъ Божествената свѣтлина, топлина и сила, които Богъ ти е далъ. Не си ли готовъ да дадешъ тѣзи три лжча отъ себе си, ти не можешъ да обичашъ.

Казано е въ Писанието: „Любовта никога не отпада.“ Тя е неизмѣнна. Рече ли човѣкъ, че нѣкога е обичалъ, а сега не обича, той се намира въ човѣшката любовъ, въ лю-

бовѣта на вѣчнитѣ промѣни. Когато любовѣта на човѣка се мѣни, това показва, че той не оценява благата, които Богъ му дава. За да запази любовѣта си, човѣкъ трѣбва да гледа на всичко, което става около него, като на предметно учение. Ако срещне човѣкъ, който не го обича, нека си даде отчетъ, обича ли той Бога. Ако срещне нѣкой лошъ човѣкъ, нека се вгледа въ себе си, дали и той нѣма сжщитѣ качества. Като се поучава отъ другитѣ, безъ да сѣди, човѣкъ запазва любовѣта си. Той е издържалъ изпита си и може да върви напредъ. Не сѣдете лошия човѣкъ, но търсете причината за неговата лошавина. Ако нѣкоя мома е лоша, причината на лошавината ѝ се дължи на това, че е изгубила любовѣта си. Когато изгуби капитала си, и търговецътъ може да стане лошъ. Когато изгуби детето си, и майката може да стане лоша.

Изобщо, когато изгуби нѣщо ценно, всѣки човѣкъ може да стане лошъ. Трѣбва ли да скърби човѣкъ, когато изгуби нѣщо ценно? Преди всичко, може ли той да изгуби онова благо, което Богъ му е далъ? Богъ е създалъ слънцето, като велико благо на живота. Може ли нѣкой да ви отнеме слънцето? Кой може да ви попрѣчи да се ползвате отъ слънчевата топлина и свѣтлина? Никой не е въ състояние да отнеме на човѣка правото да се ползува отъ Божествената свѣтлина, освенъ той самъ. Когато пѣтници минаватъ презъ нѣкоя пустиня, тѣ дигатъ голѣмъ прахъ около себе си и

мислятъ, че цѣлиятъ свѣтъ е покритъ съ прахъ. Не, прахътъ е само около тѣхъ. Излѣзатъ ли отъ пустинята, предъ тѣхъ^ѣ се разкрива широкъ хоризонтъ. Странанията и радоститѣ зависятъ отъ самия човѣкъ. Ако живѣе правилно и разумно, той ще се освободи отъ^ѣ мъжнотиитѣ и странанията.

Следователно, искате ли да се освободите отъ противоречията въ живота, дайте мѣсто на Бога въ васъ, Той да работи, Той да се проявява. Каквото Богъ ви казва, слушайте Го и изпълнявайте думитѣ Му. Ако нѣкой ви обиди, не бързайте да отговаряте, докато не сте чули думитѣ на Бога. Попитайте Го, какъ да постъпите. Не слушате ли съвета на Господа, вие ще сгрѣшите. Вие ще мязате на бръснарь, който бръсне безъ сапунъ. Скрийте бръсначитѣ си и престанете да бръснете. Бродитѣ на сегашнитѣ мъже сж пораснали отъ много бръснене. Колкото повече се бръснатъ, толкова по-остри и дебели ставатъ бродитѣ имъ. На физическия свѣтъ има стрижене и бръснене, но въ духовния свѣтъ не се позволява никакво стрижене и бръснене.

Следователно, искате ли да се освободите отъ нѣщо лошо въ себе си, не рѣжете, но го изтръгнете съ коренъ. Какво правите, когато искате да извадите чесънъ и лукъ отъ градината си? Хващате го за перата и го изтръгвате съ коренъ. Това е правилниятъ начинъ. Искате ли да се освободите отъ нѣкое лошо желание въ себе си, приложете сжщия методъ. Като го

изтръгнете съ коренъ, то не може да израсте отново. Отръжете ли само листата му, коренътъ ще остане въ земята, и на следната година пакъ ще поникне. На мѣстото на изтръгнатото растение посадете едно добро желание. Природата не търпи празни пространства. Доброто расте само при Божествената свѣтлина. Казваме, че злото е сѣнка на доброто. Значи, злото се ражда при отсъствие на Божествената свѣтлина. Злото представя коренъ на дървото, доброто — неговитѣ клонища, а любовта — плодетѣ му. Христосъ казва: „По това ще познаете, че сте мои ученици, ако имате любовъ помежду си.“ Съ други думи казано: По това ще познаете, че сте мои ученици, ако имате любовъ, родена отъ Духа; свѣтлина, произлѣзла отъ Бога, и сила и свобода, чийто източникъ е истината.

Казва му Исусъ: „Коего правишъ, прави го по-скоро.“ (— 27 ст.) Това значи: което правишъ, направи го разумно, защото ще носишъ последствията на своята постъпка.

Когато излѣзе Юда, Исусъ каза: „Сега се прослави Синъ Человѣчески, и Богъ се прослави въ Него.“ (— 31 ст.). Христосъ каза на Юда да отиде въ свѣта да носи любовта и свѣтлината на Бога, но той не послуша, а отиде и Го предаде. Сега и на васъ казвамъ да не ходите по пѣтя на Юда, но да отидете въ свѣта, да проповѣдвате Божията Любовъ и свѣтлина. Не изпълните ли Неговитѣ думи, Той самъ ще направи това. Тогава върху васъ

ще дойдатъ страдания, както дойдоха върху Юда. Като не можа да издържи на голѣмитѣ страдания, Юда самъ тури край на живота си.

Като ученици, стремете се къмъ красиви и хубави нѣща, безъ да се опивате. безъ да губите съзнанието си. Нѣкоя здравомислеща мома може да изгуби съзнанието си. Кога? Когато види нѣкои хубави нѣща. Ако срещне нѣкой красивъ момъкъ, тя може да изгуби съзнанието си. Тя се опива отъ красотата, както пияницата отъ виното, по единствената причина, че не може да преценява нѣщата. Външната красота не е още Божествената красота, която подига човѣка. Радвайте се на красивитѣ нѣща, безъ да ги пожелавате за себе си. Срещнете нѣкой човѣкъ съ отличенъ умъ. Радвайте се на ума му, безъ да му завиждате, безъ да го пожелавате. И вие имате умъ, но трѣбва да работите, да го развиете. Радвайте се на красивитѣ моми и момци, безъ да се стремите да станатъ ваша собственостъ. Момата носи красивия момъкъ въ себе си, но трѣбва да го изяви навънъ. И момъкътъ носи красивата мома въ себе си, но трѣбва да я изяви навънъ. Всичко, което търси отвънъ, човѣкъ го има въ себе си, но трѣбва да работи, да го развие, да го изяви предъ ближнитѣ си.

Всичко красиво, възвишено и велико въ свѣта трѣбва да служи за поощрение, за потикъ на човѣка, да му покаже, че и той може да постигне сжщото Като го постигне и при-

ложи, Богъ ще го благослови. Докато дойде това време, човѣкъ не трѣбва да се обезсърдва, да се отчайва, но да върви напредъ. — Ама изгубихъ добритѣ условия. — Добритѣ условия постоянно се даватъ, но човѣкъ трѣбва да ги използва. — Не ме оценяватъ. — Когато заминетъ за другия свѣтъ, тогава ще те оценятъ. Изпитната комисия е въ другия свѣтъ, а не на земята. Земята е мѣсто за преподаване на уроци и за учене, а невидимиятъ свѣтъ — мѣсто за изпитване. Тамъ даватъ преценка за всѣки човѣкъ, дали е трудолюбивъ, или не. Който не е готовъ за този изпитъ, той получава свободенъ билетъ, да се върне на земята, да почне отново да се учи. На свидетелството на този ученикъ пише: Ето единъ отъ ученицитѣ, които обичатъ да се разхождатъ и да не учатъ.

Желая на всички, които сте тукъ, да бъдете отъ ония ученици, които обичатъ да учатъ. И, като се явите предъ изпитната комисия, да издържите изпита си добре, да пишате за васъ: Ето ученици, които всѣкога сж учили уроцитѣ си добре и сж завършили училището съ успѣхъ.

„По това ще познае свѣтътъ, че сте мои ученици, ако имате любовъ помежду си.“ Ако учите и се поощрявате въ Божественото добро, и ако развивате правилно своя умъ, своето сърдце и своята сила, Богъ ще ви благослови. Свѣтътъ се нуждае отъ добри, умни и силни работници, които сж готови да кажатъ: От-

сега нататъкъ искаме да работимъ за Бога. Готови сме да работимъ за Божията Любовь, Мждрость и Истина, за цѣлото човѣчество, за всичко велико и добро въ свѣта.

„Да дойде Царството Ти, както на небето, така и на земята.“ Всѣки да каже въ себе си: Господи, както работятъ разумнитѣ сжщества на небето, така искамъ и азъ да работя на земята. Кажете въ себе си: Господи, благодаримъ Ти, че си ни подмладилъ, да работимъ за Твоето име и за Твоята слава.

*

30 юлий, 5 ч. с.

Ценни придобивки

Въ живота на човѣка има две сжществени нѣща, които никога не трѣбва да забравя. Тѣ сж следнитѣ: да запази това, което има; и да спечели това, което нѣма. Сегашниятъ порядъкъ се гради върху нѣрвото положение — да запазимъ това, което имаме. Бждещиятъ порядъкъ се гради върху второто положение: да придобиваме, т. е. да печелимъ това, което нѣмаме. За да разберете тия положения, вие трѣбва да имате широки разбираия за живота. Запримѣръ, това, което ангелитѣ иматъ, човѣкъ го нѣма. Следователно, човѣкъ трѣбва да придобие това, което ангелитѣ иматъ. До-като дойде въ положението на ангелъ. той трѣбва да запази това, което има като човѣкъ.

Всичко, което виждаме около себе си и въ природата, не е нищо друго, освенъ свѣтъ на предметно учение. Вие сте били деца, порасли сте, свършили сте нѣкакво училище, придобили сте знание и най-после сте остарѣли. Едно е важно за васъ. да запазите знанието, което сте придобили. Загубите ли знанието си, вие ще бждете нещастни. Страшно нѣщо е да загуби човѣкъ онова, което е придобилъ съ усилия и трудъ. Знаете ли, какво е положе-

нието на рибаря, който по цѣли часове хвърля мрежата въ водата и, тъкмо улови нѣколко риби, тѣ излизатъ презъ дупкитѣ и се връщатъ въ водата. Какво му е допринесла тази мрежа? Печалбата седи въ това, да задържи поне две-три риби въ мрежата си. Човѣшкиятъ умъ може да се уподоби на мрежа, съ която рибарятъ лови риба. И ако умътъ, като мрежата на рибаря, постоянно се хвърля въ свѣта, вади риби, но не ги задържа въ себе си, нищо не се ползува. Умъ, който не може да задържи поне една риба, т. е. поне една съществена мисълъ въ себе си, не е на мѣстото си.

Съвременнитѣ хора сж дошли до положение да търсятъ същественото въ живота. Кое е същественото? Тѣ казватъ: Въ свѣта нѣма нищо трайно. Днесъ се родишъ, живѣешъ и умирашъ. Щомъ умрешъ, всичко се свършва. Да мисли човѣкъ, че съ смъртта всичко изчезва, това значи, съзнателно да се самозалѣгва. Наистина, съ смъртта умира нѣщо, но това, което умира, не е съществено. Същественото никога не умира. То живѣе вѣчно.

Двама приятели, студенти въ Кембриджкия университетъ, си дали обещание: който отъ двамата пръвъ умре, да съобщи по нѣкакъвъ начинъ на другия, има ли задгробенъ животъ, или нѣма. За тази цель тѣ написали едно мото на листъ, запечатали го въ пликъ и го оставили нѣкъде, та и двамата да го намѣрятъ, когато имъ потрѣбва. Случило се, че следъ

нѣколко години единъ отъ приятелитѣ заминалъ за другия свѣтъ. Онзи, който останалъ на земята, започналъ да търси начинъ да влѣзе въ съобщение съ приятеля си, за да разбере отъ него това, което го интересувало. Той тръгналъ по сеанси, по врачки, но нищо не могло да го убеди въ сжществуването на задгробенъ животъ. После започналъ да се среща съ адепти, съ ясновидци, но и тѣ не могли да го убедятъ. Най-после той взелъ една плоча, увилъ я въ платно, върху нея поставилъ единъ моливъ и я скрилъ на такова мѣсто, че никой да не я намѣри. Следъ това той се обърналъ мислено къмъ приятеля си съ думитѣ: Моля ти се, ако си живъ, напиши нѣщо на плочата, отъ което да се увѣря въ сжществуването на онзи свѣтъ. Единъ день той отишълъ да види, дали приятелътъ му не се е обадилъ. Като открилъ плочата, той останалъ очуденъ отъ това, което видѣлъ. На плочата, съ познатия на него почеркъ, било написано мотото, което само той и приятелътъ му знаели. Следъ мотото се виждали още нѣколко реда съ съдържанието: Две години вече, откакъ съмъ тукъ. Едва сега започва зазоряването на моя животъ. Досега нѣмахъ никаква работа. Като прочелъ написаното отъ приятеля си, той се увѣрилъ вече въ сжществуването на задгробенъ животъ.

Много философи и учени сж говорили и говорятъ за другия свѣтъ, за Бога, но това сж все отвлѣчени работи. Човѣкъ чете, слуша

и, въ края на краищата, казва: И това не е сжществено. Човѣкъ знае много работи, изучава природата, но това е преходно знание. За това знание, именно, апостолъ Павелъ е казалъ: „Отчасти знаемъ, отчасти пророкуваме.“ Това знание е толкова преходно, както сценитѣ въ театъра. Вие виждате на сцената актьори, които играятъ ролитѣ на царь, царица, сждия, учитель, но това не е нѣщо реално. Следователно, животътъ на хората представя театъръ, дето всѣки играе нѣкаква роля. Каквато да е ролята на хората, тя не е реална. Реалниятъ животъ е вътрешенъ, а нереалниятъ — външенъ. Онзи, който представя на сцената царь, въ сжщность царь ли е? На сцената виждате царе, сждии, учители, учени, но въ сжщность такива ли сж? Щомъ слѣзатъ отъ сцената, тѣ събличатъ костюмитѣ, съ които сж били облѣчени, и вие ги виждате като обикновени хора, каквито сж въ действителния животъ. Актьорътъ играе чужда роля, каквато нѣкой авторъ е писалъ въ своята драма. Запримѣрь, нѣкой актьоръ трѣбва да изиграе ролята на виденъ ученъ-астрономъ. За да изиграе добре ролята си, той се е упражнявалъ три-четири седмици да насочва телескопа къмъ небето. Въ деня на представлението той излиза на сцената сериозенъ, съ погледъ отпавенъ къмъ небето, и започва да насочва телескопа къмъ една или друга звезда. Като го гледате, представяте си, че предъ васъ стои сжщински астрономъ, но като слѣзе отъ сце-

ната и заговорите съ него, виждате, че нѣма понятие отъ астрономия. Другъ актьоръ играе роля на сѣдия, сѣди хората, раздава правосѣдие по известни закони. Въ действителния животъ той не е никакъвъ сѣдия. Докато е билъ на сцената, осѣдилъ е нѣколко души, но като слѣзе оттамъ, никой не зачита присѣдата му, никой не я прилага.

Единъ простъ човѣкъ, по народностъ французинъ, отишълъ единъ день въ Парижъ да разгледа забележителноститѣ. Като ходѣлъ натукъ-натамъ, видѣлъ, че много хора влизатъ въ едно красиво здание. Той си помислилъ, че това здание е черква и решилъ да влѣзе вътре. Тамъ видѣлъ, че всички хора се спиратъ и купуватъ билети. Купилъ си и той билетъ и тръгналъ следъ хората. Като влѣзълъ вътре, той се спрѣлъ да види, какво ще става. Посочили му мѣсто да седне. Седналъ той и чакалъ момента да започне черковната служба. Оказало се после, че не билъ въ черква, но въ театъръ. Той видѣлъ, че на сцената се разигравало нѣкакво действие, въ което сѣдѣли единъ престѣпникъ за убийство. Престѣплението било извършено на сцената. Следъ това започнало разглеждане на дѣлото противъ престѣпника. Нѣколко адвокати защитавали престѣпника, искали да го изкаратъ невиненъ. Той слушалъ дългитѣ оправдания на престѣпника и се възмутилъ, че при всичката му виновностъ искатъ да го изкаратъ невиненъ и извикалъ: Защо мълчите всички? Не видѣхъ-

те ли, че той извърши престъплението? Азъ видѣхъ всичко. Този е убиецътъ! Като чула това справедливо възмущение, публиката започнала да ржкоплѣска. Той се обърналъ къмъ публиката съ голѣмо очудване, че всички били свидетели на престъплението, а въпрѣки това мълчатъ.

Следователно, докато човѣкъ обръща повече внимание на външния животъ, той се намира въ нереалността на нѣщата. Той е на сцената. Сценичниятъ животъ е животъ на забавления. Авторътъ на нѣкоя пиеса, за да въздействува върху чувствата на хората, написалъ нѣкаква драма, отъ която публиката се трогва, възхищава, плаче. Публиката плаче за недействителнитѣ страдания на актьоритѣ, а не плаче и не страда за истинскитѣ актьори въ живота, които минаватъ презъ голѣми изпитания и мъчности.

Единъ свещеникъ казалъ на единъ актьоръ: Вие проповѣдвате на хората лъжата, и тѣ вѣрватъ въ нея. Като ви слушатъ, тѣ плачатъ, страдатъ. Ние имъ проповѣдваме истината, а тѣ не вѣрватъ въ нея. Каквото да имъ говоримъ, не можемъ да ги разчувствуваме, да заплачатъ. Коя е причината за това? Актьорътъ отговорилъ: Причината седи въ това, че ние представяме лъжата като истина, а вие проповѣдвате истината като лъжа.

Какво печели човѣкъ, ако по цѣли дни работи нѣщо, а не вѣрва въ това, което е изработилъ? Като работи нѣщо, човѣкъ трѣбва

да върва въ това, което е изработилъ. Законъ е: човѣкъ се ползува само отъ това, което е могълъ да приложи. Каквото човѣкъ самъ приложи, това остава за вѣчни времена. Следователно, той не може да разчита на това, което хората прилагатъ. Кой каквото приложи, остава за него. Въ бждеще, кой каквото е приложилъ, остава като капиталъ на цѣлокупния животъ. Дръжте въ ума си мисълта: всички блага, които хората сж придобили въ миналото и които днесъ придобиватъ, ще бждатъ общо достояние на цѣлото човѣчество. Днесъ всѣко благо се отнася повече за онзи, който го е придобилъ. Запримѣрь, който се учи, той става ученъ; който живѣе добре, той става чистъ и светъ; който прилага законитѣ на хигиената, той става здравъ; който изучава законитѣ на забогатяването, той става богатъ. Забогатяването не е произволенъ процесъ. Да бжде човѣкъ богатъ, това значи, че е работилъ въ миналото, изучавалъ е законитѣ, чрезъ които може да стане богатъ. Редъ поколѣния преди него сж работили въ сжщото направление, въ което днесъ и той работи. Самъ човѣкъ не може да стане богатъ, ако задъ себе си нѣма тилъ, който да го подкрепва.

Християнството днесъ брои около 500 милиона последователи. Това не се дължи на единъ човѣкъ, но на колективния трудъ на милиони хора, които отъ две хиляди години насамъ сж работили неуморно за разпространяването на Словото Божие. И досега още

християнството не е дошло до това развитие, което се очаква. Още много трѣбва да се работи, за да се дойде до онова, което Христосъ е проповѣдвалъ. Въ бждеще се очакватъ работници, които да изнесатъ Словото Божие безкористно, съ любовъ. За това, за което човѣкъ днесъ работи, ще види резултатитѣ му въ бждеще. И тогава всѣки ще вземе участие въ плодетѣ на своята работа. Кой каквото е работилъ, това ще получи. Който е работилъ, той ще получи дѣлъ отъ плодетѣ си; който не е работилъ, той нищо нѣма да получи.

Много отъ стремежитѣ на хората сж останали безрезултатни, защото умоветѣ и сърдцата имъ сж били натоварени. Какво ще разбере човѣкъ отъ научната лекция на нѣкой виденъ професоръ, ако мисълта му е заета съ предстоящото изплащане на полица отъ 20—30 хиляда лева? Ако не може да ги плати, ще го дадатъ подъ сждъ. После той започва да мисли, ще спечели ли дѣлото, или не. Като наблюдавамъ, какъ се мжчи, казвамъ му, че ще спечели дѣлото, да не се безпокои. — Право ли говоришь? Отде знаешъ това? — Отде зная, не е важно. Като спечелишь дѣлото, ще провѣришь истинността на думитѣ ми. На другъ нѣкой казвамъ, че ще изгуби дѣлото. Ако не вѣрва, като изгуби дѣлото, ще види, че вѣрно съмъ предсказалъ. Приятно е, когато човѣкъ знае, че ще спечели дѣлото си; неприятно му е, когато чуе, че ще изгуби дѣлото. Обаче, не всѣкога загубата на нѣщо

причинява неприятностъ на човѣка; и не всѣкога печалбата е приятна. Да загубишъ болестта си, това е приятно нѣщо; да загубишъ здравето си, това е неприятно. Да спечелишъ болестъ е неприятно; да спечелишъ здраве е приятно. Дойде ли нѣкаква болестъ при човѣка, той трѣбва да знае, какъ да я посрещне, какво да ѝ говори и какъ да я изпрати.

Единъ младъ овчаръ, който се занимавалъ съ окултни науки, една лѣтна вечеръ минавалъ по единъ мостъ и чулъ, че нѣкои се разговарятъ подъ моста. Той се вслушалъ въ разговора и разбралъ, че две сестри — трѣски, се запитватъ една друга, какво мислятъ да правятъ. Едната запитала другата: Кжде отивашъ сега? — Отивамъ на планината, при единъ овчаръ, голѣмъ здравенакъ, да си взема малко енергия отъ него, за да прекарамъ спокойно зимата. — Какъ ще направишъ това? — Ще се навъртамъ около него, когато дои овцетѣ. Щомъ срѣбне първата лъжица млѣко, азъ ще влѣза въ нея и ще започна да го разтърсвамъ. — Ами ти кжде отивашъ? — Азъ отивамъ при единъ кадия, богатъ и тлъстъ човѣкъ, отъ него ще си взема малко енергия за зимата. Следъ това дветѣ сестри се раздѣлили, всѣка отишла по работата си.

Като чулъ този разговоръ, овчарътъ решилъ да вземе нѣкакви предохранителни мѣрки, да се запази отъ треската. Случило се, че по това време една отъ овцетѣ му умрѣла. Той одралъ кожата ѝ, изсушилъ я и я изпол

зувалъ като мѣхъ за наливане на млѣко. Като започналъ да дои овцетѣ, първата лъжица млѣко сипалъ въ мѣха и го завързалъ добре. Въ тази лъжица млѣко влѣзла треската и останала цѣлото лѣто въ мѣха. Всѣки день тулумътъ се тресѣлъ отъ треската. Есеньта, когато свършилъ работата си на планината, овчарътъ слѣзълъ съ овцетѣ си въ селото. Понеже тулумътъ му трѣбвалъ вече, той го развързалъ, изхвърлилъ треската навънъ, измилъ го добре и го напълнилъ съ сирене.

Следъ това той пакъ отишълъ на моста, да чуе, какво ще говорятъ треските. Едната треска била вече тамъ, чакала сестра си. По едно време сестрата се задала отдалечъ, но слаба, едва вървѣла. Като я видѣла, първата треска я пригърнала, зарадвала се, че я вижда, и я запитала: Сестро, какво ти се е случило? Защо си толкова мършава? — Остави се, цѣло лѣто не съмъ яла. Овчарътъ, въ когото се канѣхъ да влѣза, приготвилъ единъ тулумъ и сипа въ него първата лъжица млѣко, заедно съ която и азъ влѣзохъ. Цѣло лѣто тресохъ този тулумъ, но какво можешъ да вземешъ отъ него? Той нѣма нищо. — Успокой се, сестро, азъ ще те взема съ себе си. И дветѣ ще отидемъ при стария кадия, ще се поправимъ. Като отишли при кадията, едната започнала да го тресе сутринъ, другата—вечеръ, стопили го. превърнали го въ кожа и кости. Като се поправили и нѣмало вече какво да взиматъ

отъ него, тѣ си заминали и го оставили свободенъ.

Каква поука може да извлѣчете отъ този примѣръ? Дойде ли нѣкаква неприятностъ въ живота ви, турете я въ тулума. Имате ли нѣкакъвъ дългъ, съ който не можете да се справите, турете го въ тулума; имате ли нѣкаква несполука, турете я въ тулума. Каквато мжнотия да срещнете на пѣтя си, турете я въ тулума, той да се разправя. Щомъ е здравъ, колкото да се тресе отъ мжнотиитѣ и неприятноститѣ въ живота, той ще издържи. Тулумътъ представя човѣшкия умъ. За да издържа умътъ на мжнотиитѣ, човѣкъ трѣбва да бѣде здравъ, да не се подава на никакви внушения. Щомъ всички органи въ тѣлото му сж здрави, той не трѣбва да мисли, че е боленъ. За да не си създава болести, човѣкъ трѣбва да бѣде внимателенъ. Като върви по планини, той трѣбва да гледа предъ себе си, да не се захласва. Захласне ли се нѣкъде, той може да навехне крака си, или да го счупи. Теренътъ, по който се движите, не е навсѣкжде еднакъвъ, не е навсѣкжде равенъ, вследствие на което не можете да се движите съ еднаква бързина. Има мѣста, по които човѣкъ трѣбва да върви бавно. Ако мислите, че всичко знаете, че не трѣбва да се вслушвате въ съветитѣ на хората, вие ще се натъквате на голѣми мжнотии.

Съвременнитѣ хора се заблуждаватъ отъ две нѣща: понякога тѣ мислятъ, че знаятъ

много, а понѣкога, че нищо не знаятъ. Това сж две крайности. Вѣрно е, че има нѣща, които знаятъ; вѣрно е, че има нѣща, които не знаятъ. Знанията и незнанията на човѣка сж относителни. Запримѣрь, по отношение на животнитѣ човѣкъ има повече знания, отколкото всички животни заедно. По отношение на човѣка пѣкъ ангелътъ има повече знания, отколкото знанията на цѣлото човѣчество. Въ такъвъ случай целта на човѣшкия животъ е да достигне положението на ангела, да придобие неговото знание и неговитѣ възможности. Какъ ще постигне това, той не знае, но бждешето на всѣки човѣкъ е предначертано. По главата, по лицето, по ржката и по тѣлото на човѣка можете да познаете неговото бждеще. Има учени хора, които по височината и широчината на челото могатъ да опредѣлятъ силата на човѣшкия умъ. По широчината и по височината на черепа тѣ могатъ да опредѣлятъ човѣшкия характеръ. Сжщевременно тѣ могатъ да познаятъ, дали даденъ човѣкъ ще има успѣхъ въ живота си, или нѣма да има. Нѣкои учени сж намѣрили, че хора, на които главата отзадъ е широка, сж много страхливи. Достатъчно е да чуятъ нѣкакъвъ малъкъ шумъ около себе си, да хукнатъ да бѣгатъ. Тѣ сж страхливи като заякъ. Ударили го нѣкое клонче по корема, той удря на бѣгъ, мисли, че мечки го гонятъ. Мечката не се занимава съ заяка. Колко кръвъ ще изсмути отъ него? Малко кръвъ има заякътъ.

Като се натъкватъ на малки страда-ния, нѣкои хора се стрѣскатъ като зая-ка и мислятъ, че сж ги сполетѣли голѣми нещастия. Хората не подозиратъ, че сж из-пратени на земята като на курортъ, въ пра-зното си време, да се учатъ. За да учатъ, да-дени имъ сж благоприятни условия: изобилно свѣтлина, въздухъ, вода и храна. Какво повече имъ е нужно? Въ какво седатъ тѣхнитѣ стра-дания? Нѣкой се оплаква, че нѣмалъ по две-три яденета на обѣдъ, а само по едно. Другъ пъкъ се оплаква, че кжщата му била малка, че не била добре мебелирана и т. н. Това не сж страдания, нито мжнотии. Нѣкой сиромасъ се оплаква, че не могълъ да яде печена пуйка, или кокошка, като богатия. Наистина, за бога-тия е добре, че може да яде печена пуйка, но за пуйката не е добре. Не сте ли се запитвали, защо носътъ на пуйката е толкова проточенъ надолу. Като проточва носа си на-долу, пуйката иска да обърне внимание на човѣка, че ако все тѣй продължава да я коли безъ причина, и неговиятъ носъ може да се проточи напредъ.

Сега, като обяснявамъ причината за про-точването на носа на пуйката, нѣкой ще се обиди, ще помисли, че това се отнася за него. Мжчно е днесъ да се говори на хората. Какво-то да имъ се говори, все ще се намѣри нѣкой да мисли, че казаното се отнася до него. Единъ американски проповѣдникъ, за усиляване на своята проповѣдь си послужилъ съ много

примѣри отъ отношенията между мъже и жени. На проповѣдта му присѣдствували много мъже и жени. Единъ мъжъ, като се върналъ отъ събранието, обърналъ се строго къмъ жена си: Не те ли е срамъ да ходишъ да разправяшъ на проповѣдника, какъ живѣемъ помежду си? Разправятъ ли се интимни случки изъ живота на семейството? Ще станемъ за смѣхъ на хората! — Нищо не съмъ разказвала на проповѣдника — добавила, за свое оправдание, жената. — Не вѣрвамъ, ти непременно си му разказвала. Иначе, той не би могълъ да изнесе такива случки, каквито ставатъ и въ нашия животъ. Отде би могълъ той да знае това, ако не му е разказвано?

Следователно, думитѣ и примѣритѣ, съ които ораторътъ или проповѣдникътъ си служи, трѣбва да бждатъ отбрани, да не засѣгатъ никого. Азъ съмъ за онзи езикъ, думитѣ и примѣритѣ на който да бждатъ отбрани, меки, да не заставятъ хората да си правятъ криви заключения. Примѣритѣ трѣбва да служатъ като поощрение за добро, а не да обиждатъ. Примѣритѣ, добри или лоши, иматъ влияние върху хората. Нѣкои лоши примѣри могатъ да послужатъ като потикъ за чистене.

Едно се иска отъ сегашнитѣ хора: да иматъ поне една основна мисълъ, на която всѣкога да разчитатъ. При каквито условия на живота си да се намиратъ, тѣ трѣбва да разчитатъ на своята основна мисълъ. Не разчитали на сжщото и банкерътъ? Неговата основна

мисълъ е капиталътъ, който е вложилъ въ банката. Неговиятъ стабилитетъ се опредѣля отъ златния еталонъ, който е вложенъ въ капитала му. Въ Америка има милиарди злато, заровено въ земята. Толкова злато трѣбва да има всѣки човѣкъ въ своитѣ идеи. Само на тия идеи той може да разчита. Тѣ представятъ телефонни жици, чрезъ които той може да се съобщава съ разумния свѣтъ. Колко хора днесъ могатъ да се съобщаватъ направо съ съществата отъ разумния свѣтъ, да получатъ нѣкакъвъ съветъ отъ тѣхъ? Съвременнитѣ хора лесно уреждатъ работитѣ си на физическия свѣтъ, но не могатъ още да уреждатъ работитѣ си въ духовния свѣтъ. Запримѣрь, чрезъ телефоннитѣ съобщения на физическия свѣтъ може да се узнае, че отнѣкъде, на разстояние четири-петъ хиляди километра, съ еднѣкаква бързина и на еднѣкое мѣсто, иде голѣма буря. По този начинъ хората могатъ да се предупреждаватъ, за да избѣгватъ известни катастрофи. Чрезъ телефоннитѣ съобщения се опредѣля и времето, дали ще се подобри, или развали. Ние живѣемъ въ свѣтъ, дето телефоннитѣ съобщения сж необходими. Както сж необходими физическитѣ телефони, така сж необходими и духовнитѣ. Ние наричаме духовнитѣ телефони „интуиция.“

Еднѣ български офицеръ разправяше една своя опитностъ, отъ миналата война, за силата на интуицията. Той билъ началникъ на гарнизонъ и като такъвъ, получилъ заповѣдь

да вземе два взвода отъ своитѣ войници и да излѣзе съ тѣхъ срещу неприятеля. Той избралъ едно мѣсто за позиция, което се указало много благоприятно. Колкото да ги обстрелвалъ неприятелътъ, нито единъ отъ войниците не пострадалъ. Цѣлиятъ день миналъ леко. На другия день престрелката продължила. Когато търсилъ мѣсто да спре съ войниците си, отвлече нѣщо му нашепвало: Не спирай на старото мѣсто. Намѣри сега ново мѣсто, подалечъ отъ вчерашното. Той казалъ на войниците си да се отдалечатъ отъ това мѣсто, но тѣ отговорили: Господинъ началникъ, добро е това мѣсто, не мърдаме оттукъ. Обаче, офицерътъ направилъ нѣколко крачки назадъ. Въ това време една неприятелска бомба паднала на мѣстото, дето били войниците, и една частъ отъ тѣхъ убила, а друга — ранила. Единственъ офицерътъ останалъ абсолютно незасегнатъ.

Значи, има нѣщо въ човѣка, което постоянно му нашепва, какво трѣбва да прави. Това е неговата интуиция. Докато се вслушва въ своето вътрешно чувство, въ своята интуиция, човѣкъ всѣкога ще бжде добре. Сжщевременно въ човѣка има едно лъжливо чувство, което може да го заблуди. Войниците се подчинили на лъжливото чувство въ себе си и помислили, че както вчера били добре, и днесъ ще бждатъ добре, но не излѣзло така. Офицерътъ послушалъ своето вѣрно чувство, своята интуиция. Следователно, знайте, че безопасното мѣсто не е само едно. Безопасно мѣсто

е мѣстото на Бога, а Той е навсѣкжде. Много сж безопаснитѣ мѣста. Искате ли всѣкога да ви бжде добре, вслушвайте се въ своя вжтрешенъ гласъ. Не го ли слушате, всѣкога ще бждете изложени на страдания. Слуша ли интуицията си, всѣки човѣкъ, билъ той мжжъ или жена, може да запази равновесието въ дома си. Ако мжжътъ иде отъ работа нервенъ, възбуденъ, жената трѣбва да се вслуша въ своя вжтрешенъ гласъ, какъ да постѣпи съ него. Каже ли ѣ нѣщо отвжтре, да не го безпокои, тя не трѣбва да го пита нищо, за да се предотврати всѣкаква буря. Щомъ разположението му се върне, тя може да го пита, каквото иска. Това трѣбва да спазватъ и децата къмъ родителитѣ си, и родителитѣ къмъ децата си. За да има вжтрешна хармония въ семействата, никой никого не трѣбва да предизвиква.

Какъ се извява сегашниятъ човѣкъ? По-неже е изложенъ на различни влияния, добри и лоши, често човѣкъ се извява така, както самъ не желае, благодарение на което нарушава своя вжтрешенъ миръ, както и мира на своитѣ близки. Запримѣръ, ако дойде нѣкой нервенъ човѣкъ при него, и той става нервенъ; ако дойде нѣкой добъръ, и той става добъръ. Ако времето е топло, той става разположенъ; ако времето е студено, той започва да се сви-ва. Който разбира Божиитѣ закони, той лесно се справя съ вжншнитѣ условия на живота и на природата. Когато е крайно нервенъ, въз-

буденъ, човѣкъ може да си помогне, като направи единъ студенъ душъ. Студената вода предизвиква такава реакция въ организма, че всѣкакво неразположение изчезва. Водата е проводникъ на добри сили. Тя освобождава човѣка отъ излишнитѣ енергии въ организма му. Ако мъжътъ или жената се готви да се кара съ домашнитѣ си, преди да се изяви, нека направи единъ студенъ душъ. Като говоря за студени души, азъ имамъ предъ видъ такава вода, температурата на която да бжде винаги надъ нула градусъ, но по никой начинъ подъ нулата. За гнѣвния човѣкъ температурата на водата трѣбва да бжде надъ 10 градуса. За да се справи съ гнѣва си, човѣкъ трѣбва да направи поне шесть студени душа презъ годината. Така той ще уравни сили на своя организмъ, ще дойде до онова естествено състояние, при което става господарь на себе си.

Не е лошо да се гнѣви човѣкъ, но чрезъ гнѣва той губи частъ отъ енергията си, която мъчно се доставя. Разумниятъ човѣкъ пази енергията си, не я изразходва безразборно. Човѣкъ трѣбва грижливо да пази въ себе си онзи апаратъ, чрезъ който придобива енергия отъ природата. Развали ли се този апаратъ, мъчно се поправя. Тази е причината, поради която нѣкои хора остаряватъ преждевременно. Докато е младъ, докато апаратътъ е здравъ, човѣкъ трѣбва да придобива изобилно енергия, да я пази, че като дойде до

дълбока възраст, пакъ да се чувствува младъ и силенъ. Да остарява човѣкъ, това не значи, да губи своята енергия. Има смисълъ да остарѣе човѣкъ, но да запази своята енергия и знанисъ да може да се ползува отъ тѣхъ. Не е старъ слабиятъ, немощниятъ, оглупялиятъ човѣкъ; старъ е мѣдриятъ човѣкъ, който се радва на знание и сила, за да помага на своитѣ слаби и невежи братя. Той може правилно да разпредѣля енергиитѣ на своя организъмъ, да уравниосява силитѣ му, за да може всѣкога да запазва придобитото и да се стреми къмъ придобиване на нѣщо ново.

Въ далечното минало, единъ 80 годишенъ старецъ отишълъ при единъ отъ турскитѣ паши по онова време да се оплаче отъ баща си: Баща ми ме би и ме изпжди отъ дома си. Пашата се заинтересувалъ да види баща му. Той си казалъ: Какъвъ трѣбва да бѣде този баща, който има сила да бие своя 80 годишенъ синъ? Пашата отишълъ въ дома му и какво да види? Бодъръ, изправенъ стогодишенъ старецъ работи дърводѣлство. — Защо си билъ сина си? — Какъ да не го бия? Мързи го да работи. Азъ го карамъ да ми помага, а той не слуша. Пашата останалъ поразенъ, като гледалъ, какъ енергично работѣлъ стогодишниятъ старецъ. — Защо се очудвашъ, паша ефенди? И азъ имамъ баща, който още продължава да работи нашия занаятъ. Този примѣръ показва, че тия стари хора сж знаели, какъ да пазятъ енергията и младостта си.

Нѣкои религиозни хора казватъ, че водятъ чистъ и светъ животъ, че Богъ ги е благословилъ, а въпрѣки това преждевременно остаряватъ. Тѣ не пазятъ това, което имъ е дадено. Човѣкъ не трѣбва да бжде разточителенъ. Всѣко благо, което Богъ му е далъ, трѣбва да бжде въ полза, както на самия човѣкъ, така и на неговитѣ ближни. За да запазите енергията си, дадена отъ Бога, всѣкога дръжете въ ума си по една свѣтла мисль, въ сърдцето си — по едно свѣтло чувство и въ волята си — по една свѣтла постѣпка, като фаръ на вашия животъ. Да храни човѣкъ ума си съ свѣтли мисли, сърдцето си — съ възвишени чувства и волята си — съ благородни постѣпки, това значи, да разполага съ голѣми капитали, никога да не осиромашава.

Мнозина се оплакватъ отъ сиромашия. Защо? Защото тѣ не преценяватъ ония богатства, които носятъ въ себе си. Всѣки човѣкъ носи по единъ, по два или повече таланта, които не е разработилъ. Той трѣбва да се заеме да ги обработи. Нѣкой може да стане художникъ. Неговитѣ дѣди и прадеди сж рисували добре. И той трѣбва да рисува, да развие своя талантъ. Като стане добъръ художникъ, той може да нарисува една картина, която да струва десетки хиляди лева. Той се страхува, да не би хората да не го оценятъ. Все ще се намѣри нѣкой да го оцени. Единъ виденъ американски художникъ нарисувалъ една хубава картина, която изложилъ за прода-

ване. Понеже никой не му далъ желаната сума, той се разгнѣвилъ и разрѣзалъ картината си на две части. Двама американци видѣли това и веднага пожелали да купятъ картината, като заплатили два пѣти по-голѣма сума отъ тази, която художникътъ опредѣлилъ. Ще кажете, че всѣки може да разрѣже картината си на две части, но нѣма да се намѣрятъ купувачи. Защо? Защото на време не сте я разрѣзали. Този художникъ е знаелъ, кога да разрѣже картината си.

Като ви наблюдавамъ, виждамъ, че нѣкои иматъ дарби да лѣкуватъ, да разтриватъ, да намѣстватъ изкълчени крака и рѣце, да поправятъ счупени кости на тѣлото. Други пъкъ иматъ добъръ гласъ, могатъ да станатъ пѣвци. Всѣки човѣкъ трѣбва да намѣри своята дарба и да работи върху нея, да я развие. Не работи ли самъ върху себе си, никакво благословение не може да очаква. Богъ помага само на работливия, на прилежния човѣкъ. Още отначало Богъ е благословилъ човѣка, но човѣкъ трѣбва да признае това благословение. Който работи, той придобива. Казано е въ притчата за талантитѣ, че онзи, който ималъ единъ талантъ и го заровилъ въ земята, като дошълъ господарьтъ му, взелъ таланта назадъ. Вториятъ, който ималъ два таланта, придобилъ още два. Третиятъ, който ималъ петъ таланта, спечелилъ още петъ. Опасно е положението на онзи, който има дарби, а не работи и очаква благоволенieto на хората.

Сега ще ви дамъ единъ методъ противъ гнѣва. Щомъ се разгнѣвите, поемете дълбоко въздухъ, издишайте и следъ това бройте мислено отъ 1 — 10; ако сте още гнѣвни, пакъ поемете дълбоко въздухъ, издишайте и бройте отъ 1 — 100; ако гнѣвътъ ви още не е миналъ, пакъ поемете дълбоко въздухъ, издишайте и бройте отъ 1 — 200. Дойдете ли до 300, какъвто да е гнѣвътъ, нищо нѣма да остане отъ него. Това е единъ отъ методитѣ за урегулиране на енергиитѣ въ човѣка. Ако не искате да приложите този методъ, приложете следния: щомъ се разгнѣвите, изпийте една чаша гореща вода на глътки. Гнѣвътъ развива топлина въ човѣка. Значи, подобното съ подобно се лѣкува. Ако не приложите единъ отъ двата метода, гнѣвътъ ще се изрази навънъ. Вие непременно ще се скарате съ нѣкой отъ вашитѣ близки и после ще съжалявате, че сте изразходвали много енергия, че сте нарушили мира си и сте развалили отношенията си съ своя ближенъ. Всѣка мисълъ, всѣко чувство, всѣка постѣпка трѣбва да се изиятъ на времето си. Изиятъ ли се преждевременно, или следъ опредѣленото за тѣхъ време, работата не става, както трѣбва. Въ това седи философията на живота.

Съвременнитѣ хора сж недоволни отъ свѣта, искатъ по-добъръ свѣтъ. За времето, въ което живѣемъ, по-добъръ свѣтъ отъ сегашния не може да има. Ако искатъ по-добъръ свѣтъ, нека се опитатъ сами да създа-

датъ новъ свѣтъ. Богъ каза: „Да бжде виделина!“ — и стана виделина. „Да се отдѣли водата отъ сушата!“ — и се отдѣлиха. Каквото Богъ заповѣда, това стана. Нека човѣкъ заповѣда, да опита силата си, да види, какво може да направи. Може ли човѣкъ да заповѣдва на времето, на въздуха, на свѣтлината? Не може. Единствениятъ нѣща, на което човѣкъ може да заповѣдва, това сж неговитѣ мисли, чувства и постѣпки. Само на тѣхъ той може да бжде господарь. Човѣкъ може да бжде господарь само на себе си. Стане ли господарь на себе си, на другитѣ може само да влияе и да помага. Стане ли господарь на себе си, човѣкъ влиза въ Божественото право. Искане ли да бжде господарь на другитѣ, да ги използва като свои слуги, той влиза въ кривото на живота, т. е. въ заблужденията. Ако е билъ добъръ господарь и добъръ слуга на себе си, човѣкъ може да бжде добъръ господарь и добъръ слуга на другитѣ. Следователно, отъ човѣка се изискватъ две нѣща: да бжде добъръ господарь и добъръ слуга на себе си; и после, да бжде добъръ господарь и добъръ слуга на другитѣ. Това е практическата философия на живота, къмъ която всѣки трѣбва да се стреми. Това желая на всички. Постигнете ли тѣзи две нѣща, вие ще имате благословението на Бога, на разумния свѣтъ и на добритѣ хора по цѣлата земя.

*

30 юлий, 10 ч. пр. об.

Умень, добъръ и силенъ

„Азъ съмъ истинната лоза, и Отецъ ми е земеделецътъ.“ *)

Когато дойде пролѣтъта, всички лозари започватъ да рѣжатъ лозитѣ си. Жалка картина представя рѣзането на лозитѣ! Която лоза погледнете, ще видите, че плаче. Обаче, отидете ли на нѣкое лозе презъ лѣтото, ще видите, че всѣка прѣчка е облѣчена въ красива премѣна и на нея висятъ по нѣколко узрѣли грозда. Една картина представя лозето на пролѣтъ, а съвсемъ друга — въ края на лѣтото.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате нѣщата въ тѣхното развитие, отначало до край, да имате представа за всички процеси, които се извършватъ въ природата, а не само ония откъслечни процеси, на които случайно сте били свидетели. Само при това положение ученикътъ може да придобие ония сили, които сж необходими за неговото развитие. Ако спре само върху обрѣждането на лозата, ученикътъ нѣма да придобие нищо. Какво има въ една обрѣзана лоза? Една гола

*) Иоана 15:1.

пръчка, съ едно, или съ две очи. Когато искатъ лозата да дава по-малко плодъ, но по-едъръ, лозаритѣ оставятъ на всѣка пръчка по едно око; ако искатъ да получатъ повече плодъ, на всѣка пръчка оставятъ по две очи. Обаче, има случаи, когато на лозената пръчка не оставятъ нито едно око. Това правятъ лозаритѣ тогава, когато оставятъ пръчката да си почине. Тази година тя не дава никакъвъ плодъ, но следната година дава изобилно. Това, което става съ лозата, става и съ човѣка. И въ живота на човѣка има безплодни години. Какво представятъ една, две, три или повече години по отношение на цѣлата вѣчностъ? По отношение на вѣчността годината е равна на една секунда. Свѣтлината се движи съ бързина 300,000 клм. въ секунда. За колко време човѣкъ би извървялъ този пътъ, ако всѣки день изминава по 50 клм.? Направете изчисление, да видите, какво е отношението между бързината на свѣтлината и тази на човѣка въ една секунда. Тѣй щото, не се смущавайте отъ това, че не сте успѣли да направите онова, което другитѣ хора надъ васъ сж направили. Важно е да се развивате естествено, да минавате отъ единъ процесъ въ другъ и разумно да ги използвате. Последователностъ се иска отъ човѣка, да не спира вниманието си върху отдѣлни процеси, но да ги обобщава, да образува отъ тѣхъ нѣщо цѣло и тогава да се произнася. Уменъ трѣбва да бжде ученикътъ, но сжщевременно той трѣбва да бжде добъръ и силенъ. Способниятъ уче-

никъ трѣбва да притежава следнитѣ качества: да бжде уменъ, добъръ и силенъ.

Като е дошълъ на земята, човѣкъ ималъ нѣкаква цель — да намѣри нѣщо, да придобие нѣкакво богатство. Въ това отношение човѣкъ е търсачъ, иманяръ. Азъ взимамъ думата „иманяръ“ въ широкъ смисълъ. Нѣкой търси заровено богатство; другъ — нѣкоя стара книга, въ която сж написани велики работи; трети — нѣкой скжпоцененъ камѣкъ, останалъ отъ дѣди и прадѣди; четвърти, като нѣкой съгледатель, обикаля земята, да намѣри подходящо мѣсто да се засели. Каквото да търси човѣкъ, както да работи, той трѣбва да знае, че е дошълъ въ свѣта съ известна мисия, която нито трѣбва да надценява, нито да подценява. За да изпълни мисията си добре, човѣкъ трѣбва да бжде уменъ, добъръ и смѣлъ.

Едно 12 годишно момиче останало сираче, безъ баща и безъ майка. Бащата билъ цигуларъ, а майката — добра пѣвица. Тѣ не могли да оставятъ никакво наследство на единственото си дете, освенъ цигулката отъ бащата и хубавия гласъ отъ майката. Като останало самичко, момичето започнало да мисли, какво да прави, за да развие дарбитѣ си, получени въ наследство отъ своитѣ родители. То знаело, че близо до тѣхъ живѣе единъ банкеръ, голѣмъ милионеръ, и решило да го посети, да иска нѣкаква помощъ отъ него. Единъ день то влѣзло въ кантората му и казало: Искате ли да ви посвиря и попѣя малко? — Съ удовол-

ствие ще послушамъ. Момичето започнало да пѣе и да свири съ цигулката си своитѣ елементарни упражнения. Следъ това то казало на банкера: Можете ли да ми отпуснете една сума, съ която да следвамъ въ странство, да свърша по цигулка и пѣние? — Мога, съ удоволствие ще ти услужа. — Когато свърша образованието си, ще върна сумата, която сте дали за мене. При това, ако устоите на задължението си, още сега мога да ви предскажа, че следъ връщането ми отъ странство, вие ще се ожените за една добра мома, и Богъ ще ви благослови за направената услуга. Това момиче било малко, но се отличавало съ своята доброта, разумностъ и смѣлостъ.

Мнозина се обезсърдчаватъ, че не сж могли да постигнатъ желанията си. Защо не сж постигнали желанията си? Защото останали сираци, безъ баща и безъ майка, нѣмало кой да се грижи за тѣхъ. Тѣ сж на кривъ пѣтъ въ своитѣ разсждения. Бащата и майката никога не умиратъ. Колкото малко да е било това момиче, то е знаело, че баща му и майка му сж отишли на работа, а то е останало на земята да продължи тѣхната мисия. Смѣлъ и разуменъ трѣбва да бѣде човѣкъ, да знае, че не е самъ въ свѣта и, при каквото положение да се намѣри, има кой да се грижи за него.

Единъ богатъ, имотенъ чорбаджия отишълъ на нивата си да работи. Понеже билъ самъ, той всѣкога заключвалъ кѣщата си и тогава отивалъ на работа. Въ негово отсъствие

влизала въ дома му една отъ съседкитѣ, млада, добра мома, и нареждала кжщата, измивала, изчиствала, приготвяла ядене и си излизала. Тя знаела, кжде крие ключа си чорбаджията и, като свършвала работата, пакъ го оставяла на мѣсто. Чорбаджията се чудилъ, кой върши това нѣщо, но не могълъ да открие виновника на добрата постѣпка. Единъ день той се върналъ по-рано отъ нивата и заварилъ комшииската мома у дома си. — Ти ли правишъ това нѣщо? Ако искашъ, можешъ да останешъ при мене. Ти всѣкога ще бждешъ „добре дошла“ въ моя домъ.

Казвамъ: Ако човѣкъ не може да намѣри ключа на своята затворена кжща и, като я отвори, да изчисти, да измие и да измете, той нищо не може да постигне. Може ли да направи това, той е добре дошълъ за всички, той ще получи Божието благословение и любовта на окръжаващитѣ.

Казвате: Правилно ли е да отвори човѣкъ заключената си кжща и да започне да я чисти и мие? Да се задава такъвъ въпросъ, то е все едно, да се пита, правилно ли е човѣкъ да прави добро, или не е правилно? Става ли въпросъ за доброто, не питайте. Отворете кжщата на кого да е и направете доброто. Доброто се харесва на всички хора. Само онзи човѣкъ може да направи добро, както трѣбва, който е уменъ, добъръ и силенъ. Христосъ казва: „Азъ съмъ лозата, вие — прѣчкитѣ, а Отецъ ми — земедѣлецътъ.“ Лозата представя

доброто въ свѣта, прѣжитѣ — разумността, а Отецъ — силата. Силниятъ създава и обрѣзва прѣжитѣ. Следователно, не се страхувайте отъ изпитанията, т. е. отъ обрѣждането. Силниятъ обрѣзва, т. е. изпраща изпитания на човѣка. Той знае, кога и какъ да обрѣзва. Като обрѣзва, той изхвърля непотрѣбното, а потрѣбното оставя на самата лоза — съ едно, съ две, съ три очи, а понѣкога безъ очи. Очитѣ представятъ възможноститѣ, дадени на човѣка. Колкото по-голѣми сѣ възможноститѣ, толкова по-голѣми сѣ и постиженията. За да постигне нѣщо, човѣкъ трѣбва да работи, да прави усилия, да се моли.

Като ученици, вие трѣбва да се научите да се молите правилно. Молитвата е пътъ къмъ постижение. Да се моли човѣкъ правилно, това значи, да се научи да говори на Бога разумно. Научи ли се разумно да говори, човѣкъ знае вече, какъ да движи езика и устата си. Такава молитва е всѣкога приета. Устата трѣбва да се научи правилно да приема и правилно да дава. Езикътъ е инспекторъ, който преглежда нѣщата. Понѣкога и той се подкупва и прави погрѣшки. Достатъчно е да му дадете нѣщо сладко, за да даде своята резолюция на храната, свободно да върви надолу. Влѣзе ли храната вътре, тя се натъква на единъ строгъ инспекторъ — стомахътъ. Той е много взискателенъ. Щомъ разбере, че въ него е влѣзла храна, неподходяща за общия организъмъ, той казва: Тукъ не се приематъ подобни нѣща.

Скоро вѣнъ! Понѣкога между езика и стомаха има разногласие, отъ което страда цѣлиятъ организъмъ. Езикътъ казва: Бждете по-человѣколюбиви. Нека влѣзе тази храна вжтре. Стомахътъ казва: Не приемамъ. Това, което влѣзе вжтре, трѣбва да бжде достойно за мене.

Днесъ всички хора говорятъ за достоинство и за недостоинство, или за достойни и недостоини хора. Кой човѣкъ е достоенъ? Само умниятъ, добриятъ и силниятъ човѣкъ може да се нарече достоенъ. За да бжде уменъ, човѣкъ трѣбва да има свѣтлина въ ума. За да бжде добъръ, той трѣбва да има топлина въ сърдцето си. Щомъ има свѣтлина и топлина, той ще бжде и силенъ. Силата ще свърши работата. На всѣки човѣкъ е дадена работа, която трѣбва да свърши. Безъ свѣтлина, безъ топлина и безъ сила той не може да я свърши. Благодарете за работата, която ви е дадена днесъ да свършите. За да я свършите добре, вие разполагате съ всички благоприятни условия: чистъ въздухъ, слънце, сила. Деньтъ е много хубавъ. Слънцето ви гледа весело, съ което иска да каже, че човѣкъ трѣбва да бжде уменъ, добъръ и силенъ, че свѣтътъ е създаденъ съ голѣма мъдростъ, че въ основата си е добъръ и се поддържа отъ Божията сила. Съ една дума слънцето иска да каже, че Богъ е всемъждъръ, всеблагъ и всесиленъ.

Като знаете това, не се обезсърдавайте. Както Богъ е работилъ, така ще работите и вие. Човѣкъ е надаренъ съ разумностъ, съ до-

брота и съ сила, и трѣбва да прояви тия качества, както 12 годишното момиче. Той трѣбва да вѣрва въ онова, което Богъ е вложилъ въ него. Започнете съ малкитѣ постижения и вѣрвайте къмъ голѣмитѣ. Голѣмитѣ постижения идатъ най-после. Когато не могатъ да реализиратъ желанията си, децата плачатъ. Въ това отношение тѣ сж генерали, които постѣйнно заповѣдватъ. Докато децата сж малки, родители тѣмъ веднага изпълняватъ тѣхнитѣ заповѣди. По десетъ пжти презъ нощта майката се събужда, за да изпълни заповѣдта на детето си. Сжщото прави и бащата. Плачътъ на детето не е нищо друго, освенъ заповѣдъ. За да дойде детето на земята, майката и бащата сж писали около сто писма, канили сж го, обещавали сж му различни нѣща. Види ли, че тѣ не изпълняватъ обещанията си, детето започва да плаче. Чрезъ плача то имъ се налага, иска да изпълнятъ обещанията си.

Плачътъ е присжщъ не само на децата, но и на всички хора. Човѣкъ плаче, защото не може да получи това, което желае. Докато е на земята, човѣкъ всѣкога плаче. Земниятъ животъ не може да задоволи човѣшката душа. Вискателна е човѣшката душа. Погледне ли я нѣкой, тя очаква милъ погледъ, съ приятна свѣтлина; даде ли ѝ нѣкой нѣщо, тя иска то да излиза отъ дълбочината на сърдцето, отъ което извиратъ топли, благоуханни чувства; каже ли ѝ нѣкой нѣщо, тя иска да чува мекъ, приятенъ говоръ. Говори ли съ нѣкого, тя иска

да бжде изслушана внимателно. Тя не търпи разсѣяни хора. Говори ли съ нѣкого, той трѣбва да гледа направо. Гледа ли къмъ земята, това показва, че на този човѣкъ не може да се разчита.

Сега разумнитѣ същества ви питатъ, какво ще правите днесъ. Ако гледате къмъ земята, това показва, че вие мислите само за себе си, не сте готови за никаква жертва. Ако момъкътъ пита момата, обича ли го, а тя гледа надолу, това значи, че не е готова да му отговори, а се представя за скромна. За да отговорите на нѣкого, дали го обичате, вие трѣбва да го изпитате, да видите, готовъ ли е той на всички жертви за васъ. Ако днесъ хората се страхуватъ отъ Бога, причината за това е, че тѣ не сж готови да се жертвуватъ за Него. Тѣ се страхуватъ да не ги пита Той, обичатъ ли Го. За да Го обичатъ, тѣ трѣбва да дадатъ за Него всичко, каквото иматъ. Тѣ мислятъ, че ако служатъ на Бога, ще се лишатъ отъ всички земни блага. Тѣ се заблуждаватъ. Който не служи на Бога, той, именно, се лишава отъ всички блага. Който служи на Бога съ любовъ, той всичко може да постигне. Служенето носи велики постижения. Кой може да служи на Бога? Само умниятъ, добриятъ и силниятъ човѣкъ може да служи. Като служи на Бога, човѣкъ прилага свѣтлината на своя умъ, както художникътъ — своитѣ четки и бои. Вземи ли четка и бои въ рѣка, художникътъ започва да рисува своята картина. Той тегли

линия следъ линия, докато нарисува цѣлия образъ. Добриятъ човѣкъ прилага своята уста и сърдце. Отъ сърдцето му излизатъ добри чувства, които се предаватъ чрезъ сладкитѣ думи на неговата уста. Мощно нѣщо е сладката, добра дума.

Единъ ученикъ запиталъ учителя си: Какво нѣщо е доброто? Учителътъ му замълчалъ, нищо не отговорилъ. Ученикътъ настоявалъ, искалъ да разбере, какво е доброто въ свѣта. Най-после учителътъ му казалъ: Тръгни по свѣта и ще научишъ, какво представя доброто. Ученикътъ започналъ да обикаля земята, да пжтува отъ единъ градъ на другъ, докато на едно мѣсто го заподозрѣли въ нѣщо, затворили го и го осждали на смъртъ. Въ момента, когато трѣбвало да турятъ вжжето на врата му, той си казалъ: Много нѣща видѣхъ, чухъ смъртната си присжда, но доброто не разбрахъ. Всичко е свършено съ мене. Въ това време той чува тихъ, кроткъ гласъ: Освободете го! Снемете го отъ вжжето! Нека отиде при своя Учителъ. Въ тѣзи нѣколко думи ученикътъ разбралъ, какво нѣщо е доброто.

И тѣй, човѣкъ може да разбере доброто, само когато всичко се свърши за него, когато всичко подъ нозетѣ му се разруши, когато свѣтътъ потъмнѣе предъ очитѣ му. Тогава само човѣкъ ще чуе Божия гласъ: „Да бжде виделина!“ Чуе ли човѣкъ тия думи, свѣтътъ отново се възстановява, разрушенитѣ му блѣнове оживяватъ, и той става младъ, веселъ и

силенъ. Той чува следнитѣ думи: Върни се при своя Учителъ. Кой е този Учителъ? Божествениятъ Духъ. Той започва съ любовта. По-добъръ Учителъ отъ Него нѣма. Докато дойде до Великия Учителъ на любовта, човѣкъ е миналъ презъ много учители: едни сж работили съ свѣтлината, други — съ силата, трети — съ богатството и т. н. Обаче, никой учителъ не е могълъ да внесе въ човѣшката душа това, което тя желае. Душата желае и търси само любовта. Нека днесъ всѣки отъ васъ пожелае да отиде при Божествения Духъ — Учителъ на любовта, и да се запише въ Неговото училище. Строгъ и взискателенъ е този Учителъ. Който се запише за ученикъ въ Неговото училище, той трѣбва да се откаже отъ свѣта, отъ себе си и отъ своя животъ.

Какво значи, да се отрече човѣкъ отъ себе си? Да се отрече човѣкъ отъ себе си, това значи, да се отрече отъ всичко онова, което му пречатствува да върви напредъ. Когато Давидъ се би съ Голиата, Саулъ го извика да му даде пособия, съ които да победи противника си. Той му даде шлемъ на главата, копие въ ржката и ризница на тѣлото, да се брани съ тѣхъ. Като облѣче тази премѣна, Давидъ се видѣ въ невъзможность да си служи съ нея и каза на царя: Хвърлямъ всичко това настрана, отказвамъ се отъ него и ще воювамъ съ моитѣ оржжия. Той взе прашката си, три камъчета и една торбичка и излѣзе срещу Голиата. Още при първото замѣрване съ праш-

жката си, Давидъ удари Голиата въ челото и го повали на земята. После взе ножа си и му отрѣза главата.

Следователно, силенъ човѣкъ е онзи, който може да се отрече отъ онѣва, което го спъва. Като се отрече отъ себе си, той може да отрѣже главата на злото. Давидъ се отрече отъ себе си, вследствие на което можа да победи злото. Челото е мѣстото, отдето излиза свѣтлина. Давидъ победи Голиата съ свѣтлина. Който се бори съ злото, той трѣбва да има свѣтлина въ себе си. Изобщо, който отива въ свѣта да воюва, той трѣбва да бжде въоръженъ съ свѣтлина въ ума си, съ топлина и любовъ въ сърдцето си и съ сила въ волята си. Той се намира при добри условия, които му помагатъ да постигне желанията си. Свѣтлината, топлината и силата сж благоприятни условия за развиване и проява на човѣшките дарби.

Може ли пѣвецътъ да пѣе въ студенъ и тъменъ салонъ? Щомъ салонътъ се отопли и освѣти, пѣвецътъ придобива разположение да се прояви. Той започва да пѣе съ любовъ и вдъхновение. Видите ли, че не можете да проявите дарбитѣ си, не се обезсърдчавайте. Знайте, че салонътъ, срѣдата, въ която сте попаднали, е лишена отъ свѣтлина и топлина. Щомъ свѣтлината и топлината дойдатъ, дарбитѣ ви ще се проявятъ. Докато е свѣтло и топло, човѣкъ мисли, че много знае. Щомъ свѣтлината и топлината изчезнатъ, той ви-

жда, че нищо не знае. И едното, и другото положение сж невърни. Истинско знание е това, което не се влияе отъ външнитѣ условия. Истинска любовъ е онази, която не се влияе отъ външнитѣ условия. Следователно, дойдете ли до Божията Любовъ, Божията Мъдростъ и Божията Сила, всѣкакво съмнение е изключено. Въ всичко може да се съмнява човѣкъ, но не и въ тия три нѣща. Тѣ сж основа на човѣшкия животъ, върху които той гради.

Друго нѣщо, което човѣкъ трѣбва да спазва въ живота си, е да цени разумността, въ която е потопенъ. Човѣкъ трѣбва да си каже: Азъ оценявамъ свѣта, както е създаденъ; оценявамъ доброто и любовта, които Богъ ми е далъ; оценявамъ мъдростта и силата, които произлизатъ отъ Бога. Всички хора, съ които човѣкъ влиза въ общение, носятъ тѣзи качества въ себе си. Това е Божественото начало, което всѣки човѣкъ трѣбва да оценява. Следователно, всѣки човѣкъ трѣбва да бжде образецъ за ближния си. Ако нѣкой не ви обича, обичайте го вие. Ако нѣкой ви мисли доброто, и вие мислете неговото добро. Който не мисли доброто на ближния си, той е лишенъ отъ свѣтлина. Щомъ нѣма свѣтлина, той не вижда нѣщата, той нѣма мнение за тѣхъ. Може ли жадниятъ да има лошо мнение за чистия планински изворъ? Отдалечъ още той предвкусва удоволствието, което ще получи отъ неговата вода. Капка по капка той ще пие и ще се успокоява. Може ли гладниятъ да

има лошо мнение за топлия пшениченъ хлѣбъ? Преди да го е вкусилъ той разбира неговата цена и сила. Щомъ се нахрани, той изпитва вътрешна благодарностъ къмъ Онзи, Който го е далъ. Може ли затворникътъ да храни лоши чувства къмъ онзи, който го е освободилъ отъ веригитѣ на краката и на ржцетѣ му? Не е въпросъ човѣкъ да се самоосжжда, но той трѣбва да се изправя. Като види уменъ човѣкъ, да се зарадва; като види добъръ човѣкъ, да се зарадва и като види силенъ човѣкъ, пакъ да се зарадва. Защото Богъ се проявява и въ умния, и въ добрия, и въ силния човѣкъ. Дето Богъ се проявява, тамъ се изключватъ всички отрицателни прояви, тамъ никакво зло не съществува.

Дръжте въ ума си следната мисль: никога не се борете съ злото. Искате ли да се борите съ злото, турете доброто въ срѣдата: вие застанете на дѣсната страна, доброто — въ срѣдата, а злото — на лѣвата страна. Така постѣпватъ добритѣ хора. Лошитѣ и неразумни хора постѣпватъ точно обратно: тѣ заставатъ на лѣвата страна, злото турятъ въ срѣдата, а доброто — на дѣсната страна. Не, доброто трѣбва да стои всѣкога въ срѣдата между човѣка и злото. И тогава всички енергии, които излизатъ отъ злото, преди да дойдатъ до човѣка, ще минатъ презъ доброто, а доброто знае, какъ да се справя съ тѣхъ.

Когато казваме, че доброто може да се справя съ енергиитѣ на злото, ние имаме

предъ видъ закона на присаждането. Земедѣлцитѣ знаятъ този законъ и го прилагатъ на практика. Когато искатъ да опитомятъ, т. е. да облагородятъ нѣкое овощно дръвче, запримѣръ, ябълка, тѣ го присаждатъ съ доброкачествената ябълка. Какво става съ недоброкачествената ябълка? Енергиитѣ на тази ябълка минаватъ презъ присадката, и следъ една-две години тази ябълка започва да дава добри плодове. Значи, когато енергиитѣ на злото минаватъ презъ доброто, тѣ се измѣнятъ коренно. Като не могатъ да приложатъ този законъ, хората се запитватъ, какво да правятъ, за да избѣгнатъ злото въ свѣта. Много просто. Трѣбва ли ученикътъ да пита, какъ да задоволи учителя си? Ако учителятъ преподава математика, ученикътъ трѣбва да учи — нищо повече. Като учи, като решава редовно задачитѣ си, ученикътъ ще има доброто мнение на учителя си. Ако учителятъ преподава музика, ученикътъ трѣбва да свири, да пѣе, да изучава добре упражненията си. Щомъ учи добре, учителятъ ще бѣде доволенъ отъ него. Въ това отношение учителитѣ сж безкористни. Тѣ се подкупватъ само отъ добритѣ и трудолюбиви ученици.

Ако ученикътъ се страхува, че може да бѣде засѣнченъ отъ учителя си, той не е ученикъ на мѣсто. И ако учителятъ се страхува, че може да бѣде засѣнченъ отъ ученика си, и той не е учителъ на мѣсто. Нито ученикътъ може да бѣде засѣнченъ отъ учи-

теля си, нито учителят — отъ ученика. Учителят е далечъ отъ ученика си, вследствие на което не може да хвърля сѣнка върху него. И ученикътъ е далечъ отъ учителя си, и той не може да го засѣнчи. Задачата на учителя е да учи ученицитѣ си. Задачата на ученика е да се учи, да свърши училището съ успѣхъ и да бжде полезенъ на своитѣ ближни.

Като ученици, отъ васъ се иска да учите добре, но и да говорите добре. Всичко, каквото говорите, се филмува. Единъ день, когато се намѣрите предъ филма на своя животъ, вие ще го изучавате въ всички подробности. Тогава ще видите и най-малкитѣ си погрѣшки, които трѣбва да изправите. Като знаете това, мислете, какво говорите. Кое е по-лесно да кажете на човѣка: обичамъ те, или не те обичамъ? Кое е по-лесно да кажете на гладния: че може да яде, или че не може? Ако гладниятъ може да яде, той е здравъ човѣкъ. Ако не може да яде, той е боленъ. Ето защо, не забравяйте, че каквото говорите, ще го филмуватъ. Вие сте актьоръ на сцената, когато всѣки моментъ фотографиратъ. Ако сте на сцената и кажете, че не обичате нѣкого, ще знаятъ, че сте боленъ човѣкъ. На болния човѣкъ, обаче, не се позволява да яде. Кажете ли, че обичате нѣкого, вие сте здравъ човѣкъ. На здравия се позволява да яде, но само толкова, колкото да се възстановятъ силитѣ му.

Следователно, първото нѣщо, което се

изисква отъ човѣка, е да мисли върху това, което прави и говори. Това значи, да има свѣтлина въ ума си като стимулъ къмъ придобиване на любовта. Това подразбира моментъ на пробуждане на съзнанието въ човѣка. Свѣтлината е предговоръ къмъ любовта, но преди да дойде тя, силата иде. Последна иде любовта. Понеже любовта ще дойде последна въ свѣта, затова се правятъ приготовления за нейното посрещане. Днесъ хората се освобождаватъ чрезъ свѣтлината и чрезъ силата, за да могатъ, като дойде любовта, да я приематъ съ радостъ и да я задържатъ въ себе си. Любовта ще изгради бждещата култура, бждещия животъ. За да постигнатъ любовта, хората трѣбва да се откажатъ отъ своитѣ стари разбирания. Любовта не може да минава презъ срѣди, проникнати отъ стари разбирания за живота и за Бога. — Какво ще стане съ насъ? — Това зависи отъ съзнанието на човѣка. Споредъ съзнанието, което има днесъ, мравката за дълго време ще си остане мравка, но за човѣка не е така. Въпрѣки това, всички мравки не си приличатъ. Има мравки, тукъ на планината, които сж чисти вегетарианци. Тѣ се хранятъ изключително съ зрънца отъ нѣкои растения. Тѣ не ядатъ никакви други храни. Ако мравкитѣ издържатъ на строга вегетарианска храна, колко повече човѣкъ трѣбва да се отличава по начина на храненето си отъ всички останали сжщества. Най-естествени и здравословни храни за човѣшката душа сж тия, които

произлизатъ отъ любовта. Това сж свѣтлината и топлината. Тѣ сж плодове на любовта. Докато се храни съ свѣтли мисли, съ свѣтли чувства и съ свѣтли постѣпки, човѣшката душа никога нѣма да огладнява. Само при това положение човѣкъ може да се домогне до любовта. Придобие ли човѣкъ любовта, за него се отваря новъ свѣтъ, ново поле за работа.

Апостолъ Павелъ казва: „Око не е видѣло, и ухо не е чуло това, което Богъ е приготвилъ за онѣзи, които Го любятъ.“ Цѣлиятъ свѣтъ, цѣлата природа представятъ възможности и условия за проява на Божията Любовь, която нѣкога хората ще опитатъ. За всички хора сж предвидени несмѣтни богатства, възможности и условия. За всѣки човѣкъ Богъ е предвидилъ безброй възможности. Трѣбва ли тогава той да се обезсърдчава? За да се развива правилно, човѣкъ трѣбва да гледа на всички хора като на условия, които да го стимулиратъ да върви напредъ. Не гледа ли така, той самъ ще се спъва. Който разбира живота, той гледа на свѣтлината, на доброто и на силата, като на условия, чрезъ които Богъ се проявява. Значи, всѣки човѣкъ, който носи въ себе си разумността, доброто и силата, е благо не само за ближния си, но и за всички живи същества.

Сега, като сте дошли на планината, хранете се съ плодетѣ на любовта, за да се обновите. Нѣкои, безъ да сж стари, мислятъ, че сж остарѣли. Най-мжчното нѣщо за човѣка е да остарѣе. Откакъ свѣтътъ е създаденъ до-

сега има само 24 старци, които сж на небето. Сега се приготвя последниятъ старецъ, за да станатъ всичко 25. На земята, обаче, има старци, колкото искате. На всѣка стѣпка можете да срещнете старецъ. Това сж актьори на сцената, не сж старци. Тѣ трѣбва да се обявятъ като кандидати за подмладяване. Що се отнася до старостъта, до остаряването, това е идея, която днесъ е непостижима. Единственото непостижимо и невъзможно нѣщо за човѣка, това е остаряването. Единственото възможно и постижимо нѣщо за човѣка е подмладяването. Затова обновявайте мислитѣ, чувствата и силата си, за да бждете като разумнитѣ деца. Носете въ себе си Божественото знание, Божествената любовъ и Божествената сила.

*

2 августъ, 5 ч. с.

Търпение

Хората на новата култура ще се отличават съ търпение. Едно важно нѣщо, което липсва на много отъ съвременнитѣ хора, е търпението. Малко хора ще срещнете днесъ, които да иматъ търпение. Повечето хора носятъ сѣнката на търпението — неволята, мъчението, страданието, но не и самото търпение. По необходимостъ тѣ издържатъ мъчението, страданието и мислятъ, че сж търпеливи. Привидно е така, но вътрешно тѣ постоянно мърморятъ, постоянно сж недоволни.

Много отъ съвременнитѣ хора сж недоволни отъ свѣта и се чудятъ, защо свѣтътъ е създаденъ толкова несъобразно. Ако имъ се даде възможностъ да създадатъ новъ свѣтъ, какъ биха го създали? Ако нѣкой се заеме съ създаването на новъ свѣтъ, на първо мѣсто ще постави себе си. Кжде ще тури другитѣ хора? Ако е въпросъ за такъвъ свѣтъ, всѣки за себе си го е създамъ вече, всѣки се е поставилъ на първо мѣсто. Какво може да се постигне въ единъ свѣтъ, въ който всички хора сж първенци? Свѣтътъ страда все отъ първенци. Двама души спорятъ помежду си, каратъ се за първото мѣсто. Всѣки разглежда

нѣщата отъ свое лично разбиране, както се отразяватъ на него. Казвате, че нѣкой не постѣпва добре, защото къмъ васъ не се е отнесълъ, както трѣбва. Възможно е този човѣкъ да не е постѣпилъ къмъ васъ, както трѣбва, но знаете ли, при какви условия се е намиралъ?

Пущате нощемъ единъ човѣкъ въ тъмна стая и го карате да се движи изъ нея, безъ да направи нѣкаква пакостъ. Това е невъзможно. Този човѣкъ не вижда, нито познава обстановката. Щомъ влѣзе въ тъмната стая, той непременно ще събори нѣкой столъ, или маса, ще бутне нѣкоя книга, ще счупи нѣкое шише. Невъзможно е да се движи човѣкъ въ тъмна нощъ по планината, безъ да се спъне нѣкъде. Какво трѣбва да прави човѣкъ, за да не причинява пакости? Щомъ нощта е тъмна, той трѣбва да седи на едно мѣсто, да не се движи. Следователно, видете ли, че двама души се каратъ, знайте, че тѣ сж въ тъмна стая, пълна съ мебели. Непременно тѣ ще се сблъскатъ и ще причинятъ пакости. Кажете ли, че нѣкой човѣкъ е добъръ, ще знаете, че той живѣе въ уреденъ свѣтъ, дето сж изключени всѣкакви сблъсквания. Следователно, доброта ви не се дължи на васъ. Ако видите една красива статуя, чия ще бжде заслугата за красотата ѝ: на скулптура, или на самата статуя? Статуята е реклама за самия скулпторъ.

Американцитѣ сж много изобретателни въ своитѣ реклами. Въ голѣмитѣ градове често срѣщате човѣкъ, облѣченъ въ царска мантия, съ

корона на глава, който се движи важно, едва пристъпва, като царь. Външно той е царь, но никой не му обръща внимание. Защо? Защото на гърба му сж залепени различни реклами. Американцитъ сж привикнали на такива царе, на гърба на които сж залепени реклами за чужди изобретения и придобивки. Тъ не представятъ нѣщо сжщественно, което да заслужава вниманието на човѣка.

Кое е сжщественото въ човѣка? Сжщественото въ човѣка е неговиятъ животъ. Животъ трѣбва да тече въ човѣка. Хубаво нѣщо е статуята, но тя е лишена отъ животъ. Колкото малъкъ и незначителенъ да е човѣкъ, той е по-цененъ отъ всички статуи въ свѣта, защото въ него има душа, духъ, умъ, сърдце и воля. За тия нѣща човѣкъ трѣбва да бжде обичанъ и почитанъ.

И тъй, първото нѣщо, необходимо за човѣка, е търпението. Той трѣбва да има такова съзнание въ себе си, че съ качества и дарбитъ, които му сж дадени, да минава презъ най-големитъ несподи, безъ да причинява нѣкаква пакостъ. Той трѣбва да минава така, че да поставя всѣко нѣщо на своето мѣсто. Какво ще кажатъ хората за него, ако излѣзе предъ тѣхъ съ дреха, обърната наопаки? Въ психическия животъ обърнатата дреха представя изопачена добродетель. Нетърпението е изопачена добродетель. Нетърпеливиятъ е обърналъ търпението наопаки и се явява съ него предъ хората. За да бжде търпеливъ, човѣкъ трѣбва

да стои на едно мѣсто. Докато е въ тъмнина, човѣкъ трѣбва да бжде търпеливъ. Щомъ изчезне тъмнината, търпението не е необходимо. Докато има препятствия на пътя си, човѣкъ трѣбва да бжде търпеливъ. Щомъ се махнатъ препятствията, търпението само по себе си отстъпва. Човѣкъ може вече свободно да се движи. Нетърпеливиятъ се движи въ тъмнина, между 'препятствия, вследствие на което се явява недоволството. Търпението е за разумнитѣ хора. Разумниятъ първо опитва нѣщата и после се произнася за тѣхъ. Като види единъ плодъ, той не казва, дали е добъръ, или лошъ, но го изядва, приема го въ себе си и следи, какъ му се отразява. Ако внесе разположение въ стомаха и въ мозъка му, плодътъ е добъръ. Внесе ли най-малкото неразположение плодътъ не е добъръ. Добриятъ плодъ намира мѣсто и въ мозъка на човѣка, въ великия свѣтъ на мисълта.

Хората, които живѣятъ на земята, сж крайно нетърпеливи. Докато сж били въ невидимия свѣтъ, тѣ сж причинявали голѣми смущения. За да се избавятъ отъ тѣхъ, изпратили ги на земята да се учатъ, да придобиятъ търпение. Значи, човѣкъ е слѣзълъ на земята, да научи закона на търпението. Всички мъчнотии и несгоди, на които човѣкъ се натъква, сж предметно учение. Чрезъ тѣхъ той изучава търпението. Въ този смисълъ тѣ сж на мѣстото си. Запримѣръ, единъ човѣкъ страда, мъчи се, но другъ нѣкой се радва. Стра-

данието на едного е радостъ за другиго. Човѣкъ яде ябълка, радва се, изпитва приятностъ. Ако ябълката имаше съзнанието на човѣка, непременно щѣше да страда. За ябълката жбитѣ на човѣка представятъ добродетели, чрезъ които той я приема на гости въ себе си. Като яде ябълката, човѣкъ трѣбва да се учи отъ нея на търпение. Той я мачка, дѣвче, но тя мълчи, нищо не казва.

Велико нѣщо е търпеннето. Епиктетъ, виденъ грѣцки философъ, билъ робъ при единъ римски патриций. Господарьтъ се отнасялъ грубо и жестоко съ своитѣ роби, които често наказвалъ. Като ги биелъ и изтезавалъ, тѣ викали, роптаели. Единственъ Епиктетъ мълчалъ. Каквото да правѣлъ господарьтъ му, както да се отнасялъ съ него, Епиктетъ мълчалъ и се усмихвалъ. Това поведение дразнѣло господаря му. Той се очудвалъ на неговия характеръ. Епиктетъ искалъ да му каже, че не трѣбва да се забравя, защото, макаръ и виденъ патриций, нѣкога може да се намѣри въ неговото положение. Единъ день господарьтъ се разгнѣвилъ и започналъ силно да натиска крака на Епиктета. Последниятъ кротко го погледналъ и му казалъ: Господарю, тъй както натискашъ крака ми, може да го счупишъ. Ако го счупишъ, първо ти ще изгубишъ, не ще мога да ти работя. Господарьтъ продължавалъ да натиска крака му, докато го счупилъ. Отъ този моментъ римскиятъ патриций освободилъ Епиктета отъ

робството, далъ му голѣма сума и го изпратилъ въ Гърция, дето въ скоро време Епиктетъ се прочулъ като виденъ философъ. Това значи търпение.

Какво правятъ сегашнитѣ хора, ако нѣкой се осмѣли да натисне крака имъ? Не е нужно да натискате крака на нѣкой отъ съвременнитѣ хора, за да опитате търпението му. Достатъчно е само да се докоснете до дрехата му, за да се обърне къмъ васъ съ грубъ тонъ и да ви пита, защо го бутате, или защо го безпокоите. Следвайте философията на Епиктета за търпението. Следвайте философията на камънитѣ за търпението. Вие ходите върху тѣхъ, седите, но тѣ не роптаятъ. Тѣ сж чакали съ хиляди и милиони години, а ще чакатъ още толкова, докато дойде денътъ на тѣхното освобождаване.

Коя е причината за нетърпението въ човѣка? Нѣкои хора сж много нетърпеливи, понеже имъ липсва устойчивостъ на характера. Безъ търпение човѣшкиятъ характеръ е лишень отъ основа. За такъвъ човѣкъ казваме, че нѣма мораленъ устой. Твърдостъта въ човѣка е морално качество. Въ Божествения свѣтъ твърдостъта е задна стража на човѣка. Казватъ, че Богъ е дълготърпеливъ. Той търпи човѣка съ всичкитѣ му слабости и недостатъци и търси начинъ, да ги превърне въ нѣщо ценно.

Разликата между думитѣ търпение и нетърпение се заключава въ частицата „не“. Въ

това се вижда величието на Бога, че отъ нищо нѣщо прави. Отрицателната частица „не“ се състои отъ две букви, т. е. отъ два елемента: „Н“ и „Е“. Буквата „Н“ е съставна частъ на женското нетърпение. Тя представля мостъ. Това показва, че дето попадне, жената започва да прави мостове. Мжжътъ пъкъ обича да заповѣдва. Това се вижда отъ буквата „Е“. Мжжътъ заповѣдва и на жена си. Той иска отъ нея подчинение. Като види, че нѣкъде ще избухне война, жената влиза въ ролята си да примирява. Като прави мостове, тя внася примирение. Какво нѣщо е примирението? Кога става примирие между воюващи страни? Когато между тѣхъ влѣзе благоразумието. Значи, мостътъ, който жената строи, това е нейното благоразумие. Дето има благоразумие, тамъ противоречията лесно се уреждатъ. Дето благоразумието отсъствува, тамъ противоречията взиматъ широки размѣри.

Следователно, жената е дошла въ свѣта, да внесе благоразумието между хората, да ги научи на търпение. Това прави търпеливата жена. Обаче, има една жена на нетърпението. Сѣщото се отнася и до мжжа: има единъ мжжъ на търпението и единъ — на нетърпението. Когато се срещнатъ нетърпелива жена и нетърпеливъ мжжъ, тѣ започватъ да се каратъ. Жената иска да направи мостъ, но материалъ нѣма. Мжжътъ иска да се разшири, да заповѣдва на жена си, но тя не търпи чужди заповѣди. Мжно се примиряватъ хора-

га. Защо? Защото искатъ да съединятъ брѣговетѣ на рѣката. Тѣ никога не сж били заедно и не могатъ да се съединятъ. Искате ли да минете отъ единия брѣгъ къмъ другия, непременно трѣбва да постройте мостъ. Само мостътъ, т. е. благоразумието, е въ състояние да примири два разнородни елемента. Казватъ, за-примѣръ, че двама братя се скарали и раздѣлили. Тѣ никога не сж били заедно. Тѣ сж брѣгове на една рѣка, между които е текла вода. Водата ги е раздѣляла. За да се примирятъ, поставете надъ тѣхъ мостъ. Водата, която гече между брѣговетѣ на рѣкитѣ, представя живота, чрезъ който хората се изпитватъ.

Двама аскети - философи работѣли върху търпението. Тѣ се състезавали помежду си, кой да развие по-голѣмо търпение. Единъ просякъ послужилъ като обектъ, да се изпита търпението имъ. Всѣки день той отивалъ при първия аскетъ и всѣкога бивалъ добре приетъ. Аскетътъ му давалъ пари, храна и любезно го изпращалъ. Той го посетилъ 19 пжти наредъ. Следъ това просякътъ решилъ да посети втория аскетъ. Отишълъ два-три пжти наредъ, и аскетътъ го приемалъ любезно, давалъ му по нѣщо. На петия день, обаче, аскетътъ се разгнѣвилъ и му казалъ: Престани вече да ме безпокоишъ! Съ тебе ли само ще се занимавамъ? Колко просяци още има, на които нищо не съмъ далъ! Просякътъ се поклонилъ вежливо и му казалъ: Братко, много има да работишъ върху търпението. Азъ ходихъ 19

деня наредъ при твоя съседъ, но той никога не се разгнѣви. Всѣкога ме приемаше любезно, като че за пръвъ пѣтъ ме виждаше. Ти на петия день вече ме изгони.

Съвременнитѣ хора, като двамата аскети, се състезаватъ въ търпението, но пропадатъ на изпита. Тѣ сж изгубили първообраза на търпението. Единъ е образътъ на търпението въ жената и единъ — въ мъжа. Всички останали образи на търпението сж копия на двата първообраза. Кое е сжществувало по-рано: търпението, или сжществото, което търпи? Първо е било сжществото, което търпи, а отъ него е произлѣзло търпението, като негово качество. Следователно, да се говори за търпение, трѣбва да имаме сжщество, което търпи. Къмъ този образъ на търпението трѣбва да се стреми всѣки човѣкъ. Щомъ има деца, има и майки, и бащи; щомъ има статуи, има и скулптори; щомъ има ниви, има и земедѣлци; щомъ има писатели, учени и философи, ще има и книги.

Търпението е едно отъ качествата на любовта. Щомъ обичашъ, ти можешъ да търпишъ. Не обичашъ ли, не можешъ да търпишъ. Когато богатъ и беденъ се събератъ на едно мѣсто, тѣ могатъ да се търпятъ. Събератъ ли се двама бедни, не могатъ да се търпятъ. Следователно, когато хората не се търпятъ, ще знаете, че тѣ сж бедни. Какво трѣбва да направятъ, за да се търпятъ? Да взематъ нѣколко богати помежду си. За да бжде търпе-

ливъ, човѣкъ трѣбва да бжде обиколенъ съ търпеливи хора. Търпеливи сж хората, когато нищо не имъ липсва. Значи, за да бжде търпеливъ, човѣкъ трѣбва да има майка, баща, братъ, сестра, мжжъ, жена, учителъ, слуга. Всичко това той ще намѣри въ себе си. Това сж неговитѣ близни. Намѣри ли човѣкъ своитѣ близни въ себе си, той става търпеливъ. Той всѣкога се съветва съ тѣхъ, тѣ му помагатъ, но и той имъ помага.

Христосъ казва: „Ще изпровода Духа си“. Духътъ е мощното, великото въ човѣка, което го прави търпеливъ. Духътъ разширява човѣшката душа, внася въ нея любовъ и свѣтлина, както слънцето изпраща своята свѣтлина и топлина на всички живи сжщества. Това, което наричаме слънчеви лжчи, не е нищо друго, освенъ разумни сжщества, облѣчени въ свѣтли мантии, които тичатъ изъ цѣлата вселена, да разнасятъ свѣтлина и топлина на всички сжщества. Като свършатъ работата си, тѣ пакъ се скриватъ въ слънцето. Споредъ една теория слънчевитѣ петна представятъ дупки, отвърстия на слънцето, презъ които сж минали и минаватъ ангелитѣ, следъ като свършатъ работата си на земята. Дали е така, не се знае. Това не е научна теория, която може да се докаже.

Каквото да се говори на хората, въ края на краищата тѣ пакъ запитватъ: Защо сж страданията въ свѣта? Не може ли безъ страдания? Страданията и радоститѣ въ живота

представятъ работа за човѣка. Страданието е вътрешна Божествена работа, а радостта — външна. Докато не разбере Божиитѣ пѣтища, човѣкъ не може да разбере смисъла на страданията и на радоститѣ. И ученикътъ понѣкога не разбира, защо му се даватъ домашни работи. Учителътъ по математика дава домашна работа на ученицитѣ си. Добриятъ ученикъ всѣкога решава задачитѣ си. Ако не може да реши нѣкоя задача, той не се успокоява. Той прилага единъ, втори, трети методъ, но задачата не се решава. Той легне да спи, но сънь го не хваща. Става, пакъ лѣга, все върху задачата мисли. Щомъ я реши, той се зарадва и лѣга спокоенъ да спи. Който го наблюдава, какво прави, ще каже, че страда. Не страда той, но решава домашното си упражнение.

Значи, страданията не сж нищо друго, освенъ домашни упражнения. Отъ правилното решаване на тия задачи зависи успѣхътъ на ученика. Който не разбира смисъла на страданието, той иска да се освободи отъ него. Той не знае, че ако се лиши отъ страданието, ще се лиши и отъ радостта. Щомъ има радостъ, ще има и страдание; щомъ има страдание, ще има и радостъ. За съвременнитѣ хора страданието е необходимо, като велико благо въ тѣхния животъ. Какъ посрещнаха хората Христа? Царь ли стана Христосъ? Съ царска мантия и съ корона на глава ли ходѣше? Съ тогата на римския патриций ли бѣше облѣченъ? Не, като слѣзе на земята,

Христосъ продаде всичко, каквото имаше, за да помага на хората. Най-после Той даде и последната си мантия и така замина за небето. Въ сжщностъ Христосъ бѣше облѣченъ съ по-красива дреха отъ царската мантия. Той бѣше облѣченъ съ мантията на любовта, а на главата си носѣше царската корона на любовта.

Въ едно предание за Христа се казва, че когато билъ разпнатъ, една жена притърчала, приближила се до кръста и Го помолила да изцѣри детето ѝ, което здраво притискала къмъ гърдитѣ си. Христосъ поискалъ да отковатъ ржката му, за да помогне на страдащата майка. Той сложилъ ржката си върху болното дете, което на часа още оздравѣло. Следъ това отново заковали ржката му. Колко хора сж готови въ последния моментъ на живота си да направятъ едно малко добро отъ любовъ?

Съвременнитѣ хора се смущаватъ отъ малки работи. Нѣкой се оплаква, че не го погледнали, както трѣбва. Какъ го погледнали? Накриво. Че отде намѣрилъ уредъ, съ който да опредѣли жгѣла на погледа? Другъ се оплаква, че не го погледнали топло. Какъ измѣри температурата на погледа? Съ една дума, хората се оплакватъ едни отъ други, когато не се обичатъ. За да те обичатъ, и ти трѣбва да обичашъ. Любовта се изявява въ даване и взимане. Който обича, той дава; когато обичатъ, той взима. Въ единъ и сжщъ

моментъ човѣкъ не може да дава и да взима. Ако въ първия моментъ дава, въ втория ще взима. Едно и също лице не може само да дава, или само да взима.

Значи, истинската любовъ се извява само тогава, когато между съществата става правилна обмѣна на даване и взимане. Казваме, че мъжътъ представя ума, а жената — сърдцето. Ние разглеждаме мъжа и жената като принципи, а не като форми. Ние можемъ да кажемъ, че мъжътъ е умъ, мисль, а жената — сърдце, чувство. Когато мъжътъ и жената разбиратъ този въпросъ правилно, тѣ живѣятъ добре. Не го ли разбиратъ правилно, тѣ постоянно се каратъ, кой да вземе първото мѣсто. Трѣбва ли да спорятъ краката, кой отъ двата да бѣде пръвъ? Въ първия моментъ дѣсниятъ кракъ е пръвъ; въ втория моментъ лѣвиятъ кракъ е пръвъ. Като се движатъ, ту дѣсниятъ напредъ, а лѣвиятъ назадъ, ту лѣвиятъ напредъ, а дѣсниятъ назадъ, човѣкъ се движи. Важно е да има движение. Като върви дѣсниятъ кракъ напредъ, човѣкъ мисли; щомъ лѣвиятъ излѣзе напредъ, човѣкъ чувствува. Когато дѣсниятъ кракъ е напредъ, човѣкъ говори разумно; когато лѣвиятъ излиза напредъ, човѣкъ помага на бедни, на страдащи, на болни. Дѣсната ръка събира капитала, а лѣвата го разпредѣля. Колкото е важно събирането на капитала, толкова е важно и раздаването.

Хората не могатъ да се търпятъ, защото не

разбиратъ Божиитѣ пѣтища. Нѣкой казва: Не мога да търпя този човѣкъ. Защо не може да го търпи? Защото ималъ нѣкакъвъ дефектъ. Вината не е въ човѣка, когото не можете да търпите, но въ разбирането ви. Ако влѣзете въ ателието на нѣкой художникъ, който рисува една картина, вие ще излѣзете оттамъ разочарованъ. Казвате, че картината на художника е много грозна. Грѣшката не е въ художника, нито въ картината, но въ самитѣ васъ. Картината е въ началото си. Единъ день, когато се завърши, тогава можете да дадете мнението си за нея. Вие сте влѣзли въ ателието на художника безъ негово позволение. Следователно, всѣки човѣкъ, когото не можете да търпите, е незавършена картина. Вие сте влѣзли въ ателието на Бога безъ Негово позволение. Богъ работи върху този човѣкъ, той не е завършена картина. За да можете да се търпите такива, каквито сте, нека всѣки си представи, че се намира въ ателието на Бога, Който съ любовъ и търпение изправя кривитѣ линии на вашия образъ. Кажете си: Както Богъ ме търпи, така и азъ трѣбва да търпя своя ближень. Хиляди години още Богъ ще работи върху човѣка, докато го направи съвършенъ.

Единъ проповѣдникъ разправялъ на своитѣ събратя, негри, какъ Богъ създалъ човѣка. Той казалъ, че Богъ взелъ рѣдка прѣстъ, мачкалъ я дълго време и най-после направилъ отъ нея първия човѣкъ. За да го изсуши, той

го турилъ на единъ плетъ, дето съхналъ три дѣня. Единъ отъ слушателитѣ запиталъ проповѣдника: Кой е направилъ плета? — Това не е ваша работа.

Не е важно, кой е направилъ плета. Важно е, че плетътъ съществува. Не само това, но плетътъ прави хората нетърпеливи. Когато между двама съседни се издигне преграда, плетъ, веднага произлизатъ спорове. Съседитѣ ставатъ нетърпеливи и започватъ да се каратъ. Чрезъ плета тѣ се опознаватъ. Вратата е сжщо преграда между хората. За да влѣзешъ въ нѣкой домъ, все трѣбва да отворишъ една врата. Ако влизашъ съ любовъ, никой не те пита, защо си дошълъ. Влѣзешъ ли безъ любовъ, всички те питатъ. За човѣка на любовта всички врати сж отворени. За човѣка на безлюбието всички врати сж затворени. Който влиза въ единъ домъ, той трѣбва да носи подаръцитѣ на любовта. Искате ли хората да ви приематъ добре, носете имъ скжпоценнитѣ камъни на вашата любовъ. Нека първиятъ камъкъ на Божествената любовъ бжде камъкътъ на търпението.

Имайте търпението на великата майка на любовта, която е готова постоянно да помага на кресливото си дете. Като го погледне, тя казва: Отъ това дете човѣкъ ще стане.

Слушайте гласа на великата майка, която ви говори, и благодарете на Бога, че чрезъ нея се учите на търпение.

*

4 августъ, 5 ч. с.

Свѣтлина, топлина и сила

Съвременнитѣ хора сж дошли на земята да се учатъ, да бждатъ добри ученици, да изпълняватъ волята Божия. Който иска да бжде добъръ ученикъ, той трѣбва да държи ума, сърдцето и волята си въ изправно положение. Когато маслото изтича, гърнето не е здраво; когато водата изтича, шишето не е здраво. Какво става съ маслото и съ водата, които изтичатъ отъ пукнатитѣ сждове? Тѣ изгубватъ чистотата си, въ тѣхъ влиза нѣщо отвѣнъ, което ги прави мжтни. Въ такова положение се намиратъ и хората на земята, вследствие на което се натъкватъ на голѣми противоречия. Запримѣръ, мома и момъкъ се обичатъ, оженватъ се, раждатъ имъ се деца. Майката и бащата се обичатъ, и децата имъ се раждатъ и отглеждатъ съ любовъ. Следъ нѣколко години, обаче, между родителитѣ и децата се явява нѣкакво недоразумение. Коя е причината за това? Единъ или двама отъ семейството сж пукнати стомни: или майката и сина, или бащата и дъщерята. Ако всички членове въ семейството сж здрави стомни, не-

възможно е да се яви нѣкакво недоразумение между тѣхъ. Когато стомната е пукната, съдържанието ѝ изтича, пада на земята и придобива нѣкакъвъ външенъ елементъ, който не му е присъщъ. Този елементъ, именно, внася известно недоразумение за окръжаващитѣ. Докато бащата е живъ, синоветѣ и дъщеритѣ живѣятъ добре помежду си. Щомъ бащата замине за другия свѣтъ, тѣ започватъ да се каратъ за наследство, всѣки иска да вземе по-голѣмъ дѣлъ. Чрезъ наследството се провърява тѣхната здравина. Сега тѣ разбиратъ, че сж пукнати стомни. Ако бащата не бѣше умрѣлъ, синоветѣ и дъщеритѣ нѣмаше да знаятъ, че иматъ нѣщо болно въ себе си.

Въ притчата за „блудния“ синъ се говори за малкия братъ, който искалъ да се освободи отъ баща си, да поживѣе свободно. За да не го обиди, да не се почувствува ограниченъ, баща му далъ, каквото му се падало отъ наследството и го изпратилъ въ широкия свѣтъ. Следъ като изялъ и изпилъ всичко, малкиятъ синъ, когото наричатъ „блудниятъ синъ“, се върналъ при баща си разкаянъ. Той разбралъ, че баща му билъ добъръ и разуменъ човѣкъ. Като се върналъ въ кѣщи, бащата го приелъ съ всичката си бащинска любовъ и въ негова честь заклалъ най-угоеното теле. Като се връщалъ отъ работа, голѣмиятъ синъ видѣлъ, че баща му устроилъ голѣмо угощение и запиталъ, за кого се прави това. Като узналъ, че баща му устроилъ угощението за мал-

кия му братъ, той се ядосалъ и казалъ на баща си: Толкова време вече, какъ ти работя, но никога не си заклалъ угоено теле за мене, да се повеселя съ приятелитѣ си. Бащата отговорилъ: Нѣма защо да се сърдишъ. Братъ ти бѣше загубенъ и се намѣри, мъртавъ бѣше и възкрѣсна, а ти трѣбва да знаешъ, че всичко, което имамъ, е твое. Не трѣбва ли въ този часъ да се повеселимъ заедно съ изгубения ти братъ? Значи, бащата се примирява съ малкия си синъ, а голѣмиятъ синъ му се сърди. Защо? Стомната му е пукната нѣкъде. Малкиятъ синъ разбра, че баща му е добъръ и разуменъ, а голѣмиятъ синъ го обвини въ несправедливостъ.

Като ученици на новото учение, вие искате да отидете въ свѣта, да проповѣдвате. Какво ще проповѣдвате и на какво ще учите свѣтскитѣ хора? Ако ги учите на редъ и порядъкъ, на законность, тѣ знаятъ това по-добре отъ васъ. Дето отидете между тѣхъ, навсѣкъде ще видите училища, черкви, сѣдилища — всичко е уредено. Ако искате да ги учите, какъ да се обичатъ, и това знаятъ. Като отивате между свѣтски хора, внимавайте да не постѣпите като стария ракъ. Единъ старъ ракъ казалъ на сина си: Синко, върви право! Младиятъ ракъ отговорилъ: Татко, покажи ми, какъ трѣбва да ходя. Тръгни ти напредъ, азъ следъ тебе, да се науча. Стариятъ ракъ тръгналъ напредъ, а синътъ подиръ него.—Татко, и азъ вървя така, казалъ младиятъ ракъ.

Следователно, като отидешъ въ нѣкоя държава, ще изпълнявашъ нейнитѣ закони. Накждето вървятъ другитѣ, и ти ще вървишъ съ тѣхъ. Да проповѣдвашъ на хората, не значи, да ги учишъ на това, което тѣ знаятъ, но да си готовъ да сподѣлишъ съ тѣхъ богатата, които имашъ. Щомъ получишъ едно благо, не мисли, че ти единственъ си достоенъ за него, но бжди готовъ да го сподѣлишъ съ всѣки, който има нѣкаква нужда. Не спорете, кой пръвъ е получилъ благо. Не е важно, кой пръвъ е получилъ известно благо, но кой го е преценилъ и използвалъ, както трѣбва. Мнозина виждатъ изгрѣва на слънцето, но малцина го използватъ разумно. Художникътъ вижда картината на изгрѣващото слънце по единъ начинъ, а обикновениятъ човѣкъ го вижда по другъ начинъ. Това зависи отъ окото и отъ разбирането на човѣка.

Сегашнитѣ хора страдатъ поради неправилнитѣ разбирания, които иматъ за живота. Тѣ не разбиратъ живота, но и себе си не разбиратъ. Ето, Петъръ, единъ отъ любимитѣ ученици на Христа, не познаваше себе си, не знаеше, какво се крие въ него. Докато казваше, че е готовъ да умре за Христа, той три пжти се отказа отъ Него. Докато бѣше готовъ да се бори за Христа и отрѣза ухото на единъ римски войникъ, нѣколко часа следъ това се отрече отъ Христа. Христосъ каза на Петра: „Петре, скрий ножа въ ножницата!“ Съ тѣзи думи Христосъ искаше да

му каже, че съ отсичане на едно ухо работа не се върши. Щомъ се отвори война нѣкжде, поне единъ човѣкъ трѣбва да умре. И вие понѣкога мислите, че съ една малка жертва можете да се изправите. Не, поне едно нѣщо у васъ трѣбва да умре. Наистина, ако умразата, безвѣрието, противоречията въ човѣка не умратъ, той никога нѣма да се изправи. Като чуятъ думата смъртъ, хората започватъ да се смущаватъ. Тѣ не разбиратъ значението на тази дума. Да умре човѣкъ, това значи, да мине отъ единъ свѣтъ въ другъ, отъ едно разбиране въ друго, отъ смъртъ въ животъ.

Мнозина мислятъ, че лесно могатъ да се изправятъ. Тѣ се самозаблуждаватъ. Никой никого не може да изправи. Ако човѣкъ самъ не желае да се изправи, никой не може да го изправи. Какви ли усилия не сж употрѣбявали майки и бащи да изправятъ децата си, но не сж успѣвали. И като знае това, човѣкъ пакъ се заблуждава, че се е изправилъ. Обаче, като се намѣри предъ нѣкое изпитание, тогава вижда, че не се е изправилъ. Човѣкъ познава силата си само при изпитанията. Казватъ, че човѣкъ трѣбва да бжде хладнокръвенъ, философски да понася страданията. Преди да сж дошли изпитанията, лесно се говори за хладнокръвие, но опитайте се да вземете красивата дъщеря на нѣкоя майка и ще видите, колко е хладнокръвна; опитайте се да вземете сина на нѣкой баща, да видите, колко е хладнокръвенъ; опитайте се да вземете паритѣ на бога-

тия човѣкъ, да видите, колко е хладнокрѣвенъ; вземете красотата на младата мома, да видите, колко е хладнокрѣвна; вземете здравето на човѣка, да опитате хладнокрѣвието му; вземете оржието на войника, ще видите, дали е хладнокрѣвенъ.

Кога употрѣбаватъ думата „хладнокрѣвенъ“? Когато искатъ да кажатъ, че нѣкой човѣкъ понася спокойно страданията и изпитанията. Обаче, тази дума не е употрѣбена на мѣсто. И рибата е хладнокрѣвна, или студенокрѣвна, но нито е философъ, нито е търпелива. Когато ржцетъ и краката на човѣка истиватъ, той става философъ: не краде, не бѣга, не яде и не говори. Той става като светия. И вълкътъ зимно време измрѣзва, но нито е светия, нито е хладнокрѣвенъ. Щомъ се стопли, той веднага напада овцата. Когато замрѣзне, и овцата става светия; като се стопли, тя започва да пасе трева. За свое оправдание, вълкътъ казва: Ако овцата имаше много висока, или много ниска температура, не бихъ я нападалъ. Понеже има малка топлина, азъ я нападамъ. Следователно, вината е въ овцата, а не въ мене. Права ли е философията на вълка?

Като не разбиратъ дълбокия смисълъ на живота, хората убиватъ вълцитъ, защото имъ причиняватъ пакости. Вълкътъ напада главно овцетъ. Можете ли да възпитате вълка, да го заставите да се откаже отъ овцата? Каквито опити да правите, вълкътъ не може да се възпита. Докато е вълкъ, все ще яде овце. Една отъ

причинитѣ да яде овце се крие въ желанието му да стане овца, да смекчи характера си. Всички преследватъ вълка, убиватъ го заради лошия му и жестокъ характеръ. Той съзнава това и търси начинъ да смекчи характера си. Като се храни съ овце, той ще придобие тѣхния характеръ и нѣкога, въ далечното бъдеще вълкътъ ще стане овца. Оттукъ вадимъ заключението: каквато храна употребява човѣкъ, такива качества придобива. Искате ли да придобие любовта, човѣкъ трѣбва да се храни съ нейнитѣ елементи.

Като слушате да се говори, че вълкътъ може да стане овца, това ви се вижда невъзможно, противоречиво. Въ живота противоречия нѣма. Противоречия съществуватъ въ умоветѣ на хората. Тѣ сами казватъ за нѣкого, че има вълчи характеръ. Какъ е възможно човѣкъ да има вълчи характеръ? Възможно е. Храната, която човѣкъ употребява, може да ожесточи характера му, да го превърне въ животно. Нечистата и груба храна, изразена въ лоши мисли и чувства, огрубява човѣшкия характеръ. Поради лошия и нечистъ животъ, човѣкъ постепенно губи добродетелитѣ си и проявява качества, които го понижаватъ. Какво ще кажете за онзи човѣкъ, който поради пиянство и други слабости продава всичко ценно? Следъ като продаде всичкия си имотъ, той продава жената и децата си. Този човѣкъ е продалъ всички свои добродетели. Какво ще кажете за една мома, която продава или залага

убежденията си за чернитѣ очи на единѣ момъкъ? Тази мома е изгубила една отъ своитѣ добродетели. Ще дойде день, когато момъкътъ съ чернитѣ очи ще почерни и нея. Защо? Защото тя не се е пожертвувала за душата на момъка, но за чернитѣ му очи. Нѣкоя мома се влюбва въ ржцетѣ, въ прѣститѣ на единѣ момъкъ и казва, че ржцетѣ му сж като на ангелъ. Като се ожени за него, тя опитва тия ангелски ржце на гърба си. Той става капелмайсторъ за нея и започва да маха съ ржцетѣ си изъ въздуха. Щомъ усѣти тия ржце върху гърба си, тя започва да плаче. Всѣки би плакалъ отъ такива ржце. Всѣки би плакалъ отъ чернитѣ очи на онзи момъкъ, който е въ състояние да припише на момата всички престѣпления.

Момъкъ, който обича една мома, трѣбва да ѝ припише всички добродетели. Той трѣбва да бжде за нея художникъ, а не капелмайсторъ. Като художникъ, той трѣбва всѣки день да я рисува, да създаде отъ нея ангелски образъ. Като нарисува хубави картини, той има право да ги продава, но въ никой случай нѣма право да продава своята възлюбена. Въ този смисълъ, всѣки човѣкъ трѣбва да стане художникъ, да вижда красивото въ хората. Даде ли пжтъ на Божественото въ себе си, човѣкъ става красивъ. Богъ е вложилъ въ него Божественъ духъ и Божествена душа, а сжщо така — Божественъ умъ и Божествено сърдце.

Лошото въ човѣка е калъ, която може да се изчисти. За да не се каляте, не се спирайте върху нечистото въ човѣка. Влѣзе ли животътъ въ него, той всичко ще изчисти. Задачата на художника е да рисува и да изучава чъртитѣ на човѣка. Той трѣбва да знае, защо косата на единъ човѣкъ е мека, а на другъ — остра; защо ноктитѣ на единъ човѣкъ сж кжси и широки, а на другъ — тѣсни и дълги; защо носътъ на единъ човѣкъ е кжсъ, а на другъ — дълъгъ. Като рисува хората, художникътъ лесно изучава чъртитѣ и линиитѣ на човѣшкото лице.

Единъ знаменитъ художникъ билъ повиканъ отъ единъ богатъ американецъ, да го рисува. Художникътъ се условилъ съ него и започналъ да го рисува. Той работилъ цѣлъ месецъ върху портрета на американеца, но останалъ очуденъ, че носътъ му не се подавалъ. На всѣко позиране той изправялъ носа, но на другия день пакъ се указвало нѣщо криво. Следъ продължителна работа върху портрета, художникътъ казалъ на американеца: Господине, ще ме извините, не мога да нарисувамъ носа ви — нѣщо не ми се подава. Както да го изправямъ, на другия день пакъ намирамъ нѣщо криво. Вие сте първиятъ човѣкъ, на когото не съмъ могълъ досега да нарисувамъ носа. Особенъ е вашиятъ носъ. — Много естествено, моятъ носъ е изкуственъ — спокойно отговорилъ американецътъ. При всѣ-

ко позиране той побутвалъ носа си, и съ това измѣнялъ посоката на линиитѣ му.

Казвамъ: Не рисувайте изкуствени носове! Не примирявайте непримиримитѣ нѣща въ живота. Дължите ли нѣщо на нѣкого, платете дълга си. — Ще го помоля да ми прости. — Не, плати дълга си — нищо повече. Следователно, искашъ ли да се примиришъ съ Бога, трѣбва да Го обикнешъ. Ти можешъ да плачешъ, да се разкайвашъ, колкото щешъ, но не Го ли обичашъ, никакво примиряване не може да стане. Само любовта е въ състояние да примири противоречията въ живота. Безъ любовъ горчивитѣ думи си оставатъ горчиви, а сладкитѣ губятъ сладостта си. Безъ любовъ и най-голѣмитѣ благодѣяния оставатъ безплодни.

Единъ богатъ американецъ умрѣлъ и веднага се отправилъ къмъ рая. На райската врата го посрещналъ свети Петъръ и го запиталъ: Кжде отивашъ? — Въ рая. Докато бѣхъ на земята, правихъ много добрини, заради които трѣбва да бжда въ рая. — Какви добрини си правилъ? — Направихъ една черква. — Какво получи за това? — Всички вестници писаха за мене. — Ти си получилъ вече своята заплата. Друго добро дѣло? — Направихъ едно училище. — Какво получи за това? — Нарекоха училището на мое име. — И за това ти е платено. — Друго добро дѣло? — Помагахъ материално на различни дружества, и всички ме приеха за почетенъ членъ. — И

за това ти е платено. Такива добрини тукъ не се приематъ. Кажи едно такова добро, за което никой не знае, и никой не ти е платилъ. Дълго време мислилъ американецътъ и най-после казалъ: Преди години отивахъ по една работа въ града; една бедна вдовица тръгна подиръ мене, да ѝ дамъ нѣкаква помощъ. Азъ ѝ казахъ, че бързамъ, не мога да се спрамъ, но тя настоятелно ме следваше. Най-после, за да се освободя отъ нея, азъ ѝ подхвърлихъ единъ доларъ и си заминахъ. — Вижъ, това е друго нѣщо. За тази работа ще се отнеса до Господа, Той да се произнесе. Отиватъ двамата при Господа. Свети Петъръ влиза вътре и разправя цѣлата работа. Като го изслушалъ, Господъ казалъ: Дайте му два долара и го изпратете на земята! Следователно, всѣко добро, което не е направено отъ любовъ, но за слава предъ хората, не се приема отъ Бога.

Като ученици, отъ васъ се изисква да станете художници, да изучавате хората и да рисувате само красивитѣ имъ чѣрти. Това може да постигнете съ помощта на любовта. Само онзи може да вижда красивото, който обича. Само онзи може да се жертвува, който обича. Запитвали ли сте се, можете ли да обичате поне единъ човѣкъ така, че да сте готови да пожертвувате за него всичко? Кой може да бжде този единиятъ? Той може да бжде или Богъ, или вашиятъ ближень, или вие самиятъ. Човѣкъ трѣбва да започне или съ себе си, или

съ ближния си, или съ Бога. Отдето да започне, все е добре, но важно е да обича. И като обича, да е готовъ на всѣкакви жертви. Въ това седи силата на човѣка. Истински художникъ е онзи, който съ силата на своя умъ, на своето сърдце и на своята воля може да пожертвува всичко. Истинскиятъ художникъ туря всички линии на мѣстото имъ и отъ тѣхъ създава красива картина. Погрѣшките на хората не сж нищо друго, освенъ части отъ цѣлото, т. е. отдѣлни линии отъ една красива картина.

Желая на всички да бждете велики художници, отъ погрѣшките и недостатъцитѣ на хората да рисувате красиви картини. Любовта превръща всички слабости и недостатъци на хората въ велики добродетели. Който не разбира това, той изпада въ противоречия. Който разбира любовта, той знае, че престѣпленията и недостатъцитѣ сж лоши по единствената причина, че не сж направени на своето време и мѣсто. Ако храни новороденото си дете съ твърда храна, майката върши престѣпление. Новороденото дете се храни само съ млѣко. Въ този смисълъ, злото, престѣплението, като части на цѣлото, въ бждеще ще се превърнатъ въ добродетели.

Като ученици, вие трѣбва да се научите да преодолявате мжнотиитѣ. Даватъ ли ви твърда храна, приложете зжитѣ си — своитѣ добродетели. Ако можете да я дѣвчете, вие сте силенъ човѣкъ. Не можете ли да я дѣвчете, вие сте слабъ човѣкъ. Вижте, какво пра-

вятъ растенията съ вжглеродния двуокисъ. Макаръ и задушливъ газъ, тѣ го приематъ като храна: разлагатъ го на вжглеродъ и кислородъ. Вжглерода задържатъ въ себе си и го обработватъ въ сложни органически съединения, а кислорода изпращатъ въ въздуха, съ което го опрѣсняватъ и пречистватъ. Днесъ свѣтътъ се нуждае отъ гениални хора, които да превърнатъ сегашното зло въ бждеще добро. Бждещитѣ хора ще иматъ мощъ и сила въ себе си да превръщатъ злото въ добро, въ сладки плодове, както растенията обработватъ вжглеродния двуокисъ и го превръщатъ въ хранителни материали за себе си и за цѣлото човѣчество.

Желая ви да бждете мощни и силни, да бждете герои, да превръщате злото въ добро, скърбитѣ въ радости, да образувате сладки и вкусни плодове, както за себе си, така и за своитѣ ближни.

Отъ тъмнина къмъ свѣтлина!
 Отъ студъ къмъ топлина!
 Отъ безсилие къмъ сила!

*

6. августъ, 5 ч. с.

Постоянното въ живота

Сщществуватъ два вида прояви въ живота: неизмѣнни или постоянни и измѣнни или непостоянни. Когато изучаватъ човѣшкия характеръ, ученитѣ намиратъ и двата вида прояви въ човѣка. Тѣ знаятъ причинитѣ за тѣзи прояви. Сщщевременно тѣ знаятъ и мѣстата на центроветѣ, които сж свързани съ тия прояви. Запримѣрь, на вжтрешната часть на прѣститѣ въ човѣшката ржка има особени гънки, особени линии, които мжчно се измѣнятъ. У нѣкои хора тия линии се завиватъ въ видъ на спирала, на охлювъ и т. н. По тѣхъ се познава характера на човѣка. Криминалната психология използва тия линии за откриване на престжпницитѣ. Тѣ взиматъ печатъ отъ палеца на престжпника и така откриватъ престжплението му. Вмѣсто подписъ, както правятъ сега, въ старо време хората сж се подписвали съ печатъ отъ своя палецъ. Този подписъ е по-постояненъ отъ сегашния. Сегашниятъ подписъ може да се фалшифицира, но печатътъ на палеца — никога.

Като говоримъ за постоянни и непостоянни нѣща въ живота, имаме предъ видъ устойчивостта и неустойчивостта на нѣщата. Устой-

чивостта на нѣщата се дължи на постояннитѣ величини, а неустойчивостта — на непостояннитѣ. Устойчивата, постоянна величина е единица, съ която мѣримъ нѣщата. Ние наричаме тази единица мѣрка „право“. Всѣка човѣшка мисълъ, всѣко човѣшко чувство и всѣка човѣшка постѣпка, които отговарятъ на тази единица, сж добри. Не отговарятъ ли на единицата мѣрка, тѣ не сж добри. Значи, въ живота има единица мѣрка, съ която се измѣрватъ нѣщата. Тя опредѣля, кое е добро и кое — зло. Добро е онова, което дава условия на човѣка да расте; добро е онова, което дава просторъ на човѣшкия умъ да се развива. Доброто внася свѣтлина въ човѣшкия умъ. Добро е онова, което дава условия на човѣшкото сърдце да се прояви. Доброто внася топлина въ човѣшкото сърдце. Свѣтлината и топлината, които доброто внася въ ума и въ сърдцето на човѣка, се казватъ свѣтлина и топлина на доброто. Тѣ представятъ обективната страна на живота. Когато Божествената свѣтлина отсъствува, човѣкъ винаги прави погрѣшки. Той не може правилно да разсъждава. Когато Божествената топлина отсъствува, човѣкъ всѣкога боледува.

Мнозина искатъ да бждатъ здрави, богати и красиви. Здраве, богатство и красота сж синоними. Който е здравъ, той е едновременно богатъ и красивъ. Обаче, човѣкъ може да бжде здравъ само при известни условия. Следователно, човѣкъ може да бжде здравъ и

богатъ, само ако има чистъ въздухъ, чиста храна и хигиенично жилище. Нѣма ли тѣзи основни условия, той не може да бжде здравъ. Истински здравиятъ човѣкъ е здравъ въ физическо, въ умствено и въ сърдечно отношение. За да бжде умствено здравъ, човѣкъ трѣбва да има устойчиви и положителни мисли, да не се безпокои за дребни нѣща. Нѣкой се безпокои отъ мисълта, че ще умре. Щомъ се безпокои отъ мисълта за смъртта, това показва, че той не знае, какво нѣщо е смъртъ.

Въ единъ отъ анекдотитѣ за Настрадаинъ Ходжа усмиватъ схващанията на нѣкои хора за смъртта и за онзи свѣтъ. Единъ день Настрадаинъ Ходжа отишълъ въ близката гора да сѣче дърва. Той се качилъ на едно дърво, стжпилъ на единъ клонъ и започналъ да го сѣче. Въ това време единъ пжтникъ видѣлъ Настрадаинъ Ходжа на дървото и му казалъ: Какво правишъ тукъ? — Дърва рѣжа. — Знаешъ ли, че като отрѣжешъ клона, на който си стжпилъ, ще паднешъ на земята? — Това не е твоя работа. Настрадаинъ Ходжа продължилъ работата си, но щомъ отсѣкълъ клона, заедно съ него и той падналъ на земята. — Чудно нѣщо! Точно така излѣзе, както каза пжтникътъ. Щомъ знае, че ще падна отъ дървото, той ще знае, кога ще умра. Настрадаинъ Ходжа стигналъ пжтника и му казалъ: Като знаешъ толкова много, я ми кажи, кога ще умра. — Следъ три дня. Настрадаинъ Ходжа отишълъ у дома си и

казалъ на жена си: Жена, знаешъ ли, че следъ три деня ще умра? Жена му го изслушала, но нищо не отговорила. Той взелъ торбичката си въ ржка, простилъ се съ жена си и съ децата си и излѣзълъ вѣнъ отъ града, въ подножието на близката планина. Тамъ, на една полянка, подъ една круша, той си изкопалъ гробъ и легналъ въ него. Отъ време на време отъ дървото падали круши, съ които той разхлаждалъ устата си и си мислѣлъ: Ако това е смъртъта, не е страшна. Лежишъ подъ крушата и ядешъ круши. Така изминали два дни. На третия день той чулъ около себе си голѣмъ шумъ. Дигналъ главата си, да види, какво става. Той видѣлъ нѣколко камили съ камили, натоварени съ грънци. Като видѣли, че човѣкъ подалъ главата си отъ земята, камилитѣ се уплашили и хукнали да бѣгатъ. Въ бѣгането си тѣ изпочупили много грънци. Недоволни отъ това, камиларитѣ хванали Настрадаинъ Ходжа и го набили добре. Тогава той излѣзълъ отъ гроба и тръгналъ за дома си. Като видѣлъ жена си, той казалъ: Жена, върнахъ се вече отъ онзи свѣтъ. — Какво има тамъ? — Докато крушитѣ падаха отъ дървото и се разхлаждахъ съ тѣхъ, добре бѣше. Ако така се умира, нищо лошо нѣма въ смъртъта. Но когато дойдоха камиларитѣ и ме набиха, положението се влоши. Не струва съ бой да отидешъ на онзи свѣтъ.

Смѣшни сж разсжденията на Настрадаинъ Ходжа за онзи свѣтъ, но мнозина иматъ

подобни схващания. Като се намърятъ предъ мъжнотиитѣ въ живота, хората търсятъ начинъ да се освободятъ отъ тѣхъ. Ако не могатъ правилно да ги решатъ, тѣ търсятъ разрешение въ смъртта. И тогава се създаватъ различни теории за смъртта. Нѣкои казватъ, че смъртта е илюзия, други казватъ, че смъртта е сънъ.

Какво представя сънътъ? Споредъ нѣкои сънътъ е илюзия, а споредъ други — предсказание. Съществуватъ разни теории за съня, но въпрѣки всички теории има случаи, когато човѣкъ сънува нѣщо, което се сбъдва въ действителностъ. Единъ отъ египетскитѣ фараони сънувалъ, че отъ рѣката Нилъ излѣзли седемъ тлъсти крави, а следъ тѣхъ други седемъ — мършави. Мършавитѣ крави изяли тлъститѣ. Фараонътъ извикалъ всички египетски мъдрци и сънотълкуватели да изтълкуватъ съня му, но никой не могълъ. Тогава фараонътъ извадилъ Иосифа отъ тъмницата, да му разтълкува съня. Иосифъ казалъ: Седемтѣ тлъсти крави представятъ седемъ плодородни години, а седемтѣ мършави — седемъ неплодородни, гладни години. Неплодороднитѣ години ще се ползватъ отъ изобилието на плодороднитѣ. Както изтълкувалъ съня, така се случило. Въ Египетъ настанали седемъ плодородни години, а следъ тѣхъ — седемъ неплодородни. Ако нѣкой сънува, че го гони змия, това показва, че въ скоро време ще срещне човѣкъ, който има характеръ на змия, и ще му

причини нѣкаква неприятностъ. Чрезъ съня го предупреждаватъ, да знае, какъ да се справи съ този човѣкъ.

Преди години въ Америка се явилъ единъ професоръ, който се занимавалъ съ укротяването на звѣроветъ. Той правилъ опити да обуздава лоши коне, които обичатъ да хапятъ. Има коне съ лошъ характеръ. Като се доближи човѣкъ до тѣхъ, тѣ хапятъ по носа, по ухото, ритатъ, дето имъ падне. По едно време при професора довели единъ много лошъ конь — никой не се наемалъ да се приближи до него. Професорътъ успѣлъ да го укроти по оригиналенъ начинъ. Той заповѣдалъ да сварятъ цвекло. Следъ това хваналъ лошия конь за юздата. Въ момента, когато коньтъ се готвѣлъ да хапе, професорътъ извадилъ отъ врѣлата вода една голѣма глава варено цвекло и я пхналъ въ устата на коня. Като направилъ това три-четири пжти, коньтъ се отказалъ отъ обичая си да хапе.

Това е единъ отрицателенъ методъ за укротяване на животнитъ, но той не е Божественъ. Често прилагатъ този методъ и къмъ човѣка. Има една разумна, Божествена страна въ живота. За да попадне въ тази областъ, човѣкъ трѣбва да живѣе добре. Добриятъ животъ крие въ себе си условията на вѣчния животъ. Ако не искашъ скоро да умирашъ, ти трѣбва да живѣешъ добре. Ако искашъ по-скоро да умрешъ, можешъ да не живѣешъ добре. Защо трѣбва да живѣешъ добре? За

да бждешъ силенъ по умъ, по сърдце и по воля. Съ други думи казано: Ти трѣбва да правишъ добро, за да имашъ свѣтли мисли, чувства и постѣпки. Силниятъ по умъ се отличава съ своята свѣтлина. Силниятъ по сърдце се отличава съ топлина и устойчивостъ на чувствата. Топлината и свѣтлината сж творчески сили. Човѣшкиятъ умъ не може да се просвѣти, ако нѣма свѣтлина въ себе си. Човѣшкото сърдце не може да се обработи и облагороди, ако нѣма топлина въ себе си.

Съвременнитѣ учени сж успѣли да разложатъ свѣтлината на седемъ цвѣта, които съставятъ първата гама. Отъ тия седемъ цвѣта нагоре има по-високи гами, съ сжщитѣ цвѣтове, но по-фини. Ако човѣкъ концентрира ума си и се изолира отъ всички външни впечатления и се вгълби въ себе си, той ще усѣти, че потъва въ единъ гжстъ, непроницаемъ мракъ. Следъ това въ него започва да изгрѣва, да се зазорява нѣщо, и той се намира въ свѣтлина, по-голѣма отъ физическата. Тази свѣтлина може да се разложи на сжщитѣ седемъ цвѣта, както и физическата, само че тоноветѣ ѝ сж по-меки и приятни. Като излѣзете отъ концентрирането, вие пакъ ще минете презъ сжщата тъмна зона. Всички хора, които умиратъ, минаватъ презъ тази тъмна зона. Безъ да е умрѣлъ, човѣкъ може да се излжчи, да отиде въ тъмната зона. Ако се излжчва съзнателно, той пакъ може да се върне на физическия свѣтъ. Ако излжчването

става несъзнателно, човѣкъ мисли, че е умрѣлъ и не може да се върне назадъ.

Наскоро въ Америка се е случило нѣщо особено. Единъ индусъ правѣлъ опити да приспива хората чрезъ внушение и хипноза. Една госпожица отъ присѣтстваващитѣ на опита казала, че не вѣрва на тия работи. Индусътъ я поканилъ да направи опита съ нея, да се увѣри въ силата на внушението. Той ѝ опредѣлилъ часъ да се яви въ хотела, дето се е установилъ. Въ уречения часъ тя се явила въ хотела. Индусътъ направилъ опита съ момата, приспалъ я, но забравилъ да ѝ внуши времето за събуждането. Понеже му се явила нѣкаква работа, той излѣзълъ отъ хотела само за половинъ часъ. Обаче, случило се нещастие съ него: автомобилъ го прегазилъ. Тѣй като индусътъ не се върналъ въ хотела, момата останала въ спящо състояние. Властѣта опредѣлила голѣма сума на онзи, който може да я събуди.

Законъ е: Никой не може да освободи човѣка отъ онази мисълъ, която той самъ си е внушилъ. Като знае това, той трѣбва да бжде внимателенъ, да не допуска всѣкакви мисли въ ума си. Ако нѣкой допусне въ ума си мисълта, че отъ него човѣкъ не може да стане, той започва да вѣрва въ тази мисълъ, и никой вече не може да му помогне. Защо трѣбва да допуска човѣкъ въ себе си мисълта, че отъ него нищо не може да стане? Защо не допусне мисълта, че отъ него може да стане

човѣкъ? Колкото е вѣрно едното, толкова е вѣрно и другото. Защо тогава той не допуска положителната мисълъ, че отъ него може да излѣзе нѣщо?

Помнете: много отъ мислитѣ, които минаватъ презъ вашия умъ, сж чужди. Мисълъта, че отъ тебе нищо не може да стане, е чужда. Богъ е създалъ човѣка, за да стане нѣщо отъ него. Всѣки човѣкъ е надаренъ съ известни дарби и сили, които трѣбва да развие. Това е негово гражданско право. Всѣки, който отнима това право на хората, той върши престѣпление. Всѣки, който отнима правото на хората да вършатъ добро, той самъ върши престѣпление. Следователно, когато живѣе добре, човѣкъ върши волята Божия. Щомъ изпълнява волята Божия, той е здравъ, силенъ, богатъ.

Много отъ съвременнитѣ хора сж болни. Защо? Защото не знаятъ, какъ да се ползватъ отъ слънчевитѣ лъчи. Слънцето съдържа всички медикаменти въ себе си. Нѣма болестъ, която да не се подчинява на действието на слънчевитѣ лъчи. За да се лѣкува, човѣкъ трѣбва да прекарва слънчевитѣ лъчи презъ известни призми. Тѣзи призми могатъ да бждатъ физически, а могатъ да бждатъ и умствени. За да може болниятъ да приеме свѣтлината отъ слънцето, тя трѣбва да мине презъ мозъка на нѣколко души, като презъ призма. Сжщото става и съ свѣтлината, която приемаме отъ слънцето. За да дойде слънчевата енер-

гия до нашитѣ очи като свѣтлина, тя минава презъ нѣколко трансформатора. Тѣй щото, ние възприемаме пречупена, рефлектирана свѣтлина отъ слънцето, а не права. По тази причина ние виждаме нѣщата относително, а не абсолютно. Ние не виждаме нѣщата такива, каквито сж въ действителностъ.

Хората, които виждаме около себе си, не сж еднакви. И за тѣхъ ние имаме относителна представа. Запримѣръ, срѣщате единъ човѣкъ, който има носъ, дълъгъ 3 см., а широкъ — 2; другъ има носъ, дълъгъ 4 см., а широкъ—2.5; трети има носъ, дълъгъ 5—6 см., а широкъ 3 см. Тѣзи хора иматъ различенъ характеръ. Характерътъ имъ се опредѣля отъ дължината и широчината на носа. Това не зависи отъ самия човѣкъ. Много поколѣния преди него сж работили за създаването на този носъ. Дължината на носа показва развитието на ума, а широчината — развитието на сърдцето. Значи, дължината на носа е барометъръ, който показва състоянието на ума; широчината на носа е хигрометъръ, който опредѣля състоянието на сърдцето.

Съвременнитѣ учени си служатъ съ барометъръ за опредѣляне на атмосферното налѣгане и хигрометъръ — за опредѣляне количеството на влагата въ въздуха. Когато налѣгането и въ барометъра, и въ хигрометъра се увеличава, непременно ще вали дъждъ. Ако налѣгането въ хигрометъра не се увеличава, а въ барометъра се увеличава, ще има вѣтъръ.

Като прави наблюдения надъ барометъра и хигрометъра, човѣкъ познава и най-малкитѣ промѣни на времето. Ако това е възможно да стане съ външни уреди, много по-лесно и точно може да стане съ човѣшкия носъ, който представя едновременно барометъръ и хигрометъръ. Скъпо струва този инструментъ. Скъпо струва носътъ, но човѣкъ не може да го оцени. Много барометри има въ човѣка. Запримѣръ, колѣното е единъ добъръ барометъръ на човѣка. При най-малката промѣна на времето той чувствува въ колѣното си, или въ ставитѣ нѣкъде известна болка. Тази болка опредѣля, че ще вали дъждъ, снѣгъ, градъ. Щомъ времето започне да се подобрява, и болката престава. Тѣй щото, дали ви боли гърло, кракъ, ръка или друго нѣщо, ще знаете, че вашиятъ барометъръ се обажда. По този начинъ вие можете да станете пророкъ, да предсказвате времето. Ако ви боли гърлото, времето ще се развали по единъ начинъ; ако ви боли кракъ — по другъ начинъ и т. н.

Съвременнитѣ хора търсятъ начинъ да се освободятъ отъ своитѣ барометри. Каквото да правятъ, все ще иматъ нѣкакъвъ барометъръ въ себе си. Ако нѣматъ никаква болка, т. е. нѣматъ никакъвъ барометъръ, тогава мѣстото подъ лъжичката ще играе роля на барометъръ. Като болни, или като здрави, все ще иматъ нѣкакъвъ барометъръ. Запримѣръ, забелязано е, че между промѣната на времето и човѣшкитѣ чувства има известно

сътношение. Безъ нѣкаква външна причина човѣкъ изпитва известна приятностъ подъ лъжичката. Причината за това се крие въ подобряване на времето. Другъ пжтъ човѣкъ става отъ сънь, вижда, че времето е ясно, свѣтло, а подъ лъжичката си чувствува нѣкаква тежестъ. Той се пита, защо му е мжно, търси причината за това, но нищо не разбира. Обаче, следъ нѣколко часа времето се разваля. Следъ това неразположението му изчезва. Отъ своитѣ вътрешни разположения и неразположения човѣкъ дохожда до правилни психологически заключения.

Едно семейство, състоящо се отъ шесть члена — майка, баща и четири деца, описватъ своитѣ наблюдения по отношение закона на влиянието. Тѣ сж забелязали следното: ако бащата е неразположенъ въ понедѣлникъ, майката е неразположена въ вторникъ, голѣмиятъ братъ — въ срѣда, голѣмата сестра — въ четвъртъкъ, малкиятъ братъ — въ петъкъ, малката сестра — въ сбота. Въ недѣля всички иматъ добро разположение. Цѣлото семейство е радостно. Дойде ли понедѣлникъ, дежурството започва отново. Бащата се чуди, какво да прави, за да избѣгне дежурството. Казвамъ му, че щомъ забележи известно неразположение въ себе си, да вземе раницата си и да отиде на екскурзия. Изобщо, почувствува ли човѣкъ нѣкакво неразположение, нека се заеме за работа, да впрегне енергията си. Законъ е: когато се обичатъ, хората предаватъ настрое-

нията и разположенията си едни на други. Въ това отношение човѣкъ е предавателъ и възприемателъ на енергии. Когато между двама души сѣществува известно подобие, тѣ взаимно си предаватъ своитѣ мисли и чувства: каквото единиятъ мисли, другиятъ ще го възприеме; каквото единиятъ чувствува, и другиятъ ще чувствува. Ако единиятъ има лошо разположѣние, ще предаде разположението си на другия; ако е добре разположенъ, ще предаде доброто си разположение на другия. Като знае това, човѣкъ трѣбва да търси причината на своето лошо разположение. Като намѣри причината на лошото разположение, той може да се освободи отъ него. По този начинъ човѣкъ лесно може да се справя съ своитѣ мжчнотии.

Бждещата хигиена изисква хора съ развити чувства, по вътрешенъ пжтъ да познаватъ, каква храна да употрѣбаватъ и отде да я приематъ. Кажете ли ви нѣщо отвжтре да не ядете известна храна, или да не отивате въ известна гостилница, слушайте този гласъ. Не го ли послушате и влѣзете въ гостилницата, въ която ви се забранява да влизате, вие ще изпитате голѣмо неразположение. Вслушвайте се въ вътрешното си чувство, което всѣкога ви подсказва, какво да ядете, кжде да отидете, съ кого да дружите и т. н. Има гостилничари, които не влагатъ добри енергии въ яденето. Ядете ли тѣхната храна, непременно ще се разстроите. Този законъ има приложение навсѣкжде въ живота. Отивашъ ли

въ магазинъ да купувашъ нѣщо, вслушай се въ своето вътрешно чувство, имашъ ли разположение къмъ човѣка, отъ когото купувашъ. Свързвашъ ли приятелство съ хората, прилагай сжщия законъ. Свързвай приятелство съ хора, къмъ които имашъ добро разположение. Срещнешъ ли човѣкъ, който произвежда нѣкакво вътрешно противоречие въ тебе, не свързвай приятелство съ него. Не произвежда ли никакво противоречие въ тебе, имашъ ли разположение, свържи приятелство съ него и не се страхувай. Този човѣкъ ще остане вѣренъ презъ цѣлия ти животъ. Следователно, не свързвайте приятелство съ човѣкъ, който произвежда стѣгане на сърдцето и противоречие въ ума. Защо е така, не питайте и не правете опитъ да се пресилвате, да преодолявате това чувство. Ако посѣте жито на пѣсѣка въ пустинята, какво ще получите? Колкото да разоравате пѣсѣчната почва, житото не вирѣе въ нея. Искате ли житото да ви даде плодъ, посѣйте го въ черноземъ. Отъ хиляди години насамъ, черноземътъ е обработванъ, съ цель да се подобрятъ условията за добро жито.

Съвременнитѣ хора сж дошли до закона на хармонията въ живота и казватъ, че всичко трѣбва да почива на този законъ. Очаквате ли приятелство между двама души, вижте, дали тѣ си хармониратъ. Искате ли да слушате музика, вижте, дали хармонира съ вашето разположение. Когато твори, музикантътъ прилага закона на хармонията въ тоноветѣ. Ако два

или повече тона не си хармониратъ, той не ги съчетава, не образува отъ тѣхъ никакви акорди. Пѣте ли, свирите ли, говорите ли, навсѣкжде трѣбва да спазвате закона на хармонията. Безъ хармония животътъ се обезсмисля. Обаче, колкото да се стреми къмъ хармония, човѣкъ не може абсолютно да избѣгне дисхармонията. Лошитѣ хора не сж нищо друго, освенъ дисхармонични тонове. Ако не може абсолютно да избѣгнете дисхармоничнитѣ тонове, т. е. лошитѣ хора, вие трѣбва да знаете, кжде да ги поставите. По отношение на добритѣ хора, тѣ сж тонове отъ други гами, които нѣматъ нищо общо съ тѣхъ. Дойдете ли до лошия човѣкъ, оставете го настрана, не свързвайте приятелство съ него. Нѣкой момъкъ се влюби въ една упорита мома и мисли, че ще я превъзпита, ще я настрои на гамата, въ която той пѣе и свири. Упорството е дисхармониченъ тонъ въ живота, за който се изисква особена гама. Опитвали ли сте се да превръщате дисхармоничната гама въ хармонична, да видите, какъ става това превръщане?

Единъ българинъ страдалъ отъ жена си, понеже била много упорита. Каквото ѝ казвалъ, тя всичко вършела наопаки. Единъ день, като вадѣла вода отъ кладенеца, той ѝ казалъ: Внимавай да не паднешъ вътре. Тя нарочно се хвърлила въ кладенеца и не излѣзла вече оттамъ. Мжжътъ започналъ да плаче за жена си, че го оставила самъ, съ нѣколко деца. Следъ половинъ часъ той видѣлъ да излиза

отъ кладенеца единъ дяволъ, цѣлъ побѣлѣлъ. — Къде отивашъ? Защо бѣгашъ? — Остави се, преди единъ часъ падна въ кладенеца една жена, много нѣщо изпатихъ отъ нея — главата ми побѣлѣ. Като чулъ, че и дяволътъ бѣга отъ жена му, мъжътъ си казалъ: Азъ ще се заема съ лѣкуването на хората. Щомъ дяволътъ бѣга отъ жена ми, и болеститѣ ще бѣгатъ отъ нея. Той тръгналъ изъ града да лѣкува. Като влизалъ въ нѣкой домъ, дето имало боленъ, той сѣдалъ близо до болния, навеждалъ се до ухото му и тихо му пошепвалъ: Жена ми иде! Щомъ чувала тия думи, болестята веднага напушала болния. Въ скоро време той за-богатѣлъ и подобрилъ положението си.

Какво означава побѣляването? Бѣлиятъ цвѣтъ е здравословенъ, той е цвѣтъ на щедрость. Докато косата е черна, човѣкъ събира само въ себе си. Щомъ побѣлѣе косата му, той започаа да раздава. Мнозина мислятъ, че като побѣлѣе, човѣкъ осиромашава. Не, хората съ бѣли коси сж много богати. Тѣ сега, именно, започватъ да раздаватъ. Хората съ черни коси почватъ да забогатяватъ, но докато коситѣ имъ не станатъ съвършено бѣли, не могатъ да се нарекатъ богати. Хората съ черни коси сж нетърпеливи, избухливи. Тѣ изразходватъ много енергия напразно. Хората съ бѣли коси сж кротки. Тѣ не изразходватъ енергията си напразно, защото знаятъ, че мъчно се печели. Следователно, за да поумнѣе човѣкъ, косата му трѣбва да побѣлѣе. Черниятъ цвѣтъ е цвѣтъ

на възприемане и на почивка. Който иска да си почине, той трѣбва да има черенъ цвѣтъ. Затова е създадена нощта. Нѣкой гледа на черния цвѣтъ като на зло, като носителъ на нещастие. Черниятъ цвѣтъ има и добра страна. Когато иска да си почине, да приема по-малко впечатления, човѣкъ търси нощта. Когато човѣкъ приема много впечатления, когато има много желанія, косата му побѣлява. Нѣкои казватъ, че косата на човѣка побѣлява отъ много тревоги и безпокойства. Такъвъ човѣкъ побѣлява преждевременно. Значи, той е побѣлялъ преди да поумнѣе. Това показва, че не всички хора съ бѣли коси сж умни, и не всички хора съ черни коси сж лоши.

И тъй, като ученици, спазвайте следния законъ: оценявайте Божественото въ себе си — своя умъ, своето сърдце, своята воля, своята душа и своя духъ. Щомъ оценява ума си, човѣкъ ще го прилага навсѣкжде въ живота си. Чрезъ своя умъ той може да трансформира отрицателнитѣ мисли, чувства и постѣпки въ положителни. Който не може да превръща отрицателнитѣ прояви въ себе си въ положителни, той нищо не разбира отъ висша математика.

Въ единъ санаториумъ въ южна Америка имало двама парализици, болни цѣли 20 години. Като ги преглеждали, лѣкаритѣ се произнесли най-после, че сж неизлѣчими. Въ тази областъ, дето билъ санаториумътъ, се вѣдѣли много голѣми змии. Единъ день една отъ тия

змии, голѣма боа, напуснала мѣстото, дето живѣла, и тръгнала къмъ болницата, да покаже своето геройство. Хората хукнали да я гонятъ, но тя успѣла да се скрие въ стаята, дето лежали двамата паралитици. Като видѣли боата срещу тѣхъ, двамата паралитици скочили отъ леглата си и избѣгали вънъ отъ болницата. Като видѣли, че стѣпили на краката си, тѣ благодарили на боата, че влѣзла въ болницата да ги изплаши, за да разбератъ, че сж здрави.

Тѣй щото, когато се намѣри предъ голѣми противоречия и неприятности, човѣкъ трѣбва да знае, че тѣ не сж нищо друго, освенъ благословения. Въ време на мъчности и неприятности, човѣкъ се концентрира. Чрезъ страданията човѣкъ се учи и вижда, че всичко въ живота е целесѣобразно. Нѣма нищо нецелесѣобразно. Когато казвате, че нѣкой човѣкъ е глупавъ, а другъ—уменъ, това сж относителни преценки. Въ природата и глупавиятъ върши важна служба. Нима сжществуването на Ниагарския водопадъ не е целесѣобразно? Като слиза отъ голѣма височина, водата на Ниагарския водопадъ пробива нѣкъде земята, но сжщевременно тя се използва за разумни цели. Запримѣръ, американцитѣ сж направили много канали, презъ които сж прекарвали частъ отъ водата на водопада. Днесъ тѣ се освѣтватъ отъ енергията на тѣзи канали.

Мнозина сж посещавали Ниагарския водопадъ, около който се разказватъ различни истории. Двама млади американци посетили

водопада и се установили въ единъ отъ близкитѣ хотели, дето хапнали и пийнали добре. Като се напили, дошла имъ идеята да се разходятъ съ лодка по единъ отъ каналитѣ. По едно време лодката се блъснала въ една канара и се разбила. Единиятъ отъ тѣхъ останалъ на счупената лодка, и течението на водата го понесла надолу. Другиятъ скочилъ на канарата, дето останалъ известно време. Водата слизала отъ височината на водопада съ силенъ ревъ, а хората стояли на брѣга и не знаели, какъ да помогнатъ на младия човѣкъ. По едно време на одного отъ тѣхъ дошла идеята да хвърлятъ едно вѣже на канарата. Тѣ хвърлили на канарата едно металическо вѣже, по което младиятъ човѣкъ преминалъ водопада.

Другъ американецъ пожелалъ да опита мощната сила на Ниагарския водопадъ. За тази цель той купилъ една голѣма бѣчва, която осмолилъ отвънъ и отвжтре добре. Следъ това обвилъ бѣчвата съ непромокаема материя, влѣзалъ въ нея, и се спусналъ отъ горното течение на водата. Следъ дълго люшкане отъ водата на една и на друга страна, американецътъ стигналъ най-после на брѣга на канала и, като излѣзълъ отъ бѣчвата, казалъ: Цѣлиятъ свѣтъ да ми даватъ, втори пжтъ не влизамъ въ бѣчва, да измѣрвамъ мощта на Ниагарския водопадъ.

Съвременнитѣ хора, поради неразбиране на Божиитѣ закони, сами се излагатъ на не-

нужни страдания, като тия американци. Има страдания, които сж полезни, но има ненужни, изкуствено създадени страдания, които не сж полезни. Дойде ли до тия страдания, човѣкъ трѣбва да ги избѣгва. За да избѣгне ненужнитѣ страдания, човѣкъ трѣбва да има свѣтълъ умъ. Мнозина мислятъ, че по-разумни сжщества отъ хората на земята нѣма. Разумни сжщества има не само въ слънчевата система, но и въ другитѣ системи. Сжществата, които населяватъ другитѣ системи, сж по-разумни даже отъ тия на слънчевата система. Ще кажете: Отде знаешъ това? Представете си, че между стотина хора има единъ съ отворени очи, който вижда всичко. Той вижда чудни нѣща около себе си и говори за тѣхъ. Какъ вижда тия нѣща? Съ очитѣ си. Той има очи и вижда, а другитѣ нищо не виждатъ. И тѣ иматъ очи, но още не сж отворени. Единъ день, когато очитѣ имъ се отворятъ, и тѣ ще виждатъ. Всичко седи въ виждането. Било е време, когато хората сж виждали само три цвѣта, после — четири, петъ, шесть,³ а днесъ виждатъ седемъ цвѣта. Ще дойде день, когато тѣ ще виждатъ повече цвѣтове отъ тия, които днесъ виждатъ. Тѣ ще виждатъ цвѣтове подъ ултра-червената и надъ ултравиолетовата свѣтлина.

Известно е на всички, че освенъ съ физическа храна, човѣшкиятъ умъ се храни и съ особена свѣтлина, която едва сега хората изучаватъ. Безъ да познава това, човѣкъ е изпитвалъ действието на тази свѣтлина. Запри-

мѣръ, нѣкой ученикъ рѣшава една мъчна задача. Но тъмно е въ ума му, не може да я реши. Дълго време мисли върху задачата си, докато най-после въ ума му проникне нѣкаква свѣтлина, и той я реши. Значи, има една свѣтлина въ свѣта, която разрешава всички мъчнотии. Докато тази свѣтлина не проникне въ умоветѣ на хората, тѣ ще живѣятъ въ тъмнина и безъ да искатъ, ще се сблъскватъ и ще се чудятъ, коя е причината за това сблъскване. Много просто. Причината за сблъскванията между хората е вътрешната тъмнина, която съществува въ тѣхнитѣ умове.

Сега азъ говоря за онази култура, която не носи свѣтлина на човѣчеството. Само любовта и свѣтлината, която новата култура носи, сж въ състояние да направятъ нѣщата ясни. Когато влѣзе въ единъ домъ, тази свѣтлина учи хората, какъ да живѣятъ братски. Домъ, въ който тази свѣтлина не влиза, е осъденъ на голѣми раздори и недоразумения. Въ който домъ, въ което общество влѣзете днесъ, навсѣкжде има раздори.

Съвременнитѣ хора се събиратъ въ общества, образуватъ градове и села, както и вие сте се събрали на планината. Защо се събиратъ хората? По две причини: или за добро, или за зло. И вие сте се събрали тукъ или за добро, или за зло. Както виждате, лесно се разрешава въпросътъ. Друго разрешение нѣма. Щомъ нѣщо е добро, въ всички случаи е добро; щомъ е зло, въ всички случаи е зло. Оба-

че, задачата на човѣка е да превърне злото въ добро. Всички хора сж длѣжни да изучаватъ силитѣ на злото, да знаятъ, какъ да ги превръщатъ, понеже и тѣ сж Божествени. Ето, съвременнитѣ лѣкари взиматъ една отрова въ хомеопатическа доза и съ нея лѣкуватъ известни болести. Въ дадения случай отровата представя злото. Човѣкъ трѣбва да знае, въ каква доза да употреби злото, за да се ползува отъ него. Вие трѣбва да разбирате злото като творческа сила въ свѣта, а не както днесъ го разбиратъ. Който не разбира законитѣ на злото, той става на пепель, т. е. разрушава се. Затова Христосъ казва: „Не се противи на злото“. Съ други думи казано: Не се бори съ злото. Който се е опиталъ да се бори съ злото, той самъ е подписалъ присъдата си. Никой човѣкъ досега не е победилъ злото.

Единствената сила, която може да победи злото, е Божията Любовь. Помнете, че Богъ е между васъ, живѣе въ васъ, въ душата на всѣки човѣкъ. Като знаете това, благодарете на Бога за живота, за ума, за сърдцето, за духа и за душата, които ви е далъ. Ако искате да бъдете щастливи, слушайте Неговия гласъ. Слънцето грѣе, вѣтрътъ вѣе, водитѣ текатъ, земята дава своитѣ плодове, майкитѣ раждатъ, бацитѣ отглеждатъ децата си, защото Богъ повелява това. Каквото Той казва, това става. Той е нареченъ Баща на всички. Всички трѣбва да изпълняватъ Неговитѣ за-

кони и да Го обичатъ. Не казвамъ, какъ трѣбва да Го обичате. Обичайте Бога, както вие знаете да обичате; вѣрвайте въ Бога, както вие знаете да вѣрвате, и нѣма да бждете далечъ отъ истината. Ако не обичате баща си, майка си, братъ си и сестра си, и ако не вѣрвате въ тѣхъ, какъ ще обичате другитѣ и ще имъ вѣрвате? Ако не обичате близкитѣ си, вие не можете да обичате и чуждитѣ. Хранете свещени чувства първо къмъ баща си, майка си, брата си и сестра си, за да храните сжщитѣ чувства и къмъ окръжаващитѣ. По този начинъ само ще дойдете до новата култура, която ще обедини всички хора.

Задачата на всѣки човѣкъ е да знае своето име, своето мѣсто въ цѣлото, както еврейтѣ, които бѣха 12 племена, знаяха, кой каква частъ носи отъ скинията. Когато спираха на почивка, тѣ събираха частитѣ на цѣлата скиния, съединяваха ги въ едно цѣло, и тамъ се покланяха и благодарѣха на Бога. Днесъ всѣки човѣкъ казва: Азъ нося Божественото въ себе си. Ти носишъ частъ отъ Божественото. Единъ день, когато всички хора се събератъ на едно мѣсто, и всѣки донесе своята частъ, ще образуватъ новата скиния, въ която всички ще се покланятъ на Бога въ Духъ и Истина. Законътъ на любовта ще бжде законъ на разбирателство. Този законъ трѣбва да се приложи още тази година. Не се ли приложи тази година, ще чакате 1999 година. и ще започнете отново.

Помнете, че бждещето е за умнитѣ, за добритѣ и за силнитѣ хора. Ако не вѣрвате въ това, което сега ви казвамъ, единъ день ще повѣрвате и ще видите, че това, което ви говоря, е сто и едно на сто вѣрно. Всички хора, семейства, общества, народи, които сж умни, добри и силни, ще иматъ Божието благословение. Това започва отъ тази година. Дали думитѣ ми сж вѣрни, това ще видятъ онѣзи, които служатъ на Бога, но и онѣзи, които не Му служатъ. Въ продължение най-много на десетъ години отъ днесъ всички ще провѣрятъ истинността на моитѣ думи. Богъ е турилъ вече закона на любовта въ действие, и които не се подчинятъ на този законъ, ще изпитатъ последствията на своето непослушание. Дойдете ли до този законъ, нѣма два пжтя.

Съвременнитѣ хора се намиратъ предъ едно свѣтло бждеще. Всичко лошо ще изчезне. Земята коренно ще се промѣни, а заедно съ нея и луната. Богъ е приготвилъ новъ свѣтъ, нови условия за ония, които Го любятъ. Като наблюдавамъ сегашнитѣ хора, виждамъ, че тѣ едва изкарватъ прехраната си. Тѣ ходятъ отъ кжща на кжща да просятъ. Тѣ сж царски синове, но сж забравили това. Кой е царски синъ? Царски синъ е онзи, който служи на любовта, на мъдростта и на истината. Царски синъ е онзи, който служи на живота, на знанието и на свѣтлината. Царскиятъ синъ служи и на свободата.

Сега, желая ви да бждете царски синове, да бждете братя помежду си. Това изисква Богъ отъ всички хора. Братъ е онзи, който обича живота, знанието, свѣтлината и свободата, както за себе си, така и за другитѣ. Въ бждеще ще имате такава музика, отъ която умрѣлитѣ ще оживяватъ. Отъ картинитѣ на бждещитѣ художници мъртвитѣ ще оживяватъ. Статуитѣ на бждешигѣ скулптори ще възкръсватъ хора. За да оздравѣ болниятъ, достатъчно е единъ отъ бждещитѣ лѣкари да мине край кжщата му. Ако красивитѣ момичета и момци на бждещето минатъ край хора, които се каратъ, тѣ веднага ще се примирятъ. Новитѣ хора—хората на бждещата култура, ще носятъ навсѣкжде любовь, радость и веселіе.

Хората на бждещето ще се отличаватъ съ голѣма сиромашия и голѣмо невежество. Тѣ ще бждатъ бедни отъ пороци, но богати на добродетели. Тѣ нѣма да знаятъ, какво представля лъжата, кражбата, насилието. Земята ще се превърне на райска градина. Хората ще се срѣщатъ братски, съ любовь. Тѣ нѣма да говорятъ много. Кажатъ ли си една дума, ще се разбератъ. Коя дума е най-силна? Въ български езикъ най-силна и съдържателна е думата „благость“. Въ тази дума нѣма никакво раздвояване. Благостта е Божествено качество.

Бихъ желалъ всички да бждете благи. Бихъ желалъ всички българи да бждатъ благи. Висока е топлината на думата благость. Тя има 35 милиона градуса топлина. Дето ми-

не благостъта, всички противоречия се стопяватъ. Благостъта съдържа всичко въ себе си. Благостъта изключва всички слабости. Благиятъ е разуменъ, добъръ и силенъ. Той едновременно е и господарь, и слуга. Той е най-добриятъ, най-умниятъ и най-силниятъ господарь и слуга.

Желая ви да бъдете благи слуги и благи господари.

х

6 августъ, 10 ч. пр. об.

Плодътъ на Духа

Съвременнитѣ хора се намиратъ предъ голѣми изпитания. Днесъ никжде не можете да срещнете спокоенъ човѣкъ. Който е живѣлъ на земята, въ края на краищата той е свършилъ зле. Въпрѣки това, всички хора мислятъ, че ще свършатъ добре. Щомъ сж дошли на земята, всички хора—праведни и грѣшници, страдатъ. Когато грѣшникътъ страда, всички намиратъ, че страданията му сж на мѣсто, но тѣ се питатъ, защо праведниятъ трѣбва да страда. Като страда, грѣшникътъ изправя погрѣшкитѣ си, изкупва грѣховетѣ си. Като страда, праведниятъ пѣкъ се подига. Значи, едни хора страдатъ, за да изплатятъ дълговетѣ си. Други страдатъ, за да се подигнатъ. Има трета категория хора, които не искатъ да страдатъ нито по единия, нито по другия начинъ. Обаче, за тѣхъ не е предвиденъ никакъвъ бюджетъ. Не прави ли сжщото и държавата? Съвременната държава е предвидила бюджетъ за две категории хора: за ония, които се изправятъ, които сж готови да изплащатъ дълговетѣ си, и за ония, които искатъ да се по-

дигатъ. За първата категория хора тя е построила затвори и болници; за втората категория е построила училища. За ония пъкъ, които не искатъ да лежатъ въ затвори и въ болници, и които не искатъ да се учатъ, държавата не отпуска никакъвъ бюджетъ.

Днесъ всички хора се стремятъ къмъ щастие. Всѣки иска да осмисли живота си, но не знае какъ. За да осмисли живота си, човѣкъ трѣбва да си създаде една философия, съ която да се съобразява въ всички случаи. Той трѣбва да знае, отде иде и кжде отива. Не знае ли, отде иде и кжде отива, чоме намира въ положението на онзи, който има хубава и скъпа цигулка, но не знае да свири. Той я вади и туря въ кутията, намазва лжка, взима цигулката въ ръце, но рече ли да засвири, нищо не излиза. За него цигулката е безпредметна. По-добре ще направи да я продаде, да подобри поне материалното си положение. Следователно, животътъ има смисълъ, когато човѣкъ го разбере. Щомъ разбере живота и законитѣ, които го управляватъ, човѣкъ може да се ползува отъ него.

Съвременнитѣ хора не могатъ напълно да се ползуватъ отъ живота, защото тѣ разбиратъ или само материалната му страна, или само духовната, или само умствената. Самъ по себе си, човѣкъ е сложно същество, съставено отъ разнородна материя и отъ разнородни сили, а сжщо така и отъ разнородни чувства и мисли. Следователно, за да разбере напълно

живота, преди всичко човѣкъ трѣбва да разбере себе си. Щомъ изучи и познае себе си, той ще разбере живота и ще го осмисли. Казано е въ Писанието, че Богъ направилъ човѣка отъ прѣстъ, вдѣхналъ въ него дихание, и той станалъ жива душа. Щомъ е дошълъ на земята, създаденъ по образъ и подобие Божие, човѣкъ трѣбва да учи. Ако е дошълъ съ повелика мисия, да помага на човѣчеството, той трѣбва да учи за себе си, да придобива знания, а същевременно да помага на ближнитѣ си. Не направи ли същото и Христосъ? Отъ една страна Той се учеше, а отъ друга — помагаше на човѣчеството.

Като ученици, вие трѣбва да учите, да се ползвате отъ знанията, които придобивате. Ще кажете, че даромъ трѣбва да получавате. Не, ако ученикътъ въ отдѣленията не учи, той не може да мине въ прогимназията; ако въ прогимназията не учи, той не може да мине въ гимназията; ако въ гимназията не учи, той не може да мине въ университета. Въ живота нищо не се дава даромъ. Като живѣе, човѣкъ трѣбва да се ползува отъ уроцитѣ на живота — отъ радоститѣ и отъ страданията. Радоститѣ и страданията представятъ дветѣ страни на живота. Мнозина не знаятъ, защо трѣбва да се радватъ и да страдатъ. Безъ страдания и безъ радости, животътъ не може да се прояви. Дето нѣма радости, нѣма и страдания; дето нѣма страдания, тамъ нѣма и радости. Това сж полюси на живота, безъ

които той не може да се изяви. Смъртъ и живогъ не вървятъ ли заедно? Смъртъта е опаката страна на живота, а животътъ — неговото лице. Да натоваришъ коня, това е правата страна на живота — неговото лице; да разтоваришъ коня, това е опаката страна на живота. Следователно, докато живѣе, човѣкъ постоянно се товари; щомъ умре, той се разтоваря.

И тъй, като живѣе, човѣкъ се товари, но същевременно той се развива: той развива зрението си, чрезъ което добива върни впечатления за външния свѣтъ. Щомъ впечатленията му сж върни, и мъчнотиитѣ му сж по-малко. Той развива слуха си, за да възприема правилно звуковетѣ, както и това, което му се говори. Същевременно той развива своя усѣтъ, своето обоняние и вкусъ, за да бжде изправенъ къмъ всичко, което възприема отъвънъ. Ако би запазилъ споменитѣ и впечатленията си отъ страданията, човѣкъ би правилъ по-малко погрѣшки и престѣпления. Който не е запазилъ спомена отъ страданията, които е преживялъ, той е въ положението на месоядно животно. Запримѣрь, вълкътъ напада овцетѣ, изияжда ги, безъ да мисли за страданията, които имъ причинява. Той мисли, че Богъ е създалъ овцата за него. Иначе, той е осъденъ на смъртъ. Вълкътъ самъ си е присвоилъ правото да яде овце. Той е забравилъ първоначалната храна, която е употребявалъ. На овцата и на вълка е било опредѣлено да

се хранятъ съ трева и съ корени. Вълкътъ впоследствие се е отклонилъ отъ правилния начинъ на хранене. И човѣкъ се е отклонилъ отъ правилния начинъ на хранене. Богъ е опредѣлилъ на човѣка да се храни съ плодове, а той самъ е нарушилъ този законъ. Отъ гледището на хигиената месната храна е нечиста. Въ клеткитѣ на животнитѣ има много нечистотии, микроби, извержения, вследствие на което човѣкъ често боледува. Невъзможно е човѣкъ да се храни съ месо и да бѣде абсолютно здравъ.

Съвременнитѣ физиолози и хигиенисти казватъ, че човѣкъ трѣбва да промѣни храната, която днесъ употребява. За да промѣни храната си, човѣкъ трѣбва да има убеждение. При това, той трѣбва да знае, каква храна да употребява. Засега по-здравословна храна отъ житото нѣма. Обаче, тъй както днесъ мелятъ житото и приготвятъ хлѣбъ, голѣма частъ отъ хранителнитѣ му вещества се губятъ. За да може да използува всички хранителни вещества на житото, човѣкъ трѣбва да изоре нивата си съ любовъ, да посѣе и да ожъне житото съ любовъ. При това, като впрѣга добитъка си на работа, той трѣбва да се отнася къмъ него съ любовъ. Малцина вѣрватъ въ това, но единъ день всички хора ще се убедятъ въ истинността на моитѣ думи.

Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да знае, защо е дошълъ. Той е дошълъ на земята да се учи, да придобие вѣчния животъ

— животътъ на безсмъртието. За да придобие безсмъртието, той трѣбва да воюва, да се освободи отъ робството, отъ ограничения на смъртта. Засега никой човѣкъ на земята не е свободенъ. За да бжде свободенъ, човѣкъ трѣбва едновременно да е господарь и слуга на себе си. Не е ли постигналъ това, той не разбира свободата, не разбира и законитѣ на живота. За да бжде слуга въ духовния свѣтъ, човѣкъ трѣбва да е свършилъ поне четири факултета. За най-обикновената и проста служба тамъ сж нужни четири факултета. Дойдете ли до нѣкаква висока служба, тамъ се изисква специализация. Не е лесно да заеме човѣкъ нѣкаква служба въ духовния свѣтъ.

Следователно, искате ли да разбирате отчасти физическия животъ, вие трѣбва да сте свършили поне четири факултета. Тогава и камънитѣ ще ви проговорятъ, както днесъ говорятъ и пѣятъ грамофоннитѣ плочи. Това, което за единъ човѣкъ е невъзможно, за другъ е възможно. Ще дойде день, когато всички хора ще се разговарятъ съ камънитѣ. Едно време за хората не бѣше възможно плоча да говори и да пѣе; днесъ, обаче, това е обикновено нѣщо. Каквото възприеме плочата, това може да предаде.

Ученитѣ хора знаятъ много нѣща, но въпрѣки това и за тѣхъ сжществува една невидима страна, която и тѣ не разбиратъ. Тази невидима страна на живота не е нищо друго,

освенъ духовниятъ животъ. За да разбере този животъ, човѣкъ трѣбва да изучава неговитѣ вътрешни и външни възможности. Въ всѣки човѣкъ има скрити възможности и богатства, които той самъ трѣбва да изучи. Какъ ще изучи това нѣщо? Съ помощта на нѣкой виденъ професоръ. Детето никога не може да стане ученъ човѣкъ, ако нѣма учена майка и ученъ баща. Учената майка и учениятъ баща представятъ условия за проява на вътрешнитѣ възможности въ детето. Кравата ражда теле, а не друго нѣщо. Тя има вътрешни възможности, но нѣма условия да ги прояви. Свѣтътъ се нуждае отъ гениални майки и бащи за да родятъ гениални деца. Свѣтътъ се нуждае и отъ гениални учители. Много пжти трѣбва да се ражда човѣкъ, за да бжде гениаленъ.

Затова Христосъ казва: „Ако не се родите изново, нѣма да влѣзете въ Царството Божие“. За да стане гражданинъ на земята, човѣкъ трѣбва да се роди отъ майка и отъ баща. За да стане гражданинъ на духовния свѣтъ, човѣкъ трѣбва да се роди отъ вода и отъ Духъ. Духътъ е разумното, мощното начало, което въвежда човѣка въ Царството Божие. Това, което водата, въздухътъ, свѣтлината, животътъ и Духътъ молятъ да извършатъ за човѣка, никой другъ не е въ състояние да го извърши. Духътъ дава най-великото на човѣка. Казано е, че плодъ на Духа е любовта. Докато не дойде въ съприкосно-

нение съ Духа, докато не се храни съ неговия плодъ — съ любовта, човѣкъ не може да се домогне до тайнитѣ на Царството Божие.

Желая на всички да се храните съ плода на Духа — съ любовта, която единствена освобождава човѣка отъ всички противоречия и ограничения. Хранете се съ любовта, за да станете господари и слуги на себе си. Като станете господари и слуги на себе си, вие ще станете слуги и на Бога. Богъ иска слуги, които да слугуватъ съ любовъ, и господари, които да господаруватъ съ любовъ.

Вслушвайте се въ поучението на Духа, Който говори отвътре и отвънъ.

9 августъ, 5 ч. с.

Служене

Размишление.

„Ако имамъ всичкото знание и всичката вѣра, а любовъ нѣмамъ, нищо не съмъ.“ (— 2 ст.).

„Любовъта дълготърпи, благосклонна е; любовъта не завижда; любовъта не се превъзнася, не се гордѣе.“ (— 4 ст.).

„Любовъта не дири своето си.“ (— 5 ст.).

„Любовъта никога не отпада.“ (— 8 ст.).

— Когато отпадне, когато изгуби разположението си, човѣкъ мисли, че е изгубилъ любовъта си. Щомъ отпада, човѣкъ не е ималъ любовъ. Има една любовъ, която никога не отпада — тя е Божията Любовъ. Има едно небе, което никога не се засѣнчва отъ облаци — то е Божественото небе. Божията Любовъ се извява чрезъ това небе. Видите ли, че небето на нѣкой човѣкъ е облачно, знайте, че чрезъ него се проявява човѣшката, т. е. неразбраната любовъ. Презъ тази любовъ слънцето не се вижда. Колкото да искате да го видите, не можете — облаци го засѣнчватъ.

Като ученици, отъ васъ се иска самообладание, да не се забравяте нито въ радо-

ститѣ, нито въ скърбитѣ. Често срѣщате учени, музиканти, художници, които се увличатъ толкова много въ своята наука или изкуство, че забравятъ окръжаващитѣ. Единъ знаменитъ виртуозъ отишълъ въ Парижъ да дава концертъ. Като започналъ да свири, той се увлѣкълъ въ свиренето и забравилъ публиката — изгубилъ мѣрка на времето. Хората се уморили да слушатъ и единъ следъ другъ започнали да напушатъ салона. Последни останали ключарьтъ и виртуозътъ. Като видѣлъ, че музикантътъ нѣма намѣрение да свършва, ключарьтъ се приближилъ до него и тихо му пошепналъ: Заповѣдайте господине! Вземете ключа. Когато свършите, заключете салона.

Защо е трѣбвало музикантътъ да свири толкова много? По две причини: или да покаже, че знае да свири, или се е увлѣкълъ. Колкото добре да свири, музикантътъ не трѣбва да злоупотрѣбява съ търпението на хората. Не е лесно да слушашъ съ часове музика. И вѣрващитѣ постѣпватъ като този виртуозъ. Среещнете ли нѣкой вѣрващъ, той ще говори продължително, какво е проповѣдвалъ Христосъ, какво сж говорили пророцитѣ и апостолитѣ. И Христосъ, и пророцитѣ, и апостолитѣ сж говорили, но малко. Тѣ повече сж работили, а по-малко говорили. Нѣкогашнитѣ светии сж яли малко. Тѣ сж се хранили по единъ пжтъ въ седмицата. Обикновениятъ човѣкъ се храни по три пжти на день, а нѣкога и по четири пжти. Значи, светията взима четири

обѣда въ месеца, а обикновениятъ човѣкъ се храни 90 или 120 пѣти въ месеца. Голѣма е разточителността на съвременния човѣкъ. За свое оправдание ще кажете, че не сте светии. Свѣтътъ страда, именно, за това, че хората не сж светии. Ако бѣха светии, тѣ щѣха малко да ядатъ и повече да работятъ. Дето влѣзете днесъ — въ семействата, въ училищата, въ черквитѣ, въ общества, навсѣкжде ще се иатъкнете на спорове и недоразумения. Всички хора спорятъ, каратъ се, биятъ се, защото не сж светии. Светъ трѣбва да бжде човѣкъ!

Съвременнитѣ хора подържатъ еволюционната теория и казватъ, че всичко може да се постигне чрезъ еволюция. Споредъ тази теория тѣ намирагъ, че всичко, което става въ живота, е въ реда на нѣщата. Тѣ казватъ, че по еволюционенъ пѣтъ и злото ще се превърне въ добро. Права е тази теория, но еволюцията изисква вѣкове. Следъ вѣкове всичко може да се постигне, но има и краткъ пѣтъ на постижения. Чрезъ еволюция, запримѣрь, лъжата не може да се превърне въ истина. Презъ всички времена и епохи лъжата си остава лъжа. Като не мисли върху думитѣ, съ които си служи, нѣкой казва, че е господарь на себе си. Вѣрни ли сж думитѣ му? Той казва, че е господарь, а сжщевременно страда, боледува, робува на другитѣ хора. Господарь е онзи, който е независимъ, който не боледува и всѣкога самъ решава задачитѣ си. Другъ пѣкъ казва, че е слуга. И той не говори истината.

Докато казва, че е слуга, виждате, че търси чужда помощ, самъ не може да си направи най-обикновенитѣ услуги.

Като е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да слугува. Какъ трѣбва да слугува? Съ любовъ. Любовта е заплата за слугуването на човѣка. На земята за слугуването даватъ пари. При това, колкото повече плащатъ, толкова повече изискватъ. Въ духовния свѣтъ, обаче, на слугата плащатъ съ любовъ. Колкото повече обичашъ, толкова повече слугувашъ; колкото по-малко обичашъ, толкова по-малко слугувашъ. Колкото повече те обичатъ, толкова повече слугувашъ; колкото по-малко те обичатъ, толкова по-малко слугувашъ. Сжщиятъ законъ се отнася и къмъ господаруването. Малко те обичатъ, малко господарувашъ; много те обичатъ, много господарувашъ. Малко обичашъ, малко господарувашъ; много обичашъ, много господарувашъ. Свѣтътъ ще се оправи, когато хората изпълняватъ правилно задълженията си като слуги и като господари, не само къмъ ближнитѣ си, но и къмъ себе си. За да бжде добъръ слуга, първо човѣкъ трѣбва да се научи да служи на Бога. Щомъ се научи да служи на Бога, той ще може да служи на себе си и на ближния си. Днесъ хората страдатъ отъ слуги и господари, които не изпълняватъ службитѣ си, както трѣбва. Болниятъ страда, че слугата му не го слуша, не му услужва добре. Здравиятъ страда, че слугата му го експлоатира. Слугата пъкъ стра-

да отъ господаря си, че го ограничава, че не му плаща редовно.

Когато слугата и господарътъ сж вѣнъ отъ човѣка, той знае причината за своитѣ страдания. Какво ще кажете, когато страдате и се смущавате безъ вѣншни господари и слуги? Причината за страданията се крие въ човѣка, въ неговитѣ сѣтива. Ако нѣмаше очи, човѣкъ не би виждалъ, какво правятъ хората, и нѣмаше да страда. Ако нѣмаше уши, той не би чувалъ, какво говорятъ хората, и нѣмаше да страда. Ако нѣмаше уста, човѣкъ не би отговарялъ на разговоритѣ на хората, и нѣмаше да страда. Чрезъ устата любовта се изявява. Следователно, устата трѣбва да дълготърпи, да бжде благосклонна, да не завижда. Ако по-малкото братче види въ чинията си ядене по-малко отъ това на по-голѣмия си братъ, то започва да вика, да се сърда — завижда. Ако му дадатъ много ядене, ще го остави настрана, не може да го изяде. Въпрѣки това, то завижда. Щомъ влѣзе завистъта въ него, то започва да се смущава и да страда. Не е въпросъ човѣкъ да нѣма очи, уши, уста, носъ, но той трѣбва да възпитава своитѣ сѣтива. И като вижда, и като чува, и като помирисва, той трѣбва да знае, кое е за него и кое не е, колко и кога му е нужно нѣщо и т. н. Остави ли се на своитѣ низши желания, той никога нѣма да се насити. Ненаситно е човѣшкото око.

Единъ английски милионеръ отъ Австралия пжтувалъ съ параходъ за Англия да присжтствува на коронацията на единъ отъ английскитѣ крале. Той носѣлъ съ себе си 350 милиона лири, но като помислилъ, че тия пари нѣма да му стигнатъ, хвърлилъ се въ морето и се удавилъ. Всички хора мязатъ на този милионеръ. Тѣ мислятъ, че сж сиромаси, а въ сжщностъ сж голѣми милионери. Тѣ разполагатъ съ единъ мозъкъ, съ едно сърдце, съ дробове, съ стомахъ, които струватъ милиарди. Тѣ иматъ тѣло, което струва милиарди. Съ помощта на физическото си тѣло, тѣ влизатъ въ връзка съ единъ обширенъ свѣтъ. Изгубятъ ли тѣлото си, физическиятъ свѣтъ се скрива предъ тѣхъ. Тогава само тѣ разбиратъ, колко е струвало тѣлото имъ, на което не сж давали никакво значение и кѣтъ което сж се отнасяли небрежно.

Днесъ всички хора искатъ да бждатъ щастливи. Тѣ търсятъ щастieto тамъ, дето го нѣма. Тѣ мислятъ, че ако бждатъ богати, учени, силни, красиви, ще бждатъ щастливи. Тѣ се самоизлѣгватъ. Защо? Виждаме, че свѣтътъ е пѣленъ и съ богати, и съ учени, и съ силни, и съ красиви хора, но при това всички страдатъ. Проповѣдницитѣ казватъ, че човѣкъ живѣе и се движи въ Бога, а въпрѣки това пакъ страда. Днесъ се проповѣдва на хората, че Богъ е Любовь, че човѣкъ живѣе въ Бога, а въпрѣки това търси любовта и никжде не я намира. Какъ е възможно, чо-

вѣкъ ла любви Бога и да бжде нещастенъ? Какъ е възможно, човѣкъ да живѣе въ Бога и да бжде недоволенъ? Щомъ любви Бога и е недоволенъ и нещастенъ, това показва, че има недоимѣкъ въ любовта си. И апостолъ Павелъ казва: „Ако говоря съ човѣшки и ангелски езици, а любовь нѣмамъ, ще съмъ медъ, що звѣнти, и кимвалъ, що дрѣнка“. Съвременитѣ хора се нуждаятъ отъ любовь. Иматъ ли любовь, тѣ ще бждетъ и богати, и силни, и учени.

Новото учение е учение на любовта. Повѣрва ли въ любовта, човѣкъ ще се освободи отъ всичко старо, както змията съблича старата си кожа. Старото, отъ което човѣкъ трѣбва да се освободи, представя неговото недоволство и безвѣрие. Докато живѣе въ старото, човѣкъ е готовъ да се кара съ всички. Той се кара и съ себе си. Въ всѣки човѣкъ има единъ господарь и единъ слуга, които не могатъ да се примирятъ. Господарьтъ е недоволенъ отъ слугата си, че не е изпълнилъ заповѣдитѣ му, както трѣбва. Слугата е недоволенъ отъ господаря си, че не му плаща редовно.

Изучавали ли сте проявитѣ на господаря и на слугата въ себе си? Когато господарьтъ се проявява, човѣкъ е гордъ, ходи съ достоинство; когато слугата се проявява, човѣкъ се свива, смалява се. Добре е да се наблюдавате и да рисувате образитѣ на господаря и на слугата въ себе си. Така ще познаете, кога се проявява истинскиятъ човѣкъ и кога—

—актьорътъ. Скъпо се плаща на актьора, за да играе на сцената. За да примири господаря и слугата въ себе си, човѣкъ трѣбва да се научи да благодари на Бога за всичко, което му е дадено. Той трѣбва да благодари за ума, за сърдцето, за тѣлото, за душата, за духа, които му сж дадени. Милиарди струватъ тия нѣща, а въпрѣки това човѣкъ не съзнава своето богатство и отива на сцената като актьоръ да представя чужди роли. Понѣкога плащатъ скъпо и на сцената, но когато актьорътъ или артистътъ е гениаленъ.

Единъ директоръ на опера ангажиралъ Аделина Пати да пѣе на сцената. Като знаейла, че директорътъ на операта не обичалъ да плаща на време, тя решила да му създаде една мъчнотия, да го застави да плати веднага. Въ опредѣления часъ публиката се събрала, очаквала да се яви на сцената Аделина Пати. Тя получила отъ директора 25 хиляди долари, но трѣбвало да получи още 25. За да го застави да плати въ момента, Аделина Пати не се явила на сцената на време, съзнателно се бавила. Публиката ржкоплѣскала, протестирала, съ нетърпение очаквала знаменитата пѣвица. Силно разтревоженъ, директорътъ влѣзълъ въ стаята на пѣвицата и я помолилъ по-скоро да излѣзе на сцената. Тя била съ една обувка на крака си. За да обуе втората, директорътъ се принудилъ веднага още да ѝ плати останалитѣ 25 хиляди долари. Той искалъ да я

използува, но тя била умна, не се подала на неговата хитрина.

Следователно, каквото прави човѣкъ, всѣкога му се плаща. Нѣма нѣщо, което човѣкъ е изработилъ, и да не му е платено. За всичко се плаща, но важно е човѣкъ да работи съвестно, за да му се плаща на време и добре. Съвършенство се иска отъ човѣка. Само любовта е въ сила да направи човѣка съвършенъ. Щомъ живѣе въ любовта, човѣкъ трѣбва да приема нѣщата така, както сж създадени, да нѣма две мнения. Човѣкъ губи условията, защото е готовъ за нищо и никакво да пожертвува любовта. Момата е готова да пренебрегне любовта на майка си и на баща си за единъ случайно явилъ се момъкъ въ дома ѝ. Той се представя за нейнъ възлюбенъ, и тя вѣрва въ думитѣ му. Какъ ще познае, дали наистина този момъкъ е очакваниятъ? Какъ ще познае, че сж единъ за другъ? Ако може едновременно да бжде нейнъ слуга и нейнъ господарь, момъкътъ е истинскиятъ ѝ възлюбенъ. Ако едновременно може да му бжде и слугиня, и господарка, момата е неговата възлюбена. Тѣ сж единъ за другъ.

Сега ще ви дамъ нѣколко правила. Вечеръ на нивата си не ходи да копаешъ; въ голѣмъ студъ сжщо не ходи. Когато нѣмашъ стотинка въ джоба си, на гостилница не ходи; когато нѣмашъ стотинка въ джоба си, никаква търговия не прави. Когато слънцето грѣе, когато деньтъ е свѣтълъ и топълъ, тогава иди на ни-

вата да работишъ. Когато джобътъ ти е пъленъ, тогава започвай своитѣ предприятия. Споредъ езика на новото учение казвамъ: Започвайте съ любовъ и свършвайте съ любовъ. Започвайте съ Бога и свършвайте съ Бога. Започвайте съ ближния си и свършвайте съ ближния си. Започвайте съ себе си и свършвайте съ себе си.

За мнозина това сж неразбрани работи, но за нѣкои сж разбрани. Като говорите на хората за Божията Любовъ, тѣ казватъ, че не я разбиратъ. Като дойдатъ до човѣшката любовъ, казватъ, че я разбиратъ. Никакво разбиране не е това. Защо? Днесъ я разбиратъ, на другия день плачатъ отъ нея. Това не е любовъ. По отношение на лицето си младата мома отлично прилага козметиката. Тя знае да се червисва, да се пудри, да прави веждитѣ си черни, тънки и т. н. Каква козметика е тази, която трае само десетина часа? Сутринъ се направи бѣла и червена, но вечеръ нищо не остава отъ външната ѝ красота. За да бжде бѣла и червена, тя трѣбва всѣки день да се дегизира. Ако ѝ говорите за природна, за естествена и психическа козметика, тя ще каже, че не ви разбира. Човѣкъ може да бжде естествено младъ, безъ бръчки на лицето си. Добриятъ и чистъ животъ прави човѣка младъ, красивъ и бодъръ. Не живѣе ли добре, каквато козметика да прилага, тя все ще излѣзе на лице. Изкуственитѣ нѣща всѣкога се познаватъ.

Единъ младъ момъкъ се подигралъ съ една баба, присмѣлъ се на бръчките ѝ на лицето и на бѣлата ѝ коса. Тя решила да му отмъсти. За тази целъ тя така се дегизирала, че била неузнаваема: лицето ѝ станало бѣло и червено, безъ бръчки; косата ѝ — черна, лъскава, а въ устата си наредила два реда бѣли, красиви зъби. Въ този видъ тя се явила предъ младия момъкъ и започнала да го поглежда дяволито, съ намѣрение да му се хареса. Най-после той я харесалъ, влюбилъ се въ нея и започналъ да ѝ пише любовни писма, че не може да живѣе безъ нея. Тя му отговорила, че е съгласна да се ожени за него. Докато мислилъ, че е щастливъ, че е постигналъ идеала си, следъ сватбата тя му се представила въ истинския си видъ. Като видѣлъ старата баба предъ себе си, той разбралъ, че е билъ излъганъ и веднага напусналъ стаята.

Да се ожени човѣкъ за старата баба, това значи, да види своитѣ заблуждения. Види ли заблужденията си, той веднага ще избѣга. Ще дойде день, когато всички хора ще разбератъ, че сж се оженили за стара баба. Старата баба представя живота на плътъта. Като видятъ колко е грозна, всички ще напуснатъ кжщата си и ще бѣгатъ вънъ. За да се освободи отъ живота на плътъта, човѣкъ трѣбва да бжде търпеливъ, благосклоненъ и да не завижда. Ако не придобие тия качества, човѣкъ образува мъгла въ съзнанието си, както вие сте обвити днесъ въ мъгла. По този начинъ той

самъ си препятствува да разбере и познае истината.

Искате ли да придобиете качествата на любовта, благодарете на Бога за страданията и за радоститѣ, които ви се даватъ; благодарете за богатството и за сиромашията; благодарете за знанието и за невежеството; благодарете за здравето и за болестта. Не забравяйте, че въ страданието се крие радостта, а въ радостта — страданието; въ богатството се крие сиромашията, а въ сиромашията — богатството; въ знанието се крие невежество, а въ невежеството — знанието; въ здравето се крие болестта, а въ болестта — здравето. Сиромашията е слуга, а богатството — господарь. Като се събератъ на едно мѣсто господарьтъ и слугата, работитѣ се нареждатъ добре. Господарьтъ дава капитала, а слугата — работата.

И тъй, искате ли да придобиете любовта, стремете се къмъ новото, което сега иде. Когато Богъ даде закона на Мойсея, планината бѣше покрита съ мъгла. Сега и вие сте въ мъгла, защото и на васъ се дава законъ — законътъ на любовта. Който живѣе безъ любовъ, той ще бѣде подъ мъглитѣ, а съ любовъ — надъ мъглитѣ; безъ любовъ — въ сиромашията, съ любовъ — въ богатството; безъ любовъ — въ невежеството, съ любовъ — въ знанието; безъ любовъ — въ болестта, съ любовъ — въ здравето. Единствениятъ законъ, съ който трѣбва да служите на Бога, е любовта.

Любовта никога не отпада. Имайте пълна вяра, надежда и любов въ Бога, за да постигнете всички ваши желания и стремежи. Предъ васъ стои велико бъдеще. Като прилагате закона на любовта, вие ще опитате Божията благостъ върху себе си.

*

11 августъ, 5 ч. с.

Опознаване

Една отъ задачитѣ на съвременнитѣ хора е да се опознаятъ. Опознаване безъ участието на проявитѣ на съзнанието не става. За да се опознаятъ, хората трѣбва да минатъ презъ четиритѣ области на съзнанието: презъ подсъзнанието, презъ съзнанието, презъ самосъзнанието и презъ свръхсъзнанието. Подсъзнанието е подобно на състоянието на детето, което е въ утробата на майка си; съзнанието е подобно на състоянието на новородено дете; самосъзнанието е подобно на състоянието на дете, което ходи вече на училище; свръхсъзнанието е подобно на състоянието на човѣкъ, който служи на Бога. Отъ тѣзи четири състояния се създава стремежа на човѣка, отъ тѣхъ произтича и животътъ. Като говоря за проявитѣ на съзнанието въ човѣка, азъ имамъ предъ видъ организирания животъ, а не животъ на страдания и изпитания. Организираниятъ животъ подразбира пълно обединение между мислитѣ, чувствата и постѣпкитѣ на човѣка.

Въ първа глава на Битието се казва, че Богъ направилъ човѣка отъ прѣстъ. Докато е билъ въ състоянието на прѣстъ, човѣкъ е билъ лишенъ отъ съзнание. Той е билъ въ бременно

състояние, каквото е състоянието на водата, която тече; на въздуха, който се движи; на камънитѣ, върху които стѣпва.

„И вдѣхна въ ноздритѣ му дихание на животъ, и стана човѣкъ жива душа.“ (— 7 ст.). Отъ този моментъ въ човѣка се събуди съзнанието. Носѣтъ е свързанъ съ съзнанието на човѣка, устата — съ подсъзнанието, ушитѣ — съ самосъзнанието, а очитѣ — съ свръхсъзнанието. Тѣзи фази на съзнанието се обединяватъ въ едно посрѣдствомъ любовта.

Опознаването крие въ себе си великата идея — придобиване на любовта. Любовта включва въ себе си два процеса: слизане и качване. Само разумниятъ човѣкъ слиза. Въ свѣта само Богъ слиза. Дойдемъ ли до възлизането, до качването, ще знаете, че пакъ Богъ възлиза, като Разумно начало. Дето Богъ слиза и възлиза, никой другъ не може да слиза и възлиза. Животътъ, който носимъ въ себе си, показва, именно, присѣтствието на Бога въ насъ. Той е слѣзълъ отъ възвишения свѣтъ въ нашия. За да слѣзе въ нашия свѣтъ, Богъ специално се е приспособилъ, за да заеме съответно мѣсто. За да се настани между насъ, като между свои деца, Той се е отказалъ отъ всичко, което има — отъ славата, отъ величието си. При това положение Богъ живѣе между насъ като човѣкъ. Когато отидемъ при Него, ние ще живѣемъ като човѣци. Щомъ е дошълъ между насъ, той търси начинъ, какъ да ни предаде своитѣ благословения, да не

моупотрѣбимъ съ тѣхъ. За да оценимъ тия блага, ние минаваме презъ школата на радоститѣ и на страданията. Пресили ли се човѣкъ вътрешно, страданията започватъ да го следватъ. Достатъчно е човѣкъ малко да претовари стомаха, сърдцето или мозъка си, за да му лойдатъ известни страдания. Когато се заеме да извърши една работа, за която не е готовъ, човѣкъ страда. Извърши ли нѣкаква работа, за която е готовъ, той се редва.

Всички хора се стремятъ къмъ любовта, защото само тя е въ състояние да преобрази свѣта. Първоначално човѣкъ е живѣлъ за себе си. Велико нѣщо е да живѣе човѣкъ за себе си. Това е Божествено качество. И Богъ е живѣлъ за себе си. Следъ като е създалъ свѣта, Той започналъ да живѣе за всички сжщества, които самъ е създалъ. По този начинъ Той се е самоограничилъ, но радвалъ се е на самоограничението си, че може да опознае сжществата, които е създалъ. Присжтствието на Бога въ малкитѣ сжщества е станало причина за тѣхнитѣ страдания. Да се ограничи човѣкъ, това значи, да застане предъ нѣкоя голѣма планина, която да хвърля сѣнка върху него. Застаналъ въ сѣнката на планината, той страда, мжчи се, защото е лишенъ отъ онзи просторъ, който би ималъ, ако е на планината, или предъ нея. Всѣки човѣкъ страда отъ засѣнчване, все нѣкой го е засѣнчилъ. Дъщерята страда отъ майка си, която я засѣнчила, синътъ — отъ бащата, ученикътъ — отъ учителя

си, слугата — отъ господаря си. Свѣтътъ е пълень съ засѣнчени хора. Искать ли да се освободятъ отъ кжщитѣ, които ги засѣнчватъ, хората ги разрушаватъ. Искать ли да се освободятъ отъ горитѣ, които ги засѣнчватъ, хората ги изсичатъ. Следователно, въ бждеще, за да не се засѣнчватъ едни други, хората трѣбва да бждатъ прозрачни. Майкитѣ, бащитѣ, децата, учителитѣ и ученицитѣ, господаритѣ и слугитѣ трѣбва да бждатъ прозрачни, да не засѣнчватъ никого. Кжщитѣ сжщо трѣбва да бждатъ прозрачни, отъ стъкло, да не се засѣнчватъ. Само любовта може да направи нѣщата прозрачни. Думата „прозрачностъ“ подразбира отсъствие на всѣкаква съпротива, или противодействие на свѣтлитѣ и възвишени човѣшки мисли, чувства и постѣпки.

Съвременнитѣ хора живѣятъ въ единъ свѣтъ, който сами не оценяватъ, вследствие на което сж недоволни. Никой не е доволенъ отъ положението, въ което се намира. Майката не е доволна отъ децата си, че не я обичатъ, както тя желае. Бащата сжщо не е доволенъ отъ децата си. Децата не сж доволни отъ родителитѣ си, че не сж такива, каквиво тѣ искать да бждатъ. Понѣкога бащата и майката сж принудени да ставатъ капелмайстори. Тѣ искать децата имъ да бждатъ добри пѣвци, а децата не сж научили още пѣнието. Всички хора искать да живѣятъ добре, но не знаятъ, какъ да постигнатъ това изкуство. Първоначално човѣкъ е билъ затворень въ яйце. За да излѣзе

отъ яйцето, той трѣбва да знае, какъ да постѣпи. Който не знае изкуството да прояви живота си, той счупва яйцето. Който знае това изкуство, той разтваря яйцето. Разтварянето на яйцето наричатъ основенъ тонъ на живота. Който взима основния тонъ на живота правилно, той никога не боледува. Болеститѣ показватъ, че човѣкъ не е взелъ правилно основния тонъ на живота.

Да познае човѣкъ себе си, да познае и ближния си, това значи, да си създадатъ условия единъ на другъ, да се развиватъ физически, сърдечно и умствено. Новиятъ животъ носи условия за опознаване на хората. Опознаването започва съ говоръ. Човѣкътъ, когото трѣбва да опознаешъ, ще ти проговори. Дойде ли до този моментъ, всички възможности за човѣка ще се проявятъ. Душата му ще се разтвори, и той ще види, съ какви възможности разполага на механическия, на органическия и на психическия свѣтъ. Всѣка форма представя една възможностъ за човѣка. Като изучава тази форма, той се свързва съ нея и придобива известно богатство. Който не разбира това, той мисли, че растенията нѣматъ никаква разумностъ въ себе си. Той се самоизлѣгва. Растенията сж чувствителни и разумни. Забелязано е, че ако нѣкой престѣпникъ се доближи до едно дърво, то изсъхва. Ако праведниятъ се допре до изсъхнало дърво, то оживява. Значи, когато се вършатъ престѣпления, дърветата изсъхватъ; когато се вършатъ добри дѣла въ свѣта, из-

схналитѣ дървета оживяватъ. Когато се вършатъ престѣпления, хората умиратъ; когато се вършатъ добри дѣла, хората се раждатъ. Нѣкои мислятъ, че само хората сѣ разумни същества. Всѣки човѣкъ мисли добре само за себе си. Това е ограничено разбиране.

Въ древността живѣли трима учители, които се състезавали за една и съща мисия. За да се реши, кой отъ тримата трѣбва да изпълни дадената мисия, заставили ги да гласуватъ. Като прегледали бюлетинитѣ, намѣрили три различни имена — всѣки гласувалъ за себе си.

При посрещането на единъ европейски царъ били избрани 12 красиви моми, всѣка отъ които носѣла по единъ букетъ цвѣтя. Решено било, обаче, една отъ момитѣ да поднесе букетитѣ на царя. Тѣ трѣбвало да гласуватъ, да избератъ една измежду тѣхъ, която да изпълни мисията. Като прегледали бюлетинитѣ, намѣрили 12 бюлетини съ 12 различни имена. И тукъ всѣка мома гласувала за себе си.

Това е противоречие, което съществува навсѣкжде въ живота. Какъ може да се реши това противоречие? Противоречието ще се разреши, като дойдатъ 12 царе. Щомъ посрѣщатъ 12 царе, всѣка мома ще поднесе по единъ букетъ. Въ живота, когато момата се жени, този въпросъ има друго разрешение. Момѣкътъ, за когото момата се жени, е царьтъ, когото посрѣщатъ. Момата е красивата девойка, която поднася на царя букетъ. Отъ друга страна, новороденото дете е царьтъ,

който иде, а майката — момата, която поднася букета. За да не се създаватъ противоречия въ живота, човѣкъ трѣбва да има само една идея въ ума си — царя, когото посрѣщатъ, и само едно чувство въ сърдцето си — царицата, която посрѣщатъ. Царьтъ иде всѣкога съ своята царица.

И тъй, отъ всички се изисква ново разбиране за живота и за любовта. Да обичашъ нѣкого, това значи, да слѣзешъ на неговия уровень; да обичашъ нѣкого, това значи, да му занесешъ отъ своитѣ блага и да го научишъ, какъ да ги употребява; да обичашъ нѣкого, това значи, да го приемешъ въ себе си и да го заведешъ въ своето отечество. Отечеството на човѣшката душа представя рая — мѣстото на всички възможности и блага, които човѣкъ нѣкога е ималъ. Днесъ всѣки човѣкъ се стреми да се върне въ рая, отдето е излѣзълъ. Между земята и рая има една тъмна зона, която човѣкъ неизбежно трѣбва да мине. За да я мине спокойно, нужна му е свѣтлина, равна на свѣтлината на 25 милиона свѣщи. Щомъ мине тъмната зона и влѣзе въ Божествения свѣтъ, свѣщта не е нужна вече. Въ Божествения свѣтъ тя изглежда слаба, червена свѣтлина, която едва мъждѣ. Тъмната зона се отличава и съ голѣмъ студъ. Температурата тамъ е подъ 273°. За да мине презъ тази зона, човѣкъ трѣбва да има любовъ. Само любовта е въ състояние да мине презъ студената и тъм-

на зона. Голѣма е топлината на любовѣта. Тя преодолява и най-голѣмия физически студѣ.

Не се минава лесно тѣмната и студена зона. Съзнава ли това, или не, човѣкъ се държи здраво за земята. Той не иска да я напусне. Човѣкъ се държи за земята поради своя егоизъмъ. Двата полюса на земята — северниятъ и южниятъ, показватъ егоизма на мъжа и на жената. Северниятъ полюсъ представя егоизма на мъжа, т. е. на ума, а южниятъ — егоизма на жената, т. е. на сърдцето. За да разберете, какво нѣщо е егоизмътъ на северния полюсъ, представете си, че всичкиятъ ледъ отъ полюса е събранъ на едно мѣсто и образува ледена планина, висока две хиляди метра. Ако разхвърлите този ледъ по цѣлата земя, ще образувате леденъ пластъ, дебелъ 40 метра. Какъвто е мъжкиятъ егоизъмъ, такъвъ е и женскиятъ. Егоизмътъ не е нещастие за човѣка, но благо, което той трѣбва да знае, какъ да използва. Егоизмътъ е богатство, което мъжете и жените сж събирали отъ излизането си отъ рая до днесъ. Като не сж знаели, кѣде да го складиратъ, тѣ сж го трупали на двата полюса — на северния и на южния.

Съвременнитѣ хора търсятъ начинъ да се освободятъ отъ егоизма. Какъ ще се освободятъ? Кѣде ще го турятъ? Ако го разпръснатъ по повърхнината на земята, той ще унищожи живота, ще унищожи цѣлата култура. Ако го стопятъ, на земята ще стане такъвъ

потопъ, какъвто човѣчеството никога не е виждало. Единствената сила, която може правилно да се справи съ егоизъма, това е любовта. Тя ще го топи малко по малко, незабелязано. Следователно, не бързайте и вие да се освободите изведнѣжъ отъ своя егоизъмъ. Ако го разпрѣснете по цѣлата земя, той ще спре еволюцията ви. Ако го разтопите изведнѣжъ, той ще произведе голѣмъ потопъ въ васъ, който ще ви удави. Оставете вашия егоизъмъ на мѣстото му, да чака идването на любовта. Въ ума на човѣка е събранъ мъжкия егоизъмъ, а въ сърдцето — женскиятъ. Като вижда опасността, която дебне човѣка, Богъ вика при себе си първо жената и казва: „Сине мой, дай ми сърдцето си!“ Богъ иска първо жената да отиде при Него, да се справи съ нейния егоизъмъ, да го организира. Следъ това Той ще повика мъжа. Отъ хиляди години насамъ Богъ топи женския егоизъмъ. Това е старата епоха. Новата епоха, която сега иде, ще се занимава съ стопяване и организиране на мъжкия егоизъмъ. Това е епохата на мъжа. Понеже жената се освобождава вече отъ своя егоизъмъ, тя ще помага на мъжа, и той да се освободи. Тази е причината, поради която мъжътъ търси любовта на жената. Понеже любовта носи топлина, тя ще стопи мъжкия егоизъмъ. Азъ взимамъ думитѣ „мъжъ и жена“ въ широкъ смисълъ и казвамъ: Човѣшкото сърдце трѣбва да помага на човѣшкия умъ.

Човѣкъ крие въ себе си голѣми дарби, способности и сили, но не ги съзнава. Щомъ не ги съзнава, той нѣма вѣра въ себе си. Като не вѣрва въ себе си, човѣкъ живѣе въ недействителенъ свѣтъ и мисли, че отъ него нищо не може да стане. То е все едно да наблюдавате земята презъ зимата и да мислите, че огъ нея нищо не може да излѣзе. Имайте малко търпение. Следъ четири—петъ месеца, когато слънчевата свѣтлина и топлина се проявятъ по-силно, когато влагата се увеличи, вие ще видите, че много главички се подаватъ отъ земята, и животъ кипва навсѣкжде.

Сега, като изучавате живота на земята, виждате, че тя прави две главни движения: около слънцето и около себе си. Отъ движението на земята около слънцето се образуватъ четиритѣ годишни времена; отъ движението на земята около осъта ѝ се образуватъ день и нощъ. Като живѣе на земята, и човѣкъ минава презъ тѣзи движения. Отъ движението около себе си човѣкъ минава презъ радости и скърби. Радостта представя свѣтлата страна на човѣшкия животъ — деня; страданието представя тъмната страна на човѣшкия животъ — нощта. Както деньтъ въ човѣшкия животъ се смѣня съ нощта, така и радостта — съ страданието. И обратно: страданието се смѣня съ радостта. Освенъ около себе си, човѣкъ се движи и около слънцето — около Бога. При това движение въ него се създаватъ четиритѣ годишни времена.

Като ученици на Велика Школа, вашата задача е да изучавате земята, на която живѣете, но същевременно трѣбва да изучавате и другитѣ планети. Днесъ, съ способноститѣ и чувствата, които имате, можете да изучавате земята, но ще дойде день, когато ще развиете своитѣ вътрешни чувства и способности. Тогава ще можете, по желание, да се пренасяте отъ една планета на друга. Като пжтувате съзнателно отъ една планета на друга, вие ще можете да проследите пжтя, по който сте минали. Ще видите, че и на другитѣ планети има животъ. И тамъ има същества, които обработватъ своята почва, както правятъ хората на земята. Тогава обитателитѣ на другитѣ планети ще слизатъ на земята. Ако днесъ нѣкое същество отъ другитѣ планети слѣзе на земята, нѣма да му вѣрватъ, ще го наричатъ лудъ, лъжецъ и т. н. Ако нѣкой се осмѣли да каже, че е слѣзълъ отъ слънцето, никой нѣма да му повѣрва. Защо? Защото хората иматъ особено понятие за слънцето. Споредъ мнозина слънцето е горящо тѣло, съ много висока температура.

Има едно особено слънце, на което всѣки човѣкъ трѣбва да отиде. Жителитѣ на това слънце подигатъ човѣшкия животъ. Тѣ сж наречени братя на любовта. Когато слѣзатъ повече отъ тѣхъ, земята коренно ще се преобрази. Тогава всички хора ще се наричатъ братя и сестри. Всички ще говорятъ на единъ общъ езикъ. Всички майки и бащи ще

образуватъ една майка и единъ баща. Тѣ ще излѣзатъ отъ главата на човѣка, но ще минатъ презъ очитѣ му. Очитѣ сж единственото мѣсто, презъ което тѣ могатъ да минатъ. Когато дойдатъ на земята, тѣ ще внесатъ радостъ и веселие въ човѣшката душа. Затова казва Псалмопѣвецътъ: „Когато видя Бога, душата ми ще се изпълни съ радостъ“.

Външната свѣтлина, която виждаме, е резултатъ на мисълта на възвишениятъ сжщество, които сж надъ насъ. Тя излиза отъ очитѣ на тия сжщества. Животнитѣ възприематъ оная свѣтлина, която излиза отъ насъ. Тѣ не виждатъ нѣщата, както ние ги виждаме, понеже приематъ свѣтлина, която е минала презъ две гжсти срѣди, вследствие на което е претърпѣла двойно пречупване. Човѣкъ представя известенъ инструментъ; важно е, каква музика ще излѣзе отъ него. Мислитѣ и чувствата представятъ музиката на човѣка. Каква ще бжде мисълта на човѣка, и каква свѣтлина ще издава, това зависи отъ разположението му къмъ братята на любовта, които идатъ отгоре. И като млади, и като стари, вие трѣбва да възприемате любовта, отдето да иде тя. Любовта е за всички хора, а не само за младитѣ. Споредъ мене, младъ е онзи човѣкъ, който има градини, пълни съ доброкачествени плодни дървета, и самъ кжса плодоветѣ си. Не може ли всѣки човѣкъ да има такива градини и всѣкога да бжде младъ?

Новиятъ животъ, къмъ който всички хора се сгрелятъ, води къмъ Божественитѣ градини и предлага на всички сами да кжсатъ отъ плодоветѣ на тѣхнитѣ дървета. Въ този смисълъ, новиятъ животъ изисква млади, любещи хора. Сега и ние ви поканваме да излѣзете отъ стария животъ и да влѣзете въ Божественитѣ градини на новия животъ, сами да си откжнете отъ новитѣ плодове. Времето помага за това, но и ние ще ви помогнемъ да влѣзете въ тия градини и да си изберете отъ най-хубавитѣ плодове. Всѣки ще си избере по вкуса на своя умъ и на своето сърдце.

Бждете готови сега да приемете благата, които вашитѣ братя ви носятъ. Отъ хиляди години насамъ човѣчеството очаква тия братя. Тѣ идатъ вече. Ония, които не разбиратъ смисъла на идването имъ, казватъ, че иде вече второто пришествие. Други пъкъ го наричатъ край, свършване на свѣта. Ония, които разбиратъ нѣщата, казватъ, че иде „началото на новия животъ“.

*

12. августъ, 5 ч. с.

Вѣчниятъ животъ

Като ученици на Велика Школа, вие трѣбва да бждете щедри, да раздавате Словото Божие изобилно, както Христосъ нахрани многохиляденъ народъ съ петъ хлѣба. Кой каквото е чулъ, възприелъ и приложилъ, да го предаде на ония, които искрено се интересуватъ. Който говори, той може да стане ораторъ; който не говори, никакъвъ ораторъ не става. Който учи, той ученъ става; който не учи, ученъ не става. Който пѣе, той пѣвецъ става; който не пѣе, пѣвецъ не става. Който обича, той оживява; който не обича, умъра. Който обича истината, свободенъ става; който не обича истината, робъ става.

Христосъ казалъ на богатия: „Едно ти не достига.“ Едно нѣщо не достига на всички съвременни хора. Единъ младъ момъкъ постъпилъ при единъ майсторъ-грънчаръ да учи занаятъ. Като работилъ три години, той мислилъ, че научилъ вече занаята и казалъ на господаря си: Господарю, моля те да ме произведешъ майсторъ. Станахъ вече на възраст, искамъ да се ожения, да работя самостоятелно.

Господарѣтъ му се съгласилъ, далъ му право на майсторѣ и го изпратилъ да работи самъ. Момѣкътъ направилъ много грѣнци, споредъ всички правила, които възприелъ отъ господаря си, и ги поставилъ въ пещѣта да се пекатъ. Каква била изненадата му, като видѣлъ, че следъ изпичането, всички грѣнци се напукали. Той веднага отишѣлъ при майстора си и разказалъ за нещастieto, което го сполетѣло. Господарѣтъ му казалъ: За да не се пукатъ грѣнциѣ, трѣбва да останешъ при мене още три години. — Ще остана. колкото време искашъ, само да науча и това изкуство, да не се пукатъ грѣнциѣ ми, защото никой не купува пукнати грѣнци.

Сега той отварялъ очитѣ си повече, отколкото по-рано, внимателно следѣлъ, какъ майсторѣтъ пресѣва прѣстѣта, какъ я мѣси и формува. дано види нѣщо по-особено отъ това, което вече знаелъ. Когато майсторѣтъ турялъ грѣнциѣ въ пещѣта, той пакъ следѣлъ, да не пропусне нѣщо и все си мислѣлъ, че ще му се открие нѣкаква тайна, или ще му се каже нѣкаква формула. Какво забелязалъ? Когато вадѣлъ грѣнциѣ отъ пещѣта, господарѣтъ духалъ въ всѣко гърне и казалъ: Ху! Като видѣлъ това, момѣкътъ казалъ: Чудна работа, за едно „ху“ трѣбваше да отидатъ три години напразно. Майсторѣтъ му отговорилъ: Отъ това „ху“ се вижда любовѣта ти къмъ грѣнциѣ. Като обичашъ работата си, и грѣнциѣ нѣма да се пукатъ. Като обичашъ грѣн-

цитѣ, ти се разговаряшѣ съ тѣхѣ. Домѣ, въ който грѣнцитѣ се духатѣ, тамѣ любовѣта присѣтствува. Искате ли здрави грѣнци, идете въ домѣ, дето любовѣта присѣтствува.

Следователно, всѣки домѣ, основанѣ на любовѣта, успѣва. Всѣки домѣ, който не се основава на любовѣта, пропада. Любовѣта е творческа сила, която не търпи нищо отрицателно. Когато гради, любовѣта не приема нито една отрицателна мисълъ, нито едно отрицателно чувство, нито една отрицателна постѣпка като градивенѣ материалѣ. Любовѣта не търпи никакво съмнение и колебание, никакви противоречия.

Единѣ младѣ момѣкъ, отѣ високо произхождение, се влюбилѣ въ красива, млада мома, сѣщо отѣ високо произхождение. Като се оженили, той се усъмнилѣ въ любовѣта ѣ, помислилѣ, че тя обича другѣ нѣкой. Понеже благородството му не позволявало да се разправя съ нея, отчаянѣ и огорченѣ, той напусналѣ дома си и трѣгналѣ по направление къмѣ близката рѣка, съ намѣрение да се удави. Като търсѣлъ дълбоко мѣсто въ рѣката, чулѣ стѣпки задѣ себе си. Обърналѣ се назадѣ и видѣлъ своята възлюбена. Тя се приближила при него и тихо му пошепнала нѣщо. Той се зарадвалѣ и веднага се отказалѣ отѣ решението си да се дави. Ако би го запиталѣ нѣкой, какво му казала младата жена, той би отговорилѣ: Моята възлюбена ми каза, че ако се удавя отѣ съмнение и недовѣрие къмѣ нея, и вода-

та ще ме изхвърли навънъ. Водата обича да влиза въ човѣка, да утолява жаждата му, но никого не приема въ себе си. Възлюбената му пошепнала, че го обича, че никого друго не е обичала, и всѣкога ще му бжде вѣрна. Той ѝ отговорилъ, че е готовъ да изправи погрѣшката си и въ името на нейната любовъ да живѣе и да обича всички хора.

Днесъ и на васъ казвамъ: Не се съмнявайте въ Божията Любовъ. Не се давете въ съмнението си, защото ще се намѣрите въ дълбочинитѣ му, отдето мъчно ще излѣзете. Който не вѣрва въ Бога, той самъ се дави въ съмнението си. Търсете Бога и уповавайте на Него, за да се запознаете съ третѣ Му дъщери — надеждата, вѣрата и любовта. Запознаете ли се съ надеждата, ще станете богатъ на физическия свѣтъ. Запознаете ли се съ вѣрата, ще влѣзете въ духовния свѣтъ, за да просвѣтне ума ви и да придобиете знание. Запознаете ли се съ любовта, ще влѣзете въ Божествения свѣтъ и ще придобиете вѣчния животъ.

Христосъ казва: „Това е животъ вѣченъ, да позная Тебе Единнаго Истиннаго Бога.“ Азъ пъкъ казвамъ: Надѣвайте се на тази, която се надѣва. Вѣрвайте въ тази, която вѣрва. Любете тази, която люби. Да се свържете съ надеждата, съ вѣрата и съ любовта, това е вѣчниятъ животъ, къмъ който всѣка душа се стреми.

*

13 августъ, 5 ч. с.

Гласътъ на любовта

Сега, за да изнеса истината върху известенъ въпросъ, трѣбва да си послужа съ нѣколко примѣри.

Презъ една зимна нощъ единъ младъ момъкъ излѣзълъ отъ дома си и се отправилъ къмъ близката гора да се разходи. Въ това време насреща му се задала глутница вълци. Той бързо се покатерилъ на едно дърво, дето се скрилъ отъ погледа на вълцитѣ. Като заминали вълцитѣ, момъкътъ се успокоилъ и се готвилъ да слѣзе, когато се намѣрилъ предъ новъ ужасъ: на дървото, на което той намѣрилъ спасение, се катерѣла мечка. Тя спрѣла на единъ клонъ по-долу отъ неговия. Мечката бѣгала отъ сжщитѣ вълци. Като погледнала нагоре, тя видѣла момъка, цѣлъ изтрѣпналъ отъ страхъ, но мислено го успокоила съ думитѣ: Не се страхувай, въ този моментъ не съмъ страшна, защото и азъ, като тебе, се намирамъ предъ сжщата опасностъ. Намѣсто да почивамъ въ леговището си, азъ излѣзохъ да се разходя, но ето, че вълци ме погнаха, и прибързахъ да се кача на дървото. Като разбрали, че сж вѣнъ отъ всѣкаква опасностъ, първа слѣзла мечката отъ дървото, погледнала

къмъ момъка и съ кимване на глава му казала „до виждане!“ Момъкътъ ѝ отговорилъ по сжщия начинъ и слѣзълъ отъ дървото. Дървото представя живота, момъкътъ — ума на човѣка, а мечката — неговото сърдце. Значи, когато умътъ и сърдцето се намиратъ въ единъ и сжщъ моментъ предъ нѣкаква опасностъ, не трѣбва да се борятъ. Тѣ трѣбва да се качатъ на дървото на живота, тамъ да търсятъ спасението си.

Единъ лѣтенъ день единъ младъ момъкъ отишълъ въ гората да сѣче дърва. По едно време той чулъ силенъ ревъ задъ гърба си. Като се обърналъ, видѣлъ, че къмъ него иде една голѣма мечка. Въ първия моментъ той се уплашилъ и, тъкмо се готвѣлъ да дигне брадвата, забелязалъ че мечката сочала къмъ него лапата си, искала нѣкаква помощъ. Той се вгледалъ и видѣлъ, че въ лапата ѝ билъ забитъ голѣмъ трънъ. Момъкътъ стисналъ здраво лапата ѝ въ ржката си и внимателно извадилъ тръна. Следъ това взелъ малко дървено масло отъ торбичката си, намазалъ раната и я превързалъ добре. Като свършилъ операцията, мечката го хванала съ единия си кракъ и го повела нѣкъде. Той тръгналъ следъ нея спокойно, съ желание да разбере, какво още иска тя отъ него. Като вървѣли половинъ часъ заедно, мечката се спрѣла предъ едно дърво и погледнала нагоре. Момъкътъ сжщо погледналъ нагоре и видѣлъ пчели на дървото, които бикаляли около единъ кошерь. Той разбралъ,

че въ кошера има медъ, отъ който мечката го кани да си хапне. По този начинъ тя изказала благодарността си за направената услуга.

Следователно, когато сърдцето ти е ранено, призови ума си на помощъ, да извади тръна отъ раната му. Следъ това, отъ благодарностъ то ще ти покаже, кжде живѣятъ пчелитѣ, за да си вземешъ медъ, колкото искашъ. Мечката, т. е. сърдцето завело човѣка при пчелитѣ, съ което му дала добъръ урокъ, да се стреми къмъ чистота и къмъ организиранъ животъ. Разумното сърдце може да бжде учителъ на човѣшкия умъ. Това, което умътъ научава за хиляда години, разумното сърдце го научава само за единъ день. Това, което разумното сърдце е научило отдавна, умътъ едва сега го учи. Нѣкои мислятъ, че умътъ върши всичко. Отчасти е така. Умътъ върши всичко, но по инициатива на сърдцето. Ето защо, човѣкъ трѣбва да разбере истината първо съ сърдцето, а после съ ума си. Сжщото се отнася и до любовта. Човѣкъ трѣбва да разбере любовта първо съ сърдцето си, а после съ ума си. Когато преведете истината на човѣка чрезъ езика си, оставете го той самъ да я разбере вътрешно, съ сърдцето си. Щомъ я разбере, то ще я предаде правилно на ума.

Мнозина искатъ да разбератъ, какво нѣщо е любовта. Дойдете ли до любовта, първо сърдцето ще я разбере и почувствува. Какъвто външенъ изразъ да давате на любовта, сърдцето нито се подкупва, нито се лъже. Ко-

гаго нѣкой ви дава пари, като изразъ на любовта си, той се самоизлѣгва. Това е любовта на земята, а не неговата любовъ. Паритѣ сж притежание на зѣмѣта. Когато нѣкой ви дава хубава вълнена дреха, за да изрази любовта си, и той се самоизлѣгва. Това е любовта на овцата, а не неговата. Той обралъ вълната на овцата, направилъ дреха отъ нея и я предлага като своя дреха. Какъ трѣбва да покаже човѣкъ своята любовъ? Чрезъ своето добро, разумно сърдце. Той трѣбва да покаже, че обича, както Богъ обича. Той трѣбва да обича, както майката и бащата обичатъ. Това сж понятия за ума, но за разбирането имъ трѣбва да дойде сърдцето. Не дойде ли на помощъ сърдцето, тѣзи понятия ще останатъ теоретически правила. Единственото нѣщо въ човѣка, което се жертвува, това е сърдцето. Всички погрѣшки въ човѣшкия животъ произгичатъ все отъ жертвитѣ, които сърдцето е направило. Въ този смисълъ. Богъ прощава всѣка погрѣшка на сърдцето, която е направена отъ любовъ.

Единъ отъ великитѣ Учители на древността изпратилъ единъ отъ своитѣ ученици въ свѣта да проповѣдва учението му. Сжщевременно той му далъ сила да лѣкува. Като влѣзълъ въ свѣта, между хората, първата работа на неговия ученикъ била да лѣкува. Колкото слѣпи, глухи, клосни, хроми срещналъ, всички излѣкувалъ. Слепитѣ прогледали, глухитѣ прочули, сакатитѣ и хромитѣ проходили. Съ една дума той възстановилъ здравето на всич-

ки, които били лишени отъ нѣщо. Обаче, каква била изненадата му, когато, вмѣсто благодарностъ, всички започнали да го преследватъ. Ония, които прогледали, започнали да го гонятъ. Ония, на които възстановилъ слуха и говора, започнали да го хулятъ, да говорятъ по неговъ адресъ най-лоши думи. Ония, на които излѣкувалъ ржцетъ и краката, започнали да го биятъ, да го налагатъ на общо основание.

Като се натъкналъ на това голѣмо противоречие, той се върналъ при Учителя си, разочарованъ и обезсърденъ, и го запиталъ, защо, вмѣсто благодарностъ, той се намѣрилъ предъ толкова хули, гонения и преследвания? Учителътъ му отговорилъ: Грѣшката седи въ това, че ти се зае първо да лѣкувашъ, да отваряшъ очи на слѣпи, уши на глухи, да развързвашъ ржце и крака на ония, които бѣха поставени на известни изпитания отъ разумната природа. Първата ти работа бѣше да проповѣдвашъ на здрави хора, които иматъ очи и уши, на които ржцетъ и краката сж здрави. После, въ свободното си време, когато нѣмашъ никаква работа, тогава трѣбваше да лѣкувашъ слѣпи, глухи и хроми. Най-после трѣбваше да се върнешъ при мене. Всички тия, които ти излѣкува, бѣха твои неприятели въ миналото. За да не те спъватъ днесъ и да можешъ добре да се развивашъ, азъ ги вързахъ. Като не разбираше и не знаеше това, ти ги развърза преждевременно, съ което си попрѣчи да свършишъ задачата си. Понеже азъ ги вързахъ,

на своето време, азъ самъ щѣхъ да ги развържа.

Всѣки човѣкъ има по една слѣпа и глуха мисль, както и по едно слѣпо и глухо чувство въ себе си. Трѣбва ли преждевременно да ги развързва? Следователно, дойде ли до своя умъ и до своето сърдце, човѣкъ трѣбва да помага само на ония свои мисли, чувства и постѣпки, които сж здрави. Остане ли му свободно време и нѣма какво да прави, тогава може да се занимава съ лѣкуване на своитѣ болни мисли, чувства и постѣпки. Болнитѣ мисли, чувства и постѣпки въ човѣка сж неговитѣ неприятели. Заеме ли се съ лѣкуването имъ и преждевременно ги развърже, той имъ дава възможность да го преследватъ.

Като казвамъ, че на болни хора не трѣбва да се проповѣдва, имамъ предъ видъ факта, че тѣ не сж готови още да възприематъ Словото Божие. Когато младиятъ синъ поиска отъ баща си своя дѣлъ, той имаше желание да си поживѣе. Докато не изгуби всичко — пари, здраве, сила, той не се върна при баща си. Той се върна при баща си като блуденъ синъ. И ако имаше още хора да го съжالياватъ, да му помагатъ, той нѣмаше и досега да се върне въ дома си. И досега щѣше да се забавлява съ младитѣ моми. Но младитѣ и разумни моми не търпятъ глупави ученици. Синътъ се върна при баща си, който не бѣше нито слѣпъ, нито глухъ. нито сакатъ. Здравъ, добъръ и разуменъ бѣше неговиятъ баща. Разумната мо-

ма всѣкога поставя глупавия момѣкъ на мѣсто. Тя го заставя да изяде и да изпие паритѣ си, следъ това да стане свинарь, за да дойде на себе си.

Мнозина мислятъ, че за да учи и да се развива добре, човѣкъ трѣбва да бжде богатъ, да има добри условия. Ако това е вѣрно, Христосъ трѣбваше да се роди въ царски домъ, при най-благоприятни условия. Сжщевременно, Той щѣше да разполага съ властѣта, и никой нѣмаше да се реши да тури ржка на Него, да Го преследва и разпѣва на кръстъ. Ако бѣше роденъ въ царски домъ, Христосъ нѣмаше да свърши работата, която Му бѣше опредѣлена. Много нѣща можеше да научи въ двореца, но нѣмаше да знае, какво нѣщо е страданието, какво значи, да се жертвуващъ за ближния си. Докато бѣше простъ овчаръ, Давидъ водѣше чистъ и светъ животъ. Като стана царъ на Израиля, той направи много грѣхове и престѣпления, за които и до днесъ още се говори. Най-после му се роди синъ — Соломонъ, най-мждриятъ царъ по това време, който имаше 300 жени и 600 наложници. Това говори за неговитѣ ненаситни желанія. По своитѣ грандиозни и ненаситни желанія много хора мязатъ на Соломона. Преди потопа имаше и животни съ голѣми, ненаситни желанія, но где сж тѣ? Где останаха тѣхнитѣ желанія? Нищо не остана отъ тѣхъ — природата ги унищожи. Днесъ най-голѣмото животно е сло-

нѣтъ. Въ сравнение съ голѣмитѣ предпотопни животни той е като малко теле.

Въ турско време единъ отъ турскитѣ пашаши посетилъ едно българско село, въ варненско нѣкжде. Селянитѣ го посрещнали много добре. Отъ благодарностъ за добрия приемъ, пашата изпратилъ на това село като подарѣкъ единъ слонъ. Цѣла година тѣ го хранѣли редовно, но селого започнало да обеднява. Всѣки день трѣбвало да даватъ на слона по 50—60 клгр. оризъ. Чудѣли се, какво да правятъ съ слона — скѣпо имъ струвалъ. Единъ день пашата срещналъ единъ селянинъ отъ сѣщото село и го попиталъ: Доволни ли сте отъ слона? — Доволни сме. — Добре ли го гледате? — Много добре го гледаме. — Ако искате, мога да ви дамъ още единъ слонъ. Като чулъ тия думи, селянинътъ се уплашилъ, хваналъ се за главата и избѣгалъ.

Кжде е погрѣшката: въ пашага, или въ селянитѣ? И въ пашата, и въ селянитѣ. Селянитѣ трѣбваше да знаятъ, какъ да използватъ слона. Тѣ трѣбваше да го впрегнатъ на работа, да оправдае храната си. Пашата представя човѣшкия умъ, а селянинътъ — човѣшкото сърдце. Когато умътъ иска да изкаже благодарностъ къмъ сърдцето, не трѣбва да му подарява слонъ, но да му подари кошеръ съ пчели, които ще му принесатъ голѣма полза.

Ката изучавате човѣшкия животъ, виждате, че три важни нѣща движатъ човѣка: свѣтла мисль, добро чувство и благородна постѣпка.

Всички съвременни хора сж изложени на вътрешни изпитания, на вътрешно недоволство, които могат да се премахнат само чрезъ свѣтлата мисль, доброто чувство и благородната постѣпка. Кѣде се намиратъ тѣ? Въ самия човѣкъ. Единственото благо, което Богъ е вложилъ въ човѣшкия умъ, сж свѣтлитѣ мисли, които той възприема отъ възвишения свѣтъ, добритѣ чувства — въ неговото сърдце и благороднитѣ постѣпки — въ неговата воля. Въ това седи богатството на човѣка. Ако чрезъ своитѣ свѣтли мисли, чрезъ своитѣ добри чувства и чрезъ своитѣ благородни постѣпки човѣкъ не може да види Бога, чрезъ нищо друго не може да Го види. Силата на човѣка седи въ неговитѣ свѣтли мисли, добри чувства и благородни постѣпки. Едно отъ качествата имъ е това, че като посетятъ човѣка, при каквито трудни условия да се намира, той се изпълва съ такава сила, че запазва равновесието си.

Единъ отъ великитѣ Учители на древността далъ една задача на единъ отъ своитѣ ученици, за да разбере, какво значи силна и свѣтла мисль. Той му казалъ: Ще отидешъ въ свѣта, между хората, и ще срещнешъ на пѣтя си трима души: воененъ, браминъ и адептъ, на които ще ударишъ по една плесница. Като свършишъ задачата си, ще се върнешъ при мене, да ми разправишъ, какво си научилъ. Ученикътъ тръгналъ по свѣта и първото лице, което срещналъ, билъ единъ воененъ. Той му

ударилъ една плесница, но военниятъ веднага се обърналъ и му ударилъ две, като го повалилъ на земята. Като станалъ отъ земята, ученикътъ си помислилъ: Силенъ човѣкъ билъ този воененъ! Той продължилъ пжтя си и се отбилъ въ единъ храмъ, дето видѣлъ, какъ единъ браминъ се молѣлъ на Бога. Той се приближилъ до него и му ударилъ една плесница. Въ първия моментъ браминътъ дигналъ ржката си, съ желание да го удари, но бързо я спусналъ надолу и продължилъ молитвата си. Слабъ човѣкъ излѣзе този браминъ — си помислилъ ученикътъ. Най-после той срещналъ и адепта, силно замисленъ върху нѣщо. Приближилъ се тихо до него, ударилъ му една плесница и бързо се отдалечилъ. Адептътъ останалъ въ сжщото положение, въ каквото билъ и по-рано, преди да получи удара — не се мръдналъ. Този пѣкъ е свършено слабъ, заключилъ въ мисълта си ученикътъ.

Като свършилъ задачата си, ученикътъ се върналъ при учителя си и му разказалъ всичко, което видѣлъ и научилъ. Учителътъ му отговорилъ: Докато не придобиешъ качествата на адепта, който служи на любовта, ти никога нѣма да успѣвашъ. Значи, военниятъ представя човѣка, който служи на силата. Браминътъ служи на закона, а адептътъ е служителъ на любовта. Въ всѣки човѣкъ се намиратъ три категории състояния — сила, законъ и любовъ, а самиятъ човѣкъ е ученикътъ, който се учи отъ тѣхъ. Докато не даде

предимство на адепта въ себе си човѣкъ никога нѣма да постигне желанията си. Сжщитѣ категории хора срѣщаме и въ цѣлото човѣчество. Докато свѣтъ не даде първо мѣсто на адепта, хората всѣкога ще се намиратъ предъ изпитания и мъчности.

Другъ ученикъ отишълъ при сжщия Учитель да го моли да му обясни, какво нѣщо е любовта. Учителътъ мълчалъ, нищо не му отговарялъ, но ученикътъ постоянствувалъ. Десетъ години наредъ той посещавалъ знаменития Учитель, все сжщиятъ въпросъ му задавалъ и очаквалъ да получи нѣкакъвъ отговоръ. На десетата година, Учителътъ, който билъ здравъ, снаженъ човѣкъ, хваналъ ученика за ржка и го завелъ при рѣката Гангъ, дето го потопилъ въ водата. Ученикътъ започналъ да се задушава, по нѣмане на въздухъ, да рита, докато най-после учителътъ го извадилъ навънъ. — Какво усѣти като бѣше въ водата? — Усѣтихъ, че се задушавамъ, че губя съзнание, че потъвамъ нѣкъде дълбоко—въздухъ ми липсваше. Учителътъ му отговорилъ: Когато се намѣришъ въ живота си въ положение да усѣщашъ, че се задушаваешъ, че губишъ съзнание, че ти липсва въздухъ, тогава ще разберешъ, какво нѣщо е любовта.

И тъй, въ свѣта сжществуватъ три категории хора: първата категория е отъ категорията на военния — човѣкътъ на силата, на когото, ако ударишъ една плесница, ще получишъ две и ще те повали на земята. Втората

категория е тази на брамина, който служи на закона. Ударишъ ли му една плесница, той пожелава да ти върне съ същото, но веднага сваля ржката си и казва: Нѣма защо азъ да се защитавамъ, да търся своето право. Има единъ законъ, който отдава всѣкому заслуженото. Третата категория е тази на адепта, който даже не се спира върху постъпките на хората и отъ никого нищо не иска.

Като ученици, отъ васъ се иска да бждете смѣли и решителни като военния, но когато служите на Божествения, а не на човѣшкия законъ, който отговаря съ две срещу едно. Бждете съобразителни и разумни като брамина, който още служи на двата закона—на стария и на новия, но щомъ се откаже отъ стария, веднага спуща ржцетъ си долу и приема новия законъ — законътъ на духовния свѣтъ. И най-после бждете като адепта, който служи на закона на любовта, заради което е слѣпъ за човѣшкитъ грѣхове и престѣпления.

Единъ день, когато се върнете въ невидимия свѣтъ, всички ще бждете поставени на изпитъ, да провѣрятъ, доколко сте прилагали закона на любовта. Видятъ ли, че сте си служили съ критика, ще ви запитатъ, защо сте критикували. Ако кажете, че сте искали да изправите хората, веднага ще ви запитатъ: Себе си изправихте ли? Не критикувайте хората преди да сте изправили себе си, за да не се намѣрите въ положението на точилото, което остри ножоветъ на хората. Пазете се да не

станете точило, което рѣже главитѣ на хората. Задачата на човѣка не е да бѣде точило.

Представете си, че трѣбва да получите наследство отъ десетъ милиона лева. Сжщевременно имате да взимате отнѣкжде сто лева. Трѣбва ли да оставите настрана десеттѣ милиона и да се борите да получите стотѣ лева? Забравете стотѣ лева, забравете и длѣжника си и обѣрнете погледа си къмъ десеттѣ милиона, да не изпуснете срока на получаването имъ.

Човѣкъ е дошълъ на земята да учи, да работи, да придобие голѣмо наследство. Като знае това, трѣбва ли той да се занимава съ погрѣшкитѣ на хората, съ дребнавоститѣ въ живота? Погрѣшкитѣ, дребнавоститѣ сж уловки. Който се хване на тия уловки, той е спечелилъ стотѣ лева, а изгубилъ голѣмото богатство. Ако носите шише съ вода, което има вмѣстимостъ единъ литъръ, не трѣбва ли да услужите на човѣка, който иска да пие отъ вашата вода? Искан ли нѣкой да пие вода отъ шишето ви, дайте му съ разположение. Не се страхувайте, че ще останете безъ вода. Вие сте близо до извора и ще напълните шишето си съ бистра, свежа вода. И безъ това трѣбва да излѣете старата вода. Следователно, каквито пакости да ви причиняватъ хората, всичко е за ваше добро. Не мислете, че това е нѣкакво проговоречие. Не казвайте, че като ви причиняватъ хората пакости, трѣбва да се защитавате. Има кой да ви защитава. Когато цар-

скиятъ синъ тръгне на разходка, трѣбва ли да взима оръжие съ себе си да се защищава? Има кой да го защищава. Той всѣкога е придруженъ отъ хора, които иматъ грижа първо за него, а после за себе си. Сжщото се отнася и до всички хора. Колкото да е незначителенъ даденъ човѣкъ за обществото, въ което се движи, и за него сж опредѣлени сжщества, които го пазятъ и защищаватъ. Отъ васъ се иска само едно: да слушате гласа на тия, които ви пазятъ и които се грижатъ за васъ.

Въ Америка нѣкжде детето на единъ машинистъ обичало да си играе на линията, дето минавали тренове. Единъ день то пакъ излѣзло да си поиграе на линията, но тъкмо въ този моментъ пристигалъ експресътъ. Детето не забелязало пристигащия тренъ и спокойно си играело. Като приближилъ тренътъ, бащата видѣлъ детето си на линията и извикалъ: Лѣгай! Детето легнало на линията, тренътъ миналъ отгоре, и така се спасило. Какво щѣше да стане съ детето, ако се бѣше спрѣло да пита баща си, защо трѣбва да легне? Щѣше ли да се спаси тогава?

Тѣй щото, каквото ви каже любовта, слушайте гласа ѝ. Каже ли ви „лѣгай!“ — лѣгай. Ставай! — ставай. Мълчи! — мълчи. Говори! — говори. Каквото ви каже любовта, слушайте гласа ѝ, изпълнявайте съветитѣ и заповѣдитѣ ѝ. Въ послушанието къмъ любовта седи разрешението на всички въпроси. Искате ли да знаете, какъ ще дойдете до разбиране

езика на любовта и до послушанието, ще влѣзете въ практическото училище на живота. Това, което сега ви говоря, е теория, а приложението на тази теория ще стане въ живота.

Слушайте гласа на любовта и ще приемете истинския животъ.

Слушайте гласа на истината, и тя ще ви даде абсолютната свобода.

Слушайте гласа на мъдростта, и тя ще ви даде необходимата свѣтлина.

Това е великото благо, за което всички сте призвани въ свѣта. Новата епоха иде, и вие трѣбва да приемете великото благо на живота, на знанието и свѣтлината, на свободата. Ако възприемете Божественото Слово и живѣете споредъ Него, Духътъ ще дойде въ васъ и ще се изпълни стихътъ: Духътъ ще дойде въ васъ и, каквото пожелаете, ще го постигнете. При каквито условия на живота да се намирате — добри или лоши, прилагайте Словото и ще видите добрата страна на приложението. Вѣрвамъ, че всички ще го приложите.

13. августъ, 10 ч. пр. об.

Разнообразието въ живота

Размишление.

Ще прочета 10. глава отъ Евангелието на Иоана, който минавалъ за носителъ на любовта. Когато любовта го срещна за пръвъ пжть и го постави на изпитъ, той избѣга, като остави дрехата си. Иоанъ е единъ отъ апостолитѣ, който е живѣлъ най-дълго време на земята. Защо остана дълго време на земята? За да си изработи дрехата, която остави въ чужди ржце. Презъ цѣлия си животъ той се занимаваше съ богинята Венера, изучаваше я. Въ прочетената глава Христосъ казва: Който е дошълъ на земята безъ любовъ, той е крадецъ и разбойникъ. Който е дошълъ съ любовъ, той е пастиръ на овце.“ Който носи любовта въ себе си, той има животъ. Той иде да раздава живота, а не да го отнима. „Крадецътъ не иде, освенъ да открадне, да погуби и да заколи“.

Когато четатъ Библията, нѣкои казватъ, че тамъ се говори само за минали работи. Има едно минало, което никога не умира. Има едно минало, което умира. Отъ последното можете да се поучавате, но то не може да роди нищо ново. Това минало е подобно на умрѣлъ чо-

вѣкъ, който лежи въ сандѣкъ. Близкитѣ му го обичатъ, плачатъ за него, но той мълчи и очаква момента на съживяване, или на погребване. Ако любовта на близкитѣ му е силна, той ще оживѣе. Ако е слаба, той ще си остане въ сѣщото положение, следъ което ще го погребатъ. Като го заровятъ въ земята, близкитѣ му казватъ: Ние не можахме да ти помогнемъ, оставяме на тебе. Ако си юнакъ, стани отъ гроба. Като видятъ, че и неговата любовъ е слаба, тѣ изпѣватъ нѣколко пѣсни на гроба му и си отиватъ. Всѣки, който живѣе безъ любовъ, е осъденъ на смъртъ. Обаче, който живѣе съ любовъ, съ истина, той не може да се занимава съ дребнавоститѣ на живота. Той се занимава съ възвишеното, съ соковетѣ на плода, а не съ неговитѣ корици.

„Истината ще ви направи свободни“. Когато се проникнете отъ любовта. Безъ любовъ истината остава неразбрана. Безъ любовъ човѣкъ спи, неподвиженъ е; съ любовъ той е буденъ, подвиженъ. Истинското движение е движение на Духа. Докато дойде до това състояние, човѣкъ трѣбва да мине презъ нѣколко вида движения: механическо, органическо и психическо. Днесъ и любовта се изявява въ сѣщитѣ форми: механическа, психическа и любовъ на Духа. Механическата любовъ се отличава съ голѣма твърдостъ. Думитѣ, съ които тя си служи, сѣщо сѣ тежки, твърди. Всѣки е опиталъ тази любовъ. Тя осакатява човѣка. Механическата любовъ трѣбва да се пре-

върне на органическа; органическата — на психическа; психическата — въ любовъ на Духа.

Като наблюдавате днесъ небето, не виждате никакви облаци. То е чисто, ясно, безъ никакви замъглявания. Днешниятъ день е день на психическата любовъ, която иде вече въ свѣта. По този случай слънцето изгрѣ тихо, спокойно. То говори съ всички живи същества на единъ общъ езикъ. Защо? Защото въ вътрешното разбиране на нѣщата нѣма никаква разлика. Дойдатъ ли до външното разбиране на нѣщата, хората вече се раздѣлятъ. Благодарение на това голѣмо различие се създали езицитѣ. Многото езици говорятъ за външното разнообразие, въ което хората живѣятъ. Щомъ влѣзатъ въ новата епоха на любовта, хората ще си служатъ съ единъ общъ езикъ — съ езика на любовта.

Всички хора се стремятъ да влѣзатъ презъ вратата на любовта, да придобиятъ нейнитѣ блага. Не е достатъчно човѣкъ само да влѣзе презъ вратата на любовта, но той трѣбва да знае, какъ да излѣзе. Не е достатъчно човѣкъ да възприеме само любовта, но той трѣбва да знае, какъ да я оцени и приложи. Докато ревнува, човѣкъ не може нито да възприеме любовта, нито да я приложи. Ревността е отрицателно чувство, което се явява и въ децата, и въ възрастнитѣ. Когато въ едно семейство се ражда дете, родителитѣ му се радватъ, приематъ го добре. Родил се второ дете, родителитѣ му пакъ се радватъ, но пър-

вото дете не го приема съ радостъ. То е недовошно отъ неговото идване, затова се сърди, плаче, не го приема. Психическата любовъ, която иде въ свѣта, изключва ревността. Новата епоха спира вниманието си върху всѣки човѣкъ като откровение на Божията Любовъ. Като знае това, човѣкъ трѣбва да бжде внимателенъ въ своитѣ думи, мисли, чувства и постѣпки. Всѣка проява на човѣка трѣбва да бжде пълна съ съдържание и смисълъ. Нѣма ли смисълъ и съдържание, тя е слѣпа проява, която никого не ползува.

Съвременнитѣ хора не разбиратъ любовта, защото не могатъ още да се освободятъ отъ своитѣ стари схващания. Тѣ мислятъ, че ако обичашъ единъ човѣкъ, трѣбва да го облѣчешъ, нахранишъ, да му дадешъ легло и т. н. Това е външенъ изразъ на любовта, а не вътрешенъ. Истинската любовъ подразбира такива прояви, въ формата, въ съдържанието и въ смисъла на които има пълно единство и хармония. Истинската любовъ се отличава съ вътрешна мекота. Който е придобилъ любовта, ако е пѣвецъ, гласътъ му се отличава съ вътрешна мекота и пластичность.

Колкото да се говори за любовта, въ края на краищата тя ще се изяви по различни начини, споредъ съзнанието на различнитѣ хора. Дайте едно златно перо въ ржката на всѣки човѣкъ и вижте, кой какво ще напише. Религиозниятъ ще напише: Богъ е Любовъ. Учениятъ ще напише: Слънцето грѣе. Разочарова-

ниятъ отъ любовта ще напише: Нѣма смисълъ да люби човѣкъ. Слабиятъ и мързеливиятъ ученикъ ще напише: Учителитѣ се отнасятъ зле съ мене. Философътъ ще напише: Любовта е начало на живота.

Азъ пъкъ казвамъ: Любовта не се предава, но се живѣе. Любовта е качество на Бога. Само Богъ обича, а човѣшката любовъ е отражение на Божествената. Колкото да иска, безъ Божията Любовъ човѣкъ нищо не може да даде. Може ли да се грѣете на лунната свѣтлина? Луната свѣти, благодарение на свѣтлината, която възприема отъ слънцето. Следователно, ако човѣкъ люби, това се дължи на любовта, която приема отъ Бога. Засега човѣкъ има отношение къмъ луната до толкова, доколкото тя може да го чисти. Луната изтегля всички отрови и нечистотии отъ човѣшкия организъмъ. При днешнитѣ условия безъ луната човѣкъ би се намѣрилъ въ голѣми мжчнотии. Затова младитѣ моми и момци излизатъ вечеръ на лунно освѣтление да се лѣкуватъ. Когато искатъ да живѣятъ, да се радватъ и веселятъ, тѣ излизатъ на слънце, но се пазятъ да не почернѣятъ. Религиознитѣ вѣрвания на хората се дължатъ на влиянието на луната. Възгледитѣ на хората за живота се дължатъ на влиянието на слънцето. Възгледитѣ имъ за любовта се дължатъ на Венера. Обаче, човѣкъ трѣбва да изучава свѣтлината на духовното слънце, което изгрѣва вече въ свѣта. Това слънце изгрѣва въ съзна-

нието на хората. То носи нова свѣтлина за разбиране на живота и природата, ново разбиране на любовта.

Днесъ ние се радваме на всички приятели, които сж дошли отъ далечни страни, защото сж се отзовали на поканата на Божествения свѣтъ. Ние се радваме, че и тѣ ставатъ проводници на новата любовъ, която иде вече въ свѣта. Ние се радваме, че чрезъ всѣки присѣтствуващъ тукъ присѣтствува цѣлиятъ имъ народъ: чрезъ французитѣ присѣтствува цѣла Франция, чрезъ англичанитѣ присѣтствува цѣла Англия, чрезъ латвийцитѣ — цѣла Латвия, чрезъ руснацитѣ — цѣла Русия, чрезъ италианцитѣ — цѣла Италия, чрезъ германцитѣ — цѣла Германия, чрезъ финландцитѣ — цѣла Финландия, чрезъ шведитѣ — цѣла Швеция, чрезъ гърцитѣ — цѣла Гърция, чрезъ югославцитѣ — цѣла Югославия. Всички народи, на които сега не споменаваме имената, ще ги споменемъ въ бждеще, когато иматъ възможность да се отзоватъ на великата покана на Възвисяния свѣтъ. И като погледнете на тази сбирка отъ различни нации, човѣкъ не може да не се радва на голѣмото разнообразие, което сжществува въ Божествения свѣтъ.

Въ единъ голѣмъ европейски ресторантъ се събрали четирма души отъ четири нации: французинъ, англичанинъ, германецъ и руснакъ. Като обѣдвали заедно, тѣ забелязали, че нѣкъде високо въ въздуха се вие нѣщо. Фран-

цузинътъ веднага станалъ, взелъ вестникъ и започналъ да чете, какво пишатъ по това. Германецътъ взелъ шапката си и веднага отишълъ да види, какво казватъ ученитѣ по този въпросъ. Англичанинътъ извадилъ бинокъла си и почналъ да гледа нагоре, какво се вие изъ въздуха. Руснакътъ, обаче, легналъ на гърба си и спокойно казалъ: Орли сж това! Тукъ виждаме четири нации, всѣка съ свое специфично проявление.

Сега ви поздравявамъ съ новия день на любовта. Желая ви да освободите сърдцата си отъ всички тревоги и смущения. Оставете тревогитѣ отвънъ, а въ сърдцето си внесете повече радостъ и веселие, повече любовъ. Дръжте въ ума си думитѣ на Великия Учителъ: „Както ме Отецъ възлюби, така и азъ ви възлюбихъ. Синъ Человѣчески дойде да донесе животъ и то преизобилно“.

Този, който е говорилъ преди хиляди години, пакъ ви говори. Той иде да внесе любовъ въ сърдцата на всички хора. Които вѣрватъ въ любовта, чъртаятъ своето бждеще. Днешниятъ день показва вашето бждеще. Не се страхувайте. Свѣтло е вашето бждеще, като днешниятъ день. Слънцето грѣе приятно, небето е чисто, ясно — весело се живѣе. Предъ васъ, предъ всички народи се открива велико бждеще. Велико е бждещето на човѣчеството поради любовта, която ще се изяви. Всички хора и всички народи ще си подадатъ

ржка като братя и сестри и ще се поздравятъ
въ името на Божията Любовь.

Богъ е Любовь, Богъ е животъ.

Богъ е М ждростъ, Богъ е свѣт-
л н н а .

Богъ е Истина, Богъ е свобода.

*

14. августъ, 10 ч. пр. об.

На своето мѣсто

Тази сутринъ ще ви дамъ малка закуска, за да работите добре.

Когато Богъ създалъ свѣта, хората населили земята и били щастливи, но не знаели, какво да работятъ. Тогава хората били помалко на брой, отколкото днесъ. За да опредѣли на всѣки човѣкъ съответна работа, Богъ изпратилъ на земята единъ ангелъ съ една голѣма торба, пълна съ наставления, всѣки да знае, какво да работи. Всѣко наставление било поставено въ специаленъ пакетъ. Когато наближавалъ къмъ земята, ангелътъ видѣлъ, че една млада, красива мома се кжпѣла въ едно езеро. Той се загледалъ въ нея и изпусналъ торбата отъ ржката си. Торбата се отворила, и пакетитѣ се прѣснали по земята. Като видѣли това, хората се спуснали къмъ пакетитѣ и ги разграбили. Всѣки човѣкъ взелъ по единъ пакетъ, но кому какъвто попадналъ, а не споредъ както Богъ ги е опредѣлилъ. Благодарение на това между хората се явило голѣмо разногласие, което и до днесъ още продължава. Тѣй щото, разногласието въ свѣта се дължи на грѣшката на ангела, който се увлѣ-

кълът въ красивата мома и не могълъ да изпълни задачата си.

Ангелътъ се завърналъ при Бога, но съ незавършена задача. Богъ го запиталъ, какъ решилъ задачата си, а той казалъ, че видѣлъ красивата царска дъщеря, въ която се влюбилъ. За да научи урока си, Богъ го изпратилъ отново на земята, но и досега още той не се е върналъ на небето. Този ангелъ е въ всички хора, дето изучава задачата на послушанието. Той е недоволенъ отъ положението си, но търпи. Докаго не събере всички пакети съ ценното съдържание и не ги постави на съответнитѣ имъ мѣста, той нѣма да се върне на небето. Значи, на всѣки човѣкъ е дадена задача, да постави всѣко нѣщо въ себе си на своето мѣсто. Ангелътъ трѣбва да ходи между хората, да търси пакетитѣ и да предаде всѣки пакетъ на притежателя му. Кога ще се върне ангелътъ въ своето отечество? Когато настѣпи новата епоха. Новата епоха ще го освободи.

Днесъ всички хора се увеличатъ въ царската дъщеря. Коя е царската дъщеря? Царската дъщеря, това е свѣтътъ въ всички свои прояви. Не е лошо да се увеличи човѣкъ, но само когато изпълни задачата си. Ангелътъ трѣбваше първо да изпълни мисията си, за която бѣ слѣзълъ на земята. Следъ това можеше да се увеличи, да се захласва, дето иска.

Съвременниятъ човѣкъ се намира предъ нова епоха, за която трѣбва да бжде готовъ. За да се пригответи за новата култура, той трѣб-

ва да развие въ себе си чувството да оценява нѣщата. Четири нѣща трѣбва да цени човѣкъ: благата на своя духъ, на своята душа, на своя умъ и на своето сърдце. Щомъ оценява тия нѣща, той може да служи на Бога съ всичкия си умъ, съ всичкото си сърдце, съ всѣчката си душа и съ всичката си сила. Искане ли да служи на Бога, човѣкъ трѣбва да тури въ действие всичкитѣ си прѣсти. Показалецътъ представя човѣшкия духъ, срѣдниятъ — човѣшката душа, безименниятъ прѣстъ — човѣшкия умъ, а малкиятъ — човѣшкото сърдце. Голѣмиятъ прѣстъ, палецътъ на човѣка, представя Божествения свѣтъ — свѣтътъ на любовта. Ако четиритѣ прѣста на човѣка не се събератъ заедно съ палеца въ едно цѣло, тѣ не могатъ да използватъ силата си. Духътъ, душата, умътъ и сърдцето на човѣка трѣбва да черпятъ сила отъ Божествения свѣтъ, отъ свѣта на любовта. Ето защо, когато се почувствувате слаби, поставете палеца си срещу всѣки прѣстъ по отдѣлно и си кажете: Ще работя съ духа, съ душата, съ ума и съ сърдцето си за Бога.

Въ прѣститѣ на човѣка се криятъ сили, които той не оценява. Голѣми богатства носи човѣкъ въ себе си, но като не може да ги използва, минава за сиромасъ. За да се създаде показалецътъ — прѣстътъ на едно отъ великитѣ божества на миналото — Юпитеръ, сж работили хиляди мощни духове. За да се създаде срѣдниятъ прѣстъ — прѣстътъ на човѣшката съ-

вѣсть, справедливостъ, сж работили хилйди възвишени сжщества. Този прѣстъ се нарича сатурновъ. За да се създаде безименниятъ прѣстъ — прѣстътъ на Слънцето, сж работили хилйди възвишени умове. Този прѣстъ показва стремежа на човѣка къмъ възвишеното и красивото, къмъ музика, изкуство и наука. За малкия прѣстъ сж работили хилйди възвишени сърдця. Той е нареченъ прѣстъ на Меркурий, секретаръ на боговетъ. Искате ли да разрешите материалнитъ си работи добре, обърнете се за съветъ къмъ малкия си прѣстъ. Той се занимава съ материалнитъ работи въ свѣта.

Следователно, докато разполагате съ богатства, не очаквайте на хората, тѣ да ви учатъ, какъ да ги използвате, но впрегнете се сами на работа, да използвате всичко, което ви е дадено. Не работите ли сами, вие ще направите сжщата погрѣшка, каквато направилъ единъ царъ въ древността. Този царъ ималъ три доброкачествени череши въ градината си. Когато черешитъ дали изобиленъ плодъ, царьтъ пожелалъ да изпрати на своя съседъ — царъ, една кошница отъ своитъ череши и да го поздрави. Той заповѣдалъ на единъ отъ слугитъ си да набере отъ най-едритъ череши въ една кошница и да ги занесе на съседа му. Слугата изпълнилъ заповѣдта на своя господаръ и тръгналъ къмъ съседното царство. Като вървѣлъ по пѣтя, отъ време на време, слугата си хапвалъ по две-три череши, да се разхлади. Докато стигналъ до царя, въ кош-

ницата останали само три череши. Той изялъ още две и за царя останала само една. Като предложилъ единствената череша на царя, последниятъ го запиталъ: Какъ се яде това нѣщо? Слугата показалъ на царя, какъ се яде череша и се върналъ назадъ при своя господарь. Какъ трѣбваше да постъпи царьтъ, който пожелалъ да изпрати на съседа си да опита неговитѣ първи плодове отъ градината му?

*

15. августъ, 5 ч. с.

Възможности на любовта

Размишление.

Ако попитатъ ученика, защо ходи на училище, той ще отговори, че ходи на училище, за да се учи. Ако попитатъ вѣрващия, защо се моли, той ще отговори, че се моли, за да се свѣрже чрезъ молитвата съ възвишения свѣтъ. Ако попитатъ гладния, защо отива на гостилница, той ще отговори, че отива на гостилницата, за да се нахрани, да задоволи глада си. Какъвъ отговоръ ще дадете вие, ако ви запитатъ, защо отивате на планината?

Едно трѣбва да се знае: като ходи човѣкъ на училище, на църква, на гостилница или на планината, това не е еднократенъ процесъ. Това сж динамически, а не статически процеси. Много пжти ще ходи човѣкъ на училище, на църква, на гостилница, на планината, защото ученето, моленето, яденето, движението сж непреривни процеси. Презъ цѣлия си животъ човѣкъ ще ходи на училище и все ще носи книга въ ржка. Презъ цѣлия си животъ човѣкъ ще ходи на църква съ молитвеникъ въ ржка. Презъ цѣлия си животъ човѣкъ ще носи хлѣбъ въ ржка, докато разбере смисъла

на храненето. Презъ цѣлия си животъ човѣкъ ще се качва по планински върхове и ще слиза, за да се научи правилно да ходи. Нѣкои хора сами носятъ книгата, молитвеника, хлѣба си, а други — оставятъ на слугитѣ си, тѣ да носятъ пособията имъ.

Вие дойдохте на планината сами, но ви предупредиха, че ще носите сами книгата, молитвеника, хлѣба си. Като знаете това, вие трѣбва да разчитате на себе си. Кое е по-добре: сами да носите необходимитѣ си пособия, или да оставите други да ви ги носятъ? Да носишъ и да ти носятъ, това сж два велики процеса въ природата. Да носишъ, това значи, да бждешъ слуга. Да ти носятъ, това значи, да бждешъ господарь. И за дветѣ служби се изискватъ умни хора. Можете ли да поставите глупавия за учителъ? Можете ли да поставите хилавия, слабия за слуга? Каквато служба да се даде на човѣка, разумность се иска отъ него.

Въ свѣта сжществуватъ два велики закона: законъ за правото мислене и законъ за правото чувствуване. Тѣзи два закона направляватъ човѣшкия животъ. И двата закона внасятъ разположение, просторъ и широта въ човѣка. Когато влѣзе въ закона за правото мислене, човѣкъ има полетъ, духъ и разположение за работа. Когато влѣзе въ закона за правото чувствуване, човѣкъ се вдъхновява и започва да твори. Външно хората се различаватъ по езикъ, по обхода, по разбиране. но

дойдатъ ли до естественитѣ процеси, тамъ всички си приличатъ. Като започватъ да ядатъ, всички хора се хранятъ еднакво: първо турятъ храната въ устата си, която започва да се отваря и затваря, да се криви на различни посоки. Вие можете да учите човѣка на всичко, но не можете да го учите, какъ трѣбва да се храни. Всѣки човѣкъ, всѣко живо същество знае, какъ да яде. Храненето е естественъ процесъ и, като такъвъ, той коренно се различава отъ неестественитѣ процеси. Когато художникътъ започва да рисува, той нацапва тукъ-таме платното. отъ което впоследствие излиза нѣщо красиво. Когато поетътъ започва да пише, той драска върху бѣлата хартия. Отъ това драскане излиза нѣщо ценно. Цапането на платното отъ художника, драскането върху хартията отъ поета сж естествени процеси, безъ които никакво художество, никаква поезия не можете да очаквате.

Естественитѣ разумни процеси се отличаватъ отъ неестественитѣ и неразумни по това, че се четатъ и препрочитатъ. Разумнитѣ хора ценятъ тия процеси и ги разбиратъ, а неразумнитѣ не ги разбиратъ. Запримѣръ, свѣтлината, която човѣкъ възприема отъ слънцето, произвежда седемъ процеса въ човѣка. Но тѣзи процеси се разбиратъ само отъ разумнитѣ хора. Само тѣ знаятъ, че свѣтлината е съставена отъ седемъ различни цвѣта: червенъ, портокаленъ, жълтъ, зеленъ, синъ, тъмно-синъ и виолетовъ. Всѣки цвѣтъ е свързанъ съ изве-

стенъ родъ сили въ човѣшкия организъмъ. Червениятъ цвѣтъ е свързанъ съ силитѣ на сърдцето, портокалениятъ — съ силитѣ на ума, зелениятъ — съ силитѣ на волята, жълтиятъ — съ силитѣ на душата, виолетовиятъ — съ силитѣ на духа. Свѣтлината говори на човѣка едновременно на седемъ различни езици. Значи, всѣки цвѣтъ на свѣтлината има специфиченъ езикъ. Който разбира тия езици, той е здравъ, ученъ, силенъ. Който не разбира тия езици, той не може да се ползува отъ тѣхъ, вследствие на което нѣма никакви постижения. Животътъ започва съ червената свѣтлина. Като не разбиратъ езика на червената свѣтлина, хората се спиратъ главно върху яденето. Цѣлъ животъ тѣ изучаватъ науката за храненето, но не могатъ да дойдатъ до дълбокия смисълъ на тази наука. Тѣ ядатъ и пиятъ и като се нахранятъ, благодарятъ. Които разбиратъ езика на червената свѣтлина, благодарятъ, преди да сж се нахранили. Портокалениятъ цвѣтъ учи хората да дишатъ правилно. Които не сж разбрали езика на портокалената свѣтлина, цѣлъ животъ дишатъ, но нѣматъ голѣми постижения. Които сж разбрали смисъла на науката за дишането, тѣ я свързватъ съ правото мислене и се радватъ на голѣми постижения.

И тъй, който разбира законитѣ на свѣтлината, той благодари, преди да е ялъ, преди да е получилъ нѣщо. Той обича да благодари, преди да е получилъ нѣщо, преди да сж свършили нѣкаква работа за него. Богъ обича чо-

вѣка, преди да е направилъ нѣщо за Него, докато е още дете. Човѣкъ обича ближния си, когато направи нѣщо за него. Това сж две положения, които обхващатъ два различни въпроса: въпросъ за незнайното и въпросъ за знайното. Значи, Богъ се занимава съ явления, които още не сж станали. Човѣкъ се занимава съ явления, завършени вече въ миналото и съ такива, които сега ставатъ. Науката за знайното обхваща човѣшкитѣ процеси, а науката за незнайното — Божествениѣ. Невъзможното за човѣшкитѣ процеси е възможно за Божествениѣ. Казано е въ Писанието: „Невъзможното за човѣка е възможно за Бога“. Невъзможното за умразата е възможно за любовта; невъзможното за невежеството е възможно за знанието; невъзможното за слабостта е възможно за силата. Наистина, мъчно е човѣкъ да направи услуга на онзи, който му е причинилъ пакости. Отъ зла воля ли прави човѣкъ пакости? Често хората си причиняватъ пакости отъ невежество, отъ недосѣщане. Ако си спусналъ нѣкой човѣкъ съ здраво вжже въ кладенецъ, за да свърши нѣкаква работа, ти трѣбва да го извадишъ съ сжщото вжже. Отрѣжешъ ли вжжето, преди да си го извадилъ, ти му причинявашъ пакостъ — оставяшъ го въ кладенеца. Ще кажете, че трѣбва да отрѣжете вжжето. Да, но когато извадите човѣка отъ кладенеца. Ако извадите човѣка отъ кладенеца и забравите да отрѣжете вжжето, съ което сте завързали крака му, причинявате

друга пакостъ — спъвате го, той не може да ходи. Щомъ сте го извадили отъ кладенеца, ще отрѣжете вжжето, съ което сте го вързали, и ще го пуснете на свобода. Следователно, за да не причинявате пакости на хората, правете всѣко нѣщо на своето време. Не спазвате ли това правило, безъ да искате, ще причинявате пакости и ще се натѣквате на противоречия.

Христосъ казва: „Да не се смущава сърдцето ви.“ Отъ какво се смущава човѣкъ? Отъ противоречията въ живота. Какво трѣбва да направи, за да не се смущава? За да не се смущава, човѣкъ трѣбва да остави противоречията въ рѣшетѣ на Бога. Тѣ сж Негова работа. Само Богъ разрешава противоречията. Погрѣшката на хората се заключава въ това, че се занимаватъ съ Божиитѣ работи, а своитѣ работи сж оставили на Бога, Той да се занимава съ тѣхъ. То е все едно, детето отъ първо отдѣление да се занимава съ работата на учителя си, а на учителя си да даде своя букваръ. Тѣй щото, искате ли да оправите работитѣ си и да не се смущава сърдцето ви, вземете букваритѣ си и започнете да изучаватѣ буквитѣ, а философскитѣ книги оставете за ученитѣ.

Желая ви да бждете щедри, да знаете, кога какъ да постѣпвате и да мислите, да чувствувате и да говорите правилно.

Единъ банкеръ, милионеръ, се отличавалъ съ своето затворено сърдце. При него дохо-

ждали различни дами, госпожи и госпожици, отъ различни общества, да искатъ помощъ за благодѣлителни дружества, но както да го убеждавали, каквото и да му говорѣли, повече отъ единъ доларъ той не давалъ. Единъ день въ кантората му влѣзла една красива мома, пошепнала му нѣщо на ухото и веднага се отдръпнала. Още въ този моментъ той извадилъ 25 хиляди долари, които предложилъ на момата. Единъ отъ приятелитѣ му билъ свидетелъ на тази случка и го запиталъ: Защо даде такава голѣма сума на младата мома? — Защото знае да говори — казалъ банкерътъ. Досега никой не ми е говорилъ като тази мома. Никога не съмъ слушалъ такива думи, като тия, които излѣзоха отъ нейната уста. Какви сж били тия думи? Това оставямъ на васъ, вие сами да отговорите.

Желая ви да постѣпвате като младата мома, която отвори сърдцето на банкера.

*

16. августъ, 5 ч. с.

Не дири своето си

Размишление.

„Любовта не се превъзнася, не се гордѣе; не дири своето си, не се раздражава, не мисли зло; на неправдата се не радва, а сърадва се на истината; на всичко хваща вѣра, на всичко се надѣе, всичко търпи.“

Въ единъ манастиръ служили нѣколко калугерки. Тѣ имали една добра, благочестива игуменка. Освенъ религиознитѣ си обязанности, тя се грижела и за стопанството на манастира, дето хранѣли нѣколко кокошки, които снасяли яйца. Игуменката забелязала, че яйцата липсвали. Тя се чудѣла, кой взима яйцата. Най-после дошла до заключение, че калугеркитѣ взиматъ яйца отъ курницитѣ и ги пекатъ, или варятъ въ келиитѣ си. За да не ставатъ злоупотрѣбления съ яйцата, игуменката издала строга заповѣдь. да не се пали огънь въ келиитѣ. Въпрѣки заповѣдта ѝ, яйцата продължавали да изчезватъ. Една вечеръ тя решила да провѣри, какво правятъ калугеркитѣ въ келиитѣ си. Тя погледнала презъ ключалкитѣ на вратитѣ и видѣла, че нѣкои отъ калугеркитѣ се молѣли, други се разговаряли или

четѣли книги. Въ една отъ келиитѣ тя видѣла нѣщо особено: две калугерки държали въ ржцетѣ си тель, на която било закачено яйце, което пекли на свѣщъ. — Чудна работа! На каква майстория ги е научилъ дяволътъ! Да пекатъ яйце на свѣщъ! Дяволътъ билъ около игуменката, чулъ обвинението, което тя хвърлила върху него, и казалъ: Напразно ме обвинявашъ. Този майсторлъкъ и азъ виждамъ за първи пѣтъ. — Какво да се прави тогава? — Нищо друго, освенъ да не отглеждашъ кокошки въ манастира. — Какъ да не отглеждамъ кокошки, когато ми трѣбватъ яйца? Щомъ трѣбватъ на тебе, и на калугеркитѣ трѣбватъ — отговорилъ дяволътъ и продължилъ пѣтя си.

*

17. августъ. 5 ч. с.

Новиятъ законъ

Съзерцание.

Днесъ всички хора искатъ да бждатъ физически здрави. Тѣ казватъ: Здравъ духъ, въ здраво тѣло. Физическото здраве се обуславя отъ два елемента: отъ въздухъ и отъ храна. Следователно, ако диша правилно и ако се храни правилно, човѣкъ ще бжде здравъ. Дишането и храненето сж два процеса, които сжществуватъ и въ духовния свѣтъ. Вжтрешната или духовна страна на дишането е правилното мислене. Вжтрешната, духовна страна на храненето е правилното чувствуване. Значи, между дишането и мисленето, както и между храненето и чувствуването сжествува тѣсна вжтрешна връзка. Ако дишането не се придружава отъ вжтрешна мисль, и ако храненето не се придружава отъ вжтрешно чувство, тия два процеса не се използватъ правилно. Обаче, ако човѣкъ свърже дишането съ стремежитѣ на своя умъ, а храненето — съ стремежитѣ на своето сърдце, и двата процеса ще се извършатъ правилно и ще иматъ добри резултати. Тогава можемъ да кажемъ, че всѣки човѣкъ, който отъ една страна диша

и мисли правилно, а отъ друга — яде и чувствава правилно, той е здравъ и физически, и психически.

За да избѣгнатъ болеститѣ и страданията, хората търсятъ причинитѣ, които ги създаватъ. Тѣ знаятъ, че като махнатъ причинитѣ, и страданията ще изчезнатъ. Две причини произвеждатъ болести и страдания: едната е физическа — неправилно дишане и хранене; втората причина е психическа: неправилно мислене и чувствуване. Храненето е свързано съ сърдцето, а сърдцето — съ душата. Дишането е свързано съ ума, а умътъ — съ духа. Следователно, хармониченъ животъ е онзи, въ който човѣкъ е успѣлъ да съпостави въ правилна връзка процеситѣ дишане и хранене по отношение силитѣ на душата и на духа. За да придобие тази хармония, човѣкъ трѣбва да се свърже съ ония хора, които сж здрави умствено и сърдечно. Той трѣбва да наблюдава, какъ диша и какъ се храни здравиятъ, а не болниятъ човѣкъ. Той трѣбва да наблюдава, какъ се изявяватъ мислитѣ и чувствата на здравия, а не на болния човѣкъ. На болния можете само да услужвате, но не се свързвайте съ него. Какво ще спечелите, ако изучавате една празна кесия? Какво ще спечелите, ако седите при сухъ изворъ? Има смисълъ да изучавате пълната кесия. Има смисълъ да седите при живия изворъ, който непрестанно блика. Празната кесия, пресъхналиятъ изворъ сж болнитѣ хора, отъ които нищо не можете

да придобиете. Пълната кесия, живият изворъ сж здравитѣ хора въ свѣта, отъ които всѣкога можете да се ползвате. Празната кесия трѣбва да отиде при пълната, а сухият изворъ — при живия. Това е Божественъ методъ, който трѣбва да се приложи.

Съвременнитѣ хора не успѣватъ въ живота си, понеже държатъ празнитѣ кесии затворени. Празната кесия е щерна, която очаква времето си да се напълни. За да се напълни, щерната трѣбва да бжде свързана съ нѣкоя кжща, дето има животъ. Сжщото се отнася и за човѣка. Докато не е свързанъ съ разумния животъ, човѣкъ всѣкога ще бжде празна кесия, празна щерна. Всички отрицателни прояви — безвѣрие, съмнение, недоволство сж причина за прекжсване на връзката на човѣка съ разумния животъ. Казано е въ Писанието: „Ние живѣемъ и се движимъ въ Бога“. Прекжсне ли връзката си съ Бога, човѣкъ всѣкога остава празна щерна.

И тъй, страданията крятъ въ себе си възможности за човѣка. Докато не е използвалъ и разбралъ възможноститѣ въ себе си, човѣкъ страда. Щомъ ги използва и разбере, страданието му се превръща въ радостъ. Радвайте се на малкитѣ страдания, приемайте ги съ любовъ, защото сж отъ Бога дадени. Ако не можете да приложите любовта си, дето трѣбва, защо ви е тя? Колкото малка да е любовта, тя трѣбва да се приложи на такова мѣсто, дето може да действа. Ако десетки

години наредъ поливате единъ камъкъ съ вода отъ любовь къмъ него, какво ще му предадете? Ако постоянно цѣлувате и пригръщате този камъкъ, какво ще му предадете? Най-много, което можете да направите, е да образувате малка трапчинка въ камъка. Цѣлувката и пригръдката на човѣка не е за камъка. Ако нѣкой човѣкъ е въ състоянието на камъкъ, трѣбва ли да го цѣлувате и пригръщате? Трѣбва ли да очаквате отъ камъка любовь? Който се е опитвалъ да застави камъка да го обича, той всѣкога е излизалъ отъ опита си съ пукната глава. Дървото за познаване на доброто и на злото не представя нищо друго, освенъ лошитѣ хора въ свѣта. Значи, Богъ е забранилъ на човѣка да се храни съ плодетѣ на лошитѣ хора. За да бжде здравъ, човѣкъ трѣбва да се храни само съ плодетѣ на добритѣ хора. Сега и на васъ казвамъ: Хранете се съ плодетѣ на добритѣ хора. Това е новиятъ законъ въ свѣта.

Кжде трѣбва да търсите лошитѣ и добритѣ хора? Лошитѣ и добритѣ хора не сж вънъ отъ васъ, но вътре въ васъ. Лошитѣ хора сж вашитѣ лоши мисли и чувства. Следователно, не очаквайте нищо добро отъ вашитѣ лоши мисли и чувства. Доброто можете да получите само отъ вашитѣ добри мисли и чувства.

*

18. августъ, 5 ч. с.

Новораждане

Размишление.

Като се натъква на своето естество, човѣкъ срѣща голѣмо противоречие. Той иска да обясни причината на това противоречие, но не може. За това противоречие, именно, е казано въ Писанието: „Чудно и страшно съмъ създаденъ, Господи.“ И гроздето може да се запита, защо, докато сокътъ му е прѣсенъ, има сладѣкъ вкусъ, а като престои нѣколко деня, става рѣзливъ и се кисва? Ученитѣ сж разрешили този въпросъ. Тѣ казватъ, че въ въздуха се намиратъ особени бактерии, наречени ферменти, които, щомъ попаднатъ въ гроздовия сокъ, предизвикватъ спиртна ферментация. Гроздената и овощна захаръ, които се намиратъ въ гроздето, подъ влиянието на спиртнитѣ ферменти се разлагатъ на спиртъ и вжгледуоокисъ. При това положение ние казваме, че гроздовиятъ сокъ се кисва, т. е. ферментира. Всѣка мисль, всѣко желание и всѣка постѣпка оставатъ въ човѣка особенъ родъ утайки, които претърпяватъ ферментирание или кисване. За да не става кисване, човѣкъ трѣбва да приложи филтъра на своето

сърдце и на своя умъ и, преди да сж се наслоили утайкитѣ, да ги отдѣли настрана. За да прилага тия филтри, човѣкъ трѣбва да се новороди. Затова Христосъ казва: „Ако се не роди отъ вода и отъ Духъ, човѣкъ не може да влѣзе въ Царството Божие.“ Новородениятъ живѣе съ Божествени мисли и чувства, които никога не ферментиратъ. Следователно, докато живѣе въ човѣшкото, човѣкъ всѣкога ще ферментира. Щомъ ферментира, той ще опита противоречията на своя животъ. Живѣе ли въ Божественото, въ него нищо нѣма да ферментира.

Едно отъ голѣмитѣ противоречия въ човѣшкия животъ се дължи на храненето. Като процесъ, храненето произвежда вътрешни противоречия въ човѣка. Запримѣръ, какви по-големи противоречия можете да търсите огъ тия, на които месоядцитѣ се натѣкватъ? Месото съдържа много отрови и нечистотии въ себе си, които причиняватъ много болести. Болеститѣ развалятъ цѣлия животъ на човѣка. Месната храна указва влияние не само върху организма на човѣка, но и върху неговия психически животъ. Като се храни съ месо, човѣкъ възприема качествата на животното, което е ялъ. Едно отличително качество на свинята, запримѣръ, е ровенето. Тя мисли, че съ ровене всичко става. Ровенето е отрицателна чѣрта, която човѣкъ възприема отъ свинята. Като знаете това, вие трѣбва да бждете внимателни въ избора на храната си.

Като рови корена на крушата, плодоветъ отъ дървото започватъ да падатъ на земята, и свинята мисли, че тя сама ги е изровила. Понѣкога и човѣкъ мисли по сѣщия начинъ. Той изоре земята, посади житото и после казва, че самъ е накаралъ житото да расте. Било е време, когато житото е расло само, безъ да го сѣятъ хората. При това, първоначално житото е било много едро. Колкото по-умни и по-културни ставали хората, толкова по-малки ставали житнитъ зрънца. Било е време, когато житнитъ зрънца били едри като дрѣнки. Дрѣнътъ е дърво, което цвѣти най-рано, а зрѣе най-късно. Поради тази отличителность на дрѣна е създаденъ единъ анекдотъ.

Въ далечното минало дяволътъ решилъ да избере едно отъ плоднитъ дървета за свое собствено и започналъ да наблюдава, кое отъ тѣхъ ще цвѣне най-рано. Като видѣлъ, че дрѣнътъ цвѣналъ прѣвъ, той се зарадвалъ и казалъ: Дрѣнътъ ще бжде мое дърво. Рано цвѣти, рано ще узрѣе и рано ще свърша работата си. Голѣма била изненадата му, когато видѣлъ, че дрѣнътъ узрѣлъ последенъ. Дяволътъ се разгнѣвилъ, че за прѣвъ пжтъ се лъже въ своя изборъ, и проклетъ дрѣна да стане коравъ, че когото биятъ съ дрѣнова пржчка, да знае, че късно ще узрѣе. Отъ този день дяволътъ изгубилъ вѣрата си въ дървета, които рано цвѣтятъ. Обаче, дрѣнкитъ иматъ лѣчебно свойство. Тѣ се употребяватъ противъ стомашно разстройство.

Запитали дрѣна: Защо твоитѣ плодове сж толкова дребни? Вижъ тиквата, какви едри плодове дава. Дрѣнътъ отговорилъ: Голѣмитѣ работи издържатъ само шесть месеца, а малкитѣ — вѣкове.

*

19. августъ, 5 ч. с.

Относителни и абсолютни разбирания

Размишление.

Въ древността ученицитѣ се спирали върху четиритѣ елемента на Аристотеля: вода, въздухъ, огънь и земя. Тѣ казвали, че човѣкъ не може да живѣе безъ тѣзи елементи. Той не може да живѣе безъ вода — отъ жажда ще умре; безъ въздухъ ще се задуши; безъ огънь ще замръзне и не може да се движи; безъ земя нѣма кжде да стѣпи и да си почине.

Съвременнитѣ учени казватъ, че тия четири елемента взиматъ голѣмо участие при образуването на органическия свѣтъ. Съ една дума, тѣ играятъ голѣма роля въ създаване на природата. Като сж изучили тия четири елемента, тѣй наречени въ широкъ смисълъ на понятието елементъ, казватъ, че водата е сложно тѣло, съставено отъ два обема водородъ и единъ обемъ кислородъ. Въздухътъ е смѣсь отъ $\frac{4}{5}$ азотъ и $\frac{1}{5}$ кислородъ. Земята пъкъ представля смѣсь отъ всички елементи, взети въ различни количествени отношения. Това, което уче-

*) Иоана 6 гл.

нитѣ нѣкога считали за елементъ, днесъ се указва, че не е елементъ. Защо? Защото може да се разлага на по-прости отъ себе си съставни части. Външно изглежда като елементъ, но не и вътрешно. И куклата външно прилича на човѣкъ, но не е човѣкъ. Тя има всички удове, каквито и човѣкъ има, но удоветѣ не я правятъ човѣкъ. Човѣкъ е същество, което има духъ, душа, умъ и сърдце. Духътъ е начало, което създава всичко; душата урежда всичко; умътъ изявява всичко, а сърдцето стопява всичко.

Като сравняваме сегашния животъ съ живота на миналото, виждаме голѣма разлика и въ научно, и въ религиозно отношение. Сегашнитѣ научни разбирания се различаватъ коренно отъ тия на миналото. И сегашнитѣ религиозни вѣрвания на хората се различаватъ коренно отъ миналитѣ. И бждешитѣ научни и религиозни възгледи на хората ще се различаватъ коренно отъ сегашнитѣ. Запримѣръ, малкитѣ деца вѣрватъ, че като тѣхнитѣ майки, бащи, братя и сестри нѣма въ свѣта. Вѣрно ли е това? Разбиранията имъ сж такива. Понѣкога и възрастнитѣ хора правятъ подобни заключения. Защо? Разбиранията имъ сж такива. Когато не разбира нѣщата, човѣкъ си представя това, което не е.

Въ времето на френската революция единъ младъ турчинъ казалъ на единъ старъ турчинъ: Въ Франция има революция. Стариетъ се хваналъ за брадата, замислилъ се и ка-

залъ: Благодаря на Бога. Дано това, което става тамъ, да дойде и къмъ насъ. Защо казалъ така? Не разбира човѣкътъ. Той мислѣлъ, че нѣ какво голѣмо благословение е сполетѣло Франция. Като му обяснили, че въ време на революцията нѣщата се обръщатъ съ главата надолу, той казалъ: Дано Богъ ни запази, да не изпраща и къмъ насъ това, което става въ Франция. Сега разбирамъ вече, какво представля революцията.

Какво означава думата „революция“? Революция означава, че всички нѣща се въртятъ около свой центъръ, около себе си. Колелото не се ли върти около себе си? Ако не се върти около себе си, ако не прави революция, то не може да се движи. Въ революцията има и добро, и зло. При доброто човѣкъ забогатява, при злото — осиромашава; при доброто човѣкъ оживява, при злото — умира. Въ природата сжествува привидна смъртъ. Когато едно сжщество умира, друго оживява. Злото, обаче, трѣбва постоянно да умира. Ако злото въ човѣка не умира постоянно, той не може да живѣе. Въ човѣка има нѣщо, което постоянно умира, но има нѣщо, което постоянно оживява. Запримѣръ, днесъ вие не сте това, което сте били въ детинството си, нито въ зародишното си състояние. Когато сте били въ зародишъ, вие сте били почти безъ тегло и постепенно сте увеличавали теглото си. Днесъ имате тегло повече отъ 60 клгр. Колкото повече расте тѣлото, толкова по-

вече се увеличава теглото му. Докато има малко тегло, детето не помни нищо отъ своя животъ. Колкото повече расте, съзнанието му се пробужда, и то започва да помни. Като порасне, детето проявява сила, въ зависимостъ отъ увеличаване на материята си. Обаче, материята се измѣрва съ една мѣрка, а енергията — съ друга. Материята произвежда единъ родъ налѣгане, а енергията — другъ.

Съвременнитѣ учени говорятъ за атмосферното налѣгане и казватъ, че това налѣгане върху човѣка се уравновесява съ неговото вътрешно напрежение. Ако нѣмаше вътрешно напрежение, външното налѣгане би го сплескало. Човѣкъ е изложенъ не само на физически, но и на психически налѣгания. Злото, запримѣръ, е външно налѣгане върху човѣка, а доброто — вътрешно. Ако нѣмаше външно налѣгане, човѣкъ би се прѣсналъ; ако нѣмаше вътрешно напрежение, той би се сплескалъ. Значи, външното и вътрешно налѣгане сж необходими. Днесъ на злото и на доброто се гледа като на особенъ родъ налѣгания върху човѣка. Споредъ нѣкои, злото е сила, която се проявява безъ законъ, а доброто — съ законъ. Какво лошо има въ това, че една сила се проявява безъ законъ, или съ законъ? Ето, индуситѣ гледатъ на живота като на зло, независимо това, дали се проявява съ законъ, или безъ законъ. Зло и добро сж относителни понятия. Когато разбойникътъ ограбва богатия човѣкъ, това наричаме зло. Защо? Защото го ли-

шава отъ богатството му. Богатиятъ страда, защото разбира цената на богатството. Ако не даваше цена на богатството си, той нѣмаше да страда. Ако разбойникътъ върне богатството назадъ, богатиятъ ще се радва. Въ този случай злото изчезва. Това показва, че понятията за зло и за добро сж относителни и се мѣнятъ споредъ разбиранията на хората.

Сега ще дамъ друго опредѣление за злото и за доброто. Ако правишъ зло безъ любовъ, това е зло; ако правишъ добро безъ любовъ, и това е зло. Запримѣръ, ако оберешъ нѣкой човѣкъ и не му върнешъ паритѣ, това е зло. Ти си направилъ зло безъ любовъ. Обаче, ако оберешъ човѣка и върнешъ паритѣ му назадъ, ти си направилъ добро. Това е зло, направено съ любовъ. Ако правишъ зло съ любовъ, това е добро; и ако правишъ добро съ любовъ, това е пакъ добро.

Често хората говорятъ зле за себе си. Запримѣръ, нѣкой казва: Не съмъ способенъ човѣкъ. Защо ми е животъ, пѣленъ съ страдания? Защо ми е това богатство, като нѣма кой да ме обича? Защо ми е това знание, като нѣма кжде да го приложи? Защо ми е даденъ този хубавъ гласъ, като нѣма кой да ме слуша? Онѣзи отъ васъ, които сте дошли на планината, пѣйте за самата планина, за камънитѣ, за водитѣ. Тѣ сж най-добритѣ слушатели. Започнете да пѣте и ще видите, че водитѣ ще се плискатъ, малкитѣ камъчета ще подскачатъ. Ако вие пѣте и сами не се слушате, отвѣнъ-

никой нѣма да ви слуша. Вие ще бждете едновременно изпълнителъ и слушатель. Ако вие сами нѣмате добро мнение за себе си, и хората нѣма да иматъ добро мнение за васъ. Като имате добро мнение за себе си, ще имате добро мнение и за окръжаващитѣ.

Мнозина се мислятъ за сиромаси и казватъ, че нѣматъ срѣдства за учители, да ги учатъ. Тѣ не знаятъ, че Онзи, Който учи всички хора, това е Богъ. Той учи човѣка отвътре чрезъ самия животъ. Той го учи чрезъ злото и чрезъ доброто. Той го учи чрезъ всички блага и чрезъ всички несгоди. Следователно. Богъ иска отъ човѣка да има пълна вѣра и пълно упование въ Него. Богъ иска човѣкъ да прилага любовта, както Той я прилага. Богъ е толкова снисходителенъ, че не иска отъ човѣка да бжде дълготърпеливъ, но поне търпеливъ. Той не иска отъ човѣка да бжде вселюбещъ, но да бжде поне любещъ.

Като ученици, отъ васъ се иска разумность, да използвате това, което днесъ ви се дава. Всѣка мисль, всѣко чувство, всѣка постѣпка, колкото да сж малки, използвайте ги въ дадения моментъ. Не отлагайте нѣщата за бждеще. Настоящото е ваше, а не бждещото. Така постѣпватъ разумнитѣ, добритѣ, любещитѣ хора.

Благодарете за всичко, което ви се случва въ живота.

*

20. августъ, 5 ч. с.

Малката молитва

„Любовта никога не отпада.“

Едно цвѣтенце на планината се молѣло на Бога: Господи, посещавай ме съ Своята роса и съ небесната Си свѣтлина, да се радва моето малко сърдце на Твоитѣ блага.

Азъ, Господи, ще се обличамъ съ най-хубавитѣ си дрехи да посрѣщамъ Твоята свѣтлина.

Който минава покрай мене, азъ ще го поздравявамъ въ Твоето име.

*

21. августъ, 5 ч. с.

Царь и служителъ

Христосъ казва: „Азъ съмъ пжтьтъ, истината и животътъ.“

Който е позналъ Христа, той следва Неговия пжтъ. Който е позналъ Христа, той лесно се ориентира въ живота. Пжтьтъ му е освѣтенъ отъ Божественото слънце. Който не е позналъ Христа, пжтьтъ му е затворенъ. Той не може да се ориентира въ живота, намира се въ мъгла, въ каквато и вие днесъ се намирате. Като гледа мъглата предъ себе си, човѣкъ мисли, че цѣлата земя е непрогледна. Ако мисли така, той се заблуждава. Въ сжщность, мъглата е само предъ неговитѣ очи, или въ неговото съзнание. Има хора, които всѣкога живѣятъ въ свѣтлина. За тѣхъ Божественото слънце никога не залѣзва. Било е време, когато цѣлата земя е била мъглявина, но днесъ хората се радватъ на небето и на земята, на дневни и нощни свѣтила. Мъглата, която виждате днесъ, показва, че хората ще минатъ презъ известни изпитания, които могатъ да преодолеятъ съ вѣра и разумность. Имайте вѣрата на житното зърно, което прекарва цѣла зима подъ снѣга, като подъ топла завивка. Когато вали дъждъ, то благодари на

Бога, че размеква коравото и сухо сърдце на земята, да не го притиска много. Житното зърно благодари и за дъжда, и за мъглата, и за снѣга и съ търпение очаква топлитѣ слънчеви дни, когато ще подаде главичката си надъ земята и ще почне да расте.

Следователно, ако житното зърно има такава вѣра, колко повече човѣкъ трѣбва да има вѣра въ Онзи, Който е изтрилъ много сълзи, много страдания е премахналъ, много несгоди е превърналъ въ блага. Много недоразумения, много прѣчки, много мъчности е премахналъ Богъ отъ пътя на човѣка, но въпрѣки това, той продължава да е недоволенъ. Човѣкъ е недоволенъ или отъ външността си, или отъ условията на живота си. Той иска да се облича добре, да се храни добре, да живѣе като царь. Колко хора могатъ да бждатъ царе въ свѣта? Днесъ има най-много около стотина царе. Какво ще правятъ другитѣ хора? Има едно вакантно мѣсто за царь — царь на себе си. Всѣки може да бжде царь на себе си.

Сега азъ желая на всички да станете царе на себе си, а служители на Бога. Който може да стане царь на себе си, а служителъ на Бога, той ще получи Божието благословение.

*

22. августъ, 5 ч. с

Три ценни нѣща

Размишление.

Три ценни нѣща има въ живота, които човѣкъ трѣбва правилно да възприеме. Тѣ представятъ основа, върху която човѣкъ може да гради. Първото ценно нѣщо е любовта, която носи благата на живота. Любовта пѣкъ излиза отъ Духа. Тя се изявява главно по два начина: чрезъ даване и чрезъ приемане. Тамъ, отдето излиза любовта, е мѣсто на даване. Значи, Духътъ дава. Тамъ, дето любовта се влива, е мѣсто на приемане. Понеже любовта се влива въ душата, затова казваме, че душата приема. Следователно, за да се яви любовта сж необходими: сжщество, отъ което да дойде любовта, и сжщество, което да я възприеме. Силата на човѣшката душа седи въ възприемане на любовта. Когато човѣкъ възприеме правилно любовта, въ душата му настава миръ, радостъ и веселие, и всички противоречия въ живота му изчезватъ. Докато се натѣква на противоречия, човѣкъ не е възприелъ още любовта. Като знае това, той трѣбва да търси причината за противоречията въ себе си, а не вънъ отъ себе си. Противоре-

чията показватъ, че прозорцитѣ на къщитѣ ви сж замѣглени, вследствие на което свѣтлина-та не може свободно да прониква презъ тѣхъ. Изтрийте прозорцитѣ си съ мека, чиста кърпа, да имате повече свѣтлина.

Второто ценно нѣщо въ живота е мѣдростъта, която носи свѣтлина и знание. Силата на човѣшкия духъ се крие въ свѣтлината и знанието, които той възприема.

Третото ценно нѣщо въ живота на човѣка е истината, която носи свобода. Който не е свободенъ, той не е придобилъ ценноститѣ на свободата. Казано е въ Писанието: „Истината ще ви направи свободни.“ Само свободниятъ човѣкъ може да се движи. Само свободниятъ може да прилага любовта. Само свободниятъ може да прилага знанието и свѣтлината. Само свободниятъ може да живѣе.

Всички, които слушатъ Словото, трѣбва да слушатъ чрезъ законитѣ на любовта, на мѣдростъта и на истината. Не слушатъ ли чрезъ тия закони, тѣ нѣма да разбератъ ценноститѣ, които любовта, мѣдростъта и истината носятъ въ себе си. Всѣки може да произнесе думитѣ „любовъ, мѣдростъ и истина,“ но всѣко произнасяне на тия думи има различно съдържание и различенъ смисълъ. Всѣки може да пѣе, но между пѣнието на гениалния и на обикновения пѣвецъ има голѣма разлика. Грамадна разлика сжествува между гениалния и обикновения художникъ, между гениалния и обикновения ораторъ. Обикновенитѣ пѣвци,

музиканти, художници, оратори дигатъ само прахъ въ живота си. И прахътъ е на мѣсто, защото помага за образуване на дъждовнитѣ капки. Дъждовнитѣ капки образуватъ калъта. Щомъ намѣри тази калъ, гениалниятъ майсторъ веднага я впрѣга на работа. Отъ калъта той прави хубави грънци. Следователно, ако отъ праха човѣкъ не може да образува дъждовни капки, ако отъ дъждовнитѣ капки не може да направи калъ и отъ калъта—хубави грънци, той не е гениаленъ майсторъ.

Мнозина искатъ да знаятъ, дали даденъ човѣкъ ги обича. Само гениалниятъ човѣкъ се обича, защото отъ праха той може да образува водни капки, отъ воднитѣ капки—калъ, а отъ калъта—хубави грънци. Следователно, който страда, безъ да може да си помогне, той е обикновенъ човѣкъ. Ако отъ праха и калъта, които имате, не можете да извадете една свѣтла постѣпка, вие сте обикновени хора. Щомъ е дошълъ на земята, човѣкъ трѣбва да бжде необикновенъ, да бжде скулпторъ—отъ праха и отъ калъта да вае красиви статуи за бждещето.

Нѣкои казватъ за себе си, че сж добри, че иматъ любовъ. Добротата и любовта се проявяватъ извънъ времето, а последствията имъ оставатъ въ времето. Всѣко нѣщо, което се проявява извънъ времето, е вѣчно, т. е. всѣкога пребждва. Проявеното, обаче, не пребждва всѣкога. Ако влѣзете въ освѣтенъ салонъ, вие виждате цѣлата обстановка: картини, ста-

гуи. Щомъ изгасне свѣтлината, картинитѣ изчезватъ. Докато имате свѣтлина, вие сте въ реаленъ свѣтъ; щомъ свѣтлинага изчезне, вие сте въ нереаленъ свѣтъ, или въ свѣта на сѣнкитѣ. Ти си щастливъ, но въ единъ моментъ щастиего ти изчезва. Ти любишъ, но въ единъ моментъ любовта ти изчезва. Ти си свободенъ, имашъ знания, но въ единъ моментъ свободата и знанието ти изчезватъ. Любовъ, знание, свобода, които се явяватъ и изчезватъ, не носятъ ценноститѣ на живота. Ще кажете, че условията били такива. Започнете ли да коментирате, вие живѣте въ преходнитѣ нѣща, въ сѣнкитѣ на живота. Любовта, мъдростта и истината не търпятъ никакви коментарии. Идейната любовъ непрекъснато расте и се увеличава. Тя обхваща всички сѣщества, които Богъ е създалъ. Реални нѣща сж само тия, които Богъ е създалъ. Всички останали сж нереални. Тѣ се явяватъ и изчезватъ, като сѣнкитѣ. Следователно, за човѣка е ценно само онова, което Богъ е създалъ. Той е създалъ неговото тѣло, неговото сърдце, неговия умъ, неговата душа и неговия духъ. Ценете тия нѣща въ себе си и за нищо не ги продавайте. Всѣка една отъ тия ценности има свой специфиченъ езикъ.

Съвременнитѣ хора едва сега започватъ да изучаватъ езика на сърдцето. Който не познава този езикъ, той иска да предаде чувствуванията си на обикновения езикъ. Сърдцето не си служи съ езика на устата. Защо

трѣбва да питате човѣка, дали ви обича? Вслушайте се въ сърдцето му и вижте, какво говори то. Ако слушате единъ пѣвецъ, трѣбва ли да го питате, какъ пѣе? Ако питате, вие сте глухъ, ухото ви не възприема тоноветѣ. Когато пѣвецътъ пѣе, ухото е компетентно, то разбира, правилно ли пѣе пѣвецътъ, или не. Ако пѣвецътъ не може презъ лѣвото ухо на слушателя си да внесе любовь и ценноститѣ на живота, а презъ дѣсното — свѣтлината и знанието на мъдростъта, той не е истински пѣвецъ. И ако слушателятъ не може презъ лѣвото ухо да възприеме любовта и ценности-тѣ на живота, а презъ дѣсното — свѣтлината и знанието на мъдростъта, той нищо не е чулъ. Той е слушалъ съ затворени уши.

Да гледашъ и да не виждашъ, да слушашъ и да не чувашъ, това значи, да живѣешъ вънъ отъ Божествения свѣтъ. Говорътъ, пѣнието, музиката сж велики нѣща, съ които Богъ е надарилъ човѣка. Дето има говоръ, пѣние и музика, тамъ Богъ присѣтствува. Той говори на хората чрезъ Словото си, чрезъ пѣсенъта, чрезъ великата хармония. Ако ушитѣ ви бѣха отворени, вие щѣхте да чуete любовната пѣсенъ на ангелитѣ: О, човѣци, създадени по образъ и подобие на Бога, слушайте гласа на вашия Творецъ, на вашия Баща, Който днесъ говори. Слушайте, както ние Го слушаме.

Вършете волята Му, както ние я вършимъ. И въ това седи смисълътъ на безсмъртния животъ.

Христосъ казва: „Азъ съмъ вратата.“ Вратата представя любовта. Презъ нея трѣбва да мине всѣки, за да влѣзе въ приемната стая — стаята на свѣтлината и знанието. Тукъ той ще намѣри истината и свободата. Да бѣде човѣкъ свободенъ, това значи, да познава Бога, да е възприелъ знанието и свѣтлината, които мждростта носи. Да люби човѣкъ, това значи, да е възприелъ великия животъ. За да придобие любовта, която осмисля живота и внася радостъ и веселие въ душата, човѣкъ трѣбва да се откаже отъ обикновенитѣ оратори, пѣвци, музиканти, художници, които дигатъ прахъ около себе си. За да придобие мждростта, която прави човѣка мощенъ и силенъ, човѣкъ трѣбва да се откаже отъ онова знание, което внася мракъ и тъмнина въ съзнанието. За да придобие истината, която дава свобода, човѣкъ трѣбва да се откаже отъ заблужденията, които го ограничаватъ. Любовта превръща скърбитѣ въ радости, несгодитѣ — въ блага. Стремете се къмъ любовта, която носи ценноститѣ на живота.

Азъ виждамъ вече тукъ - таме малки цвѣтенца да поникватъ и малки изворчета да ги оросяватъ. Азъ чувамъ вече птичкитѣ да пѣятъ, и децата безгрижно да играятъ. Далечъ нѣкъде на хоризонта азъ виждамъ Божественото слънце да изгрѣва. Първитѣ два лъча сж лъчитѣ на Божията Любовь и Мждростъ. Тѣ се съединяватъ въ едно, за да образуватъ

лжча на Божията Истина и Свобода. Радвайте се и веселете се за това, което сега иде.

Желая ви сега, лжчитѣ на Божията Любовь и Мждрость да излѣзатъ отъ вашето сърдце и отъ вашия умъ, да се съединятъ въ едно, за да образуватъ лжча на Божията Истина и да станете силни и свободни. Приемете тѣзи лжчи въ себе си, за да имате изобилно животъ, знание и свобода, които да посветите въ служене на Бога, Който ви е далъ всичко. Не се безпокойте за себе си, нито за свѣта. Новъ, огличенъ свѣтъ ще се създаде. Яйцето е турено вече подъ квачката. Следъ 20 дня черупката на яйцето ще се счупи и отъ него ще излѣзе новъ животъ — пѣтелътъ на новия день. Той ще пѣе и кукурига, ще възпѣва новия день—денътъ на новата култура, на Божественото слънце. Бждещиятъ свѣтъ е свѣтъ на любовь и разбирателство между хората, свѣтъ на братство и свобода.

Съвременнитѣ хора сж изложени на изпитания и страдания, съ които трѣбва да се справятъ. За да се справятъ, тѣ трѣбва да бждатъ разумни, да поставятъ всѣко нѣщо на своето мѣсто и предназначение. Стариятъ човѣкъ трѣбва да избере дреха, съответна за него, възрастниятъ да си избере дреха, съответна на своята възраст, младиятъ — за своето тѣлосложение и възраст, и детето — сжщо трѣбва да си избере детинска дреха. Стане ли нѣкакво размѣсване на дрехитѣ, човѣкъ неизбежно ще се натъкне на страдания. Всѣка мисълъ,

всѣко чувство и всѣка постѣпка трѣбва да отидатъ на своето мѣсто. Това зависи отъ тѣхната форма. Страданията на хората се дължатъ на това, че е станало размѣсване на Божиитѣ блага. Всѣки е взелъ това благо, което не е опредѣлено за него. Колкото блага дойдатъ при васъ, вие сте длѣжни да ги отпразвите на мѣстоназначението имъ. Затова е казано, човѣкъ да не спира благата, които идатъ при него. Последното благо, което никой не иска, е за васъ. По това ще познаете, кое благо е опредѣлено за васъ. Канятъ ли ви на угощение, вземете последното мѣсто. Когато дойде домакинътъ, той ще опредѣли, кое мѣсто е за васъ. Запазете сѣщото правило и по отношение на Бога. Покани ли ви Богъ на своята трапеза, вземете последното мѣсто. Богъ ще ви каже, кѣде да седнете. Мѣстото на човѣка се опредѣля отъ неговия духъ, отъ неговата душа, отъ неговия умъ и отъ неговото сърдце. Отъ тия нѣща се опредѣля неговата служба и предназначение въ свѣта. Заемете ли по този начинъ мѣстото си, никой не може да ви го отнеме.

Тѣй щото, когато човѣкъ се постави на своето мѣсто по духъ, по душа, по умъ и по сърдце, Богъ ще му проговори. Да ви проговори Богъ, това значи, да сте Го познали. Богъ посещава само ония, на които сърдцето, умътъ, душата и духътъ сѣ на мѣсто. Посети ли ги Богъ, тѣ ще изпитатъ голѣма радостъ. Ще кажатъ нѣкои, че предназначението на сърд-

цето е да изпраща кръвта по тѣлото. Като изпраща кръвта по тѣлото, сърдцето трѣбва да има предъ видъ всички клетки на организма, да не остане нито една клетка ненахранена. Умътъ пъкъ има задача да изпраща мисловна енергия — храна, за всички клетки на мозъка. Задачата на истината е да освободи всички клетки на човѣшкия организъмъ отъ ограничителнитѣ условия, при които се намиратъ. Щомъ ги освободи, тѣ ще разбератъ, че иматъ гениаленъ господарь, който се грижи за тѣхъ. Каквото представя Богъ за човѣка, такова нѣщо трѣбва да бжде човѣкъ за своитѣ клетки. Човѣкъ трѣбва да превъзпита всички недоволни клетки въ себе си, да ги направи доволни и щастливи, да могатъ единъ день и тѣ да го признаятъ за свой добъръ господарь. Днесъ само една частъ отъ клеткитѣ на човѣшкия организъмъ признаватъ човѣка за свой господарь, но една частъ отъ тѣхъ не го признава. Тѣ казватъ: Господарьтъ ни не е тукъ. Ние ядемъ и пиемъ, но кой яде и кой плаща, не се знае. Тукъ владѣе пълна анархия.

„Азъ съмъ врата“, казва Христосъ. Вратата представя любовта. Който влѣзе презъ тази врата, той ще излѣзе, и паша ще намѣри. Пашата представя Божествената мъдрость, на чиято свѣтлина се развиватъ всички блага, предвидени отъ Бога.

Днесъ вие сте събрани тука. По силата на какво е станало това събиране? По силата на вашитѣ сърдца, по силата на вашитѣ умове,

по силата на вашитѣ души и по силата на вашитѣ духове. Щомъ Богъ ви е събралъ всички заедно, и Той ще присѣтствува между васъ.

Желая ви, още днесъ да видите присѣтствието на Бога навсѣкжде и да направите това, което досега не сте направили. Какво трѣбва да направите? Вие трѣбва да възкресите мъртвитѣ, да просвѣтите невежитѣ, да освободите робитѣ. Като направите това въ себе си, вие ще можете да го направите и вънъ отъ себе си. Освободете вашия умъ, вашето сърдце, вашата душа и вашия духъ и станете служители на Господа, Който днесъ ви говори. Който не може да направи това самъ, да остави на Бога, Той ще го направи.

*

1. Съборна беседа отъ Учителя, държана на 26 августъ, 1939 г. 5 ч. с. София. — Изгрѣвъ.

Запалка на свещения огънъ

Размишление.

Въ свѣта сжществува само едно начало — началото на любовта, само едно изявление — изявлението на мъдростта и само едно спасение, или освобождение, което произтича отъ истината. Начало, изявление и освобождение, това сж думи, на които човѣкъ разбира смисъла, само следъ като е училъ много време. Любовта, като начало на живота, може да се разбере, само следъ като човѣкъ се домогне до свещения огънъ. Какво представя свещениятъ огънъ? Въ древността сжществували школи, въ които се говорѣло за свещения огънъ. Външно свещениятъ огънъ е като обикновения, съ единствената разлика, че се е поддържалъ да гори непрекъснато. Мнозина сж търсѣли свещения огънъ въ светилището на храма. Тѣ сж го разбирали външно. Въ сжщностъ свещениятъ огънъ се намира въ човѣшкото сърдце. Това е вътрешната, мистична страна на свещения огънъ. Онѣзи, които не сж изучавали закона на свещения огънъ, сж минали презъ

голѣми страдания. Онѣзи, които сж изучавали този законъ, сж минали презъ голѣми радости. Свещениятъ огънь е оржие противъ неприятеля за тѣзи, които търсятъ Бога. Освенъ въ човѣшкото сърдце, той се срѣща и въ пространството. Дето го потърсите, ще го намѣрите, навсѣкжде равномерно разпредѣленъ.

Много теории съществуватъ за свещения огънь, но въ края на краищата, теории ще си останатъ. Срѣщате нѣкой музикантъ, който ви говори за музиката, за отношенията между тоноветъ, за хармоничното съчетание между тѣхъ, но накарайте го да изпѣе нѣщо. не може. Ако е въпросъ за хипотези и теории, той може да ви изнесе много такива. но дойде ли до практика, до приложение, нищо не може да направи. Добро нѣщо сж и хипотезитѣ. и теоритѣ, но най-добре е да знае човѣкъ правилно да пѣе. Възрастниятъ обича да теоретизира върху нѣщата, обаче, детето не обича теория. Като види запалена свѣщъ, или запаленъ огънь, то веднага се приближава къмъ него, иска да пипне. Майката казва: Гъшъ! Тази едносрична дума е остатъкъ отъ единъ старъ езикъ — ватански. Смисълътъ ѝ е следниятъ: Докато не изучишъ нѣщата, не пипай. Обаче, детето не разбира смисъла на тази дума и мисли, че майка му казва: Дръжъ! То отива къмъ огъня, туря си прѣстчето близо до него и веднага отскача назадъ. Като направи този опитъ три пѣти, то бѣга вече отъ огъня. Сега освенъ практическо знание, детето има още и теорети-

ческо. То знае, че огънятъ изгаря. Когато не трѣбва да пипа нѣкжде, и на възрастния човѣкъ казватъ „Гъшъ!“ Ако не послуша този гласъ, и той ще се намѣри предъ опитността на детето, което е пѣхнало прѣстчето си въ огъня или въ запалената свѣщъ.

Следователно, когато питатъ, какво нѣщо представятъ страданията, казвамъ: Страданията не сж нищо друго, освенъ изгаряне на прѣстъ или на другъ нѣкакъвъ удъ отъ запалена свѣщъ. Като гори, свѣщъта говори на хората, но малцина разбиратъ езика на пламъка, т. е. на свѣтлината. Нѣма по-красивъ езикъ отъ този на свѣтлината. Пламъкътъ на свѣщъта не е нищо друго, освенъ свѣтлина, която прониква въ човѣшкитѣ очи и му дава възможностъ да вижда. Свѣтлината е свещениятъ огънь на природата. Тя чъртае границитѣ на предметитѣ и ги прави достъпни за човѣка.

И тъй, силата на човѣка седи въ знанието, което той има за свещения огънь. Човѣшкитѣ мисли, чувства и постѣпки сж форми, чрезъ които свещениятъ огънь се изявява. Въ живота всичко се дължи на свещения огънь. Чувства, лишени отъ свещения огънь, сж неустойчиви и студени. Тази е причината, поради която хората се оплакватъ, че нѣкога сж били обичани, но сж изгубили любовта си. Любовта не се губи, но топлината на чувствата изчезва. Срѣщате вашия възлюбенъ или вашата възлюбена и казвате, че студенина лѣха отъ тѣхъ. Чувства, лишени отъ топлина, сж подоб-

ни на северния полюсъ, който всѣкога е покритъ съ ледъ и снѣгъ. Бѣлъ е северниятъ полюсъ, но студенъ. Защо? Свещениятъ огънь въ него е изгасналъ.

Бѣлиятъ и черниятъ цвѣтъ въ природата означаватъ две различни състояния. Въ свещения огънь тѣ сж на мѣстото си. Черниятъ цвѣтъ показва, че нѣщата трѣбва да се възприематъ хармонично. Бѣлиятъ цвѣтъ показва, че трѣбва хармонично да давашъ. Щомъ дадешъ нѣщо отъ себе си, веднага ще отидешъ да учишъ. Днесъ малко хора обичатъ да учатъ; повечето учатъ насила. Децата отиватъ на училище и плачатъ, не имъ се учи; младата булка става сутринъ рано, започва да работи, но плаче, не ѝ се учи. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не е плакалъ. Дойде ли страданието, той взима кърпа, трие очитѣ си и плаче — не иска да учи. Когато отивалъ при свещения огънь, свещеникътъ измивалъ лицето си съ свещена вода. За да не падатъ капки отъ водата на земята, той изтривалъ лицето си съ чиста кърпа. И вие се миете сутринъ, но капки вода падатъ на земята. Защо? Не е свещена тази вода. Всички хора, които сж служили около свещения огънь, сж били свещеници. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не е наклаждалъ този огънь. Съ други думи казано: Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не е любилъ и разлюбилъ. Докато е любилъ, огънятъ му е горѣлъ. Щомъ разлюби, огънятъ изгасва. Той е изгорилъ възлюбения си на своя огънь. Мла-

дата мома казва: Изгори ме! Младиятъ момъкъ казва: Изгори ме! Майката и бащата казватъ за децата си: Изгориха ни! Синоветъ и дъщеритъ се оплакватъ огъ родителитъ си и казватъ: Изгориха ни! Всички хора — учители, ученици, господари, слуги, свещеници, управници се оплакватъ, че ги изгорѣли. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който да не е горѣлъ.

Изгарянето на човѣка представя една отъ неговитъ минали опитности. Изгорѣлитъ спятъ въ гробоветъ си, но трѣбва вече да възкрѣснатъ. Свещениятъ огънь ще ги възкреси. Колкото повече е горѣлъ човѣкъ, толкова побудно е съзнанието му. Докато не се пробуди съзнанието му, той не намира смисълъ въ живота. Щомъ съзнанието му се пробуди, той разбира вече живота като основа, върху която ще гради. Той разбира вече, че свѣтътъ, съ всички свои форми, представя възможность и условия, създадени отъ свещения огънь за подигането на човѣка като духъ, душа, умъ и сърдце. Чрезъ тѣзи пособия той изгражда красиво тѣло, съ което влиза въ контактъ съ Божествения свѣтъ.

И тъй, помнете: Свещениятъ огънь осмисля всички нѣща — приятни и неприятни. Който не разбира смисъла на този огънь, той се чуди, защо идатъ страдания до главата му. Така може да пита и кокошката, на врата на която е забитъ ножъ. Отъ нейно гледище това е пресъжпленис; отъ гледището на човѣка, който я коли, това е благо. Ако кокошката се

е пожертвувала доброволно за подигането на човѣка, който я коли, смъртта ѝ е на мѣсто.

Въ миналото, нѣкога, дохождали при Буда, като при Учителъ, различни хора — брамини, учени, философи, да търсятъ истината. Единъ день той решилъ да се уедини, да се вгълби въ себе си и казалъ на ученицитѣ си, че този день нѣма да приема. Всички, които го посетили, били върнати назадъ — никого не приели. По едно време, като лежалъ подъ едно дърво, Буда забелязалъ отдалече още, че пристига единъ беденъ човѣкъ. Той веднага скочилъ на крака и се отправилъ къмъ него. Като видѣли това, ученицитѣ му си помислили: Чудно нѣщо! Нашиятъ Учителъ днесъ не приеме никого. Знатни, учени, философи го посетиха, но той върна всички, а на този беднякъ скочи на крака. Като разбралъ мисълта на ученицитѣ си, Буда ги извикалъ настрана и имъ казалъ: Нѣкога, преди стотици животи, азъ бѣхъ браминъ. Единъ день, когато четѣхъ молитвата си, азъ се почувствувахъ силно изтощенъ и паднахъ на земята — не можехъ да довърша молитвата си. Въ това време отнѣкъде подскочи заякъ, хвърли се въ моя огънь и се опече. Азъ отрѣзахъ частъ отъ месото му, подкрепихъ силитѣ си и свършихъ молитвата си. Тия знатни хора, които ме посетиха днесъ, търсятъ истината за себе си. Никой отъ тѣхъ не е пожертвувалъ живота си, като този заякъ. Днешниятъ беденъ човѣкъ, когото приехъ на разговоръ, е нѣкогашниятъ заякъ. Той се пожерт-

вува за мене, да се подигна, и азъ направихъ нѣщо за неговото подигане.

Следователно, докато не може да се хвърли въ свещения огънь, да се опече, за да го изядатъ другитѣ, човѣкъ не може да се подигне. Заякътъ стана жертва за Буда, да подкрепи силитѣ му. Ако въ студенъ зименъ день сте на планината, съ раници, пълни съ дебели дрехи, съ провизии за ядене и пиене, но огънь нѣмате, вие сте загубени. И онзи, който може да ви донесе запалка за огъня, той ви е спасилъ отъ смъртъ.

Съвременнитѣ хора иматъ всичко, но едно имъ не достига — запалката на свещения огънь. Като намѣрите тази запалка, носете я всѣкога съ себе си. Огънътъ има свойството да изгаря и да топи нѣщата. Каквото туришъ въ него, той нищо не изхвърля навънъ. Като се говори на хората за огънь, тѣ започватъ да се страхуватъ. Тѣ иматъ предъ видъ огъня на човѣшката любовъ, който изгаря сърдцата имъ. Запалете свещения огънь въ човѣка съ Божията Любовъ и не се страхувайте. Той ще се запали, ще свѣти, но безъ да изгаря. Запалете човѣшката душа съ свещения огънь на Божията Любовъ и вижте, какво ще стане съ нея. Тя ще се облѣче въ бѣлъ цвѣтъ и ще започне да свѣти. Бѣлиятъ цвѣтъ е емблема на чистота. Божиитѣ блага се събиратъ въ бѣлия цвѣтъ. Като разложите този цвѣтъ, ще намѣрите тия блага, изразени въ седемъ различни цвѣта. Съвременнитѣ учени не знаятъ.

какво представя всѣки цвѣтъ отдѣлно и какво е неговото приложение. Тѣ знаятъ, отъ колко билиона трептения е съставенъ всѣки цвѣтъ, но каква е употрѣбата на тия цвѣтове, не знаятъ. Това знаятъ само посветенитѣ, гениалнитѣ. Сжщото можемъ да кажемъ и за свещения огънь. Само посветенитѣ знаятъ, какво представя свещениятъ огънь. Талантливитѣ едва сега сж започнали да го изучаватъ, а обикновенитѣ хора не сж чували нищо за него.

И тъй, когато кажете, че не разбирате нѣщата, вие сте обикновени хора; когато разбирате, вие сте талантливи; когато прилагате, вие сте гениални; когато опититѣ ви излизатъ сполучливи, вие сте светии; когато работите свободно съ свещения огънь, вие можете да бждете Учителъ. Човѣкъ, който не е билъ обикновенъ, не може да бжде талантливъ; който не е билъ талантливъ, не може да бжде гениаленъ; който не е билъ гениаленъ, не може да бжде светия; който не е билъ светия, не може да бжде Учителъ. Не е въпросъ само да учителствува човѣкъ. Нѣщо специфично се изисква отъ учителя. Изобщо, за да бжде майка, баща, братъ, сестра, човѣкъ трѣбва да има нѣ какво специфично качество въ себе си. За да бжде баща или майка, човѣкъ трѣбва да носи образа на Бога въ духа, въ душата, въ ума и въ сърдцето си. Не носи ли този образъ въ себе си и заеме почтената служба на майка или на баща, човѣкъ ще си създаде голѣми нещастия. Такава майка и такъвъ баща ще ро-

дятъ грѣшникъ синъ или грѣшница дъщеря.

Кой човѣкъ е грѣшенъ? Грѣшенъ е този, въ когото свещениятъ огънь не гори. Нѣкога е горѣлъ този огънь въ него, но после е загасналъ. Въ грѣшния човѣкъ гори обикновениятъ огънь, въ който всичко се топи и изгаря. Праведенъ човѣкъ е онзи, въ когото свещениятъ огънь гори, безъ да изгасва и безъ да изгаря нѣщата. Изгасне ли свещениятъ огънь, човѣкъ преживява голѣми катаклизми. Стане ли въпросъ за свещения огънь, не казвамъ да го палите, но подържайте го да не загасне. Всѣки самъ трѣбва да подържа свещения огънь, да не оставя слугитѣ му да се грижатъ за него. Всѣки самъ е жрецъ, служителъ, ангелъ, серафимъ на своя свещенъ огънь. Никой не може да изгаси свещения огънь на човѣка, освенъ той самъ. Като го изгаси, той започва да страда и се оплаква, че никой не го обича. Това не е вѣрно. Пръвъ Богъ обича човѣка, заради ксето го е изпратилъ на земята да се учи. За да каже човѣкъ, че никой не го обича, това показва, че пръвъ той не обича. Той е живѣлъ само за себе си. Пожертвувалъ ли се е като заяка, който се хвърли въ огъня, за да може Буда да се нахрани съ него и да довърши молитвата си?

Следователно, като живѣе и се жертвува за ближнитѣ си, човѣкъ дохожда до положение да съзнава, че добродетелитѣ на хората сж и негови лобролетели; и престѣпленията на хората сж и негови престѣпления. Сжшо така

добритѣ и лошитѣ дѣла на хората сж и негови добри и лоши дѣла. Имате ли това съзнание, като видите, че нѣкой грѣши и върши престѣпления, ще си кажете: Моятъ братъ грѣши, следователно, и азъ грѣша. Затова ще се заема да изправя погрѣшката си. Видите ли една ябълка, благодарете за нейното безкористие. Тя дава отъ своето благо на всички. Видите ли единъ изворъ, благодарете и за неговото безкористие. Който мине край него, задоволява жаждата си.

Желая сърдцата на всички хора да бждатъ чисти извори, които да бликатъ непрестанно.

Желая умоветѣ на всички хора да бждатъ градини съ сладки, вкусни плодове.

Желая душитѣ на всички хора да бждатъ училища, въ които да се преподава доброто.

Желая чрезъ духа на всички хора да се прилагатъ благата на живота къмъ ближнитѣ, къмъ самитѣ тѣхъ. И каквото правятъ, всичко да става за слава Божия.

Желая на всички хора по лицето на земята да подържатъ своя свещенъ огънь. Дето гори свещениятъ огънь, тамъ цари любовта. Въ любовта се крие запалката на свещения огънь. Много запалки съществуватъ въ любовта. Много кибритени клечки има въ кутията, но първата е най-важна. Отъ първата клечка може да се ползува цѣлиятъ свѣтъ. Следователно, искате ли да изработите нѣщо ценно въ живота си, направете само едно до-

бро дѣло, но вложете въ него всичката си любовъ, всичкото си знание и всичката си свобода. Това добро представя първата клечка, първата запалка, съ която сте запалили свещения огънь на своята душа. Това добро ще ви придружава презъ цѣлата вѣчностъ — и на този, и на онзи свѣтъ.

И тъй, нека сърдцето, умътъ, душата и духътъ ви присѣтствуватъ въ всичко, което вършите. Нека въ всички ваши дѣла присѣтствува окото на Бога, окото на ангела, на херувима и на серафима. Това значи подвигъ. Това значи възкресение на човѣшката душа. Щомъ възкрѣсне, човѣкъ влиза въ жилището на Отца си. Цѣлото небе знае, че той е внесълъ животъ, знание, свѣтлина и свобода въ свѣта за славата на Бога, за славата на ближния си и за своя слава.

Стремете се да привлѣчете погледа на Бога въ любовта си.

Стремете се да привлѣчете погледа на Бога въ учението си.

Стремете се да привлѣчете погледа на Бога въ приложение на истината.

*

2. Съборна беседа отъ Учителя, държана на 27. августъ, 5 ч. с. София. — Изгрѣвъ.

Еднообразие и разнообразие

Еднообразието води къмъ недоволство, къмъ разочарование въ единичния животъ, въ живота на народитѣ, както и въ живота на човѣчеството. Разнообразието, обаче, носи постижения. Еднообразието е човѣшки процесъ, а разнообразието — Божественъ. Нѣкой день човѣкъ е недоволенъ отъ хората, отъ животнитѣ, отъ растенията. Защо е недоволенъ, и той не знае. Много просто, попадналъ е въ еднообразието на живота. Той търси причината вънъ отъ себе си и желае, всички да се съобразяватъ съ неговото разположение. Щомъ влѣзе въ разнообразието, човѣкъ осмисля всичко. Той намира смисълъ и разумностъ и въ най-голѣмитѣ противоречия. Живѣе ли въ разнообразието, човѣкъ намира смисълъ и въ дисхармонията, и въ злото, и въ безпорядъка на живота. Една руска поговорка казва: „И въ безпорядъка има порядъкъ.“ Оттукъ и ние казваме, че и въ злото има добро, и въ доброто има зло. Запримѣръ, богатството на богатия е съблазнь за сиромаша и за крадеца. Щомъ се чуе думата „крадецъ“, всички хора настрѣхватъ отъ страхъ. Какво страшно има въ тази дума? Почти всички хора обичатъ да

взематъ нѣщо безъ позволение. Значи, всѣко нѣщо, което хората взиматъ безъ позволение, е кражба. Всѣко нѣщо, което хората взиматъ съ позволение, наричатъ придобивка, или печалба.

Като изучаватъ човѣка, френолозитѣ обясняватъ кражбата съ силно развитъ центъръ въ човѣка за придобиване на нѣщо: пари, ядене, имоти. Нѣкои хора обичатъ да се обличатъ добре. Това се дължи на чувството на красота, което е силно развито въ тѣхъ. Това чувство е силно развито и въ птицитѣ. Ако птицитѣ обичатъ да се обличатъ добре, защо и човѣкъ да не се облича добре? Всички птици не сж еднакво облѣчени. Тѣ се различаватъ едни отъ други и по облѣклото си. Отъ всички птици царската птица е най-добре облѣчена. По облѣкло тя надминава даже царицитѣ. Има пеперуди, които по краскитѣ си надминаватъ царицитѣ. Онѣзи хора, които не разбиратъ смисъла на разнообразието въ живота, намиратъ голѣмо противоречие въ това, че нѣкои птици сж красиво облѣчени, съ пѣстри шарки, а други минаватъ съвсемъ незабелязани. Разнообразието въ свѣта има за целъ да застави хората да мислятъ. Ако всичко бѣше еднообразно, мисълта на хората щѣше да бжде въ застой, нѣмаше да има потикъ, движение въ нея. Въпрѣки голѣмото разнообразие въ живота, въпрѣки възможността на човѣка да мисли, той пакъ се е спрѣлъ върху еднообразната мисль: Какъ ще преживѣя?

Подъ думата „преживяване“ човѣкъ мисли, какъ да нареди живота си: да има апартаментъ, да яде по три пѣти на день, да се облича хубаво, да живѣе богато, макаръ и съ дългове, да се облича и съблича по нѣколко пѣти на день и, като умре, да го погребатъ тържествено.

Когато умре нѣкой, близкитѣ му казватъ, че е заминалъ въ свѣта на разочарованието. Докато живѣе въ свѣта на еднообразието, независимо отъ това, дали е въ този, или въ онзи свѣтъ, човѣкъ все ще минава презъ разочарования. Какво ще бжде положението на човѣка въ онзи свѣтъ, не е нужно сега да се говори. Който отиде тамъ, ще види, какво го очаква. Въ който голѣмъ градъ отидете днесъ, тамъ ще видите и рая, и ада. Ако отидете въ Парижъ, въ Берлинъ, въ Лондонъ, или въ Нью-Йоркъ и посетите главнитѣ улици, ще видите, че всички сж добре послани, чисти, съ високи здания. Отидете ли въ нѣкой краенъ кварталъ, ще видите, че улицитѣ сж нечисти, прашни, безъ никакъвъ паважъ. Ако сте добре облѣченъ, децата ще ви замѣрватъ съ камъни, апаша ще ви нападатъ и, каквото сте имали, въ джобовѣтъ си — пари, часовникъ, всичко ще ви взематъ. Страшно е самъ човѣкъ да се движи изъ тия квартали. И въ София има такива квартали. Тѣ представятъ ада въ живота, което показва, че адътъ и раятъ се намиратъ на едно и също мѣсто, близо единъ до другъ. Огъ човѣка зависи, кжде ще живѣе.

И тъй, всичко, което съществува въ външния животъ, съществува и въ самия човѣкъ, въ неговия умъ и въ неговото сърдце, въ неговитѣ мисли и чувства. Запримѣрь, въ сърдцето на човѣка се намира и раятъ, и адътъ. Влѣзете ли въ ада на човѣшкото сърдце, тамъ всичко се обръща съ главата надолу. Като се намѣрятъ предъ нѣкаква мжнотия, хората казватъ, че трѣбва да се констатира въ известни факти, да се убедятъ въ известна истина. Тѣ констатира въ нѣкои факти, но пакъ не постигатъ целта си. Запримѣрь, когато се извърши нѣкакво убийство, съвременното съдопроизводство прибѣгва до особени изследвания, да констатира известни факти, какъ е извършено престѣплението. Въ помощъ на съдопроизводството идатъ лѣкари. Тѣ правятъ аутопсия на трупа, да разбератъ, какъ е действувалъ престѣпникътъ. Какво се постига следъ констатацията? Доказватъ, какъ е извършено престѣплението — нищо повече. Убийтѣтъ си остава убитъ, престѣплението е извършено вече, безъ особени постижения. И въ личния, и въ семейния, и въ общественъ животъ се констатира въ фактитѣ, какъ е направена известна погрѣшка, или нѣкое престѣпление, но това не е достатъчно. Важно е да се изправятъ погрѣшкитѣ и престѣпленията. Това търсятъ днесъ всички хора, всички семейства, всички общества и народи.

Срѣщате нѣкой човѣкъ, който се сърди, гнѣви се, недоволенъ е отъ всички хора. Защо

се гнѣви? Има причини за това. Другъ нѣкой пѣкъ обича много да говори. Защо? Защото центърътъ на речта е силно развитъ въ него. Значи, и за това има причини. Дали умно говори, това не е важно. Има папагали, у които този центъръ е сжщо силно развитъ, вследствие на което и тѣ повтарятъ едни и сжщи думи.

Единъ англичанинъ чулъ единъ папагалъ да повтаря думитѣ: Нѣма съмнение въ това. Харесалъ му папагалътъ и го купилъ. Като го занесълъ у дома си, той се похвалилъ на жена си, че направилъ нѣщо хубаво, купилъ единъ папагалъ. Веднага папагалътъ се обадилъ: Нѣма съмнение въ това. Значи, и той одобрилъ постѣпката на господаря си. Така продължавалъ папагалътъ да одобрява постѣпкитѣ на господаря си, който билъ доволенъ отъ него. Единъ день англичанинътъ направилъ нѣкаква погрѣшка и, като се върналъ у дома, казалъ на жена си: Днесъ не съмъ доволенъ отъ себе си, направихъ една глупостъ. Веднага папагалътъ се обадилъ: Нѣма съмнение въ това. Като чулъ потвърждението отъ папагала, англичанинътъ се ядосалъ и казалъ на жена си: Не съмъ доволенъ отъ папагала, ще го продамъ. Защо въ първо време англичанинътъ билъ доволенъ отъ папагала, а следъ това не е доволенъ вече? Много естествено. Човѣкъ не може да бжде доволенъ отъ погрѣшкитѣ си, както е доволенъ отъ добритѣ си постѣпки. Наистина, всички добри

постъпки въ живота си човѣкъ ги чувствува като сладчина, като приятност, като хармония; всички криви, лоши постъпки той ги чувствува като горчевина, като неприятност, като дисхармония. Еднообразнитѣ постъпки внасятъ горчевина въ човѣка, а разнообразнитѣ — сладчина.

Следователно, еднообразието деформира човѣка, а разнообразието го оформява, прави го красивъ. Ако живѣете десетъ години между грозни, лоши хора, които постоянно се каратъ, вие ще възприемете тѣхния характеръ, ще придобиете нѣщо отъ тѣхъ. Ако пъкъ живѣете десетъ години наредъ между благородни, подигнати хора, по сѣщия законъ вие ще приемете нѣщо отъ тѣхъ, ще усвоите нѣкои добри прояви. Търсите ли красотата, ще я намерите въ разнообразието на живота, а не въ еднообразието. Като знаете това, вие трѣбва да работите съзнателно върху себе си, да придобиете красота. Дойде ли въ ума ви нѣкоя еднообразна мисль, турете я веднага настрана. Не обръщайте внимание на еднообразнитѣ мисли, чувства и постъпки. Забелязано е, когато нѣкое дете се подсмива на недостатъка на друго дете, следъ известно време, то ще придобие сѣщия недостатъкъ. Нѣкое дете заеква, а друго го имитира и му се подиграва. Следъ четири - петъ години и това дете ще почне да заеква. Не се свързвайте съ еднообразието на хората, за да не попаднете и вие въ него. Единственото нѣщо, което може да

ви предпази отъ еднообразието, това е да не му обръщате внимание. Щомъ не му обръщате внимание, вие сте далечъ отъ него. Щомъ се натъкнете на нѣкоя отрицателна мисль, поставете срещу нея положителна. Отрицателното въ живота произтича отъ еднообразието. Отбѣгвайте еднообразието, за да не изразходвате енергията си напразно.

Човѣкъ е дошълъ на земята да следва пътя на разнообразието, на Божественитѣ процеси, а не да се занимава съ несъобразностиѣ на живота. Занимава ли се съ несъобразноститѣ, човѣкъ носи отговорность за това. Човѣкъ е дошълъ на земята да се учи, да минава отъ едно отдѣление въ друго, отъ единъ класъ въ другъ, а не да повтаря отдѣленията и класоветѣ. Той трѣбва да свърши висша наука, следъ което да влѣзе въ широкия свѣтъ, да приложи това, което е научилъ. Въ приложението на Божественитѣ процеси въ живота седи създаването на истинския човѣкъ, който има своето мѣсто въ свѣта. Мислите ли, че красивата мома и красивиятъ момъкъ сж дошли въ свѣта съ единственото предназначение да се женятъ? Нѣкои мислятъ, че като е дошълъ на земята, човѣкъ непременно трѣбва да се ожени. Тѣ мислятъ, че първата работа на човѣка е женитбата. Въ сжщность, женитбата е последна работа. Човѣкъ е създаденъ първо да мисли, после да чувствува и следъ това да постѣпва. Мисленето, чувствуването и постѣпването

сж Божествени процеси, а всичко останало е човѣшка работа.

Христосъ казва: „Ако не се родите изново отъ вода и отъ Духъ, нѣма да влѣзете въ Царството Божие.“ Христосъ обръща внимание на новия начинъ на раждане, отъ вода и Духъ, а не отъ майка и отъ баща. Съвременнитѣ хора се намиратъ въ голѣми противоречия, вследствие на което сж дошли до заключение, че безъ пари не може да се живѣе. Това заключение донѣкжде е право. Въ сегашния редъ и порядъкъ на живота безъ пари не може, но какво правятъ растенията и животнитѣ? И тѣ живѣятъ при сегашнитѣ условия, но пари не имъ трѣбватъ. Значи, паритѣ сж човѣшко изобретение, а не Божествено. Разбиранията на хората сж такива, че безъ пари не могатъ да живѣятъ. Ще дойде день, когато ще живѣятъ безъ пари. Тогава тѣ ще разбератъ, че сегашнитѣ имъ разбирания не сж прави. Паритѣ сж необходими за относителния порядъкъ на живота, но не и за абсолютния. Ще кажете, че животнитѣ сж низши същества, тѣ нѣматъ такива нужди, каквито човѣкъ има. Отъ друга страна, като разсждаватъ, мнозина казватъ, че само невежитѣ хора могатъ да бждатъ религиозни. Ако това заключение е вѣрно, по-невежи същества отъ говедата нѣма. Религиозни ли сж тѣ? За религиозно чувство въ животнитѣ не може да се говори. Тѣхната религия е идолопоклонство. Тѣ сж подигнали страха въ култъ. Всѣко жи-

вотно уповава на краката си. Който има дълги крака, той е спасенъ. Така мислятъ животнитѣ.

Сега, азъ не се спирамъ върху личния животъ на човѣка, но върху двата важни процеса въ свѣта: процесъ на еднообразие и процесъ на разнообразие. Човѣшкитѣ разбиранія се отнасятъ къмъ процеса на еднообразието, а Божественитѣ — къмъ процеса на разнообразието. Хората сж размѣсили тия два процеса въ живота си, вследствие на което на нѣкои човѣшки разбирания сж приписали Божественъ произходъ. Запримѣръ, тѣ сами си създавали идоли, на които се кланяли като на божества. Единъ отъ вавилонскитѣ царе заповѣдалъ да изваятъ единъ идолъ отъ злато, на който да се кланятъ всички хора. Трима млади момци, които вѣрвали въ Единния Богъ, отказали да се поклонятъ на идола, направенъ отъ човѣшка ръка. За тѣхното непослушание царьтъ заповѣдалъ да ги хвърлятъ въ огнена пещъ. Тѣ били хвърлени въ пещьта, но за чудо на всички, не изгорѣли. Наистина, който вѣрва въ Бога, огънь го не гори.

Днесъ всички хора минаватъ за вѣрващи, въпрѣки това боледуватъ, страдатъ отъ сиромашия и т. н. Казвамъ: Който вѣрва въ Бога, той не може да бжде боленъ, не може да бжде невежа, не може да бжде и сиромасъ. Вѣрващиятъ е силенъ, богатъ, здравъ човѣкъ. Който има вѣра, той се разбира съ хората; който нѣма вѣра, той съ никого не може да

се разбере. Когато работитѣ на човѣка не се нареждатъ добре, той се сърди на Провидението, че не му помагало. Провидението е да-ло изобилно блага на всички хора, на всички живи същества. Всѣки човѣкъ разполага съ известни дарби, които не е разработилъ. Всѣка дарба е капиталъ, който трѣбва да се тури въ обръщение. Сегашнитѣ хора страдатъ защото не сж обработили капитала, който имъ е даденъ. Като погледнете челата на нѣкои хора, виждате, че тѣ не сж мислили правилно. Като погледнете горната частъ на главата имъ, виждате, че тия хора не сж работили въ духовно отношение. Главитѣ имъ горе сж сплескани. Историята на човѣшкото развитие е написана на главата на човѣка. Като погледнете главата му, ще познаете, добре ли е живѣлъ този човѣкъ, или не. Всѣки удъ отъ човѣшкото тѣло сжщо така показва, какъ се е развивалъ човѣкъ.

Ломброзо, който се е занимавалъ съ криминалната философия, намѣрилъ, че първата фаланга на палеца въ всички престѣпници е деформирана. Тя има форма на малка топка, като чукче. По палеца на човѣка познавате, какъ сж живѣли неговитѣ дѣди и прадѣди. Ако палецътъ на нѣкого е деформиранъ, той е осжденъ на голѣми страдания и нещастия. Въ нѣкои хора е деформиранъ показалецътъ, въ други — срѣдниятъ прѣстъ, въ трети — безименниятъ и т. н. Като вижда това, човѣкъ трѣбва да работи усилено върху себе си, да изправи погрѣшкитѣ на своето минало. Ако

влѣзете въ нѣкоя кѣща и видите, че стенитѣ ѿ сѣ напукани, казвате, че гредитѣ ѿ сѣ слаби. Тази кѣща непременно трѣбва да се ремонтира, защото при най-слабото земетресение ще се събори и ще затрупа хората, които живѣятъ въ нея.

Следователно, религията на човѣка трѣбва да бѣде такава, че да го свърже съ Божествения свѣтъ. Законитѣ на Божествения свѣтъ абсолютно не позволяватъ на жената да се ожени за мъжъ, когото не обича. Законитѣ на Божествения свѣтъ не позволяватъ и на мъжа да се жени за жена, която не обича. Тия закони не позволяватъ на майката да роди дете, което тя не е обичала преди зачеването му. И на детето не се позволява да се роди, ако не е обичало майка си, преди да дойде на земята. Това сѣ максими, които трѣбва да имате предъ видъ. Ще кажете: Отде знаемъ тия максими? Отде знаемъ, че Богъ сѣществува? Мравитѣ не знаятъ, че Богъ сѣществува, защото не сѣ дошли до положението на човѣка. Човѣкъ, обаче, знае и трѣбва да знае, че Богъ сѣществува. Ние знаемъ това, понеже сме дошли отъ Божествения свѣтъ; ние сме били тамъ. Това, което виждаме около насъ, не е абсолютниятъ свѣтъ. Това наричаме ние свѣтъ на сѣнкитѣ. Онзи, който днесъ говори едно, утре — друго, е сѣнка на човѣка. Обаче, ние не се смущаваме отъ това, че сѣнката се топи и изчезва. Това е въ реда на нѣщата. Ние не се смущаваме отъ това, че хо-

рата се биятъ, че се каратъ, че умиратъ, че губятъ богатството си. За насъ това е представление, театъръ. Това сж роли въ драмата на нѣкой авторъ, които трѣбва да се изиграятъ.

Ние се интересуваме отъ красивитѣ и благородни постѣпки на хората. Нѣкой се оплаква, че го обрали. Този човѣкъ се заблуждава. Ако следъ обирането се чувствува по-леко, той трѣбва да благодари, че сж снели частъ отъ товара му. Какво щѣше да стане съ него, ако съ този товаръ той плаваше по морето? Той можеше да се удави. Щомъ се е намѣрилъ човѣкъ, който може да вземе товара отъ гърба му, той трѣбва да благодари. Иначе, щѣше да опита дълбочината на морето. Едно трѣбва да знаете: Реално е само това, което никой не може да го отнеме. Щомъ нѣкой вземе нѣщо отъ тебе, то не е реално. Всѣко богатство, което могатъ да ти отнематъ, не е твое. Ние вѣрваме въ онази собственостъ, която никой не може да отнеме. Единствената собственостъ на човѣка е неговиятъ духъ, неговата душа, неговиятъ умъ, неговото сърдце и неговото тѣло.

Човѣкъ разполага съ тѣло, което никой не може да му вземе. Като умре, човѣкъ ще остане съ това тѣло. Засега той живѣе въ чуждо тѣло. Физическото тѣло, въ което човѣкъ живѣе, не е негово. То представя черупката на яйце, отъ което пилето излиза. Ето защо, като умре, човѣкъ излиза отъ своята черупка и влиза въ собственото си тѣло,

въ което има условия да се развива. Това не трѣбва да ви смущава. Ще кажете, че вѣрвате въ Бога. Вѣрата подразбира познаване на Бога. Да познаете Бога, това значи, да влѣзете въ Божественото училище и да прилагате Божията Любовь, Мъдростъ, Истина. Като прилагате Божественитѣ принципи, вие ще придобиете истинско знание. Ако съ сегашното си знание отидете на слънцето, вие ще се намѣрите въ положението на деца, които едва започватъ да учатъ. Ще кажете, че знаете френски, нѣмски, английски езикъ. Какво представятъ тѣзи езици, въ сравнение съ ватанския езикъ, отъ който сж произлѣзли всички досегашни езици? Хората сж забравили ватанския езикъ—първоначалниятъ езикъ, на който сж говорили въ далечното минало. Има хора, които помнятъ този езикъ, но малцина сж тѣ.

Сега азъ не искамъ да внасямъ смущение въ умоветѣ и сърдцата ви, но искамъ да ви застава да мислите. Смущенията произлизатъ отъ разбиранията на хората. Който ви обича, той никога не внася смущение въ душата ви. Следователно, щомъ имашъ нѣкакво смущение въ душата си, или ти не обичашъ даденъ човѣкъ, или той не те обича. Въ Божествената любовь и двамата обичатъ едновременно, но се проявяватъ различно: когато единиятъ дава, другиятъ взима. Следъ известно време смѣнятъ ролитѣ си. Божествената любовь подразбира правилна обмѣна, т. е. смѣна на полюситѣ. Сжщото явление става и въ електричест-

вото: полюсътъ, който е билъ положителенъ, става отрицателенъ. Свѣтлината се явява всѣкога на отрицателния полюсъ. Засега слабото въ свѣта носи Божественитѣ прояви въ себе си. Силното пъкъ носи знанието. Човѣкъ дължи своитѣ придобивки на слабото въ себе си. Всѣка велика мисль е създадена отъ малки потици. Малкитѣ желанія и потици които човѣкъ поддържа въ себе си, следъ време раждатъ нѣкаква велика идея. Човѣкъ трѣбва да работи десетки години върху известна идея, докато я реализира. Нищо въ свѣта не е произволно.

За да роди едно умно и красиво дете, майката е работила въ това направление десетки години. За да роди гениално дете, майката е поддържала тази мисль въ ума си съ вѣкове. Ако прочитѣ на нѣкой човѣкъ сж красиви, това показва, че той е мислилъ дълго време въ това направление. Ако нищо не е мислилъ, прочитѣ му не сж красиви. Тѣй щото, искате ли красиви очи, които да предаватъ Божественитѣ мисли, работете съзнателно върху това желание. Всѣка мисль, добра или лоша, която излиза отъ човѣка, следъ като направи единъ кръгъ на движение, ще се върне пакъ къмъ него. Доброто, което човѣкъ прави, следъ време пакъ ще се върне къмъ него. Такавъ е законътъ. Като знаете това, мислете, чувствувайте и постѣпвайте добре, за да се върне всичко при васъ. Дѣждътъ днесъ показва, че всички добри работи, които посѣвате,

ще бждатъ полѣти, за да израснатъ и плодъ да дадатъ. Доброто, което посѣете въ себе си, ще израсте. Днешниятъ дъждъ е велико благословение за васъ. Богъ казва, че всичко, което сте пожелали отъ хиляди години насамъ, ще бжде благословено, при условие да следвате Божиитѣ пѣтища. Не се страхувайте отъ дъжда. Презъ пролѣтѣта и презъ лѣтото, когато вали дъждъ, излизайте вѣнъ да ви намокри добре. Ако сте на пѣтя нѣкъде, свалете шапката си, нека да се намокри главата ви добре. Този дъждъ е благословение за човѣка. Щомъ ви вали дъждъ, благодарете, че сте се окжпали, че сте направили една електрична баня.

Желая ви вашитѣ мисли, чувства и постѣпки да се окжпятъ. Дъждътъ, който иде отгоре, е разуменъ. Той носи въ себе си мощни сили. Растения, животни, хора, които сж намокрени и окжпани отъ този дъждъ, се благославятъ. Повечето хора иматъ неестественъ страхъ отъ дъжда, като че сж направени отъ захаръ. Ония, които сж направени отъ захаръ, не ги съветвамъ да правятъ дъждовни бани. Обаче, ония, които сж направени отъ устойчива материя, трѣбва да правятъ всѣка година поне по десетина дъждовни бани.

Христосъ казва: „Ако не се родите изново отъ вода и отъ Духъ, нѣма да влѣзете въ Царството Божие.“ Значи, водата, отъ която трѣбва да се родите, ще бжде вашата майка. Сега вие бѣгате отъ вашата майка. Духътъ ще

бжде вашиятъ баща. Кой е виждалъ своята майка, т. е. любовта? Всички млади се влюбватъ, но не познаватъ любовта. Старитѣ пкъ казватъ, че любовта не е за тѣхъ. Ако старъ човѣкъ се влюби, казватъ, че билъ глупецъ. Значи, глупостта е за младитѣ, а не за старитѣ. На младитѣ се позволява да любятъ, а на старитѣ не се позволява. Въ сжщностъ, човѣкъ може да бжде младъ, само ако люби. Престане ли да люби, той остарява. За предпочитане е човѣкъ да носи всичкитѣ глупости на младостта, но съ любовъ, откожкото всичкото богатство на старостта, но безъ любовъ. Глупоститѣ на младостта, но съ любовъ, представятъ добродетелитѣ на младостта. Когато децата се каратъ, лесно се примиряватъ. Виждате, че две деца се каратъ, биятъ, скубятъ коситѣ си, но следъ една-две минути тѣ се пригръщатъ и цѣлуватъ. Ако двама стари се скарать, съ години не могатъ да се примирятъ. Хората сж разбрали криво и старостта, и младостта. Младъ човѣкъ е този, който приема. Старъ е този, който дава. Стариетъ трѣбва да предаде своята опитностъ на младия и да каже: Синко, добъръ човѣкъ си. Пжтътъ, по който вървишъ, е правъ. Бжди благословенъ! Нима децата не вървятъ по правия пжтъ?

Христосъ казва: „Ако не станете като децата, не можете да влѣзете въ Царството Божие.“ Има деца, които не приличатъ на деца. Тѣ преждевременно сж остарѣ-

ли. Споредъ мене, деца сж само ония, които иматъ любовъ. Стари сж само ония, които иматъ любовъ. Следователно, всички деца и всички стари, които нѣматъ любовъ, носятъ други имена. Децата безъ любовъ наричамъ млади кукли. Старитѣ безъ любовъ наричамъ стари кукли. Това се отнася и до мъжетѣ, и до женитѣ. Всѣки трѣбва да си зададе въпроса: Какво предпочитамъ да бѣда — млада кукла безъ любовъ, или стара кукла съ любовъ? Всѣки човѣкъ трѣбва да бѣде или младъ, или старъ, но непременно съ любовъ. Докато е кукла, нищо не може да се очаква отъ него. Каквито условия да създадете на куклата, тя всѣкога си остава кукла. Децата кжпять куклитѣ си, обличатъ ги съ модерни дрехи, разхождатъ ги съ колички, но все кукли си оставатъ. Ако се счупи крака на куклата, детето плаче, но куклата не се интересува за счупения си кракъ.

Сега, нека остане въ ума ви мисълта: Човѣкъ не може да бѣде здравъ, ако не обича. Човѣкъ не може да бѣде ученъ, ако не обича. Човѣкъ не може да бѣде свободенъ, ако не обича. Изобщо, човѣкъ не може да бѣде щастливъ, богатъ, силенъ, здравъ, ученъ, ако не обича. Любовта трѣбва да присѣтствува навсѣкжде. Ако имашъ любовъ въ знанието си, ти ще бѣдешъ великъ ученъ. Ако имашъ любовъ въ свободата си, ти ще бѣдешъ неуязвимъ. Свободата, богатството, знанието, здравето може да се пази само чрезъ любовъ. Безъ

любовь свободата се превръща въ робство, знанието — въ невежество, любовта — въ мжчение

Казано е въ Писанието: „Това е животъ вѣченъ, да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога.“ Познаването подразбира любовъ. Да обичашъ нѣкого, това значи, да живѣешъ заради него. Любовта на Бога се заключавъ въ това, че при всичкитѣ несъобразности на човѣшкия животъ, Той гледа благосклонно къмъ човѣка. Като вижда всички криви постѣпки на хората, Богъ казва: Този животъ не е за васъ. Азъ вѣрвамъ, че следъ време вие ще изоставите вашитѣ слабости. Нѣма човѣкъ въ свѣта, който обича да яде развалено месо. Всички хора обичатъ хубави, нови, здрави дрехи, направени отъ скъпа, фина материя. Всѣки би желалъ да има украшения отъ злато направени, посипани съ диаманти. Най-хубавата дреха, съ която човѣкъ може да се облѣче, това е дрехата на любовта. Тя е украсена съ скъпоценни камъни и диаманти. Никой не е въ състояние да открадне дрехата на любовта на човѣка.

Нѣкои питатъ, ще се познаватъ ли, като отидатъ въ другия свѣтъ. Ако се обичатъ, ще се познаятъ; ако не се обичатъ, нѣма да се познаятъ. Ако тукъ се обичате, и на онзи свѣтъ ще се обичате. За разумния условията въ онзи свѣтъ сж по-добри отъ тия на земята. На онзи свѣтъ хората иматъ по-добри условия да се познаятъ и да се оби-

чатъ. Въ онзи свѣтъ имате възможность да научите най-красивия езикъ, съ най-красивитѣ думи, които нѣкога сте търсѣли въ живота си. Предъ васъ ще се открие онова велико минало и велико бъдеще, да видите, какъ сте се запознали и какво познанство ще направите въ бъдеще. Всѣки човѣкъ, когото обичате, ви е билъ полезенъ въ миналото. Той ще ви бъде полезенъ и въ настоящето, и въ бъдещето. Следователно, всички хора, които ви обичатъ, представятъ вашия капиталъ. За ония пѣкъ, които вие обичате, вие сте тѣхенъ капиталъ. Какво по-голѣмо благо отъ това можете да очаквате? Вие сте капиталъ за тѣзи, които обичате; тѣзи пѣкъ, които васъ обичатъ, сж вашъ капиталъ. Тѣхното щастие е скрито въ васъ, а вашето — въ тѣхъ. Щастието на всички хора е скрито въ Бога. Ако любите Бога, знайте, че бъдещето ви е скрито въ Него. Ако Го любите, каквото пожелаете, ще ви се даде. Като знаете това, желайте отъ Бога само онова, което отговаря на васъ. Може ли малкото момиченце да иска да се облѣче въ роклята на майка си? Това желание не съответствува на него. Като стане 21 годишна мома, тогава може да облѣче роклята на майка си. Докато си петгодишно момиченце, не пожелавай майчината си рокля. Докато си петгодишно момиченце, не пожелавай бащината си дреха. Докато си петгодишно дете, не пожелавай професорска катедра. Като станешъ голѣмъ, ще се облѣчешъ, въ каквито дрехи искашъ. Като

станешъ голѣмъ, ще заемешъ и професорска катедра. Всѣко нѣщо ще дойде на своето време. Чакайте спокойно времето, което е опредѣлено за васъ. То ще донесе съответното за васъ благо.

„Това е животъ вѣченъ, да позная Тебе Единнаго, Истиннаго Бога.“ Това е животъ вѣченъ, да се възлюбите единъ другъ. Това е животъ вѣченъ, да живѣте единъ за другъ. Това е животъ вѣченъ, да изпълните Божия и да придобиете всичко онова, което желаете, и да кажете: Вѣрни сж думитѣ на Христа, че каквото пожелаете въ името Божие, ще ви се даде.

Апостолъ Павелъ казва: „Око не е видѣло, и ухо не е чуло това, което Богъ е приготвилъ за тѣзи, които Го любятъ.“ Значи, за всѣки човѣкъ сж опредѣлени блага, които ще дойдатъ на своето време. За да получи тия блага, той трѣбва да приложи любовта си. Че ще има мжнотии, това е неизбежно. Безъ мжнотии човѣкъ не може да живѣе. Мжнотиитѣ сж пробниятъ камѣкъ за човѣка. За да придобие едно благо на любовта, човѣкъ трѣбва да мине презъ 99 страдания. Ако намѣри човѣкъ, който не е миналъ презъ 99 страдания, любовта ще го стопи, нищо нѣма да остане отъ него. Срещне ли човѣкъ, който е миналъ презъ 99 страдания, любовта ще ги съедини въ едно и ще образува отъ тѣхъ вѣчното благо на живота. Ако спазвате законитѣ на любовта, тя ще преобрази всички

ваши недоразумения, страдания, мъчнотии и ще ги превърне въ вѣченъ капиталъ за васъ. Радвайте се, че иде любовта, която ще ви освободи отъ сегашнитѣ непоносими условия на живота. Само Божията Любовь е въ сила да освободи човѣка отъ смъртта — най-големиятъ врагъ въ свѣта.

Това е животъ вѣченъ, да познаете Бога като Любовь.

Това е животъ вѣченъ, да познаете Бога като Мъдрость.

Това е животъ вѣченъ, да познаете Бога като Истина.

Желая ви въ бждеще да вървите по този пътъ.

Желая ви да станете господари съ любовъ, да станете и слуги съ любовъ.

*

3. Съборна беседа отъ Учителя, държана на 27. августъ, 1939 г., 10 ч. пр. об. Изгрѣвъ.

Близо и далечъ

„Ако думитѣ ми не пребждватъ въ васъ, и вие въ мене, нѣмате животъ въ себе си“. Азъ ще взема този стихъ въ друга форма: Ако свѣтлината пребжде въ насъ, и ние пребждемъ въ свѣтлината, свѣтътъ ще ни се изяви.

Когато се изисква отъ човѣка да направи нѣщо, той казва: Преди да направя това нѣщо, азъ трѣбва да го знаа, да съмъ го училъ. Това е неправилно положение. Човѣкъ първо вижда свѣтлината, запознава се съ нея, а после я изучава. Човѣкъ първо се запознава съ хлѣба и водата, опитва ги, а после ги изучава. Следователно, човѣкъ първо се запознава съ нѣщата, следъ това ги изучава. Това е естественъ пѣтъ на постижение. Човѣкъ знае, какво да прави и какъ да прави това, което се иска отъ него, но по зла воля понякога той не иска да направи това, което знае. Има случаи, когато човѣкъ забравя, какво трѣбва да прави и какъ трѣбва да го направи, но той самъ е причина за това. Докато е трезвъ, съ будно съзнание, човѣкъ помни и знае всичко, но пийне ли нѣколко чаши вино, той всичко забравя. Той забравя майка си, баща си,

жена си и децата си. Само едно нѣщо помни — пълната чаша съ вино.

Често хората се оправдаватъ, че не сж направили нѣщо, както трѣбва, защото не виждатъ ясно предметитѣ. Защо не виждатъ ясно? Защото сж турили предъ очитѣ си дебела преграда. Щомъ махнатъ преградата, всичко ще се открие предъ тѣхъ, и тѣ ще виждатъ ясно. За да вижда човѣкъ ясно, причината за това е свѣтлината. Какво представя свѣтлината? Докато е въ свѣтлина, човѣкъ вижда пѣтя си и свободно върви, безъ да се спѣва. Щомъ свѣтлината изчезне, той не вижда, кжде ходи, и се спѣва. Следователно, свѣтлината, знанието, свободата се изучаватъ по два начина: чрезъ присѣтствието имъ и чрезъ отсѣтствието имъ. Запримѣръ, когато си въ свѣтлина, ти познавашъ свойствата ѣ; щомъ останешъ въ тъмнина, ти пакъ изучавашъ свойствата на свѣтлината. Докато имашъ знание, ти можешъ да изучавашъ свойствата му; щомъ изгубишъ знанието си и станешъ невежа, пакъ изучавашъ свойствата на знанието. Докато си свободенъ, ти изучавашъ свойствата на свободата; щомъ се ограничишъ, ти пакъ изучавашъ свойствата на свободата.

Значи, сжществуватъ два начина за изучаване на нѣщата: положителенъ и отрицателенъ. И правото можете да изучавате чрезъ прилагане на правнитѣ закони и чрезъ прилагане на кривитѣ положения. Щомъ се натъквате на нѣщо криво въ живота си, вие започвате да

страдате. Въ свѣта страдатъ и праведни хора, както и тия, които си служатъ съ кривото. Христосъ бѣше праведенъ човѣкъ, но понеже понесе грѣховеѣ на кривитѣ хора, трѣбваше да мине презъ голѣми страдания. Всѣки, който става поржчителъ на грѣшнитѣ хора, които ядатъ, пиятъ и не плащатъ, ще носи тѣхнитѣ страдания и грѣхове. Нѣкой ялъ, пилъ, правилъ дългове, а заради него плаща онзи, който му е станалъ поржчителъ. Законътъ хваща богатия, а не този, който всичко е изялъ и изпилъ. Който не иска да плаща, той не трѣбва да става поржчителъ.

Като не разбиратъ законитѣ на живота, хората сами си създаватъ нещастия. Въ това отношение нѣкои хора мязатъ на мухитѣ, които кацатъ, дете имъ падне. Мухата е крайно щеславна. Тя каца все на видни мѣста: на носа, на челото, на веждитѣ, на лицето на човѣка. Съ това тя иска да му покаже, че е отъ високъ произходъ. Като я хване между прѣститѣ си, човѣкъ ѝ показва, че не може да се сравнява съ него. Следователно, влѣзе ли въ свѣта, човѣкъ трѣбва да кацне на скрито мѣсто, т. е. на последно мѣсто, никой да не го вижда. И законътъ има рѣще. Хване ли те законътъ, ще те държи, докато иска. — Ама азъ съмъ отъ високо произхождение. — Щомъ си отъ високо произхождение, излѣзъ отъ рѣцетѣ му. Докажи силата на своето произхождение. Като се види въ невъзможность да се справи съ положението си, човѣкъ, като му-

хата, започва да се моли, да пѣе, да го освободятъ. Мухата казва на човѣка, който я държи въ ржката си: Ако си музикантъ, бжди милостивъ къмъ мене. Азъ съмъ слабо, малко сжщество. Азъ мислѣхъ, че съмъ силна, но видѣхъ, че има по-силни отъ мене. Ако ме стискашъ още, ще ме смажешъ. Човѣкъ отваря ржката си, и мухата хвърква на свобода. Какво ще разправя тази муха на другаркитѣ си? Тя ще имъ каже: Като отивате въ свѣта на законитѣ, не се приближавайте много до тѣхъ. Стойте винаги далечъ и на последно мѣсто.

Когато обичатъ нѣкого, хората постѣпватъ като мухитѣ, сядатъ близо до него. Тѣ обичатъ да се доближатъ до него, да го почувствуватъ. Нѣкой казва: Като обичамъ нѣкого, искамъ постоянно да го виждамъ предъ очитѣ си. Какво ще придобиешъ, ако държишъ възлюбения си постоянно при себе си? Да бждешъ въ физическа близость съ човѣка, това още не е близость. Близостта е нѣщо вътрешно. Ти можешъ да бждешъ близъкъ съ единъ човѣкъ, когато го държишъ въ ума си, въ сърдцето си. Сжщото се изисква и отъ него. Тази връзка е сжществена. Да държишъ човѣка въ ума си — въ необятния свѣтъ на мисльта, и въ сърдцето си — въ широкия свѣтъ на чувствата, това означава близость. Физическата близость на хората причинява недоволства, стълкновения и противоречия между тѣхъ. Такова е 'положението на клонетѣ на

дървото. Най-малкият вѣтъръ ги заставя да се търкатъ единъ въ другъ, вследствие на което се осакатяватъ.

Въ любовта и съвременнитѣ хора започватъ добре, свършватъ зле. Защо? Защото нарушаватъ разстоянието, на което любовта действа. Двама приятели, или мома и момъкъ, които се обичатъ, първоначално сж готови да се виждатъ отдалечъ само. Момъкътъ, запримѣръ, казва: Искамъ отдалечъ само да зърна своята възлюбена. Успѣе ли да я зърне, презъ цѣлия день той е доволенъ и щастливъ: пѣе, работи, движи се — все за нея мисли. На втория день казва: Искамъ само да я зърна. Обаче, като я види, той увеличава жгѣла на зрението си — иска да я обхване изцѣло съ погледа си. На третия день той иска да чуе само една дума отъ нея, да чуе гласа ѝ. Като чуе гласа ѝ, той е щастливъ, нищо повече не иска. На четвъртия день той си казва: Чухъ гласа ѝ, ангелски гласъ има, но искамъ на мене да каже една дума. Момата му каже една дума, и той се намира на седмото небе отъ щастие. Но после и това не го задоволява, иска му се да поговори съ нея, да разбере, какъ мисли тя. День следъ день той се приближава къмъ нея, докато най-после се скарать. Влюбенитѣ сж много чувствителни. Ухото имъ е толкова изтънчено, че всѣка груба дума произвежда рана на сърдцето имъ. Щомъ думитѣ на влюбенитѣ причиняватъ рани, това показва, че любовта ги е напуснала. Любовта

изисква идеална обхода въ отношенията на хората. За оправдание нѣкой казва, че макаръ външно да е грубъ, поне вътрешна обхода има. Любовта изисква отъ човѣка и външна, и вътрешна обхода. Човѣкъ самъ чъртае пѣтя и отношенията си съ хората. Той самъ е причина да го уважаватъ, или да не го уважаватъ хората. Отъ обходата му зависи уважението, съ което се ползува. Каквито сж твоитѣ отношения къмъ хората, такива ще бждатъ и тѣхнитѣ отношения къмъ тебе. Това е законъ за физическия, за духовния и за Божественния свѣтъ. Забелязано е при това, че всѣка отрицателна проява въ духовния свѣтъ влѣче последствията си и на физическия свѣтъ. Запримѣръ, излъже ли човѣкъ, непременно ще го сполети нѣщо: или ще падне, или ще заболѣе, или отвѣнъ нѣкой ще му причини нѣкаква неприятностъ. Затова е казано въ Писанието, че нѣма „скрито-покрито“ въ свѣта. Колкото малка да е лъжата, тя е подобна на микробитѣ, които се размножаватъ и причиняватъ нещастия на хората. Като се размножава, лъжата остава нечистотиитѣ си въ ума и въ сърдцето на човѣка, съ което му причинява голѣми пакости.

Като се намѣрятъ предъ мжнотии и страдания, предъ злото, хората искатъ да бѣгатъ далечъ нѣкъде. Каквото да правятъ, тѣ не могатъ да ги избѣгнатъ. Преди всичко злото не е вънъ отъ човѣка, то е въ самия него. Ако злото е вънъ отъ човѣка, а вътре го нѣма, то

е безвредно. Докато е вънъ отъ човѣка, злото съществува само като възможность. Влѣзе ли въ човѣка, то прониква въ кръвта му и го отравя. Същото прави и микробата. Докато е вънъ отъ човѣка, тя съществува само като възможность. Влѣзе ли въ него, тя започва да се размножава, прониква въ кръвта му и го разрушава. Като знае това, човѣкъ не трѣбва да допуска въ ума си нито една лоша мисль, а въ сърдцето си нито едно лошо чувство или желание. Умствената енергия, която е дадена на човѣка, е опредѣлена само за добри мисли. Сърдечната енергия е опредѣлена само за добри чувства и желания. Енергията на човѣшката воля е дадена само за добри постѣпки. Човѣкъ е свободенъ да мисли, да чувствува и да постѣпва, както иска, но за всичко това той носи отговорность и последствия. Мнозина говорятъ за свободната воля и казватъ, че човѣкъ може да живѣе, да мисли, да чувствува и да постѣпва, както разбира и както иска. Наистина, човѣкъ има свободна воля и може да живѣе, както иска, но съдба ще има за него. Той нѣма да се освободи отъ отговорность за постѣпките си. Искане ли да не бѣде съденъ, той трѣбва да живѣе, както Богъ изисква. Когато постѣпи на училище, ученикътъ следва програмата, която учителитѣ сж наредили, а не своя програма. Ученикътъ, който постѣпва въ музикална академия, свири онова, което програмата изисква. Ученикътъ отъ художествената академия рисува такива

картини, каквито сж предвидени въ програмата.

Човѣкъ е изпратенъ на земята да учи онова, което Богъ е опредѣлилъ. Като не изпълнява тази програма, той грѣши, върши престѣпления. Като се намѣри предъ известна отговорностъ, човѣкъ се оправдава съ това, че следвалъ своя предназначѣтанъ пжтъ. Какъвъ е пжтътъ, който следва, и кой е начѣрталъ този пжтъ? Ще каже нѣкой, че трѣбва да се ожени, че въ пжтя му била женитбата. Знае ли той, кой му е опредѣлилъ този пжтъ? Да се жени човѣкъ, или да не се жени, това е пжтъ, опредѣленъ отъ Бога. Следователно, като приема този пжтъ, човѣкъ трѣбва да пита Онзи, Който го е чѣрталъ, да трѣгне ли въ този пжтъ, или да не трѣгва. На нѣкого Богъ е опредѣлилъ да се жени, на нѣкого не е опредѣлилъ. Какво виждаме въ живота? Обикновено се женятъ тия хора, на които не е опредѣлено да се женятъ; тия пѣкъ, на които е опредѣлено да се женятъ, не се женятъ. Малко хора правятъ това, което имъ е опредѣлено. Въ човѣка има едно естество, което обича да прави тъкмо това, което му е забранено. Ще се жени, или нѣма да се жени, важно е човѣкъ да върши волята Божия. Не върши ли волята Божия, той е осѣденъ на страдания. Искашъ ли да не страдашъ, върши волята Божия. Съ други думи казано: човѣкъ първо трѣбва да изпълни волята на баща си, отъ него да чуе, че е постѣпилъ добре. После той трѣбва да изпълни волята на майка си и отъ нея да чуе, че е по-

стжпилъ добре. Най-после той трѣбва да изпълни и своята воля и да чуе отъ онзи, който живѣе въ него, че е постжпилъ добре. Чуе ли тия три гласа, получи ли одобрение за постжпкитѣ си отъ три мѣста, човѣкъ е на правия пѣтъ въ живота си.

Човѣкъ страда. Защо? По три причини: или защото не мисли право, или защото не чувствува право, или защото не постжпва право. Следователно, истинско право е това, което е обмислено, прочувствувано и направено правилно. Като изнасямъ, кое е право и кое — криво, никого не сждя. Ако сждя васъ, ще сждя и себе си. Ако сждя васъ, себе си ще цапамъ. Какво се ползувамъ като се цапамъ? Освенъ че нищо не се ползувамъ, азъ губя. Нѣкой се оплаква, че го обрали. Колко го обрали? Взели отъ касата му сто лева. Азъ вадя отъ джоба си сто лева и му ги давамъ. Като изправямъ погрѣшката на брата си, съ това изправямъ своя погрѣшка. Трѣбва ли човѣкъ да краде, да върши престжпления? Човѣкъ не трѣбва да краде, но едно трѣбва да знае: погрѣшката, или престжплението не се ди толкова въ кражбата, колкото въ заблуждението, което човѣкъ внася въ ума си, че като открадне оттукъ-оттамъ нѣщо, ще оправи работитѣ си. Като открадне нѣщо, човѣкъ го туря предъ очитѣ си, предъ съзнанието си и по този начинъ закрива свѣтлината и не може да вижда ясно. Не се занимавайте съ грѣшкитѣ и престжпленията на хората. Занимаваге

ли се съ тѣхнитѣ погрѣшки, вие ще направите повече, отколкото тѣ сж направили. Пазете чистотата на ума, на сърдцето и на волята си.

Съвременнитѣ хора се запитватъ, не може ли безъ страдания. Който не е разбралъ смисъла на страданията, той иска да се освободи отъ тѣхъ. Който разбира смисъла имъ, знае, че страданията сж необходими за развитието на човѣка. Безъ страдания нѣма развитие. Всѣко страдание, добре издържано, всѣкога се възнаграждава. За всѣка обидна дума, добре понесена, човѣкъ получава десетъ благи думи. Ако една отъ блажитѣ думи заличи лошата, оставатъ деветъ благи думи резервенъ капиталъ. Когато нѣкой пита, защо трѣбва да го обиждатъ, кажете му, че всѣка обида, добре понесена, носи следъ себе си голѣмо богатство. Кажатъ ли една лоша дума за васъ, следъ нея идатъ десетъ добри. Който ви обижда, несъзнателно ви прави услуга. Като знаете това, не търсете правото си. Оставете Богъ да ви отдаде правото. Докато сами търсите правото си, никакво благословение нѣма да получите. Щомъ се оставите на Бога, Той да се застъпи за вашето право, вие ще получите Неговото благословение. Когато ви хулятъ, гонятъ, обиждатъ, благославяйте Господа въ себе си, за да получите Неговото благословение.

Често хората даватъ отчетъ на постѣпкитѣ си, на своитѣ мисли и чувства и се запитватъ, защо не успѣватъ. Тѣ казватъ, че

едно време сж имали повече любовь едни къмъ други, отколкото сега. Причината за това е, че тѣ сж турили нѣкои хора много близо до себе си, вследствие на което сж закрили хоризонта предъ своя погледъ. Следователно, не приближавайте човѣка по-близо до себе си, отколкото Господъ го е турилъ. Какво ще бжде положението ви, ако нѣкой пѣвецъ пѣе въ ухото ви направо? Колкото добре да пѣе, вие ще бждете недоволни, ще искате да се отдалечите отъ него. Ако сжщиятъ пѣвецъ се отдалечи отъ васъ на известно разстояние, вие ще го слушате съ разположение. Колкото сте по-далечъ едни отъ други, толкова по-добре. Какво ще придобиете, ако искате да се познаете чрезъ приближаване? Какво ще стане съ васъ, ако слънцето дойде на разстояние два пжти по-близо, отколкото е сега? Казвате, че ще имате повече свѣтлина. Наистина, ако слънцето се приближи къмъ земята, ние ще имаме повече свѣтлина, но тя ще бжде много ярка, едва ще се понася, Венера, която е по-близо до слънцето, отколкото земята, за да не се запали отъ слънчевата топлина, е обвита въ пари. Като минава презъ паритѣ, слънчевата енергия значително намалява своята интензивность, благодарение на което има животъ на Венера.

Мнозина искатъ да бждатъ обичани отъ всички, да се ползватъ съ много любовь. Не желайте да ви обичатъ повече, отколкото Богъ е предвидилъ. Не желайте майкитѣ, бащитѣ,

приятелитѣ ви да ви обичатъ повече, отколкото Богъ е предвидилъ. Обичатъ ли ви повече, отколкото трѣбва, вие сте изложени на страдания.

Ако пребждаме въ свѣтлината, и ако свѣтлината пребжда въ насъ, свѣтътъ ще ни се изяви. Споредъ закона на любовта, човѣкъ може да познае нѣщата само тогава, когато сж поставени на своето мѣсто. И за да бждешъ обичанъ отъ нѣкого, ти трѣбва да се поставишъ на такова разстояние отъ него, на каквото Богъ те е поставилъ. За да може да вижна ясно звездитѣ, астрономътъ трѣбва да постави телескопа си на точно опредѣлено разстояние отъ всѣка звезда. Постави ли го на такава точка, на каквато звездитѣ трѣбва да попаднатъ въ фокуса, тѣ се виждатъ ясно. Обикновено човѣкъ поставя близо до очитѣ си ония предмети и хора, които повече обича. Колкото повече ги обича, толкова по-близо стоятъ предъ очитѣ му; колкото по-малко ги обича, толкова сж по-далечъ отъ неговия погледъ. Не ги ли обича, той никакъ не ги вижда. Разумниятъ поставя нѣщата на такова разстояние, на каквото трѣбва. Постави ли ги на опредѣленото разстояние, той ги обича толкова, колкото трѣбва. Когато обичате хората, колкото трѣбва, и когато тѣ ви обичатъ, колкото трѣбва, и единитѣ, и другитѣ сте на опредѣленитѣ отъ Бога мѣста.

Христосъ казва: „Не сждете, да не бждете сждени“. Каквото става въ външния свѣтъ,

не сждете. Отъ погрѣшкитѣ на външния свѣтъ можете да се поучавате, но не и да сждите. Не сждете, нито хвалете. — Нѣмамъ ли право да кажа мнението си? — Имашъ право да кажешъ мнението на Бога, но не и своето. Никой не се нуждае отъ мнението на човѣка. Свѣтътъ се нуждае отъ авторитетното мнение на Бога, но не и отъ мнението на човѣка, който днесъ мисли по единъ начинъ, а на другия день — по другъ начинъ. Ценно е мнението на онзи, който е проводникъ на Бога.

Нѣкои религиозни постоянно цитиратъ думитѣ на Христа, какво казалъ Христосъ преди две хиляди години. Добре е говорилъ Христосъ на времето си, но Той и до днесъ продължава да говори. Да се държи само на думитѣ, които Христосъ е говорилъ въ миналото, е все едно да се радвате на думитѣ на петгодишното дете. Това дете е ѝзрасло вече, станало е 21 годишенъ момъкъ. Слушайте, какво днесъ ви говори. Христосъ говорѣше едно време на евреитѣ и съ Слово, и съ камшикъ, споредъ тѣхното тогавашно развитие. На съвременнитѣ хора Христосъ говори по другъ начинъ, на другъ езикъ. Слушайте и това, което днесъ ви говори. Искате ли днесъ Христосъ да говори съ камшикъ, или съ другъ нѣкакъвъ законъ? За предпочитане е днесъ Христосъ да говори на хората чрезъ закона на любовта, на мъдростта, на истината, отколкото чрезъ закона на камшика. Приложете закона на любовта първо къмъ

себе си, да простите първо на себе си. Щомъ приложите любовта къмъ себе си и простите на себе си, вие ще приложите сжщия законъ и къмъ ближнитѣ си. Богъ е всепрощаващъ. Като направи нѣкаква погрѣшка, човѣкъ чува гласа на Бога въ себе си, Който му казва: Изправи погрѣшката си и повече не грѣши. Не сжди, за да не бждешъ сжденъ. Сждишъ ли другитѣ, сждбата ти се връща къмъ тебе.

Отъ днесъ нататъкъ, до края на 1939 година се опредѣля една голѣма премия на онзи, който презъ останалитѣ три месеца отъ годината не каже една лоша дума, не допусне една лоша мисль въ ума си, не възприеме едно лошо чувство въ сърдцето си и не извърши нито една лоша постѣпка. Ако може да се въздържа отъ всичко отрицателно, освенъ опредѣлената премия, той ще запази енергията си: нѣма да се гнѣви, да се сърди, да се кара. Види ли, че двама души се каратъ, той трѣбва да се отдалечи на такова разстояние, че да чува и да вижда само доброто. Разумниятъ свѣтъ изисква отъ всички хора да живѣятъ братски, по любовъ. Разумниятъ свѣтъ е отегченъ отъ безпорядъка, който хората сж внесли въ свѣта, отъ кривитѣ човѣшки мисли, чувства и постѣпки, отъ човѣшкитѣ заблуждения. Човѣшкитѣ недоразумения се отразяватъ въ великия свѣтъ и произвеждатъ голѣми катаклизми. Разумниятъ свѣтъ е решилъ да накаже хората не съ потопъ, както едно време, но съ огнь. Хората сж изкопали

подземни скривалища, да се пазятъ отъ собственитѣ си бомби, но кжде ще се криятъ отъ огъня, който слиза отгоре? Този огънь ще разтопи земята на дълбочина повече отъ 25 метра. Кжде и какъ ще се криятъ хората отъ този огънь? Какво ще стане тогава съ човѣчеството? Който оцѣлѣе, той ще говори. Вѣрно ли е това, или не, всички ще го опитате. Нѣма да остане човѣкъ на земята, който да не мине презъ този огънь. Вие трѣбва да бждете готови, да издържите на този огънь, както издържаха тримата момци въ огнената пещъ.

Огънятъ, за който днесъ говоря, е започналъ да действува вече. Той е напекълъ много хора. Че наистина този огънь действува въ свѣта, виждаме по разстройството на нервната система на хората, по тѣхнитѣ физически и психически заболявания. За онѣзи, които следватъ Божия пжтъ, този огънь е благословение. За онѣзи, които не следватъ Божия пжтъ, този огънь е мъчение.

Желая ви да следвате пжтя на любовта. Вие следвате пжтя на любовта, но по кривъ начинъ. Въ какво седи кривото? Кривото седи въ това, че като обичате нѣкого, приближавате го къмъ себе си по-близо, отколкото трѣбва. Ако не го обичате, отдалечавате го отъ себе си повече, отколкото трѣбва. Азъ бихъ ви съветвалъ да мислите, да чувствувате и да постѣпвате така, както Богъ мисли, чувствува и постѣпва чрезъ васъ. Дойдете ли до проявитѣ на любовта, поставяйте хората

нито много близо, нито много далечъ отъ себе си. Дойдете ли до преценка на нѣщата, нито се укорявайте, нито се хвалете едни други. Разстоянието, на което хората трѣбва да стоятъ единъ отъ другъ, се опредѣля отъ нуждитъ имъ. Срѣщатъ се двама души: единиятъ е жаденъ, носи чаша за вода, а другиятъ носи стомна съ вода. Единиятъ подава чашата, другиятъ я пълни. Каквото е разстоянието между проточената ржка на жадния и на този, който налива водата, такова трѣбва да бжде разстоянието на онѣзи, които се обичатъ. Спазватъ ли това разстояние, отношенията имъ ще бждатъ добри. Ржката е мѣрка за разстоянието между хората. Когато двама души си подаватъ ржка, тѣ сами опредѣлятъ разстоянието, на което Богъ ги е поставилъ.

Следователно, иска ли да следва пжтя на любовта, човѣкъ трѣбва да постави ума, сърдцето и волята си на своето мѣсто. Това изисква Богъ отъ всѣки човѣкъ. Това значи, да върши човѣкъ волята Божия. Не изпълни ли закона на Бога, както трѣбва, колкото да се оправдава човѣкъ, нѣщо отвжтре му казва: Не правишъ добре, изправи погрѣшката си. За да върши волята Божия, човѣкъ трѣбва да взима правилень тонъ въ своитѣ мисли, чувства и постжпки. Правилниятъ тонъ прави мисълта свѣтла, чувствата — топли и добри, а постжпкитѣ — благородни. Умътъ, сърдцето и волята на човѣка сжщо иматъ свой опредѣленъ тонъ. Когато умътъ, сърдцето и волята

се проявяватъ споредъ своя тонъ, човѣкъ изпитва радостъ и веселие въ себе си. Той се радва, че мисли, чувствува и постѣпва правилно. Като прилагате вѣрно тона на своя животъ, ще чуete гласа на своя Баща: Дерзай, добри и вѣрни рабе! Дерзай, добри и вѣрни синко!

И тъй, поставяйте всѣко нѣщо на своето мѣсто, както поставяте числата на тѣхнитѣ мѣста. Като наредите числата отъ 1—10, виждате, че всѣко предидущо число е по-малко отъ последващото. Ако имате да дължите единъ левъ, вие се радвате, че дългътъ ви е малъкъ. Обаче, ако турите единицата на мѣстото на деветорката, радостта ви изчезва. Дългътъ, който бѣше на първо мѣсто, на мѣстото на единицата, се увеличи деветъ пѣти повече. Не размѣствайте мѣстата на нѣщата, за да не си създавате излишни страдания.

Като ученици, вие трѣбва да взимате правилно тоноветѣ, т. е. да мислите право. Ако не мисли право, човѣкъ не може да пѣе добре; ако не чувствува право, той нѣма изразъ въ пѣнието; ако не постѣпва добре, той не може да вложи сила и тонъ въ пѣнието. Човѣкъ не може да пѣе добре безъ участието на ума, на сърдцето и на волята си. Пѣе ли по този начинъ, човѣкъ може да се самовѣзпитава. Когато пѣете, любовта, мъдростта и истината трѣбва да взиматъ участие въ пѣнието, да дадете изразъ на всичко, което Богъ е вложилъ въ васъ. Това е истинско пѣние.

Желая ви сега да пфете така, че умътъ, сърдцето, волята, душата и духътъ ви да пфятъ заедно съ васъ. Отворете душата си за любовта, за знанието и свѣтлината, за свободата и мира. Дайте ходъ на доброто въ себе си, за да се свържете съ всички разумни същества, които идатъ да ви помагатъ.

Желая ви да се свържете съ разумнитѣ същества, които идатъ да ви поздравятъ за смѣлостта, че сте мислили, чувствували и постигнали така, както Богъ изисква.

Желая ви топлината на любовта, свѣтлината на мъдростта и силата на истината да бждатъ ваши съпътници!

*

Беседа отъ Учителя, държана на 22. септемврий, 1939 г. 5 ч. с. София — Изгрѣвъ.

Съдържание

	стр.
1. Езикът на любовта	3
2. Отличителни качества на мисълта	22
3. Реалността на живота	40
4. Основни правила на хигиената	52
5. И въ менe	80
6. Вратата на любовта	96
7. Любовъ и почитание	116
8. Пътъ къмъ живота	132
9. Божествена свѣтлина	146
10. Ценни придобивки	168
11. Умень, добъръ и силенъ	191
12. Търпение	210
13. Свѣтлина, топлина и сила	225
14. Постоянното въ живота	238
15. Плодът на Духа	264
16. Служене	272
17. Опознаване	285
18. Вѣчниятъ животъ	298
19. Гласът на любовта	302
20. Разнообразието въ живота	317
21. На своето мѣсто	325
22. Възможности на любовта	330
23. Не дири своето си	337
24. Новиятъ законъ	339
25. Новораждане	343
26. Относителни и абсолютни разбираня	347
27. Малката молитва	353
28. Царъ и служителъ	354
29. Три ценни нѣща	356
30. Запалка на свещения огънь	366
31. Еднообразие и разнообразие	377
32. Близо и далечъ	398